

Talousarvio 2027

EI JULKISUUTEEN ENNEN 26.10. klo 16:30

1. ESIPUHE	5
2. TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	8
2.1 Yleinen taloudellinen tilanne	8
2.2 Kuntatalous	9
2.3 Kotkan kaupungin kehitys	10
2.4 Kotkan kaupunkistrategia 2035	12
2.5 Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet talousarviovuodelle	16
2.6 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit	18
3. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT	18
3.1 Toimintaympäristön muutokset	18
3.2 Talousarvion valmistelu	19
3.3 Toimintakate	20
3.4 Toimintatuotot ja toimintakulut	21
3.5 Verotulot	22
3.6 Valtionosuudet	23
3.7 Rahoituserät	25
3.8 Poistot ja tilinpäätöserät	26
3.9 Talousarviovuoden 2026 tilikauden yli/alijäämä	27
3.10 Taloussuunnitelman laadinta	28
3.11 Kokonaistuottojen kehitys taloussuunnittelukaudella	28
3.12 Taloussuunnittelukauden toimintakate	29
3.13 Verotulojen kehitys taloussuunnittelukaudella	31
3.14 Valtionosuuksien kehitys taloussuunnittelukaudella	32
3.15 Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto	33
3.16 Poistot ja arvonalentumiset taloussuunnittelukaudella	34
3.17 Alijäämän kattaminen	35
3.18 Henkilöstösuunnitelma	36
3.19 Investoinnit	38
3.20 Ilmastobudjetti	40
4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE	45
4.1 Kuntalaki	45
4.2 Talousarvio ja -suunnitelman rakenne	45
4.3 Rakenteelliset muutokset ja vertailtavuus	46
5. TALOUSARVION SITOVUUS JA TOTEUTUMISEN SEURANTA	46
5.1 Talousarvion sitovuus	46
5.1 Tilivelvollisuus	51
5.2 Talousarvion seuranta ja raportointi	52

6. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA KAUPUNKIKONSERNI	53
6.1 Päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio	53
6.2 Konsernirakenne	54
7. KÄYTTÖTALOUSOSA	55
7.1 Kaupunginhallitus	55
Yleishallinto	58
Hallintoyksikkö	61
Henkilöstöasioiden yksikkö	65
Talousyksikkö	70
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	73
7.2 Ympäristölautakunta	79
Ympäristönsuojelu	81
Ympäristöterveydenhuolto	84
Rakennusvalvonta	87
7.3 Kaupunkirakennelautakunta	91
Kaupunkisuunnittelu	94
Tekniset palvelut	108
7.4 Hyvinvointilautakunta	121
Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue	124
Nuorisotyö	135
Liikuntapalvelut	139
Kulttuurin vastuualue	145
7.5 Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta	156
Opetustoimi	158
Varhaiskasvatus	171
8. INVESTOINTIOSA	187
8.1 Kaupunginhallitus	187
8.2 Ympäristölautakunta	187
8.3 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	188
8.4 Kaupunkirakennelautakunta	188
8.5 Hyvinvointilautakunta	191
8.6 Investointien yhteenveto	193
9. TULOSLASKELMA	194

9.1	Kaupungin taloussuunnitelma 2027–2029	194
9.2	Kaupungin rahoituslaskelma 2027–2029	196
10.	RAHOITUS	197
10.1	Verotulot	197
10.2	Valtionosuudet	197
10.3	Rahoitustuotot ja -kulut	197
11.	Kustannuspaikkarakenne	198
12.	Täytäntöönpanomääräykset	203

1. ESIPUHE

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittu toteuttamaan kaupunginvaltuuston helmikuussa 2025 hyväksymää kaupunkistrategiaa ja sen kolme painopistettä: hyvinvoiva Kotka, osaava Kotka ja yrittävä Kotka sekä poikkileikkaavina teemoina tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö, kestävä kehitys sekä kokonaisturvallisuus ja varautuminen. Kaupunkistrategian 2035 tavoitteita toteutetaan ja raportoidaan vuoden 2026 talousarviosta alkaen. Vuoden 2027 talousarvion osalta olemme pyrkineet tarkentamaan strategisia toimenpiteitä, mittareita ja niiden määrää, jotta ne vielä selkeämmin tukisivat valtuuston asettamia valtuustoa kohtaan sitovia tavoitteita. Lautakuntakohtaiset operatiiviset tavoitteet mittareineen esitetään ensisijaisesti lautakuntien käyttösuunnitelmien yhteydessä.

Valitettavasti kuntien talousnäkymät vuodelle 2027 näyttävät edellisten vuosien tapaan pysyvän heikkoina. Valtionvarainministeriön kaksi kertaa vuodessa julkaisemassa kuntatalousohjelmassa kuvataan kuntatalouden kehitystä ja hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia kuntien talouteen uusimman käytössä olevan tiedon pohjalta. Syksyllä 2026 julkaistun kuntatalousohjelma vuodelle 2027 mukaan Suomen talouden kasvu on ollut alkuvuonna 2026 odotettua nopeampaa, mutta talouskasvun piristyminen ei vielä näy kuntataloudessa. Kuntien toimintakuluja kasvattavat erityisesti kunta-alalle sovitut palkkaratkaisut ja korkea työttömyysaste. Kuntien tulojen kasvu ei riitä kattamaan kasvavia menopaineita. Palkkaratkaisut ja valtionosuuksiin kohdistuvat vähennykset ennustetaan heikentävän tilannetta edelleen erityisesti lähivuosina.

Talouden sopeuttamistarve on hyvin tiedostettu myös Kotkan kaupungissa. Olemme vuosittain jatkaneet sopeuttamistoimenpiteitä vuodesta 2023, tavoitteenamme hillitä menojen kasvu jäädyttämällä toimintakulut talousarviovuotta edeltävän vuoden tasoon. Huomioiden edellä mainitut kunta-alan palkkaratkaisujen vaikutus kaupungin työvoimakustannuksiin, on toimintamenojen jäädyttäminen vuoden 2027 osalta toteutettu vuoden 2026 tasoon poikkeuksella, että palkkaratkaisujen kattamiseksi talousarvion raamiin on sisällytetty palkkamenoille 2,5 %:n korotus.

Asioita realistisesti katsoen tiedostamme, että menojen sopeuttamisessa olemme talousarviosuunnitelman vuosissa vaiheessa, jossa sopeuttaminen toimintakuluja hillitsemällä ei yksin enää onnistu. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä kaupunginjohtaja totesikin tarpeen tarkastella koko organisaation palveluverkkoja ja viitoitti, että kaupungin tapaa organisoida palvelujen järjestäminen pitemmällä aikajänteellä tulee suunnitelmallisesti pohtia vuoden 2027 aikana tavoitteena, että tarvittavat muutokset voitaisiin viedä hallitusti läpi ennen uutta valtuustokautta. Siten meidän on vuosina 2027-2028 kyettävä tekemään päätöksiä palveluverkkojen ja organisaation sopeuttamisesta siten, että tuottamamme palvelut mitoitetaan oikein suhteessa kaupungin alenevaan asukasmäärän ja taloudellisiin resursseihin.

Marraskuun valtuustossa valtuutetut päättävät vuoden 2027 kunnallisveroprosentista. Talousarvio on laadittu lähtökohdasta, että veroprosentti pysyy ennallaan 9,4 prosentissa. Myöskään kiinteistöverojen määriin ei kaupunginjohtajan talousarvoehdotuksessa esitetä muutoksia.

Vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2027-2029 laadintaperiaatteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.6.2026 § 161. Nyt käsittelyssä oleva kaupunginjohtajan talousarvioesitys on laadittu pääosin päätettyjen raamien periaatteiden mukaisesti. Talousarviotyön edetessä sovimme vielä syyskuun johtajakokouksessa muutamista talousarvioesitykseen otetavista tarpeellisista, kehysten ylittävistä menoeristä (mm. ict -leasingvuokriin varattujen määrärahojen korotukset sekä eläinlääkintäpalveluita koskevan sopimuksen muutokseen liittyvät ennakoidut lisämenot).

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen mukaan vuoden 2027 tilikausi on -12,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Verotulojen ennakoidaan kasvavan noin 4 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2026 ennakoituun tasoon. Valtionosuuksien määrän ennakoidaan laskevan vuoden 2026 ennakoidusta tasosta noin 3 miljoonaa, vuosikatteen 2027 arvioidaan olevan 4,2 miljoonaa euroa. Kumulatiivisen ylijäämän ennustetaan olevan vuoden 2026 lopussa 37,8 miljoonaa euroa ja vuoden 2027 lopussa 25,4 miljoonaa euroa, kun huomioidaan talousarvion 2027 alijäämä -12,4 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen ylijäämä alenee edelleen taloussuunnitelmakaudella ollen 16,3 miljoonaa euroa taloussuunnitelmavuoden 2029 lopussa.

Kaupungin investointiohjelman olemme edellisten vuosien tapaan laatineet taloussuunnitelmaa pidemmälle ajanjaksolle, tällä kertaa vuosille 2027–2031. Nimensä mukaan kyseessä on suunnitelma ja sen sisältöä muokkaa toimintaympäristössämme tapahtuvat muutokset. Investointeihin kohdistuvat paineet ovat korkeat ja yksittäisten investointien suhteen on olemassa paljon toiveita ja näkemyksiä. Myös investointiohjelman perustavoitteena on oltava tasapainoinen talous. Aikajänne monille vaadittaville ja toivotuille investoinneille tulee olla tarpeeksi pitkä, jotta rakennamme tulevaisuutta kestäväälle taloudelliselle pohjalle. Investointiohjelmahan tulee nyt sisällyttää myös kaupungintalon peruskorjaus. Peruskorjaustarve on ollut tiedossa jo pitkään, mutta korjaus on joutunut väistämään muiden investointien tieltä. Puuttuvat varapoistumistiet sekä puutteellisen ilmanvaihdon ja sisälämpötilan ongelmat ovat puutteina vakavia ja laadultaan sellaisia, että kaupungin on työnantajana velvollisuus niihin puuttua. Olemme kaukana tilanteesta, jossa vuosikatteemme kattaisi investointimme. Investointien kattaminen velkarahalla on tietoinen riski, jolla pyrimme kasvattamaan kaupungin elin-, veto- ja pitovoimaa. Riskin pitää kuitenkin olla hallittu, ja sillä saavutettavien etujen tulee muodostaa hyväksyttävän perusteen kaupungin velkaantumisen tasolle.

Yhteistasoltaan nettoinvestoinnit ovat vuosille 2027–2031 noin 127 miljoonaa euroa, jossa vuoden 2027 taso on noin 30,2 miljoonaa euroa.

Kotkan kaupungin konsernirakenne on kokonaisuudessaan varsin laaja sekä monitahoinen ja pitää sisällään pääosin hyvin toimeentulevia yhteisöjä. Konserniyhtiöiden osalta kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä on noudatettu aiempaa kaavaa, jossa omistajaohjausjaosto on käynyt yhtiöittäin läpi niiden esittämät tavoitteet ja toimenpiteet. Valtion taholta kuntia on vuosien varrella ohjattu kiinnittämään enemmän huomioita kuntakonsernin kokonaisuuteen eikä vain/pelkästään emokunnan tai yksittäisen konserniyhteisön taloudelliseen asemaan. Myös kuntia koskettavat kriisikun-

takriteerit määräytyvät pitkälti konsernilukujen valossa. Kokonaisuudessaan Kotkan kaupunkikonsernin tila on vahva konsernitaseeseen kertyneen ylijäämän näkökulmasta, jota on noin 115,0 miljoonaa euroa.

Konserniyhteisöjen ja konsernikokonaisuuden arviointia on hyvä tehdä koko ajan niin kaupungin sisäisesti kuin muihin kuntiin ja kuntakonserneihin vertailemalla. Kuntien välisessä vertailussa tulee kuitenkin muistaa, että kuntien konsernirakenteet poikkeavat merkittävästi toisistaan. Tästä syystä vertailuja tehtäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota tietojen verrannollisuuteen.

Monista haasteista huolimatta meillä on täysi syy ylläpitää positiivista asennetta ja uskoa tulevaisuuteen. Yhdessä meidän tulee rohkeasti hakea keinoja, joilla pyrimme minimoimaan heikon taloudellisen tilanteen haittavaikutuksia ja luomaan kaupungille edellytyksiä kasvulle ja elinvoimalle.

2. TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin. Euroalueen kasvu on piristynyt, eikä Yhdysvaltojen kasvu ole hidastunut odotetulla tavalla. Sekä Yhdysvaltojen kauppapolitiikan että Hormuzinsalmen sulun kielteiset vaikutukset maailmantalouteen ovat toistaiseksi jääneet pelättyä pienemmiksi. Lähi-idän tilanne pysyy silti kireänä ja ylläpitää energian korkeaa hintaa.

Maailman tavarakaupan kasvu jää kuluvana vuonna vaimeaksi, mutta kauppa elpyy ennustejakson jälkimmäisinä vuosina. Palvelukauppaa lisäävät erityisesti digitaaliset palvelut. Suomen vienti on kasvanut vientimarkkinoiden tahtiin, ja kysynnän piristyminen näkyy vientiyritysten tilauskannoissa. Tuonti kasvaa kuitenkin vientiä nopeammin, sillä hävittäjätoimitukset ja datakeskusinvestoinnit edellyttävät runsaasti tuontia. Nettoviennin kontribuutio talouskasvuun jää siten lievästi negatiiviseksi, vaikka vaihtotase pysyy lievästi ylijäämäisenä.

Suomen talouden kasvu on ollut alkuvuonna selvästi odotettua nopeampaa. Myös käsitys kahdesta edellisestä vuodesta on muuttunut, sillä kesäkuun tilastorevisiot nostivat arviota niin vuosien 2024 ja 2025 talouskasvusta kuin työn tuottavuudesta. Kasvun piristyminen näkyy laajasti kaikilla päätoimialoilla, ja näkymät ovat kirkastuneet sekä yrityksissä että kotitalouksissa. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028.

Kasvun vahvistumisesta huolimatta talouden kuva ei ole yksiselitteisesti myönteinen. Työllisten määrä alenee edelleen, asuntomarkkinoiden ja asuntorakentamisen toipumisesta ei ole vielä merkkejä eikä verotulojen kehitys viittaa erityisen nopeaan talouden kasvuun. Lisäksi hintojen ja korkojen nousu hidastaa kasvua sekä kuluvana että ensi vuonna. Tuotanto jää yhä selvästi potentiaalista tuotantoa pienemmäksi.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen reaalikasvua ovat hillinneet heikko työllisyystilanne, hintojen ja korkojen nousu sekä julkisen talouden sopeutus, vaikka samaan aikaan ansiotuloverotus kevenee. Ensi vuonna ostovoiman kasvu nopeutuu, kun työllisyys kääntyy kasvuun ja sopimuskorotukset nostavat palkansaajakorvauksia. Sosiaalietuuksien kasvu jää sen sijaan hyvin hitaaksi, ja reaalisesti etuudet pienenevät.

Investoinnit kasvavat vahvasti koko ennustejakson ajan. Kuluvan vuoden kasvua vetävät julkisen sektorin hankinnat, erityisesti monitoimihävittäjien toimitukset, sekä lakisääteinen T&K-rahoitus. Koska hävittäjät hankitaan tuontina, niiden vaikutus kotimaiseen tuotantoon jää pieneksi. Vauhtiin päässeet datakeskushankkeet lisäävät sekä rakentamista, kone- ja laiteinvestointeja että aineettomia investointeja, ja myös teollisuuden energiasiirtymä tukee investointeja koko jaksolla. Lähi-idän

kriisin ylläpitämä energiamarkkinoiden epävakaus sekä hankkeiden ajoitus aiheuttavat kuitenkin epävarmuutta.

Työllisten määrän, työtuntien ja työllisyysasteen lasku on jatkunut alkuvuonna. Työttömyys on 2000-luvun suurinta, ja työttömien määrä on selvästi rakenteellista tasoaan korkeampi. Työttömyysaste nousee 10,3 prosenttiin vuonna 2026 ja laskee sen jälkeen niukasti alle kymmenen prosentin. Työllisyysaste (20–64-vuotiaat) jää 75,5 prosenttiin kuluvana vuonna. Tuotannon kasvun nopeutumisen odotetaan kääntävän työllisyyden kasvuun loppuvuoden aikana, mutta työllisyysennustetta ei ole nostettu yhtä paljon kuin BKT-ennustetta. Suhdanteen kääntyminen ja kasvun vahvistuminen kohentavat julkisen talouden synkkää näkymää vain hiukan. Ennusteessa suhdannekäännne heijastuu julkiseen talouteen erityisesti välillisten verojen kertymän aiempaa nopeampana kasvuna, mutta ei vielä vaikuta menokehitykseen. Julkisyhteisöjen menojen kasvu nopeutuu kuluvana vuonna erityisesti puolustusmateriaalihankintojen vuoksi. Menot kasvavat nopeasti myös tulevana vuosina, kun puolustus- ja hoivamenojen kasvu jatkuu ja velan määrän ja korkotason nousu kasvattavat korkomenoja.

Taloussuhdanteen piristymisen kasvattaa välillisiä verotuloja, mutta toistaiseksi vaisu työllisyyskehitys hidastaa ansiotuloverotulojen kasvua. Vuoden alussa voimaan tulleet ansiotuloverotuksen kevennykset hidastavat verotulojen kasvua tänä vuonna. Ensi vuonna verotulojen kasvua hidastaa puolestaan yhteisöveron keventäminen.

[\(Taloudellinen katsaus, syksy 2026 - Valtiovarainministeriö\)](#)

2.2 Kuntatalous

Kuntatalouden kehitys heikkeni vuonna 2025 emokuntien lisäksi myös kuntakonserneissa. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 400 milj. eurolla 5,46 mrd. euroon riittäen kattamaan poistot, mutta ei nettoinvestointeja. Tulos laski edellisestä vuodesta 350 milj. eurolla 1 mrd. euroon. Konsernien lainakanta kasvoi melkein 43 mrd. euroon. Negatiivisen vuosikatteen kuntakonsernien määrä laski kymmenestä kahteen. Taseeseen kertynyttä alijäämää oli 22 kuntakonsernilla, kuten edellisenäkin vuonna. Myös kuntien talous heikkeni vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski edellisvuodesta. Konsernien tapaan vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta ei nettoinvestointeja. Tilikauden tulos heikkeni, mutta oli kuitenkin 730 milj. euroa positiivinen. Tulosta vahvistivat yksittäisten kuntien omaisuuden luovutusvoitot. Kuntien lainamäärä kasvoi yli 20 mrd. euroon, ja velka kasvoi erityisesti suuremmissa kaupungeissa.

Kuntatalouden rahoitusasema pysyy alijäämäisenä koko ennustejakson. Toiminta kate heikkenee vuosittain erityisesti palkkamenojen ja työttömyyskustannusten kasvaessa, eikä vuosikate riitä kattamaan nettoinvestointeja ennustejakson aikana. Toiminnan ja investointien rahavirta on syvimmillään alijäämäinen vuonna 2027 ja paranee sen jälkeen asteittain, mutta pysyy negatiivisena ennus-

tejakson loppuun saakka. Kuntien tulojen kasvu jää menojen kasvua hitaammaksi erityisesti valtion-osuuksiin kohdistuvien vähennysten ja sovittujen palkkaratkaisujen vuoksi. Kuntien väliset erot syvenevät väestökehityksen eriytyessä, kun muuttotappio kuntien tulopohja heikkenee ja kasvukeskusten investointitarpeet pysyvät suurina.

Kuntien verotulot kasvavat tasaisesti koko ennustejaksolla. Vuonna 2027 vero tulojen ennustetaan kasvavan 3,8 prosenttia. Kasvua tukevat talous- ja tulokehitys sekä veropohjien vahvistuminen. Kunnallisveron tuoton arvioidaan kasvavan noin 11,0 mrd. euroon vuonna 2027. Yhteisöveron tuotoksi ennakoitaan noin 1,9 mrd. euroa, kiinteistöveron tuotoksi noin 2,4 mrd. euroa, ja kaivosmineraaliveron kuntien osuudeksi noin 30 milj. euroa. Veropohjan rapautuminen, väestön ikääntyminen ja työllisyyskehityksen epävarmuus lisäävät kuntatalouden riskejä. Suurimmat talousvaikeudet arvioidaan kohdistuvan erityisesti pieniin, alle 5 000 asukkaan kuntiin, joissa usein väestön väheneminen, heikko veropohja ja korkeat palvelujen yksikkökustannukset heikentävät talouden tasapainoa. Suurilla, 100 000–300 000 asukkaan, kaupungeilla haasteita aiheuttavat merkittävät investointitarpeet.

Talouden ongelmat näkyvät myös vuosikatteessa. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrän ennustetaan kasvavan viidestä kunnasta vuonna 2025 jopa 27 kuntaan vuonna 2029, mistä lähes kaikki ovat alle 5 000 asukkaan kuntia. Negatiivinen vuosikate viittaa käyttötalouden rakenteellisiin ongelmiin, joiden korjaaminen edellyttää sopeutustoimia. Kuntatalousohjelman laskelmien mukaan myös kunnallisveron korotuspaine kasvaa, erityisesti vuonna 2027. Veronkorotuspaine on suurin pienissä kunnissa. Näissä kunnissa veroprocentit ovat usein jo valmiiksi korkeita ja verotulotuotto heikkoa. Vuonna 2027 vain noin neljänneksellä kunnista arvioidaan olevan mahdollisuus alentaa veroprocentia.

[\(Kuntatalousohjelma vuodelle 2027 : Syksy 2026\)](#)

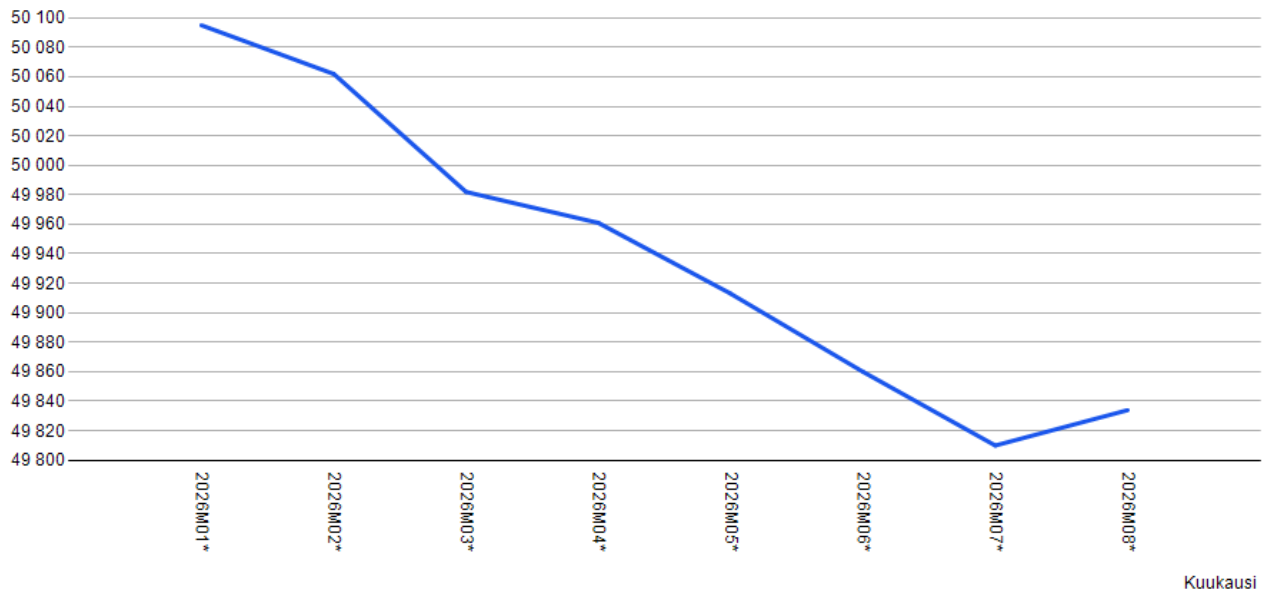
2.3 Kotkan kaupungin kehitys

Kymenlaaksossa oli elokuun lopussa 9437 työttöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 244 henkilöä (+3 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli 329 618. Luku on 6 % suurempi kuin vuosi sitten. Lomautettujen määrä on laskenut vuodentakaisesta ja edellisvuosta. Elokuun lopussa Kymenlaaksossa oli kokoaikaisesti lomautettuja yhteensä 384, mikä on 33 prosenttia (-191 hlöä) vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Heinäkuuhun verrattuna lomautettuja oli 127 henkilöä vähemmän (-25 %). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kymenlaaksossa 13,4 %. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 12,0 %. Kunnittain tarkasteltuna Kymenlaakson korkein työttömyysaste oli Kotkassa (15,1 %) ja matalin Pyhtäällä (9,5 %). Pyhtää oli ainoa kymenlaaksolainen kunta, jossa työttömyysaste oli alle maan keskiarvon.

[\(Työllisyyskatsaus Elokuu 2026\)](#)

Väestökehitys

Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.

Kotkan kaupungin väestön kehitys on ollut pääosin negatiivista aikavälillä 1-8/2026. Elokuun 2026 lopun ennakkotilasto (49 834) on 195 hlöä alhaisempi kuin 31.12.2025 (50 029).

[\(Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.. PxWeb\)](#)

2.4 Kotkan kaupunkistrategia 2035

Kotkan kaupunkistrategia 2035

Kotkan kaupunkistrategiassa on kolme painopistettä.

Painopisteen Hyvinvoiva Kotka strategiset tavoitteet:

1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille.
2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä.

Painopisteen Osaava Kotka strateginen tavoite:

3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa.

Painopisteen Yrittävä Kotka strategiset tavoitteet:

4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen.
5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista.

Poikkileikkaavia teemoja on kolme:

- Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö
- Kestävä kehitys
- Kokonaisturvallisuus ja varautuminen

Strategisia tavoitteita tukevat toimenpiteet:

1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille:

1.1 Luomme yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta: kannustamme kaupunkilaisia omaehtoiseen toimintaan ja aktiivisuuteen. Tuemme osallistavaa kaupunkikulttuuria sekä panostamme yhteisöllisyyteen ja ehkäisemme alueellista eriarvoistumista koko kaupungin alueella, jotta kaikilla kaupunkilaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ja viihtyä kotikaupungissaan.

1.2 Arvostamme lapsiperheitä: varmistamme lapsiperheille tuottamiemme palvelujen laadun, turvallisuuden ja monipuolisuuden. Vahvistamme yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhdessä kolmannen sektorin kanssa pidämme harrastamisen kynnyksen matalalla.

1.3 Tuemme nuorten hyvinvointia: kehitämme vapaa-ajan vietto- ja harrastamismahdollisuuksia. Rakennamme tapoja kehittää palveluja yhdessä nuorten kanssa sekä lisäämme yhteistyötä muiden hyvinvointia edistävien tahojen kanssa nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

1.4 Kehitämme kestäväää liikkumista: parannamme toimivaa ja saavutettavaa joukkoliikennettä sekä edistämme kävelyä ja pyöräilyä, jotka tukevat asukkaiden esteetöntä arkea ja kestäväää liikumista.

1.5 Edistämme liikunnallista elämäntapaa: huolehdimme liikunnan harrastamisen mahdollisuuksista ja tuemme kaikkien osallistumista liikuntaan tarjoamalla saavutettavia ja monipuolisia osallistumismahdollisuuksia.

1.6 Edistämme kulttuurihyvinvointitoimintaa: kehitämme kulttuuripalvelujen matalan kynnyksen saatavuutta ja moniammatillista yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

2.1 Hyödynnämme Kotkan puistopääkaupunkimainetta ja vesistöjä: kehitämme ja vaalimme Kotkan ainutlaatuisia, Suomen parhaina palkittuja puistoalueita sekä tuomme esiin Kymijoen ja saariston mahdollisuuksia asukkaille ja matkailijoille vahvistaen Kotkan vetovoimaa ja viihtyvyyttä.

2.2 Edistämme kestäväää kaupunkikehitystä: toteutamme ilmastonmuutoksen hillintää sekä siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä osana jokapäiväistä toimintaamme. Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä.

2.3 Kehitämme asumisen vetovoimaa ja kulttuurikohteita: kehitämme viihtyisiä asuin ympäristöjä ja keskustojen kaupunkikuvaa korkeatasoisella kaupunkisuunnittelulla koko kaupungin alueella. Nostamme Ruotsinsalmen kaksoislinnoituksen ja Kantasataman profiilia merkittävänä matkailu- ja kulttuurikohteina. Kehitämme lisäksi Alvar Aallon Sunilaa vetovoimaisena asuin- ja matkailukohteenä.

2.4 Toimimme mahdollistajana monipuoliselle kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumatarjonnalle: kehitämme kulttuuripalveluita ja tuemme kaupunkikonsernin kulttuurilaitoksia. Vahvistamme kulttuurin, luovan talouden, liikunnan ja urheilun roolia kaupunkimme vetovoimassa ja yhteisöllisyydessä. Edistämme laajenevaa tapahtumatoimintaa, kärkenä Kotkan Meripäivät. Hyödynnämme Satama Areenaa tapahtumateollisuuden paikkana.

3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa ja tulevaisuutta

3.1 Vahvistamme Kotkaa koulutuskaupunkina: varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus sujuvaan ja laadukkaaseen oppimispolkuun varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta toiselle asteelle ja korkeakouluihin. Luomme yhteyksiä koulutusasteiden välille, jotta siirtymät ovat sujuvia ja oppimisen jatkuminen on turvattua.

3.2 Kehitämme oppimisympäristöjä: tuemme ajanmukaisten, turvallisten ja saavutettavien oppimisympäristöjen kehitystä varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin. Varmistamme kaksikielisen suomi–englanti -opetuksen järjestämisen. Kehitämme vuorovaikutusta ja erilaisia älykästä teknologiaa hyödyntäviä oppimismenetelmiä.

3.3 Edistämme elämänlaajuista oppimista: rakennamme kaikille ikäryhmille sopivia oppimispolkuja, jotka vastaavat muuttuvan työelämän ja arjen tarpeisiin.

4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen

4.1 Monipuolistamme ja uudistamme yritystoimintaa: kehitämme edellytyksiä monipuolisen elinkeinorakenteen muodostamiseksi. Luomme yrittäjämysteisen ympäristön tiivistämällä kaupungin ja yritysten yhteistyötä. Edistämme yritysten ja startupien kasvua ja kansainvälistymistä sekä matkailualojen ja luovan talouden kehittymistä mm. yrityskeskuksen kautta.

4.2 Kehitämme satamaa ja satamasidonnaisia toimintoja: turvaamme kaupungin toimin ja konserniohjauksella HaminaKotka sataman kilpailukyvyyn ja houkuttelemme uusia investointeja logistiikan, teknologian ja teollisuuden aloilla.

4.3 Tavoittelemme puhtaan siirtymän investointeja: edistämme erityisesti maanhankinnalla ja kaavoituksella sekä invest-in -toiminnalla akkuteollisuutta, datacentereitä ja biopolttoaineita tai vetyteknologiaa hyödyntävää teollisuutta sekä muita kestäviä kasvualoja. Huolehdimme kaavoitus- ja lupa-asioiden sujuvuudesta.

5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista

5.1 Vahvistamme koulutuksen ja yritysten yhteistyötä sekä panostamme työvoiman osaamisen kehittämiseen: rakennamme oppilaitosten ja yritysten kumppanuuksia, jotka vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin. Edistämme ammatillista koulutusta sekä täydennys- ja uudelleen koulutusta erityisesti puhtaan siirtymän ja teknologian aloilla.

5.2 Järjestämme työllisyys- ja elinkeinopalvelut, jotka vahvistavat työllisyyttä ja paikallista elinvoimaa: tarjoamme yksilöllisiä ja saavutettavia työvoimapalveluja sekä tuemme työnantajia osaan työvoiman saamisesta.

5.3 Tuemme työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa: lisäämme Kotkan houkuttelevuutta kansainvälisille osaajille, tarjoamme viihtyisän ja elävän asuin ympäristön tänne muuttaville sekä tukea kotoutumiselle.

5.4 Edistämme yliopisto- ja korkeakoulutuksen tarjontaa sekä TKI-toimintaa Kotkassa: tavoittelemme yliopistokoulutuksen saamista Kotkaan, vahvistamme ammattikorkeakoulun asemaa ja tuemme tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. Hyödynnämme Merikotkan, ELIn (European Logistics Institute, XAMK) ja muiden paikallisten toimijoiden osaamista innovaatioiden ja kokeilujen edistämiseksi.

Kotkan nettomuuton trendi on ennusteen mukaan laskussa, 50 (1–8/2026). Tässä on laskua edelliseen vuoteen -232.

Meitä kotkalaisia on 49 834. Väestön väheneminen johtuu pääasiassa alhaisesta syntyvyydestä ja ikääntyvästä väestörakenteesta.

Opiskelijoita kaupungissa on 8879 (2025).

Kotkassa asuu 2 131 alle kouluikäistä lasta. Lapsia syntyi 1–8/2026 186 kpl.

Vähintään kerran viikossa harrastavia nuoria Kotkassa on 95 %.

Elämänlaatunsa Kotkassa hyväksi kokee 49,7 % asukkaista. 20–64-vuotiaista tyytyväisiä on 50,4 %, yli 65-vuotiaista 48,5 %.

Asuminen Kotkassa on melko edullista. Keskihinta vuokra-asunnossa on 12,32 €/m².

Työllisyysaste kaupungissa on 70,2 %. Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on 6%.

Nuorisotyöttömyysaste oli 21,5 % elokuussa 2026.

Avoimia työpaikkoja elokuussa 2026 oli 116 kpl. Määrä laski 55,7 % vuoden takaiseen verraten.

Uusia aloittaneita yrityksiä oli vuoden 2026 toisella neljänneksellä 63 (muutos edellisvuoteen +1,6 %)

Kymenlaaksossa tehdään laajaa yhteistyötä TKI-toiminnan tehostamiseksi. T&K-menot Kymenlaaksossa olivat 45,3 M€ (2024).

Satama on aina ollut kaupungin sydän. Satamaliikenteen volyymi oli 7,3Mtn ajalla 1–6/2026.

Kotka on viihtyisä kaupunki myös matkailijoille. Välittömät matkailutulot olivat vuonna 2025 yhteensä 63,5 miljoonaa euroa ja kokonaisvaikutukset 79,7 miljoonaa euroa. Nousua edellisvuoteen oli 2,1 prosenttia.

Kestävä kehitys on meille tärkeää. Vuonna 2024 Kotkan kokonaispäästöt olivat 224,8 kilotonnia CO₂e. Suhteutettuna asukaslukuun päästöt olivat 4,5 tonnia CO₂e. Arvo laski 51,7 % vuoteen 2010 nähden.

2.5 Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet talousarviovuodelle

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille.

Mittari: HYTE-kerroin

Lähtötaso: 66 (v. 2025)

Tavoite 2027: 67

Tavoite 2029: 67

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Mittari: Kaupungin järjestämien ja tukemien kulttuuri- ja urheilutapahtumien määrä.

Lähtötaso: 10 (v. 2025)

Tavoite 2027:

Tavoite 2029:

Mittari: Green flag-puistojen määrä

Lähtötaso: 5

Tavoite 2027: 5

Tavoite 2029: 5

Mittari: Asukkaiden mielipide teknisistä palveluista, vastausten keskiarvo.

Lähtötaso: 3,69 (2025)

Tavoite 2027: 3,7

Tavoite 2029: 3,7

Osaava Kotka

Strateginen tavoite 3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa ja tulevaisuutta

Mittari: Väestö koulutusasteen mukaan.

Lähtötaso: Korkea-asteen koulutettuja 18,6% (2024), 19,6% v. 2025

Tavoite 2027: 19,6%

Tavoite 2029: 21%

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen.

Mittari: Aloittaneet yritykset.

Lähtötaso: 238 (2024), 204 (2025)

Tavoite 2027: 288

Tavoite 2029: 350

Mittari: Avoimen sektorin työpaikat.

Lähtötaso: 62,6% (2023), 61,9% (2024)

Tavoite 2027: 63,5%

Tavoite 2029: 67%

Strateginen tavoite 5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista.

Mittari: 20-64-vuotiaiden työllisyysaste.

Lähtötaso: 68,6% (04/2025)

Tavoite 2027: 70%

Tavoite 2029: 71%

Mittari: Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden %-osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta.

Lähtötaso: 27,2%

Tavoite 2027: 25%

Tavoite 2029: 22%

Poikkileikkaavat teemat

Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö

Mittari: Kriisikuntakriteerit.

Lähtötaso: 1/6 (2024)

Tavoite 2027: 1/6

Tavoite 2029: 1/6

Mittari: Henkilöstön suositteluindeksi.

Lähtötaso: 79,7% (2024)

Tavoite 2027: 80%

Tavoite 2029: 80%

Kestävä kehitys

Mittari: Kokonaispäästöt asukasta kohden tCO e/ asukas.

Lähtötaso: 4,5 (2023)

Tavoite 2027: 4,4

Tavoite 2029: 4,2

Kokonaisturvallisuus ja varautuminen

Mittari: Kaupungin turvallisuustilanne, poliisin häiriöindeksi.

Lähtötaso: 147 (2024)

Tavoite 2027: <170

Tavoite 2029: alle maan keskiarvon (73,6 v. 2026)

Mittari: Asukkaiden kokema turvallisuus, turvallisuuskysely.

Lähtötaso: 83% asukkaista kokee asuinalueensa turvalliseksi. (2024)

Tavoite 2027: 83%

Tavoite 2030: 83% (Kysely toteutetaan vuosina 2027 ja 2030).

2.6 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan ja konsernin johtamis- ja hallinto- järjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on vahvistaa hyvää hallintoa ja yhdenmukaistaa johtamista sekä varmistaa, että kaupungille ja konsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toiminnan järjestämisen.

Kaupunginvaltuuston 23.1.2023 § 4 hyväksymien Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaan Kotkan kaupungissa riskit jaetaan neljään (4) luokkaan: Strategisiin, Operatiivisiin, Taloudellisiin ja Vahinkoriskeihin. Luokituksen lisäksi tunnistetuista riskeistä arvioidaan niiden toteutumisen todennäköisyys sekä seurausten vaikutukset.

Riskit voivat kohdistua kuntaan, henkilöstöön, kuntalaisiin, asiakkaisiin ja erilaisiin sidosryhmiin. Ne voivat uhata toiminnan lainmukaisuutta, tuloksellisuutta, varojen ja omaisuuden asianmukaista hallintaa, johtamisen edellyttämän tiedon riittävyttä ja oikeellisuutta. Riskit voivat olla sisäisiä ja/tai ulkoisia. Mahdollisuuksia aktiivisesti hyödyntämällä Kotkan kaupunki voi vaikuttaa paikallistalouden kilpailukykyyn, hyödyntää vahvuuksiaan, kehittää palvelutuotantoaan ja tuottaa lisäarvoa kuntaliikelle. Pääpaino riskienhallinnassa on aina ennakoivissa toimenpiteissä.

Strategisiin tavoitteisiin kohdistuvat riskit arvioidaan kaupunkiorganisaation talousarvioprosessissa kolme kertaa vuodessa: talousarvio-, osavuosiseuranta- ja tilinpäätösvaiheissa. Strategisessa ja operatiivisessa johtamisessa tarvittavaa osallistavaa riskienarviointia tehdään raportointiajankohtien lisäksi jatkuvan seurannan periaatteella. Konserniyhtiöiden riskien raportointi toteutetaan talousyksikön toimesta omana prosessinaan ja käsitellään omistajaohjausjaoston tapaamisissa.

3. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT

3.1 Toimintaympäristön muutokset

Kunnan rahoituspohja muodostuu toimintatulojen lisäksi valtionosuus- ja verotulorahoituksesta. Valtionosuusrahoituksessa on tapahtunut viime vuosien Sote - ja TE -palveluiden uudistuksesta johtuen huomattavia muutoksia, mikä vaikeuttaa valtionosuuksien vuosikohtaista vertailua.

Valtiovarainministeriö on 2023 asettanut kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua varten valmisteluryhmän. Työryhmän tehtävänä on arvioida kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kehittämistarpeita suhteessa kuntien tehtäviin ja toimintaympäristön muutoksiin, arvioida eri ratkaisuvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia taustaselvityksiin perustuen sekä laatia hallituksen esitysluonnos järjestelmän muutostarpeista. Tavoitteena on uudistaa

peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelman linjausten mukaisesti sekä lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen oli tarkoitus astua voimaan 1.1.2027, mutta uudistus on kokonaisuudessaan siirtynyt seuraavalle hallituskaudelle.

Kuntalain mukaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelmakauden on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunta-alalle laadittiin toukokuussa 2025 kolmevuotinen palkkaratkaisu. Nykyinen sopimuskausi päättyy 29.2.2028. Talousarviovalmistelussa on huomioitu sopimuskauteen sisältyvät palkankorotukset.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.2.2025 hyväksynyt Kotka 2035 -kaupunkistrategian. Kaupunkistrategian 2035 painopisteinä ovat Hyvinvoiva Kotka, Osaava Kotka, Yrittävä Kotka sekä poikileikkaavina teemoina Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö, Kestävä kehitys sekä Kokonaisturvallisuus ja varautuminen.

Strategia on perusta kaupungin johtamiselle ja se on talouden suunnittelun ja talousarvion lähtökohta. Kaupungin talousarvio laaditaan toteuttamaan kaupunkistrategiaa.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 31.12.2025 yhteensä 43,8 milj. euroa. Osavuositarkastukseen (2026) laaditun ennusteen mukaan kuluvan vuoden tilikauden alijäämä olisi - 6,0 milj. euroa. Mikäli ennuste toteutuu, niin tilikauden kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2026 olisi 37,8 milj. euroa.

3.2 Talousarvion valmistelu

Talousarvion 2027 valmistelu on käynnistynyt Kaupunginhallituksen päätöksellä 8.6.2026. Talousarvion 2027 kehysuunnittelun pohjana oli kuluvan vuoden talousarvio (käyttösuunnitelma), johon arvioitiin seuraavan vuoden toiminnan muutoksista aiheutuvat olennaiset euromääräiset muutokset. Kesäkuun kehysvalmistelussa toimintakatteen arvioitiin olevan -149,8 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2027 arvioitiin kesäkuun kehyslaskennassa päätyvän - 11,4 milj. euron tilikauden alijäämään. Verotuloarvio pohjautui Kuntaliiton toukokuussa 2026 julkaisemaan verokehikkoon. Valtionosuudet kesäkuun kehikossa pohjautuivat toukokuussa 2026 julkaistuihin Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön valtionosuuslaskelmiin.

Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion 2027 ohjeellisen aikataulun ja laadintaohjeet sekä kehysesityksen talousarviovuodelle 2027.

3.3 Toimintakate

Talousarvion sitova toimintakate on toimintakate, joka ei sisällä sisäisiä eriä. Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus. Kuntien toiminnan rahoituspohjasta johtuen kunnan toimintakate on negatiivinen.

Talousarvion 2027 valmistelun lähtökohtana oli nykyisten toimintojen toimintakulujen jäädytys vuoden 2026 tasoon. Henkilöstökulujen kehyksessä huomioitiin kuitenkin palkankorotusten vaikutuksena 2,5 % lisäys.

Johtajakokous käsitteli vastuualueiden kehyksen ylittäviä muutosesityksiä kokouksessaan 21.9.2026. Muutoksia esitettiin toimintatuloihin, toimintamenoihin ja investointikustannuksiin. Johtajakokouksen hyväksymät esitykset heikensivät talousarviovuoden toimintakatetta yhteensä - 0,7 milj. euroa. Osalla muutoksia on vaikutusta myös taloussuunnittelukausille. Hyväksytyt esitykset pienentävät taloussuunnittelukauden 2028 toimintakatetta - 0,6 milj. euroa sekä vuoden 2029 toimintakatetta - 0,5 milj. euroa. Olennaiset muutokset aiheutuivat ict -leasingvuokriin varattujen määrärahojen korotustarpeesta yleisen kustannusnousun ja laitekannan lisäyksen johdosta sekä eläinlääkintäpalveluiden päivitetystä sopimuksesta, jossa otettiin käyttöön potilaan kotikuntaan perustuva laskutusmalli.

Talousarviovuoden 2026 toimintakate on kaupunginjohtajan esityksenä -150,0 milj. euroa. Talousarvion kesäkuun kehykseen verrattuna toimintakate heikkeni 0,2 milj. euroa.

Tarkemmat tiedot lautakuntien talousarviovalmisteluun vaikuttavista tekijöistä toiminnan ja talouden osalta esitetään käyttötaloulosan lautakuntaakohtaisissa esityksissä.

3.4 Toimintatuotot ja toimintakulut

Talousarvion lautakuntia sitova toimintakate muodostuu toimintatulojen ja -menojen erotuksesta. Alla olevassa taulukossa on kuvattuna toimintatuottojen ja -kulujen muodostuminen eri ajankohdina.

KOTKAN KAUPUNKI						
tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TA 27 vrt MTA 26
1 ULKOINEN LASKENTA						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	12 947	11 794	12 571	10 946	10 743	-1 051
Maksutuotot	3 485	2 653	2 950	2 553	2 618	-35
Tuet ja avustukset	3 275	2 971	3 512	2 867	3 113	142
Muut toimintatuotot	31 773	29 744	30 269	29 841	29 742	-1
Toimintatuotot yhteensä	51 480	47 162	49 302	46 208	46 217	-945
						0
Valmistus omaan käyttöön						0
Valmistus omaan käyttöön	945	1 667	1 127	1 667	1 172	-495
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-95 844	-102 649	-101 463	-105 125	-105 096	-2 447
Palvelujen ostot	-43 794	-45 565	-44 843	-47 079	-47 965	-2 399
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 658	-13 249	-12 831	-12 798	-12 227	1 023
Avustukset	-19 102	-21 155	-21 660	-21 201	-21 415	-260
Muut toimintakulut	-10 771	-11 350	-11 405	-11 447	-10 701	649
Toimintakulut yhteensä	-181 169	-193 969	-192 203	-197 650	-197 403	-3 434
						0
Toimintakate	-128 744	-145 140	-141 774	-149 776	-150 014	-4 874

Toimintatuotot talousarviovuonna 2027 ovat yhteensä 46,2 milj. euroa, kun kuluvan vuoden ennusteessa toimintatuottojen on arvioitu olevan 49,3 milj. euroa, mikä vastaa kehysesitystä.

Toimintatuloihin sisältyy valmistus omaan käyttöön erä, joka kuvaa kunnan omaan käyttöön valmistettavien investointien oman henkilöstön työkustannusten määrää. Talousarviossa on huomioitu tuntipalkkalaisten investoinneille kohdistettavat työkustannukset valmistus omaan käyttöön erän lisäyksenä. Vastaava euromäärä kasvattaa myös henkilöstökustannuksia. Tilinpäätöksen 2025 osalta luvut eivät ole vertailukelpoisia, koska muutos on toteutettu 1.1.2026 alkaen.

Toimintakulut talousarviovuonna 2027 ovat yhteensä - 197,4 milj. euroa, kun kuluvan vuoden toimintakulujen on arvioitu olevan - 192,2 milj. euroa. Kehysvaiheessa toimintakulujen arvioitiin olevan - 197,7 milj. euroa. Kehysvaiheessa linjattiin toimintakulujäädytyksestä, mihin tehtiin poikkeuksia johtajakokouksen 21.9. päätöksellä (kts kohta 3.3.). Talousarviovalmistelun yhteydessä on huomioitu myös tarpeita toimintakulujen vähennyksille, mitä tukee kuluvan vuoden toteumaseuranta.

Talousarvion kehysvalmistelussa henkilöstökulut esitettiin 105,1 milj. euron suuruisina. Kehysvaiheen henkilöstökulut arvioitiin kuluvaan vuoden talousarvion mukaisina lisättynä 2,5 %.

Talousarviossa 2027 henkilöstökulut ovat yhteensä 105,1 milj. euroa. Talousarviovalmistelun pohjana olivat palkkakustannukset elokuulta 2026. Talousarviovuoden 2027 palkankorotuksina on huomioitu kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset korotukset.

Palkan sivukulut on arvioitu valmisteluajankohtana käytettävissä olevin tiedoin. Palkan sivukulut laskevat kokonaisuudessaan - 0,93 %, josta olennaisimmat muutokset syntyvät eläkekustannusten ja työttömyysvakuutuksen työnantajaosuuksien alentumisista. Talousarviossa käytetyt henkilöstösivukuluprosentit ovat arvioita. Lopulliset prosenttiosuudet varmistuvat vasta joulukuussa.

Henkilöstökustannukset sisältävät henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilöstölisäykset. Henkilöstökustannuksiin ei ole sisällytetty tyhjiä vakansseja, joita ei ole suunniteltu täytettävän. Henkilöstökustannuksiin sisältyvät sijaisvaraukset sekä hankerahoituksella rahoitettavan henkilöstön kustannukset. Hankerahoituksen tuloarvio sisältyy avustustuloihin.

3.5 Verotulot

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TA 27 vrt MTA 26
Verotulot	129 731	138 809	138 681	141 300	142 977	4 168
Kunnan tulovero	105 494	112 381	112 400	113 000	114 293	1 912
Kiinteistövero	15 640	17 516	17 143	19 000	18 716	1 200
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 597	8 912	9 137	9 300	9 968	1 056

Talousarvion 2027 verotulokertymän on arvioitu olevan 143,0 milj. euroa, missä on lisäystä kesäkuun kehysarvioon 1,7 milj. euroa. Verotuloarvio pohjautuu Kuntaliiton syyskuussa 2026 julkaistuihin laskelmiin. Veroennustekehikon päivitys perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikossa on huomioitu toteutuneet verontilitykset elokuuhun 2026 asti sekä syyskuun verontilityksen tilannetieto.

Lisäksi verokehikossa on huomioitu Verohallinnon viimeisimmät kuntakohtaiset ennakotiedot valmistuvista kunnallis- ja yhteisöverotuksista verovuodelta 2025.

Kuluvaan vuoden ansiotulojen arvioinneissa on nyt myös hyödynnetty Verohallinnon ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot kuukausittain -tilastotietoa. Kyseessä on Tulorekisteriin ilmoitettujen ansiotulojen kumulatiiviset summat tammi-heinäkuun ajalta verovuosina 2025–2026. Tämä muutos on suurin yksittäinen syy muuttuneille kuntakohtaisille kunnallisveron ennusteille. Aikaisemmin kuntakohtaiset arviot ovat perustuneet ansiotulojen kehitysarvioihin koko maan tasolla sekä kuntakohtaisiin ikäryhmittäisiin väestömuutoksiin.

Kunnallisverotilitysten arvioidaan toteutuvan talousarviovuonna 114,3 milj. euron suuruisina. Ennuste perustuu Kuntaliiton laatimaan verokehikkoon, jossa on huomioitu työllisyyden arvioitu parempi kehitys koko maan tasolla. Kotkan kunnallisveron kertymää on kuitenkin alennettu pienentämällä arviota palkkatulojen kehityksestä.

Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän talousarviovuonna 2027 yhteensä 18,7 milj. euroa. Kuntaliiton verokehikon arviota on kasvatettu huomioimalla Keltakallion alueen teollisuusinvestoinnin vaikutus. Kiinteistöveroprosenttien on talousarviossa arvioitu säilyvän ennallaan.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän talousarviovuonna 10,0 milj. euroa. Arvio perustuu Kuntaliiton verokehikkoon, jossa on huomioitu yhteisöverokannan alentaminen ensi vuodesta alkaen ja kaikki muut yhteisöveron veroperustemuutokset. Hallitusohjelman mukaisesti yhteisöveron veroperusteisiin tehtävien muutosten vaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille yhteisöveron ryhmäosuudessa. Näin ollen näiden vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali.

Kuluvan vuoden ennusteeseen verotulojen arvioidaan olevan 138,7 milj. euroa. Kunnallisverojen kertymän arvioidaan olevan 112,4 milj. euroa. kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 17,1 milj. euroa ja yhteisöveroja 9,1 milj. euroa.

3.6 Valtionosuudet

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TA 27 vrt MTA 26
Valtionosuudet	13 655	13 806	14 240	13 648	11 201	-2 606
Kunnan peruspalv.valt.osuus	-1 227	-360	-338	-2 624	-2 469	-2 110
Verotul.perust.valt.os.tasaus	10 396	11 618	11 576	12 458	10 982	-636
Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	399	-1 519	-943	-1 062	-2 110	-591
Verotulomenetysten korvaus	4 088	4 067	3 945	4 876	4 798	731

Talousarviovuoden valtionosuuksien arvio on yhteensä 11,2 milj. euroa, mikä on kesäkuun kehysarviota 2,4 milj. euroa heikompi.

Talousarvion 2027 valtionosuusarvio perustuu Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaisemaan ennakkolliseen laskelmaan kuntien peruspalveluiden valtionosuuksista vuodelle 2027. Varsinainen valtionosuus muodostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta.

”Peruspalveluiden valtionosuus” tilille kirjataan valtionosuudet ilman verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta. Valtionosuuden tasauksella kuntien valtionosuuksia tasataan verotuloihin perustuvalla tasausmenettelyllä. Laskenta perustuu laskennallisiin verotuloihin ja koko maan keski-

määräiseen kunnallisveroprosenttiin. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmissa Peruspalveluiden valtionosuudella tarkoitetaan kuitenkin euromäärää, joka lasketaan edellä mainittujen lukujen erotuksena.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuden arvioidaan olevan talousarviovuonna 2027 8,5 milj. euroa, mikä muodostuu kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta ennen tulopohjan tasausta (- 2,5 milj. eur.) sekä verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta (11,0 milj. eur.). Kehysarviossa kunnan peruspalveluiden valtionosuuden arvioitiin olevan 9,8 milj. eur., joten TA27 esitys suhteessa kehysesitykseen on - 1,3 milj. euroa pienempi. Peruspalveluiden valtionosuus ennen tulopohjan tasausta on talousarvioesityksessä 0,1 milj. euroa kehystä parempi, joten muutos aiheutuu verotulosten perusteella tehtävän valtionosuuden tasauksesta.

Kuntien tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero, kunnan osuus yhteisöveron tuotosta sekä puolet kiinteistöveroista. Voimalaitosten kiinteistövero ei tasauksessa huomioida kuin ydinvoimalaitosten osalta.

Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia ja kiinteistöveroprosentteja, eikä yksittäisen kunnan veroprosenttien muutoksella ole vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai tasausvähennyksen määrään.

Mikäli laskennallinen verotulo on pienempi kuin tasausraja, kunta saa tasauslisää 90 prosentin tasoon kunnan laskennallisen verotulon ja tasausrajan erotuksesta. Kunnan valtionosuuksiin tehdään puolestaan tasausvähennys, mikäli sen laskennalliset verotulot ovat suuremmat kuin tasausraja. Tasausvähennys on 10 prosenttia tasausrajan ylittävältä osalta. Tasausrajoja muutettiin vuoden 2023 alusta lukien.

Kotka saa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on kehysvaiheessa käytetyssä Valtiovarainministeriön laskelmassa ollut Kotkalle 12,5 milj. euroa. Syyskuun laskelmassa em. tasaus on 11,0 milj. euroa.

Kotkan laskennallinen verotulo per asukas on kasvanut enemmän kuin valtakunnallinen tasausraja ja tämän johdosta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus pienenee Kotkalla - 29 eur per asukas eli vähennys kaikkiaan - 1,5 milj. euroa.

Valtionosuuksista on vuodesta 2020 alkaen eriytetty veroperustemuutoksista aiheutuva veromeneysten korvaus. Verotulomenetysten korvauksessa kyse on eduskunnan säätämistä kunnallisveroon tehtävistä vähennyksistä. Nämä pienentävät kunnallisveron tuottoa kunnista riippumattomista syistä. Kaikkia verovähennyksistä johtuvia menetyksiä ei korvata, vaan huomioon otetaan vasta vuodesta 2010 lähtien toteutetut veroperustemuutokset. Kunnalle maksetaan sen verotulosten menetyksestä vastaava euromäärä.

Verotulomenetysten korvaus on talousarviossa 2027 huomioitu 4,8 milj. euron suuruisena. Arvio pohjautuu Kuntaliiton ja Valtionvarainministeriön syyskuussa julkaistuihin vuoden 2027 ennakkolisiin laskelmiin. Kevään ennakkollisissa laskelmissa veromenetysten korvaus oli 0,1 milj. euroa suurempi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta ei ole käytettävissä vastaavaa ennustetietoa, kuin on peruspalveluiden valtionosuuksista. Kuntaliitto on kuitenkin työstänyt OKM arviointiin käytettävän valtionosuuslaskurin. Laskurissa hyödynnetään viimeisimmän tilastointipäivän 30.9.2026 tilastotietoja. Laskurin suoritemäärätiedot perustuvat Kotkan opetustoimen ja varhaiskasvatuksesta saatuihin tietoihin.

Kuluvan vuoden OKM valtionosuuksien rahoituskriteerit ovat muuttuneet 1.8.2026 ns. pidennetyn oppivelvollisuuden rahoituksen osalta. Muutos on vaikutusta oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistuksesta, joka tuli voimaan 1.8.2026. Muutosvaiheen rahoitukseen on myönnetty valtakunnantasolla 100 milj. euroa, mutta rahoituslisäys on osa yleiskatteellista valtionosuutta, ei osana OKM valtionosuusrahoitusta. Kotkan osalta uusien OKM rahoitusosuuden kriteereiden laskentaperusteeseen soveltuvien oppilaiden lukumäärä putoaa huomattavasti. Tämä tarkoittaa, että aiemmin käytössä olleiden kriteerien mukainen OKM valtionosuusrahoitus pienenee kuluvan vuoden OKM valtionosuusrahoituksesta - 1,2 milj. euroa ja talousarvion 2027 kehysvaiheen arviosta - 1,0 milj. euroa.

Valtionosuuksien kehitysarvio taloussuunnittelukaudella esitetään kohdassa 2.13.

3.7 Rahoituserät

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TA 27 vrt MTA 26
Rahoitustuotot ja -kulut	1 661	-282	1 727	487	36	319
Korkotuotot	5 385	4 994	4 961	5 509	5 786	792
Muut rahoitustuotot	4 339	3 618	4 301	4 697	4 676	1 058
Korkokulut	-8 026	-8 859	-7 520	-9 699	-10 405	-1 546
Muut rahoituskulut	-38	-35	-15	-20	-20	15

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotukseen sisältyy rahoitustuottoja ja -kuluja 0,04 milj. euroa. Kesäkuun kehyslaskennassa rahoituserien arvioitiin olevan talousarviovuonna 0,5 milj. euroa, kun kuluvan vuoden ennusteessa rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan olevan 1,7 milj. euroa.

Verrattuna kehukseen ovat korkokulut nousseet noin 0,7 milj. euroa.

Kesäkuun kehyksessä lyhyiden lainojen korkokustannukset arvioitiin olevan noin 3,2 milj. euroa, kun nyt lokakuussa arvio on noussut 4,9 milj. euroon. Sekä lainakanta, että korot ovat nousseet.

Esimerkiksi kolmen kk euribor korko oli kesäkuussa 2026 n. 2,30%, vuoden päästä kesäkuussa 2027 3 kk euribor koron ennustetaan olevan 3,27 %.

Korkotuotot koostuvat kokonaisuudessaan konsernin antolainojen tuotoista. Muihin rahoitustuotoihin sisältyy Kotkan Energian osinkotuottoja 3,5 milj. euroa. Osinkotuloja kertynee myös Kuntarahoitukselta 0,35 milj. euroa. Muihin rahoitustuottoihin sisältyy takauksista saatavia provisioita 0,2 milj. Euroa.

Rahoituserien taloussuunnittelukauden tiliryhmäkohtaiset erittelyt esitetään talousarviokirjan lopussa luvussa rahoitus.

3.8 Poistot ja tilinpäätöserät

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TA 27 vrt MTA 26
Poistot ja arvonalentumiset	-17 276	-17 128	-18 846	-17 128	-16 716	412

Poistot ja arvonalentumiset pohjautuvat kaupunginjohtajan investointiesitykseen. Poistot ja arvonalentumiset esitetään yhtenä kokonaisuutena, koska nykyisessä taloussuunnittelujärjestelmässä taloussuunnittelun poistoja ei kohdisteta tase-erien mukaisille tileille.

Investointiesitykset vaikuttavat olennaisesti vasta taloussuunnitelmavuosien suunnitelman mukaisiin poistoihin. Kuluvan vuoden investointiennuste perustuu syyskuun investointiseurannan perusteella laadittuun arvioon ja talousarviovuoden poistot on laskettu investointiennusteen mukaisina.

Suunnitelman mukaisten poistojen määrän arvioidaan olevan talousarviovuonna - 16,7 milj. euroa. Kesäkuun kehysvaiheessa suunnitelman mukaisten poistojen määrän arvioitiin olevan - 17,2 milj. euroa, mikä perustui kuluvan vuoden talousarvioon. Talousarvion 2027 valmistelussa on tarkastettu kohdekohtaiset poistot huomioiden kuluvan vuoden alaskirjauskohteet sekä jo tehdyt aktivoinnit, että loppuvuoden aikana valmistuneiden kohteiden aktivoinnit ja niistä aiheutuvat taloussuunnittelukauden poistot.

Talousarviovuoden poistoihin ei ole sisällytetty alaskirjausvarausta. Alaskirjauksia toteutetaan toimitilahallinnon alaskirjaussuunnitelman mukaisesti.

Osavuositarkastukseen laaditun ennusteen mukaan kuluvan vuoden poistojen määrä olisi - 18,8 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu uusia alaskirjauspaineita 2,3 milj. euron edestä, kun talousarviossa 2026 oli varauduttu 0,7 milj. euron alaskirjauksiin. Uudet alaskirjaukset aiheutuvat kuluvan vuoden palveluverkkopäätöksistä.

Tilinpäätöserissä esitetään aiempien tilikausien investointivarausten ns. poistoeron purku. Poistoeron suuruus perustuu Opintokeskus Karhun investointivarausten purkuun suhteessa vuotuisiin poistoihin.

3.9 Talousarviovuoden 2026 tilikauden yli/alijäämä

KOTKAN KAUPUNKI						
tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TA 27 vrt MTA 26
1 ULKOINEN LASKENTA						
						0
Toimintakate	-128 744	-145 140	-141 774	-149 776	-150 014	-4 874
						0
Verotulot	129 731	138 809	138 681	141 300	142 977	4 168
Valtionosuudet	13 655	13 806	14 240	13 648	11 201	-2 606
						0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 385	4 994	4 961	5 509	5 786	792
Muut rahoitustuotot	4 339	3 618	4 301	4 697	4 676	1 058
Korkokulut	-8 026	-8 859	-7 520	-9 699	-10 405	-1 546
Muut rahoituskulut	-38	-35	-15	-20	-20	15
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 661	-282	1 727	487	36	319
						0
Vuosikate	16 304	7 194	12 874	5 659	4 200	-2 994
Poistot ja arvonalentumiset	-17 276	-17 128	-18 846	-17 128	-16 716	412
						0
Tilikauden tulos	-972	-9 934	-5 972	-11 469	-12 516	-2 582
						0
Poistoeron muutos	113	113	0	113	113	0
						0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-859	-9 821	-5 972	-11 356	-12 403	-2 582
						0
Arvio KUMULATIIVISESTA ALIJÄÄMÄSTÄ						
tilikauden 2026 alussa			43 817			
tilikauden 2026 lopussa ja 2027 alussa			37 845			
tilikauden 2027 - 2029 lopussa					25 442	

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen talousarviovuoden 2027 tilikauden alijäämä on – 12,4 milj. euroa. Talousarviovuoden 2027 lopussa kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan 25,4 milj. euroa positiivinen.

Tilinpäätöksen 2025 kumulatiivinen ylijäämä on 43,8 milj. euroa. Osavuosikatsaukseen laaditun ennusteen mukaan tilikauden 2026 alijäämä olisi - 6,0 milj. euroa. Tilikauden arvioidun alijäämän jälkeen kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan talousarviovuoden 2027 alussa 37,8 milj. euroa. Kun tähän lisätään arvioitu talousarviovuoden alijäämä - 12,4 milj. euroa, niin talousarviovuoden 2027 lopussa kumulatiivinen ylijäämä on alentunut 25,4 milj. euroon.

3.10 Taloussuunnitelman laadinta

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Taloussuunnittelukauden valmistelu pohjautuu talousarviovuoden 2027 suunnitteluun. Taloussuunnittelukauden arviossa huomioidaan tiedossa olevien olennaisten toiminnan muutoksien vaikutukset talousarviovuosien toimintatuottoihin ja -kustannuksiin.

Talousarviovuoden verotulojen kehitys on laadittu käyttäen 9,4 % suuruista kunnallisveron tuloveroprosenttia.

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi syksyllä 2023. Hallitusohjelman kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta.

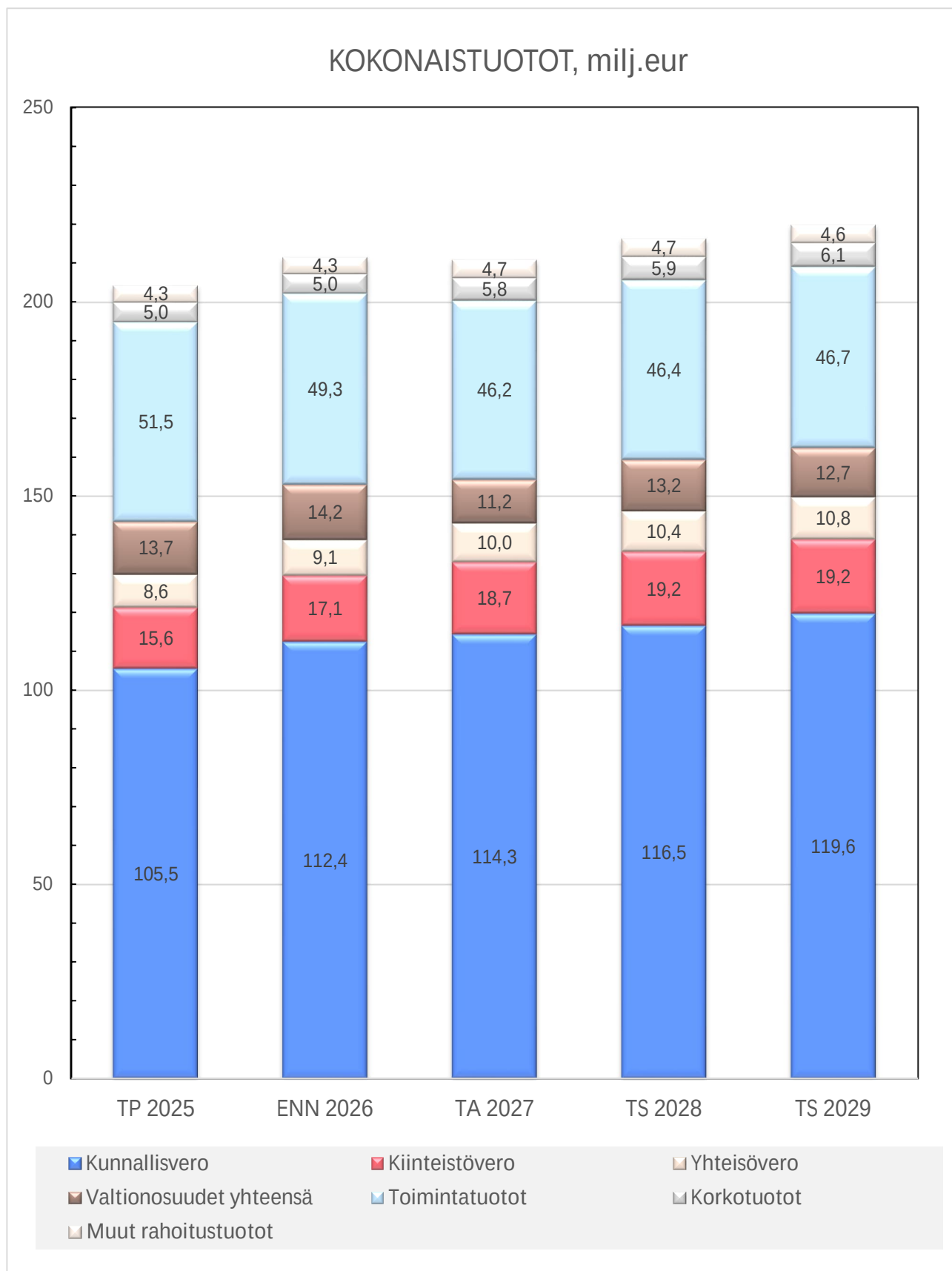
Uuden rahoitusjärjestelmä on määrä tulla voimaan 1.1.2027, mutta uudistus on viivästynyt seuraavalle hallituskaudelle. Uudistus on tarkoitus toteuttaa kustannusneutraalisti ts. olemassa olevia rahoja jaetaan uudelleen kuntien kesken.

Talousarviovuoden ja taloussuunnittelukauden rahoituslaskelma esitetään talousarviokirjan laskelmaosiossa kohdassa 10.1. Kaupungin taloussuunnitelma ja rahoituslaskelma.

3.11 Kokonaistuottojen kehitys taloussuunnittelukaudella

Kokonaistuottojen kaaviossa esitetään kunnan kaikki tulolähteet. Kuluvan vuoden ennusteena esitetään syyskuun toteumatiedon perusteella arvioitu päivitetty ennuste.

Kokonaistuottojen eri tekijöiden muodostuminen ja perusteet esitetään erillisin taulukoin seuraavissa kappaleissa.

3.12 Taloussuunnittelukauden toimintakate

Taloussuunnitteluvuosilla jatkuu toimintakulujen jäädytysperiaate, mistä syystä toimintakatteen muutos suhteessa talousarvioon on vähäinen.

KOTKAN KAUPUNKI, t eur

	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
1 ULKOINEN LASKENTA					
Kaupunginhallitus	-19 515	-22 079	-22 753	-22 638	-22 816
Ympäristölautakunta	-1 083	-1 585	-1 935	-1 917	-1 917
Kaupunginrakennelautakunta	-13 538	-17 498	-20 173	-19 473	-17 752
Hyvinvointilautakunta	-25 401	-28 062	-30 407	-30 440	-30 440
Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta	-69 207	-72 551	-74 747	-74 547	-74 287
Toimintakate	-128 744	-141 774	-150 014	-149 014	-147 211

Taloussuunnitteluvuosille on arvioitu talousarvion 2027 valmisteluvaiheessa tiedossa olevat muutokset:

Kaupunginhallituksen taloussuunnitelmavuosilla huomioitiin vaaliton vuosi 2028 ja vuoden 2029 Alue- ja kuntavaalit sekä Europarlamenttivaalit.

Ympäristölautakunnan talousarviossa 2027 huomioitu LUMO hanke (tulot noin 178 000 euroa; menot noin 196 000 euroa) ei ulotu vuodelle 2029, joten hankkeeseen liittyvät tulot ja menot on poistettu vuodelta 2029 ja muutettu vuodelle 2028 kyseisen vuoden hankebudjetin (tulot ja menot noin 67 000 euroa) mukaisiksi.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintatuottojen osalta TS suunnittelussa tuottoja on lisätty vuodelle 2028 0,3 milj. euroa ja vuodelle 2029 0,5 milj. euroa verraten talousarvioon 2027. Tuottojen lisäykset tulevat pääosin maanvuokratuotoista.

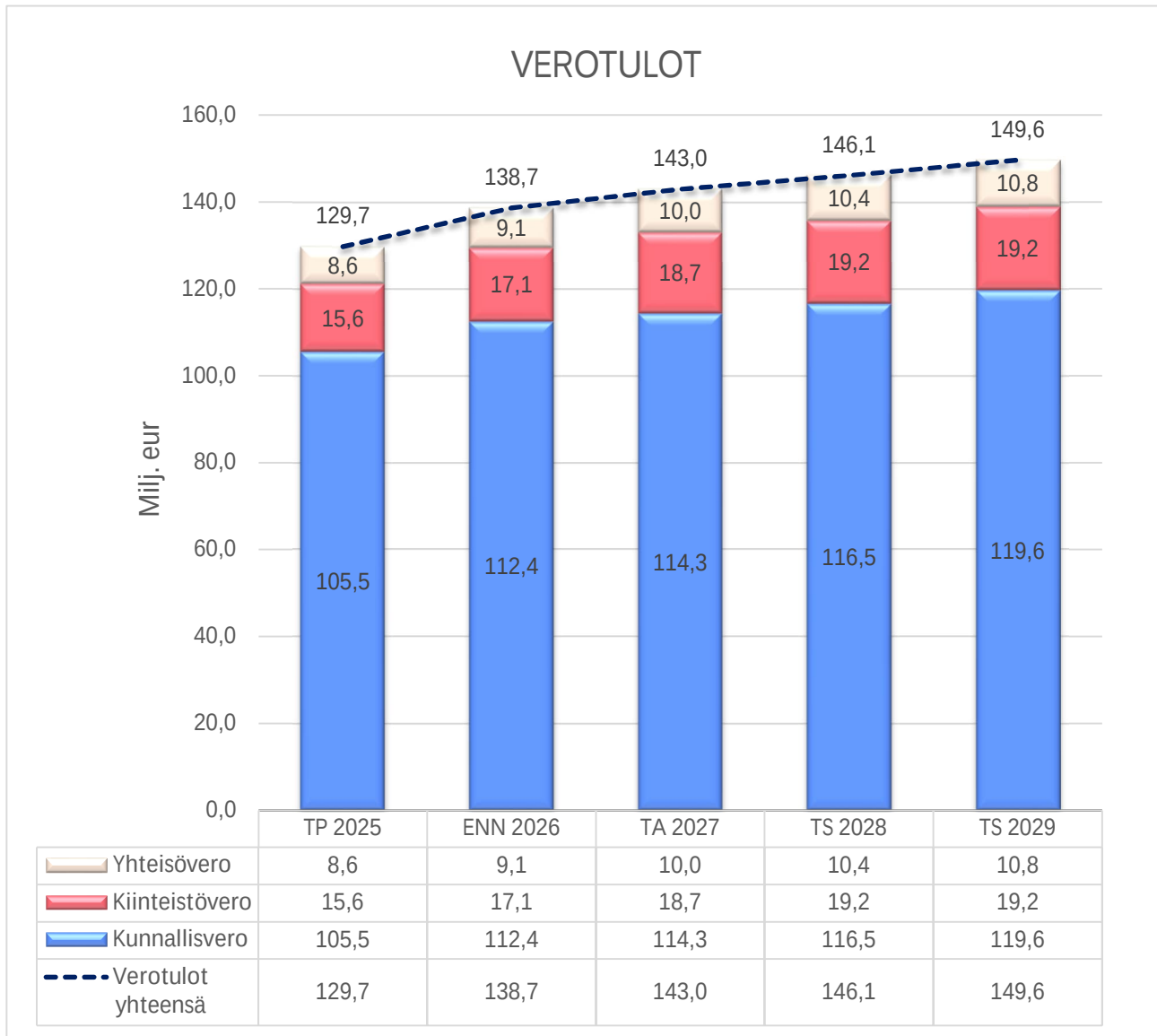
Toimintakulujen osalta kaupunkisuunnittelu odottaa toimintakulujen nousevan vuonna 2028 0,5 milj. euroa ja vuonna 2029 0,8 milj. euroa, pääosin johtuen Kotkan seudun henkilöliikenteen kulujen kasvusta.

Teknisten palveluiden osalta toimintakulujen odotetaan laskevan vuonna 2028 0,9 milj. euroa ja vuonna 2029 2,7 milj. euroa verraten vuoden 2027 talousarvioon. Vuoden 2028 osalta olennaisimmat muutokset toimintakulujen säästössä syntyvät ulkoa vuokrattavien vuokrakohteiden poistumisesta, mm. Helilän koulun leasing sopimuksen sekä Karhulan koulukeskuksen parakkien vuokran päättyessä. Samat vaikutukset näkyvät koko vuoden osalta myös vuodella 2029, jossa näiden lisäksi olennaisin muutos on purkurahan 1,3 milj euroa poistuminen. Purkuraha 1,3 milj. euroa on osoitettu vuosille 2027 ja 2028 toteuttamaan Metsolan kampuksen sekä Katariinan uimahallin purkukustannukset.

Hyvinvointilautakunnan alaisten liikuntapalveluiden yksikön taloussuunnitteluvuosille 2028–2029 huomioitiin Katariinan uimahallin sulkua, minkä johdosta maksutuottoja alennettiin 0,07 milj. euroa suhteessa talousarvioon 2027.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan alaisen opetustoimen vastuualueella on huomioitu palveluverkkomuutokset ja oppilasmäärän väheneminen alentamalla henkilöstökuluja vuonna 2029 noin 0,27 milj. euroa vuoden 2027 talousarvioon verrattuna.

3.13 Verotulojen kehitys taloussuunnittelukaudella

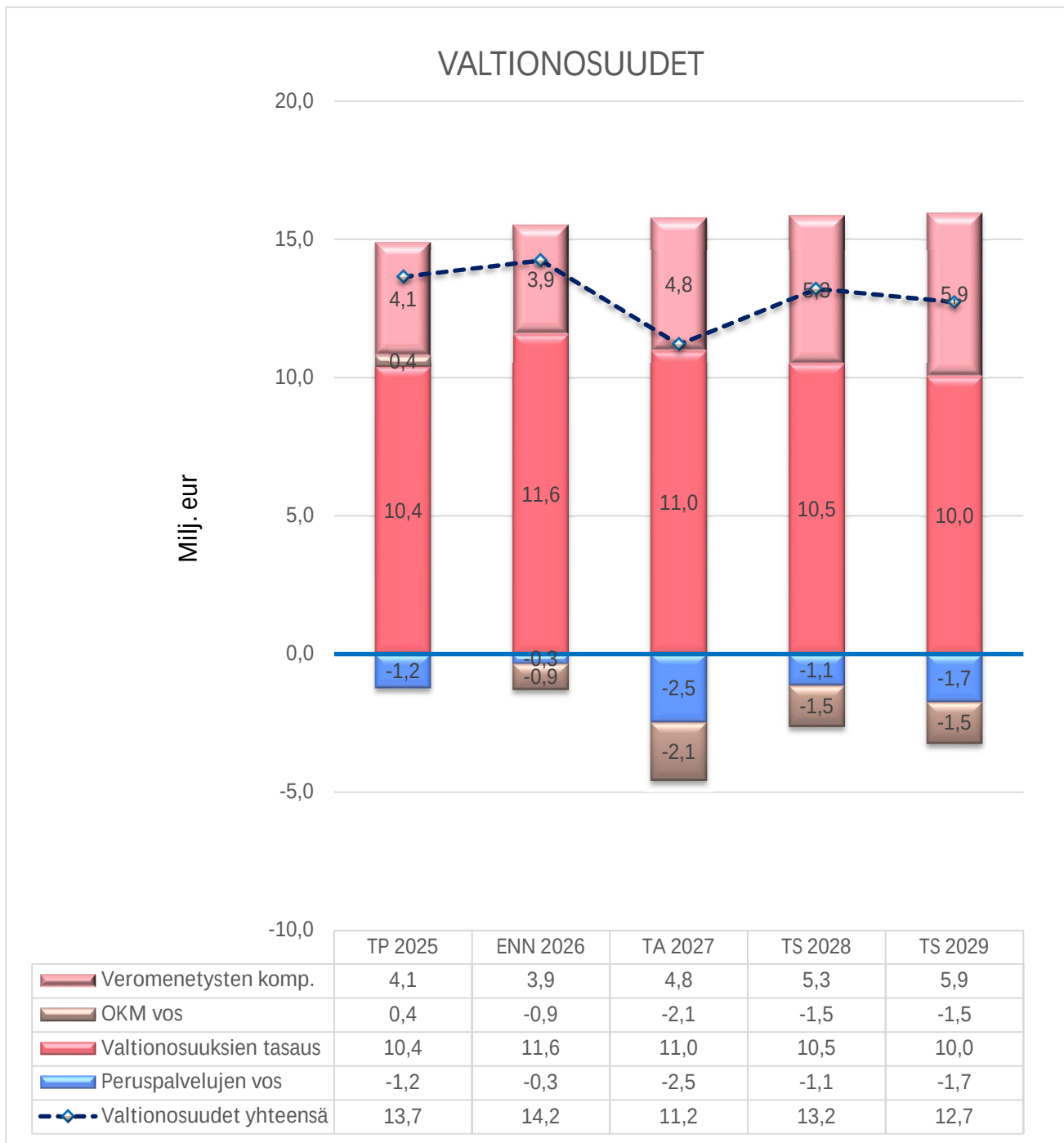

Taloussuunnittelukauden verotilitykset on arvioitu Kuntaliiton syyskuussa 2026 julkaiseman kunta-kohtaisen verokehikon pohjalta.

Kunnallisveron kertymä taloussuunnitteluvuosille pohjautuu Kuntaliiton syyskuussa julkaisemaan verokehikkoon. Taloussuunnitteluvuosien ansiokehitystä ei ole korjattu, mutta talousarviovuoden verotulokertymään arvioitu valtakunnan tasoa pienempi ansiotulokehitys pienentää ansiotulojen ja kunnallisveron määrää myös suunnitteluvuosilla. Edellä mainittu muutos pienentää taloussuunnitteluvuosien kunnallisverokertymiä noin 0,5 milj. euroa per vuosi. Yhteisöverojen kehitys perustuu verokehikkoon, mutta yhteisöveroarvioon sisältyy paljon epävarmuutta.

Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän taloussuunnitteluvuosilla 19,2 milj. euroa. Kuntaliiton verokehikon arviota on kasvatettu huomioimalla Keltakallion alueen teollisuusinvestoinnin vaikutus. Kiinteistöveroprosenttien on taloussuunnittelussa arvioitu säilyvän ennallaan.

3.14 Valtionosuuksien kehitys taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden valtionosuuksiin sisältyy paljon epävarmuutta. Olennaisin taloussuunnittelukauden valtionosuuksissa tapahtuva muutos on ns. sote-erien poistuminen vuonna 2028. Näiden erien vaikutus on Kotkalle 2,0 milj. euroa. Taloussuunnitteluvuosien valtionosuuksien arvioinnissa on huomioitu Kotkan lapsimäärän muutos, mikä pienentää peruspalveluiden valtionosuutta.

Valtionosuuteen sisältyvä verotuloihin perustuva tasaus kompensoi verotulokertymää, mutta tasauslaskennan mekanismi aiheuttaa haastetta arvioinnissa. Taloussuunnittelukauden verotuloihin

perustuva valtionosuuksien taseus on arvioitu olevan laskevana, mikä perustuu siihen, että taseusmekanismissa huomioidaan myös 50 % kiinteistöveroista ja Kotkan kiinteistöverojen on arvioitu kasvavan teollisuushankkeiden seurauksena.

Valtionosuusuudistus on siirtynyt seuraavalle hallituskaudelle, joten talousarvion valmisteluvaiheessa ei ole tietoa mahdollisista muutoksista. Taloussuunnittelukauden valtionosuuksien arviossa on oletettu, että valtionosuusjärjestelmän kriteerit säilyvät ennallaan. Perustoimeentulotuen kuntaosuuden rahoitusmallin muutosta on suunniteltu taloussuunnittelukaudelle, mutta uudistuksesta ei vielä ole saatavissa tarkennettua tietoa. Ennakkotiedon mukaan perustoimeentulotuen kuntaosuus poistuisi valtionosuuden perusteista laskutettavaksi kustannukseksi vastaavasti kuin työmarkkinatuen kuntaosuus. Nykyisessä rahoitusmallissa perustoimeentulotuki vuodelta 2025 huomioidaan valtionosuuksissa 2027. Perustoimeentulotuen rahoitusmallin muutosta ei ole huomioitu taloussuunnittelussa. Taloussuunnitteluvuosien arviossa on kuitenkin ennakoitu kyseisen rahoitusosuuden kasvuna 0,3 milj. euroa per vuosi.

Taloussuunnittelukauden OKM valtionosuutena on käytetty kuluvaan vuoden 2026 sekä talousarviovuoden 2027 keskiarvoa - 1,5 milj. euroa. OKM valtionosuuslaskentaan sisältyy huomattavaa epävarmuutta johtuen etenkin valmistavan opetuksen oppilasmäärän heilahteluista ja kyseisen valtionosuusrahoituksen kriteerien muutoksista sekä oppilasmäärän vaihteluista.

3.15 Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto

Talousarviovuoden lainakannan arvioidaan päätyvän 373 milj. euroon, kun kuluvaan vuoden ennusteessa lainakannan arvioidaan olevan 348 milj. euroa. Lainakannan kasvu aiheutuu kaupungin tulorahoituksen ylittävistä investoinneista sekä osin emon edelleen lainauksesta tyttärille.

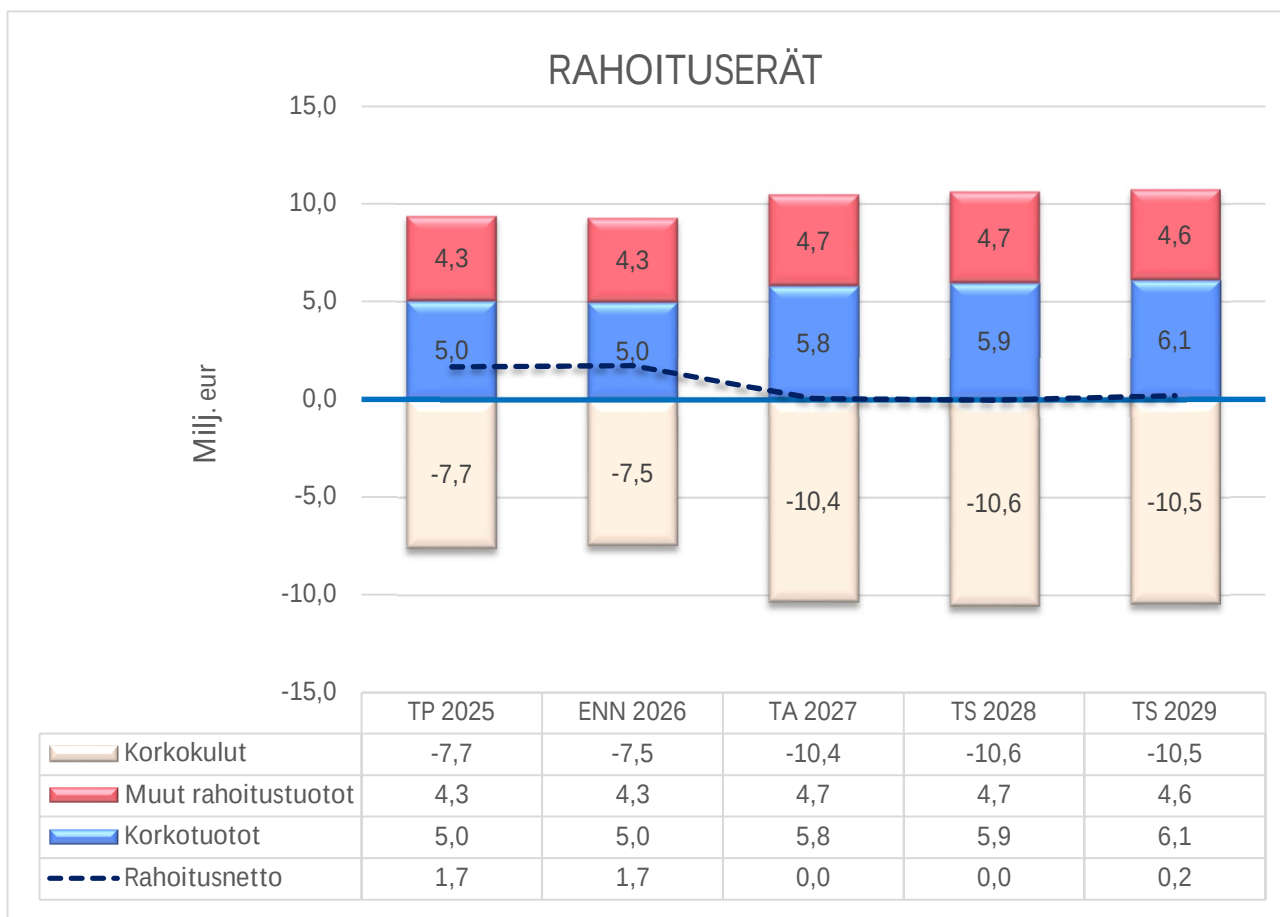
Talousarviovuoden toiminnan rahavirran on arvioitu olevan 4,2 milj. euroa. Nettoinvestointien määrä talousarviovuodelle on 30,2 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen - 26,0 milj. euroa, mikä on huomioitu rahoituserien suunnittelussa.

Talousarviovuoden rahoitustuotot ja -kulut (rahoitusnetto) ovat 0,04 milj. euroa, mikä sisältää osinkotuloja ja muita omistajilleen tuloutettavia eriä 4,1 milj. euroa. Talousarviovuoden korkokulujen määrän arvioidaan olevan 10,4 milj. euroa, mikä on 2,9 milj. euroa suurempi kuin kuluvaan vuoden ennusteessa.

Taloussuunnitteluvuosien osinkotulojen on arvioitu pysyvän talousarviovuoden tasossa. Korkokustannuksien kehitys on arvioitu valmisteluhetken korkomarkkina-arvioiden mukaan. Arviot voivat muuttua merkittävästi korkomarkkinoiden epävarmuuden takia. Suojaamistarkoituksessa otettujen johdannaisten korkokulut ja -tuotot on vuodesta 2020 lähtien kirjattu rahoituskustannusten sijaan

korkokuluihin. Taloussuunnitteluvuosina kaupungin velkamäärä lisääntyy, koska investointitasoa on pidetty korkeana suhteessa saatavissa olevaan tulorahoitukseen.

Taloussuunnitteluvuosien rahoituserien arvot (ks. kaavio alapuolella) perustuvat kaupungin lainakannan tuleviin muutoksiin, investointeihin sekä suunniteltuihin antolainoihin tytäryrityksille.

3.16 Poistot ja arvonalentumiset taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden suunnitelman mukaiset poistot perustuvat taloussuunnittelukauden investointisuunnitelmaan ja arvioituihin investointien valmistumisajankohtiin. Poistot on arvioitu käyttäen kaikkien investointien poistomenetelmänä tasapoistoa.

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	Kehys 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Poistot ja arvonalentumiset	-17 276	-17 128	-18 846	-17 128	-16 716	-17 787	-17 146

Poistojen ja arvonalentumisten määrä on vuonna 2028 17,8 milj. euroa ja vuonna 2029 17,2 milj. euroa. Taloussuunnittelukaudelle ei ole arvioitu lisäpoistotarvetta, koska palveluverkkopäätösten vaikutus suunnittelukauden poistoihin on suunniteltu tehtävän kuluvaan vuoteen aikana.

3.17 Alijäämän kattaminen

Kuntalain 110 § mukaan:

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviovuoden 2027 tilikauden alijäämän on arvioitu olevan alijäämäinen - 12,4 milj. euroa. Mikäli osavuositarkastuksen tilanteesta laadittu kuluvaan vuoteen 2026 ennuste (- 6,0 milj. eur) toteutuu, niin talousarviovuoden 2027 päättyessä kumulatiivinen ylijäämä olisi 25,4 milj. euroa.

Taloussuunnitteluvuoden 2028 arvioidaan päättyvän alijäämäiseksi - 7,4 milj. euroa. Vuoden 2029 arvioidaan olevan alijäämäinen - 1,7 milj. euroa.

Taloussuunnitteluvuoden 2029 lopussa kumulatiivisen yli- ja alijäämän arvioidaan olevan 16,4 milj. eur ylijäämäinen

Taloussuunnitteluvuosien laadinnan perusteet on esitetty luvuissa 2.11–2.15.

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
1 ULKOINEN LASKENTA					
Toimintatuotot yhteensä	51 480	49 302	46 217	46 362	46 702
Valmistus omaan käyttöön	945	1 127	1 172	1 172	1 172
Toimintakulut yhteensä	-181 169	-192 203	-197 403	-196 548	-195 085
Toimintakate	-128 744	-141 774	-150 014	-149 014	-147 211
Verotulot	129 731	138 681	142 977	146 092	149 647
Valtionosuudet	13 655	14 240	11 201	13 216	12 732
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 661	1 727	36	-39	193
Vuosikate	16 304	12 874	4 200	10 255	15 361
Poistot ja arvonalentumiset	-17 276	-18 846	-16 716	-17 787	-17 146
Tilikauden tulos	-972	-5 972	-12 516	-7 532	-1 785
Poistoeron muutos	113	0	113	113	113
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-859	-5 972	-12 403	-7 419	-1 672
Arvio KUMULATIIVISESTA ALIJÄÄMÄSTÄ					
tilikauden 2026 alussa		43 817			
tilikauden 2026 lopussa ja 2027 alussa		37 845			
tilikauden 2027 - 2029 lopussa			25 442	18 024	16 352

Tunnusluvut, tuloslaskelma	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakatteen muutos %	8,5 %	10,1 %	5,8 %	-0,7 %	-1,2 %
Menokasvu%	7,2 %	6,1 %	2,7 %	-0,4 %	-0,7 %
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	28,6 %	25,7 %	23,4 %	23,6 %	23,9 %
Vuosikate / Poistot, %	94,4 %	68,3 %	25,1 %	57,7 %	89,6 %
Vuosikate euroa / asukas	326	260	86	211	319
Veroprosentti	9,36	9,40	9,40	9,40	9,40
Asukasmäärä (tot/arvio)	50 065	49 522	49 050	48 604	48 181

3.18 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma laaditaan ja hyväksytään talousarvion rinnalla osana talousarvioprosessia. Vuoden 2027 henkilöstösuunnitelmassa näkyy henkilöstöresurssi vastuualueittain. Henkilöstösuunnitelmassa näkyvät yksikkökohtaiset henkilöstömäärät ensin vakinaisina vakansseina (vakinaiset virat ja tehtävät) ja sen jälkeen henkilötyövuosilukuina (HTV2 eli täytetyt virat ja tehtävät).

Henkilöstösuunnitelma antaa tietoa siitä, millä henkilöstöresursseilla työtä tehdään kaupungin eri vastuualueilla. Samalla se avaa sen, miten resurssit ovat jakautuneet eri yksiköiden välillä ja mitä työpanosta saadaan talousarvion henkilöstömenomäärärahoilla. Henkilöstösuunnitelma kytkee henkilöstöresurssien ja talouden suunnittelun yhteen. Vuoden 2027 henkilöstösuunnitelman mukaan Kotkan kaupungin henkilökunnan määrä laskee 1,7 henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2026. Vakituisten virkojen ja tehtävien määrä laskee 20,0 vakanssilla verrattuna vuoden 2026 vakanssien määrään. Lakkautettavat virat ja tehtävät ovat teknisten palveluiden vastuualueelta ja lakkautukset kohdentuvat pitkään täyttämättä olleisiin virkoihin ja tehtäviin. Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikköön, opetustoimen vastuualueelle ja hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueelle ehdotetaan yhteensä viiden määräaikaisen viran tai tehtävän perustamista. Yhtään uutta vakituista virkaa/tehtävää ei ole ehdotettu vuoden 2027 henkilöstösuunnitelmaan. Henkilöstösuunnitelma sisältää myös vakanssien muutoksia ja siirtoja vastuualueiden välillä.

Henkilöstösuunnitelma on seurantaväline henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien määrän kehittymiseen. Henkilöstösuunnitelma ohjaa vuoden aikana täyttölupien myöntämistä ja sitä kautta rekrytointeja.

Vakinaiset virat ja tehtävät vuosina 2027–2029

Virat ja tehtävät, vuosina 2027 - 2029	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Muutos vuosina 2026 – 2027	Muutos vuosina 2027 – 2029
Konsernipalvelualue						
Kaupunginhallitus ja hallintoyksikkö	23,0	23,0	23,0	23,0	0,0	0,0
Henkilöstöasioiden yksikkö	10,0	10,0	10,0	10,0	0,0	0,0
Talousyksikkö	15,0	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0
Ympäristöpalveluiden yksikkö	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0	0,0
Konsernipalvelualue yhteensä:	73,0	73,0	73,0	73,0	0,0	0,0
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot						
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	8,0	8,0	8,0	8,0	0,0	0,0
Kulttuurin vastuualue	71,0	71,0	71,0	71,0	0,0	0,0
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	47,0	47,0	47,0	47,0	0,0	0,0
Teknisten palveluiden vastuualue	339,0	319,0	319,0	319,0	-20,0	0,0
Opetustoimen vastuualue	562,0	562,0	562,0	562,0	0,0	0,0
Varhaiskasvatuksen vastuualue	392,0	392,0	391,0	391,0	0,0	-1,0
Nuorisotyön yksikkö	18,0	18,0	18,0	18,0	0,0	0,0
Liikuntapalveluiden yksikkö	13,0	13,0	13,0	13,0	0,0	0,0
Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue	111,0	111,0	111,0	111,0	0,0	0,0
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot yhteensä:	1561,0	1540,0	1539,0	1539,0	-21,0	-22,0
YHTEENSÄ:	1634,0	1613,0	1612,0	1612,0	-21,0	-22,0

Henkilötyövuodet vuosina 2027–2029

Täytetyt virat/tehtävät, HTV2, vuosina 2027 - 2029	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Muutos vuosina 2026 - 2027	Muutos vuosina 2027 - 2029
Konsernipalvelualue						
Kaupunginhallitus ja hallintoyksikkö	23,0	23,0	23,0	23,0	0,0	0,0
Henkilöstöasioiden yksikkö	15,2	15,2	15,2	15,2	0,0	0,0
Talousyksikkö	15,0	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0
Ympäristöpalveluiden yksikkö	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0	0,0
Konsernipalvelualue yhteensä:	78,2	78,2	78,2	78,2	0,0	0,0
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot						
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	8,0	9,0	8,5	8,0	1,0	-1,0
Kulttuurin vastuualue	71,4	71,6	71,0	71,0	0,2	-0,6
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	44,9	44,5	44,0	44,0	-0,4	-0,5
Teknisten palveluiden vastuualue	331,3	330,0	330,0	330,0	-1,3	0,0
Opetustoimen vastuualue	585,2	582,8	545,0	537,0	-2,4	-45,8
Varhaiskasvatuksen vastuualue	399,3	399,5	391,0	391,0	0,2	-8,5
Nuorisotyön yksikkö	19,1	19,0	19,0	19,0	-0,1	-0,5
Liikuntapalveluiden yksikkö	13,0	13,0	13,0	13,0	0,0	0,0
Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue	116,0	117,7	111,0	111,3	1,1	-6,7
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot yhteensä	1588,7	1587,1	1532,5	1524,0	-1,7	-63,1
YHTEENSÄ:	1666,9	1665,3	1610,7	1602,2	-1,7	-63,1

3.19 Investoinnit

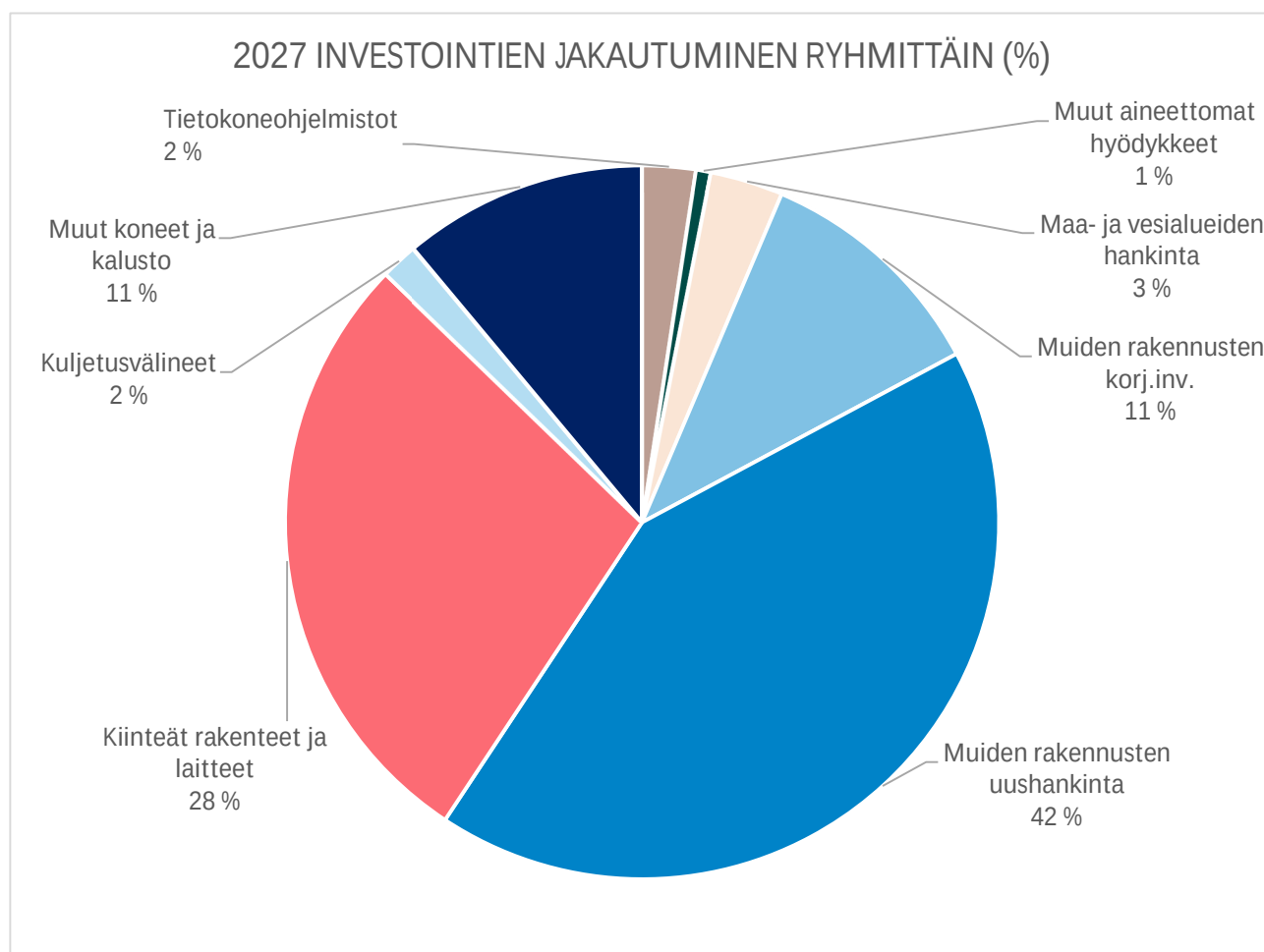
Investointien viisivuotissuunnitelman tavoitteena on kunnan talouden tasapainotilanne, jossa investoinneista aiheutuvat rahoituskulut saadaan katettua tulorahoituksella ja jossa poistot eivät ylitä vuosikatteen määrää. Talousarviovuoden investointien suunnittelun lähtökohtana on kuluvaan vuoden talousarvioon sisältynyt investointisuunnitelma, joka päivitetään vastaamaan kuluvaan vuoden aikana tehtyjä suunnittelupäätöksiä ja palvelutoiminnan muutoksista syntyviä investointitarpeita.

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031
Investoinnit, milj. euroa							
Investointitulot	1,31	0,18	0,48	0,06			
Investointimenot	32,69	38,69	30,69	26,81	30,45	29,61	10,37
INVESTOINNIT, netto	31,38	38,51	30,21	26,75	30,45	29,61	10,37

INVESTOINNIT YHTEENSÄ TA2027-TA2031

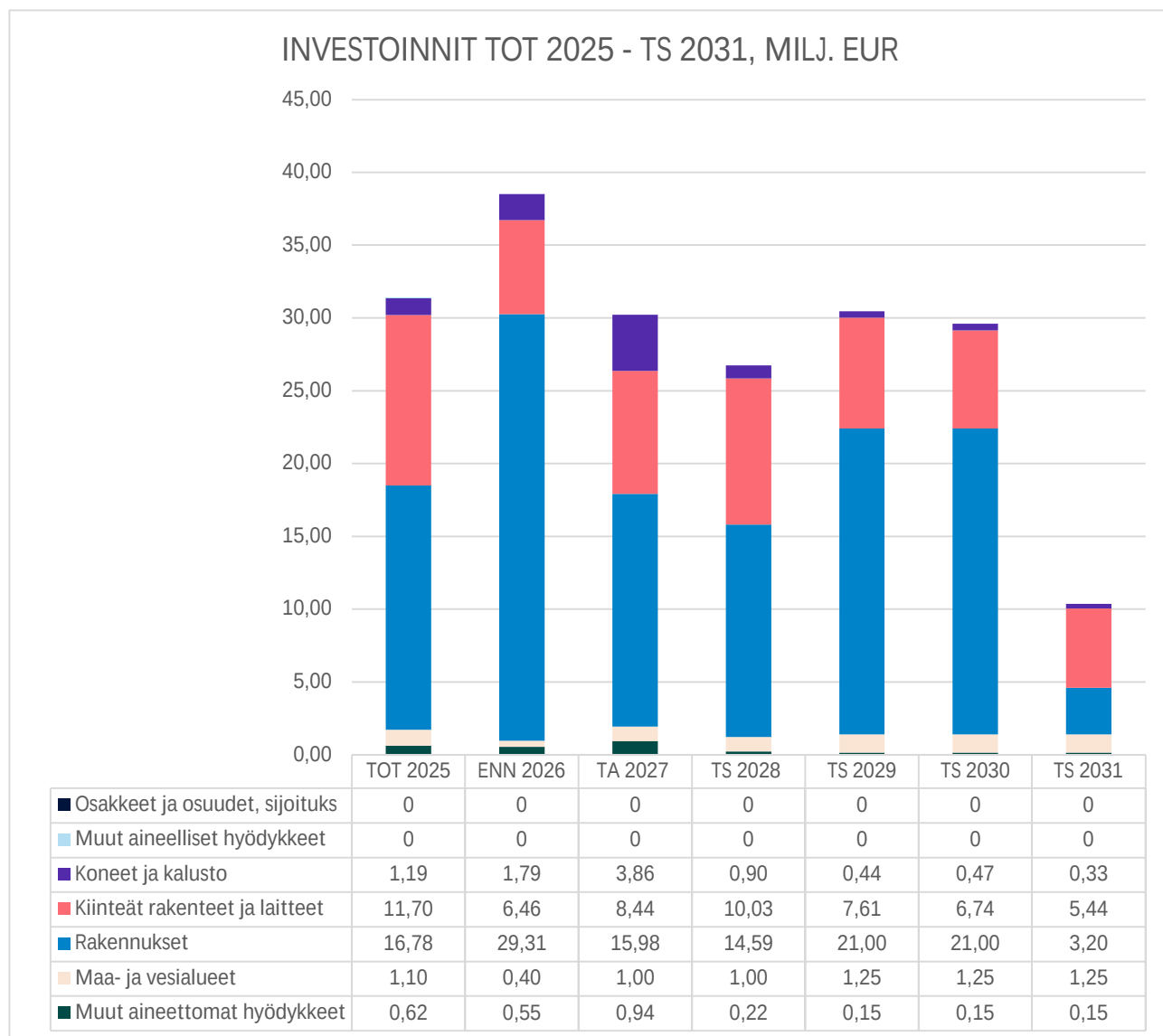
127,39

Talousarviovuoden 2027 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 30,7 milj. euroa. Investoinneille kohdistuu rahoitusosuuksia yhteensä 0,5 milj. euroa.

*) luokittelu perustuu kuntatalouden raportoinnin hyödyketyyppeihin. Muiden rakennusten ryhmään kuuluvat kaikki muut paitsi asuinrakennukset.

Taloussuunnitteluvuosien 2027-2031 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 127,39 milj. euroa. Taloussuunnittelukauden 2027-2031 investoinneista 45,3 milj. euroa (36 %) kohdistuu uudisrakennuksiin ja 38,7 milj. euroa (30 %) kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin. Rakennusten perusparannuskohteisiin suunnitellaan varattavan 30 milj. euroa, sisältäen 15 milj. euroa yleisiin perusparannuskohteisiin ja 14,4 milj. euroa kaupungintalon peruskorjaukseen.

*) rakennukset ryhmä sisältää uudisrakentamisen sekä perusparannukset

Isoimmat kohteet taloussuunnittelukaudella 2027–2031 ovat Katariinan uimahalli (32,2 milj. euroa), Kaupungintalon peruskorjaus (14,4 milj. euroa) sekä vuonna 2027 valmistuva Karhulan koulukeskus (7,5 milj. euroa).

Infran osalta katujen perusparannustöihin ja viimeistelyihin on varattu taloussuunnittelukaudelle yhteensä 15,9 milj. euroa sekä siltojen uudisrakentamiseen ja saneeraukseen 6,8 milj. euroa. Merkittävimmät katujen perusparannuskohteet taloussuunnittelukaudella ovat Kymen Vesi Oy:n kanssa

yhteishankkeena toteutettavat kohteet kuten Lankilan alueen saneeraus ja Kierikkalan alueen saneeraus. Merkittävimmät siltakohteet taloussuunnittelukaudella ovat Kivisalmensilta, Kotkantien ylikulkusilta ja Maijansalmen silta. Lisäksi vuonna 2026 tehdyssä siltojen yleistarkastuksessa nousi esiin muitakin kaupungin omistamia siltoja, joissa on peruskorjaustarpeita. Kustannukset tarkentuvat siltojen erikoistarkastuksen ja suunnittelun edetessä.

Vuoden 2026 investointien ennustetaan nettomääräisesti toteutuvan 38,51 milj. euron suuruisena vuoden lopussa, jääden noin 2 milj. euroa talousarviota matalammiksi. Olennaisimmat muutokset ennusteessa ovat maanhankinnan investoinnista jäävä säästö 0,60 milj. euroa, Katariinan uimahallin suunnittelusta jäävä säästö 0,20 milj. euroa sekä siltojen suunnittelusta jäävä säästö 0,2 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu myös Karhulan koulukeskuksen liikuntahallille myönnetty valtionavustus, josta vuodelle 2026 on ennustettu toteutuvan 0,18 milj. euroa.

3.20 Ilmastobudjetti

Ilmastobudjetti koostuu Kotkan kaupungin alueen päästöbudjetista sekä koko kaupunkikonsernin vuosille 2027–2031 suunnitelluista yli 10 000 euron ilmastoinvestoinneista. Kotka tähtää hiilineutraalit kunnat- eli hinku -tavoitteen mukaisesti hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä vähentämällä päästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta ja kompensoimalla loput 20 %.

Päästöbudjettiin sisältyvät kasvihuonekaasupäästöjen tiedot on laskettu Suomen ympäristökeskuksen toimesta käyttöperusteisten kasvihuonekaasupäästöjen oletuslaskentamallilla, noudattaen hinku-laskentasääntöjä, ilman tuulivoimakompensaatiota. Päästötietoihin on laskettu kaikki Kotkan kaupungin alueella syntyvät päästöt. Tämä laskentatapa ei kuitenkaan sisällä päästöhyvityksiä, päästökauppaan kuuluvien teollisuuslaitosten polttoaineiden käyttöä, teollisuuden sähkönkulutusta, teollisuuden jätteiden käsittelyn päästöjä eikä kuorma-, paketti- ja linja-autojen läpiajoliikennettä.

Uusimmat saatavilla olevat varmistetut päästölaskelmat ovat vuodelta 2024. Laskelmien mukaan Kotkan päästöt ovat laskeneet 49 % vuosien 2007–2024 välillä. Merkittävimmin päästöt ovat vähentyneet kulutussähkön, sähkölämmityksen, öljylämmityksen ja vesiliikenteen osalta. Ainoa sektori, jolla päästöt ovat nousseet on maatalous.

Muutos vuosien 2023–2024 välillä on 1 % päästölasku. Suurinta laskua on syntynyt sähkölämmityksen ja vesiliikenteen päästöissä, kun taas merkittäväntä nousua päästöissä on syntynyt teollisuuden ja työkoneiden päästöissä. Yksittäisten vuosien välillä voi olla merkittäviäkin päästövaihteluita riippuen esimerkiksi rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen tarpeesta sekä teollisuustuotteiden kysynnän vaihdellessa.

Kotkan alueen päästöbudjetti vuodelle 2030 koostuu Suomen ympäristökeskuksen laskemasta perusskenaariosta sekä skenaariotyökalulla lasketusta tavoitteesta, joka on Kotkan hinku -päästövähennystavoitteen mukainen. Perusskenaarion mukaan Kotkan tuleva päästövähennyksen arvioidaan olevan 63 %, jos kehitys jatkuu nykyisellään ilman erillisiä päästöjä vähentäviä lisätoimia. Kotkan

tavoite vuodelle 2030 on vähentää päästöjä 80 %. Tavoitteeseen pääsemiseksi lisätoimet ovat tarpeen. Eniten päästövähennyksiä saadaan asuintalojen ja rakennusten lämmitystapamuutoksilla, energiatehokkuustoimilla sekä tieliikenteen päästöjen vähentämisellä. Tieliikenteen päästöjä vähentävät ennen kaikkea ajettujen kilometrien vähentyminen ja liikennevälineiden sähköistyminen. Päästövähennykset vaativat paitsi kaupungin aktiivisia toimenpiteitä, myös alueen yritysten ja asukkaiden ilmastotoimia.

Kasvihuonekaasupäästöt Kotkan kaupungin alueella vuosina 2007, 2023 ja 2024.

KOTKA	2007	2023	2024	Muutos 2007– 2024	Muutos 2023– 2024
Kulutussähkö	75,4	14,6	12,7	-83 %	-13 %
Sähkölämmitys	19,3	4,6	3,5	-82 %	-24 %
Kaukolämpö	59,5	42,2	38,6	-35 %	-9 %
Öljylämmitys	40,6	10,5	10	-75 %	-5 %
Muu lämmitys	20,2	9,5	8,4	-58 %	-12 %
Teollisuus	28,2	21,7	26,4	-6 %	22 %
Työkoneet	12,3	9,4	11,3	-8 %	20 %
Tieliikenne	107	66,1	68	-36 %	3 %
Raideliikenne	1,4	1	0,9	-36 %	-10 %
Vesiliikenne	14,8	8,3	6,7	-55 %	-19 %
Maatalous	3,7	5	5,3	43 %	6 %
Jätteiden käsittely	36,8	23,8	23,1	-37 %	-3 %
F-kaasut	12,4	6,2	5,6	-55 %	-10 %
Yhteensä	431,6	223	220,5		
Muutos vert. 2007		-48 %	-49 %		

Päästöbudjetti Kotkan kaupungin alueelle vuonna 2030

Perusskenario 2030	Tavoite 2030	Skenaarion ja tavoitteen erotus
14,1	13,7	-0,4
3,1	3,1	0,0
13,1	11,9	-1,2
8,4	8,1	-0,3
9,0	4,0	-5,0
19,9	5,6	-14,3
10,5	2,5	-8,0
48,0	21,4	-26,6
1,0	0,3	-0,7
8,1	3,0	-5,1
4,4	3,5	-0,9
17,3	7,4	-9,9
3,3	2,5	-0,8
160,2	86,9	-73,3
-63 %	-80 %	

Lähde: Suomen ympäristökeskuksen päästölaskenta, ei tuulivoimakompensaatiota ja Suomen ympäristökeskuksen skenaariotykälu. Päästöt on ilmoitettu kilotonneina hiilidioksidiekvivalenteina, lyhennettynä ktCO₂e.

Ilmastoinvestointien listauksessa on otettu huomioon investoinnit, jotka vähentävät päästöjä, säästävät energiaa ja edistävät kestävästä liikkumisesta. Listauksessa ei oteta huomioon uudisrakennuksia tai sellaisia investointeja, jotka tehdään pääasiassa muista kuin päästövähennyksiä edistävästä syystä, mutta joilla voi olla välillisiä päästöjä vähentäviä vaikutuksia. Täten ilmastobudjetista voi puuttua investointeja, joilla edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja sopeutumista.

Kotkan kaupungin investointisuunnitelmassa jatketaan systemaattista rakennusten energiatehokkuuteen panostamista. Energiatehokkuutta parantavia investointeja tehdään myös osana uudisrakennuksia ja rakennusten peruskorjauksia. Investointisuunnitelmaan on esimerkiksi kirjattu aurinkopaneelien ja sähkölatauspisteiden lisäämistä. Kestävästä liikkumisesta edistävissä investoinneissa pa-

rannetaan joukkoliikenteen sekä pyörällä ja kävellen liikkumisen olosuhteita. Tässä ilmastobudjetissa kevyen liikenteen edistämiseen kuuluvat pyöräpysäköintien kehitys, kevyen liiketeen väylien uudelleen päällystys sekä joukkoliikenneinfran parantaminen.

Kotkan kaupungin ilmastotyötä edistävät investointikokonaisuudet

Yksikkö	Hanke	2027	2028	2029	2030	2031	Ilmastovaikutus
Henkilöliikenneyksikkö	Bussiterminaalien sähkönäytöt		80 000				Joukkoliikenteen edistäminen
Toimitilahallinto	Rakennusten energia- tehokkuusinvestoinnit	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	Energiansäästö
Infran rakennuttaminen	Kestävän liikkumisen edistäminen	160 000	160 000	830 000	160 000	160 000	Kevyen liikenteen olosuhteiden edistäminen

Lähde: Kotkan kaupungin investointisuunnitelma 2027–2031

Kotkan kaupunkikonserniin kuuluvilla yhtiöillä on usein oma suunnitelma tai tiekartta, joka ohjaa yhtiön toimintaa ja investointeja. Kautta yhtiöiden energiansäästö ja energiankäytön tehostaminen on keskeisenä ilmastoon liittyvissä investointipäätöksissä. Energiansäästötoimilla on rahallisen säästön lisäksi usein merkittäviä päästövähennysvaikutuksia.

Kotkan Julkiset Kiinteistöt tekee muutoksia kiinteistöjensä energiantuotantoon ja sähkönvarastoinnin parantamiseen liittyen. Yhtiö myös liittyy Julkisten toimijoiden energiatehokkuussopimukseen ja siten sitoutuu tehostamaan energiankäyttöään jatkossakin. Kymenlaakson Jäte edistää jätteiden kierrätysmahdollisuutta investoimalla kierrätys- ja jäteasemien infraan. Kotkan Energia edistää hukkalämmön hyödyntämistä sekä Hovinsaaren CHP-laitoksen tehokkuutta. HaminaKotka Satama uudistaa satama-alueen valaistusta sekä tekee merkittävät investoinnit sataman maasähköistämiseksi vähentäen näin laivojen satamapäästöjä. Kymijoen Ravintopalvelut uusii kylmäjärjestelmänsä. Kotkan Asunnot tehostaa asuntojen energiatehokkuutta ikkunaremonteilla, lämmönsäädöillä sekä piha-alueiden valaistuksen uusimisella. Asukkaille lisätään myös mahdollisuuksia sähköautojen lataamiseen. Kymen Vesi investoi viemäriverkoston saneeraukseen hulevesien hallinnan helpottamiseksi, mikä vähentää vedenpuhdistuksessa tarvittavaa energiaa. Kymenlaakson Vesi lisää aurinkosähkötuotantoa omilla kiinteistöillään.

Cursorilla ja Maretariumilla ei ole tiedossa omia yli 10 000 euron investointeja, mutta energiatehokasta ja ympäristöystävällistä toimintaa edistetään toiminnassa muuten. Kotkan tapahtumakeskus huomioi käyttötaloushankinnoissa laajemmin ilmasto- ja ympäristöseikat sekä jatkaa vuonna 2026 saamansa Ekokompassi sertifikaatin mukaista raportointityötä.

Kotkan kaupungin konserniyhtiöiden ilmastoinvestoinnit euroina.

Yhtiö	Hanke	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	2031 (€)	Arvioitu ilmastovai- kut
Kotkan Julki- set Kiinteistöt Oy	Energiatehokkuus- ja energiajärjestel- mäinvestoinnit useissa kiinteis- töissä	1,76 milj.	500 000	500 000			Ostoenergian ja päästöjen vähene- minen; tarkka vaiku- tus lasketaan hiili- tiekartassa 2027
	Sähkövarastojen laajennus ja ener- gijousto		1,5 milj.				Lisää uusiutuvan sähkön hyödyntä- mistä ja sähköjärjes- telmän joustoa (re- servimarkkinat)
	Uusiutuva oma energiantuotanto: aurinkosähkö ja pientuulivoima		360 000	480 000			Uusiutuvaa omaa sähköntuotantoa: n. 350 MWh/v aurin- kosähköä + 120 kW pientuulivoimaa
Kymenlaakson Jäte Oy	Sammutusvesial- taan kunnostami- nen	100 000					Vähentää puhtaan veden kulutusta
	Jäteastioiden, -lavo- jen ja -puristimien hankinta	400 000					Edistää asumisesta muodostuvien jät- teiden kierrätystä
	Jumalniemen jäte- aseman infraraken- taminen	120 000					Edistää asumisesta muodostuvien jät- teiden kierrätystä
Kotkan Ener- gia - konserni	Hovinsaaren CHP- laitoksen kattila- muutokset ja säh- kösuodattimen uu- siminen			5 milj.			Päästövähennemä 15 000 tonCO2ekv
	Akkutehtaan pois- tokaasujen hukka- lämpö	5 milj.					Päästövähennemä 10 000 tonCO2ekv
	Lämpöpumppulai- tos, uusi energia- lähde	100 000					Päästövähennemä 9 000 tonCO2ekv
	Turpeen polton päättyminen			15 000			Päästövähennemä 15 000 tonCO2ekv
HaminaKotka Satama Oy	Valomastojen valai- simien ja ohjausjär- jestelmän päivitys SpNa->LED	650 000	650 000				Sähköenergian säästöarvio 50 Mwh/vuosi. Co2-vä- hennysarvio 9t/v
	Maasähköhanke Mussalon konttilai- voille (maasta lai- vaan sähkö)	7 milj.	5 milj.				Alusten Co2-päästö- jen vähennys laitu- rissa kiinnittyneenä ollessa 9/2028 eteenpäin.

Kymijoen Ravintopalvelut Oy	Rakennuksen kylmäjärjestelmän uusinta (kylmäainemuutos)		590 000				Energiansäästö
Kotkan Asunnot Oy	Ikkunoiden ja parvekeovien uusiminen	136 000					Energiansäästö
	Kiinteistöautomaation uusiminen	30 000	30 000	35 000	35 000	35 000	Energiansäästö
	Yhteistilojen ja pihojen valaistusten uusiminen	40 000	20 000	20 000			Energiansäästö
	Autolatauspisteiden rakentaminen	32 000	40 000	50 000	70 000	70 000	Energiansäästö
	Lämmitysjärjestelmien perussäädöt	110 000	100 000	120 000	120 000	120 000	Energiansäästö
Kymen Vesi Oy	Viemäriverkoston saneeraus hulevesien vähentämiseksi viemäriverkostossa	3 milj.	3 milj.	3 milj.	3 milj.	3 milj.	Jätevesivirtaaman vähentyessä päästöt vähentyvät 42 tonCO ₂ ekv /v
Kymenlaakson Vesi Oy	Aurinkovoiman laajentaminen		50 000				Uusiutuva energia

Lähde: Kotkan kaupungin konserniyhtiöille tehty kysely (lokakuu 2026).

4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE

4.1 Kuntalaki

Kuntalain 410/2015 110 pykälässä on säännökset talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä talouden tasapainottamisesta eli alijäämien kattamisesta. Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Lisäksi tehdään taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi, talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määrääjassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon sisällytetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden mukaiset määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi siinä osoitetaan, kuinka rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

4.2 Talousarvio ja -suunnitelman rakenne

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousosa valmistellaan toimielimittäin, talousarvion toimielimet on määritetty sitovuusmääräyksissä. Käyttötalousosa jakaantuu kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan, sen palvelutuotantoon ja tehtäviin sekä hallintosäännöllä lautakuntiin osoitettuihin palveluihin ja tehtäviin ja edelleen tarkoituksenmukaisiin ryhmiin palveluissa mm. vastuualueisiin ja toimintayksiköihin. Investoinnit on jaettu hankeryhmiin. Talousarvion määrärahoihin ja tuloarvioihin sisällytetään myös kaupungin eri organisaatioyksiköiden väliset sisäiset laskutukset.

4.3 Rakenteelliset muutokset ja vertailtavuus

Toimielinkohtaisen talousarvion 2027 kehysvalmistelu pohjautui muutettuun talousarvioon 2026, johon huomioitiin kuluvan vuoden ennusteen aiheuttamat muutokset ja muut ennakoidut talousarviovuodelle kohdistuvat toiminnan muutokset. Olennaisimmat toiminnan muutokset on kuvattu luvussa 2 ”Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut”.

Vastuualuekohtaiset olennaiset muutokset kuluvan vuoden talousarvioon on esitetty käyttötalousosassa luvussa 6.

5. TALOUSARVION SITOVUUS JA TOTEUTUMISEN SEURANTA

5.1 Talousarvion sitovuus

Kotkan kaupungin hallintosäännön (KV 19.5.2025) luvun 10 pykälässä 4 on määritelty talousarvion sitovuudesta:

”Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia. Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.”

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Talousarvion muutosten esittämisvelvoite koskee sekä tavoitteita että tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavaa toimintakatetta. Toimintakatteen euromääräisen muutoksen yhteydessä on arvioitava, ovatko asetetut tavoitteet oikeassa suhteessa muutettuun toimintakatteeseen.

Talousarvion osien sitovuus valtuustoon nähden esitetään alla olevassa taulukossa. Kunkin osan tarkennukset esitetään seuraavissa kappaleissa.

TALOUSARVION OSA		Sitovuus valtuustoon nähden	Määrärahat, t eur	Tuloarviot, t eur
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Kaupunginhallitus	Toimintakate, netto		22 753	
Ympäristölautakunta	Toimintakate, netto		1 935	
Kaupunkirakennelautakunta	Toimintakate, netto		20 173	
Hyvinvointilautakunta	Toimintakate, netto		30 407	
Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta	Toimintakate, netto		74 747	
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	Tuloarvio			142 977
Valtionosuudet	Tuloarvio			11 201
Rahoitustuotot ja -kulut	Netto			36
INVESTOINTIOSA				
Kaupunginhallitus	Hankkeet yhteensä		780	
Ympäristölautakunta	Hankkeet yhteensä		20	
Kaupunkirakennelautakunta				
Teknisten palveluiden vastuualue				
Rakennukset	Hankkeen määräraha		13 350	420
Rakennuksien perusparannusmenot	Hankkeet yhteensä		3 000	
Infran investointikohteet	Hankkeet yhteensä (pl erikseen sitovat hankkeet)		8 015	
Puistot ja liikuntapaikat	Hankkeet yhteensä		580	
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	Hankkeet yhteensä (pl erikseen sitovat hankkeet)		1 250	
Hyvinvointilautakunta	Hankkeet yhteensä		910	60
Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta	Hankkeet yhteensä		2 785	
RAHOITUSOSA				
Antolainasaamisten lisäys			3 000	
Antolainasaamisten vähennys				2 609
Antolainauksen muutokset	Netto			391
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				29 117
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			2 644	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			2 000	
Oman pääoman muutokset				
Lainakannan muutokset	Netto		24 473	
Vaikutus maksuvalmiuteen				1 928
TALOUSARVION LOPPUSUMMA			188 348	188 348

Kuntien yhteistoimintatehtävissä talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää vastuukunnan valtuusto. Esitys talousarvion muuttamiseksi annetaan sopimuskunnille tiedoksi ennen valtuuston kokousta, jossa muutoksesta on tarkoitus päättää. Menettelystä on sovittava tarkemmin yhteistyösopimuksessa.

Talousarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

Talousarvion yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus kaupungin taloudellisen tilanteen kehittymiseen sekä kerrotaan talousarvion painopistealueista. Yleisperusteluihin sisällytetään vähintään kerran valtuustokaudella strategiaosa tai se voidaan laatia erillisenä strategiaohjelmana. Talousarvion yleisperustelut ovat informatiivisia, ja niitä ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion tehtäväalueellaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia. Tehtäväalueiden tulee noudattaa perustelujen ja asetettujen painopistealueiden kuvaamaa toiminnallista linjaa.

Käyttötalousosa

Talousarvion käyttötalousosa ohjaa kunnan varsinaista palvelutoimintaa. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toimielimille toiminnalliset tavoitteet ja osoittaa niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha ja tuloarvio muodostavat yhdessä toimielimen sitovan toimintakatteen.

Talousarvion toimielimiksi luetaan kaupunginhallitus sekä valtuuston asettamat kaupunginhallituksen alla toimivat lautakunnat: kaupunkirakenne-, hyvinvointi-, kasvatuksen- ja koulutuksen lautakunta sekä Kotkan ja Pyhtään kunnan yhteinen ympäristölautakunta. Hallintosäännön viidennessä luvussa on määritetty lautakuntiin kaupunginhallitukselta siirtyvät vastuut. Toimielinten kustannuspaikkarakenne on kuvattu talousarviokirjan luvussa 11.

Toimielinten talousarvion käyttötalousosat sisältävät

- 1 Lautakuntaan ja kaupunginhallitukseen nähden sitovat tavoitteet
- 2 Vastuualueen arvio strategisten tavoitteiden saavuttamisen riskeistä
- 3 Lautakunnan, vastuualueen tai palvelun talousarvioesityksen
- 4 Toiminnan painopisteet talousarviovuonna
- 5 Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina

Toimielimen toimintakate (sisältäen vain ulkoiset toimintatuotot ja –kulut) on sitova valtuustoon nähden, ellei talousarviossa ole määrärahan käytölle erikseen asetettu rajoituksia (KH tai KV). Toimintakatteen sitovuus tarkoittaa ns. nettoperiaatteen noudattamista. Nettoperiaatteella tarkoitetaan sitä, että valtuusto päättää talousarviossa tulojen ja menojen erotuksen määrärahana tai tuloarviona.

Jos talousarvion sitovaksi määrätty toimielimen toimintakate muuttuu, on asia vietävä kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Mikäli toimielin aloittaa kesken vuotta toimintakatteen puitteissa uutta toimintaa, jota ei talousarvion perusteluissa ole selvitetty, on ko. asia vietävä kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Valtuustoon nähden sitovissa tavoitteissa on esitetty Kotka 2035 -strategian mukaiset päämäärät ja yleisen tason toimintasuunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi mittareineen. Lautakuntaan tai kaupunginhallitukseen nähden sitovat tavoitteet on johdettu Kotka 2035 -strategian yleisen tason toimintasuunnitelman toimenpiteistä, jotka on jalostettu vastuualueiden ja toimintayksiköiden tavoitteiksi käytännön toimenpiteineen sekä mittareineen ja tavoitearvoineen. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toimenpiteineen ja strategisine mittareineen ovat sitovia kaupunginvaltuustoon nähden. Tarkastuslautakunta seuraa näiden valtuuston tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä valtuustolle.

Investoinnit

Investointiosassa esitetään kaupungin investointimenot ja -tulot hankeryhmä-, hanke- ja toimielin-kohtaisesti. Investointiosa laaditaan viideksi vuodeksi. Investointiosan avulla kaupunki ohjaa investointien toteuttamista ja rahoitusta. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle sekä suunnitelmavuosille. Suunnitelmavuosien investointiesitys ei ole sitova. Talousarviovuoden investointiesitys on sitova myöhemmin hanke tai hankeryhmittäin määritellyin periaattein. Lähtökoh- tana on, että talousarviovuodelle otetuista investoinneista on olemassa tarkka hankesuunnitelma kustannusarvioineen ja käyttötalousvaikutuksineen.

Investointiosan määrärahoja ei voi siirtää käyttötalouden määrärahoiksi. Talousarviossa esitetyt käyttötalous- ja investointimäärärahat eivät ohjaa pysyvien vastaavien aktivointia, vaan aktivointi- kelpoisuus ratkaistaan kirjanpitolainsäädännön ja pysyvien vastaavien laskentaohjeissa määritelty- jen periaatteiden mukaan.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa esitetty hanke- tai hankeryhmäkohtainen in- vestointimääräraha. Toimielimen investointihankkeiden toteutumisen tulee tapahtua perusteltujen käyttötarkoitusten puitteissa.

Jos investointihankkeen tai investointihankeryhmän määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään investointimäärärahaa kokonaisuudessaan.

Investointien hankintamenot budjetoidaan arvonlisäverottomina lukuun ottamatta vähennysrajoit- teisen toiminnan piiriin kuuluvia hankintamenoja. Jos investointiin liittyy rahoitusosuutta, se budje- toidaan tuloksi sille vuodelle, jonka aikana oikeus tuloon arvioidaan syntyvän.

Investoinnit esitetään talousarviossa toimielimittäin ja hankkeittain tai hankeryhmittäin. Hankeryhmä ilmaistaan investointiosan erittelyssä. Hankeryhmä on toisiaan vastaavien hankkeiden kokonaisuus. Hankeryhmän investointimäärärahan yksittäiset kohteet tarkennetaan lautakunnan vahvistamassa työohjelmassa. Työohjelma laaditaan kaksi kertaa vuodessa.

Investointihankkeiden sitovuustaso on bruttomenojen loppusumma. Bruttomenon sitovuus tarkoittaa, että hankkeelle tai hankeryhmälle arvioitu tulomääräraha ei ole sitova. Investointihankkeen tuloarvion lisäys ei saa aiheuttaa investoinnin sitovan bruttomenojen kasvua.

Investointihankkeiden bruttomenojen sitovuus on toimielimien investointihankkeiden yhteismäärä pois lukien Kaupunkirakennelautakunnan alaiset investointihankkeet.

Kaupunkirakennelautakunta:

Kaupunkisuunnittelun investointien yhteismääräraha sekä maa- ja vesialueiden hankeryhmän investointimäärärahat ovat sitovia valtuustoon nähden.

Teknisten palveluiden vastuualueen rakennusinvestointien investointimääräraha on valtuustoon nähden sitova nimetyissä hankkeissa. Rakennusten perusparannushankkeissa sitova on perusparannusinvestointihankkeiden määräraha yhteensä.

Teknisten palveluiden infran investointihankkeiden yhteismääräraha sekä erikseen nimettyjen yksittäishankkeiden määrärahat ovat sitovia valtuustoon nähden. Infrahankkeiden muut hanke ja hankeryhmäkohtaiset määrärahat ovat sitovia lautakuntaan nähden.

Teknisten palveluiden puistojen ja liikuntapaikkojen investointimääräraha yhteensä on sitova valtuustoon nähden.

Kaupunkirakennelautakunta käsittelee kaikki investointihankkeiden muutosesitykset. Valtuustoon nähden sitovien investointimenojen muutokset käsitellään lautakuntavaiheen jälkeen myös valtuustossa.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosassa esitetään kaupungin kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -kulut anto- sekä ottolainoista, sekä poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan se, kuinka kunnan tilikaudelle jaksotettu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin ja omaisuuden arvonalennuksiin. Tuloslaskelmassa määritetään myös kaupungin vuosikatteen taso eli tulorahoituksen määrä, joka on mahdollista kohdentaa investointien rahoitukseen ja/tai lainojen lyhennyksiin.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu toimielimen palvelu- tai tehtäväkohtaisessa käyttötalousosiossa. Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

- verotulot
- valtionosuudet

- rahoitustuotot- ja kulut (netto)

Tuloarvioiden alittuminen tai määrärahan ylittyminen on käsiteltävä talousarvionmuutoksena kaupunginvaltuustossa.

Rahoituserät

Rahoitusosassa esitetään yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa, jossa välisummina esitetään toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirrat.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden muutoksiin.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka esitetään valtuustoon nähden sitovina nettomääräisinä kokonaisuuksina. Nettomääräisyys tarkoittaa, että pitkäaikaista lainaa on tilanteen salliessa mahdollista ottaa vähemmän ja korvata vähennys esimerkiksi lyhytaikaisella lainalla. Tulos- ja rahoituslaskelman tulojen poikkeamista raportoidaan valtuustolle.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

5.1 Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa muistutus tilintarkastajan antamassa tilintarkastuskertomuksessa ja viranhaltijalle voidaan myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaistensa tekemisestä ja myös tekemättä jättämisestä. Toimielinten vastuuhenkilöt on lueteltu käyttötalousosan toimielimen esittelytekstissä.

5.2 Talousarvion seuranta ja raportointi

Talousarvion toteutumista seurataan raportoinnilla, jota toteutetaan konserni-, kaupunki-, toimielin- ja palvelu-/tehtävätasolla. Raportointi kohdistuu taloudellisen tuloksen, strategiatavoitteiden, tunnuslukujen ja riskien toteutumisen seurantaan.

Kaupunkistrategiaan sisältyviä sitovia tavoitteita sekä taloutta koskeva talousarvion toteutumara-portti laaditaan kaksi kertaa vuodessa lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Raportti laaditaan kesäkuun (osavuositarkastus) ja vuoden lopun (tilinpäätös) tilanteesta. Osavuositarkastuksessa raportoidaan talouden ja strategian toteutumisen seuranta.

Kaupunginhallitukselle laaditaan lisäksi erillisiä talouden kuukausiraportteja kaupungin ja konsernin näkökulmista, jotka ovat sisällöltään edellä mainittua suppeammat. Kuukausiraportointiaikatauluun vaikuttaa kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokousaikataulu sekä kirjanpidon aikataulu.

Talousarvio- ja suunnitelmätiedot raportoidaan Valtionkonttorille kokonaistalouden tasolla. Kokonaistaloudella tarkoitetaan kunnan ja kuntayhtymän ulkoista talousarviota, sisäiset erät eliminoiduna.

Tilinpäätöksen talousarvion toteutumisvertailua sekä omaa seurantaansa ja johtamistaan varten talousarvio laaditaan kuitenkin siten, että siihen sisältyvät sisäiset erät. Talousarvion käyttötalousosassa toimielimen tuloslaskelma esitetään erikseen ulkoisista ja sisäistä eristä.

6. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA KAUPUNKIKONSERNI

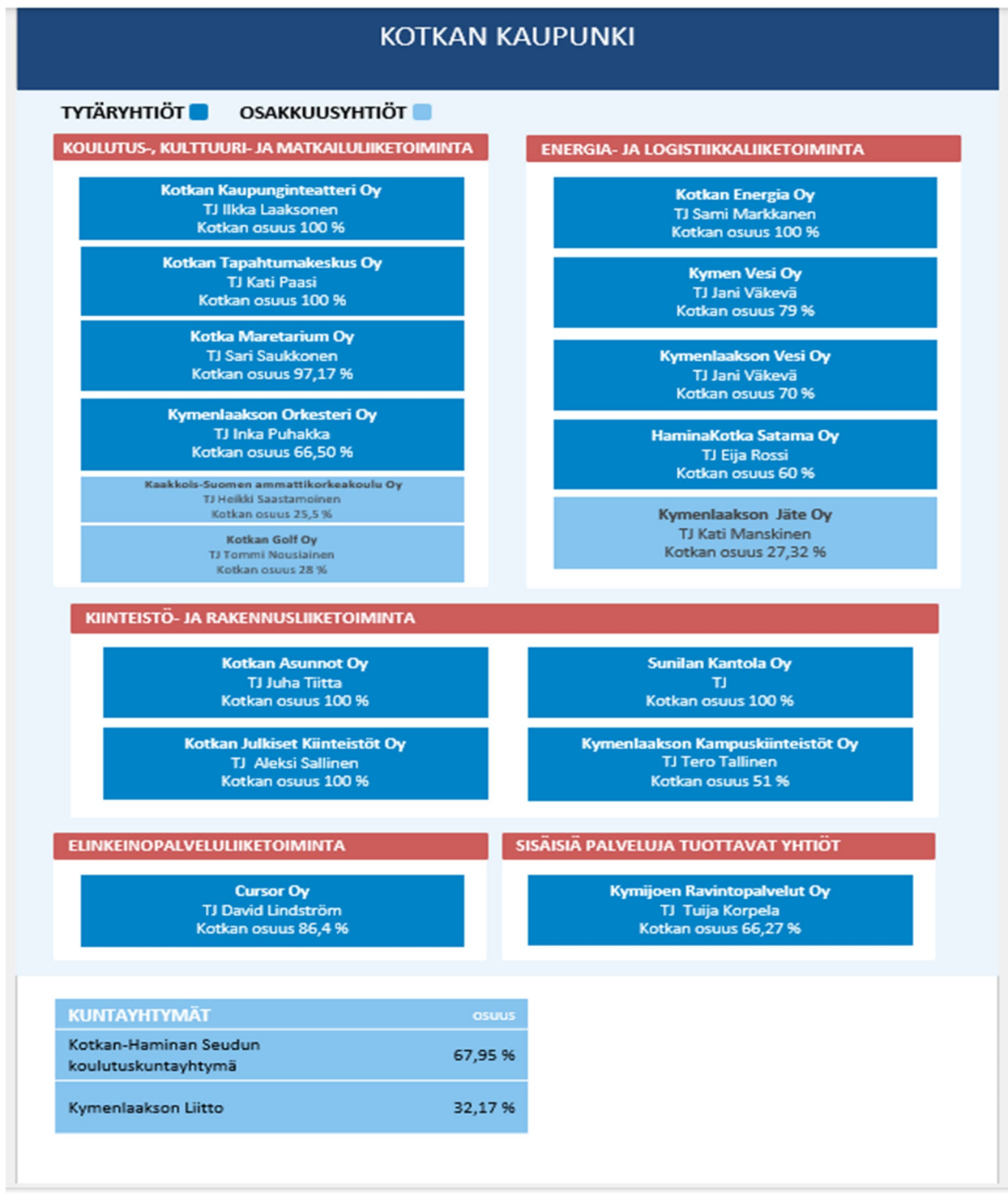
6.1 Päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio

Viimeisimmät muutokset kaupungin päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatioon on tuonut pelastuslaitos liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta sekä julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta.

Konsernirakenne

Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto käyttää omistajan ohjausvaltaa. Konserniyhtiöiden rakenne ja strategiasta johdetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet esitellään erillisessä liitteessä.

7. KÄYTTÖTALOUSOSA

7.1 Kaupunginhallitus

Toimielimet	KAUPUNGINVALTUUSTO, KAUPUNGINHALLITUS, TARKASTUSLAUTAKUNTA, VAALITOIMIELIMET, VAIKUTTAMISTOIMIELIMET
Vastuu yksiköt	Yleishallinto, Hallintoyksikkö, Henkilöstöyksikkö, Talousyksikkö, Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö
Palvelut	Kaupunginvaltuusto, Kaupunginhallitus, Tarkastustoimi, Kaupungin hallinto, Hallintopalvelut, Kaupunginarkisto, Asiakaspalvelupiste Ruori, Henkilöstöhallinto, Talous- ja tietohallinto, Kaupunkikehitys, Viestintä ja markkinointi
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Konsernipalvelualueen yleisenä tehtävänä on toimia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen yleisenä suunnittelu-, valmistelu-, ja toimeenpanoelimenä sekä huolehtia kuntakonsernin omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan kehittämisestä. Konsernipalvelualue vastaa kaupungin keskitetyistä hallinto-, henkilöstö- ja talouspalveluista. Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikön tehtävänä on yritys-, elinkeino- ja matkailupalvelujen järjestäminen ja yhteyksien ylläpito seudun yrityksiin ja elinkeinoelämään. Yksikkö järjestää edunvalvontatilaisuuksia ja -tapaamisia, koordinoi tutkimus- ja kehittämishankkeita, huolehtii kaupunkistrategian valmistelusta, täytäntöönpanon ohjauksesta sekä seurannasta sekä valmistelee kehittämisasioita kaupunginhallitukselle. Yksikkö ohjaa ja kehittää Kotka-konsernin viestintää, huolehtii kaupunkimarkkinoinnista, tukee kaupungin johtoa viestintä- ja PR-tehtävissä, edistää kaupungin kansainvälistä yhteistyötä ja huolehtii ystävyyskaupunkisuhteiden ylläpitämisestä sekä vastaa osaltaan kaupungin tapahtumien järjestämisestä.

TULOSLASKELMA

KAUPUNGINHALLITUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	20 933	0	19 642	0	13 000	13 000	13 000	13 000
Maksutuotot	50	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	507 766	431 000	431 000	431 000	491 000	60 000	467 000	467 000
Muut toimintatuotot	212 354	4 500	4 380	94 500	94 500	90 000	4 500	134 500
Toimintatuotot yhteensä	741 103	435 500	455 022	525 500	598 500	163 000	484 500	614 500
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-7 685 738	-8 013 120	-7 664 467	-8 168 862	-8 070 047	-56 927	-7 892 872	-8 169 388
Palvelujen ostot	-8 944 330	-9 859 201	-9 614 477	-9 874 165	-9 949 683	-90 482	-9 907 688	-9 930 503
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-116 854	-74 250	-90 682	-82 490	-74 690	-440	-66 450	-74 690
Avustukset	-2 569 300	-4 174 800	-4 056 643	-4 174 800	-4 136 156	38 644	-4 136 156	-4 136 156
Muut toimintakulut	-939 725	-1 019 387	-1 107 536	-1 019 502	-1 120 440	-101 053	-1 119 325	-1 119 440
Toimintakulut yhteensä	-20 255 947	-23 140 758	-22 533 805	-23 319 819	-23 351 016	-210 258	-23 122 491	-23 430 177
Toimintakate	-19 514 843	-22 705 258	-22 078 783	-22 794 319	-22 752 516	-47 258	-22 637 991	-22 815 677

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

KAUPUNGINHALLITUS (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	3 923 566	4 638 898	4 638 898	4 638 898	3 629 710	-1 009 188	3 629 710	3 629 710
Toimintakulut yhteensä	-1 050 034	-1 052 750	-1 052 750	-1 065 052	-861 889	190 861	-861 887	-861 887
Toimintakate	2 873 532	3 586 148	3 586 148	3 573 846	2 767 821	-818 327	2 767 823	2 767 823
Toimintakate yhteensä	-16 641 311	-19 119 110	-18 492 635	-19 220 473	-19 984 695	-865 586	-19 870 168	-20 047 854

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen talousarvioesitys on valmisteltu pohjautuen kaupunginvaltuuston 3.3.2025 § 26 hyväksymään strategiaan sekä kaupunginhallituksen kesäkuussa 2026 antamaan kehykseen. Talousarvion 2027 kehysvalmistelun pohjana on ollut kuluvan vuoden talousarvio, keväällä annettu ennuste sekä nykyisten toimintojen toimintakulujen jäädytys vuoden 2026 tasoon. Toimintakuluihin kuuluviin henkilöstökuluihin on kuitenkin huomioitu 2,5 prosentin kasvu aiheutuen työehtosopimusten jo sovitusta palkankorotuksista johtuen, eli tällä varauduttiin osin kattamaan vuoden 2027 palkankorotuksia. Toimintakulujäädytyksestä on poikettu soveltuvin osin kaupunginjohtajan johtajakokouksen linjausten mukaisesti.

Kehyksessä huomioitiin vuoden 2027 eduskuntavaalit: vaalien järjestämisestä saatava valtionkorvaus kasvatti toimintatuottoja 0,1 milj. eurolla, ja samalla vaaleista aiheutuvien toimintakulujen arvioitiin kasvavan 0,16 milj. euroa. Kevan toimittaman ennakkollisen arvion perusteella kehysvalmistelussa huomioitiin myös tasausmaksun aleneminen 0,16 milj. euroa. Kevään kehyksessä kaupunginhallituksen alaisten toimintojen sitovaksi toimintakatteeksi asetettiin -22,794 milj. euroa.

Yleishallinnon talousarvioesityksen toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa kehystä parempana päättyen -7,5 milj. euroon. Yleishallinnossa toimintakulujen on arvioitu laskevan 0,2

milj. euroa. Tämä johtuu pääosin Kotkan Tapahtumakeskus Oy:n avustusmäärärahan 0,13 milj. euron pienentymisestä, Kotkan Maretarium Oy:n avustusmäärärahan 0,04 milj. euron korottamisesta sekä tasausmaksun ja verotuskustannusten arvioidusta laskusta, yhteensä 0,12 milj. euroa.

Hallintoyksikön sitovan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan -1,5 milj. euron suuruisena. Toimintakulujen odotetaan ylittävän kehyksen hieman, vajaalla 0,03 milj. eurolla. Ylitys muodostuu pääosin johtajakokouksessa myönnetystä 0,02 milj. euron varauksesta järjestelmän muutos- ja korjaustöihin. Loppu ylityksestä katetaan yleishallinnon määrärahoista.

Henkilöstöasioiden yksikön sitovan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan -3,0 milj. euron suuruisena. Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän lähes 0,05 milj. euroa kehystä enemmän. Tämä sisältää johtajakokouksessa huomioidun Vähemmän väkivaltaa (VäVä) -hankkeen tuotto-odotuksen 0,01 milj. euroa. Toimintakulujen arvioidaan ylittävän kehyksen johtajakokouksessa myönnettyjen lisämäärärahojen verran. Lisämäärärahoilla varaudutaan työterveyshuollon ja palveluntuottajan hintojen korotuksiin sekä VäVä-hankkeen toimintamenoihin, yhteensä 0,06 milj. euroa.

Talousyksikön talousarvioesityksen sitovan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa kehystä heikommin, toimintakatteen päätyessä -5,5 milj. euroon. Toimintakulujen ylitys 0,2 milj. euroa johtuu kasvavista ICT-laitevuokrista, joihin johtajakokouksessa myönnettiin lisämääräraha.

Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikön toimintakulujen arvioidaan päätyvän kehyksessä määritellyyn tasoon, sitovan toimintakatteen päätyessä -5,2 milj. euroon.

Muutosten myötä kaupunginhallituksen alaisten toimintojen valmisteltu talousarvioesitys päättyy -22,753 milj. euron sitovaan toimintakatteeseen.

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen talousarvioesitykseen sisältyy investointeja yhteensä 0,78 milj. eurolla vuodelle 2027. Suurimmat investointikohteet ovat HR-järjestelmän käyttöönotto 0,4 milj. euroa sekä Kotka.fi-verkkosivuston uudistaminen 0,15 milj. euroa.

Yleishallinto

Toimielimet	KAUPUNGINVALTUUSTO, KAUPUNGINHALLITUS, TARKASTUSLAUTAKUNTA, VAALITOIMIELIMET, VAIKUTTAMISTOIMIELIMET
Toimintayksiköt	Kaupunginvaltuusto, Kaupunginhallitus, Tarkastustoimi, Kaupungin hallinto
Palvelut	Omistajaohjaus, elinvoiman ja elinkeinojen edistäminen, tarkastustoimi, osallisuus- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, varautuminen ja valmiussuunnittelu
Vastuuhenkilöt	Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö
Toiminta-ajatus	Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja, ellei tässä säännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

Tarkastuslautakunta vastaa kuntalain mukaisen hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestämisestä.

TULOSLASKELMA

YLEISHALLINTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	0	0	239	0	0	0	0	0
Maksutuotot	50	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	14 000	14 000	0	0
Muut toimintatuotot	102 961	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	103 011	0	239	0	14 000	14 000	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-3 483 039	-3 668 415	-3 335 643	-3 540 124	-3 423 791	244 624	-3 404 937	-3 404 937
Palvelujen ostot	-762 247	-825 800	-825 800	-825 800	-819 260	6 540	-824 080	-824 080
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 618	-9 300	-15 500	-9 300	-15 841	-6 541	-15 841	-15 841
Avustukset	-1 963 500	-3 351 300	-3 351 300	-3 351 300	-3 229 522	121 778	-3 229 522	-3 229 522
Muut toimintakulut	-43 971	-42 987	-186 800	-42 987	-51 970	-8 983	-51 970	-51 970
Toimintakulut yhteensä	-6 267 375	-7 897 802	-7 715 043	-7 769 511	-7 540 384	357 418	-7 526 350	-7 526 350
Toimintakate	-6 164 364	-7 897 802	-7 714 804	-7 769 511	-7 526 384	371 418	-7 526 350	-7 526 350

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

YLEISHALLINTO (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut yhteensä	-465 021	-458 880	-458 880	-458 880	-365 361	93 519	-365 361	-365 361
Toimintakate	-465 021	-458 880	-458 880	-458 880	-365 361	93 519	-365 361	-365 361
Toimintakate yhteensä	-6 629 385	-8 356 682	-8 173 684	-8 228 391	-7 891 745	464 937	-7 891 711	-7 891 711

TAVOITTEET JA TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet esitetään talousarviokirjassa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitukseen nähden sitovat tavoitteet ja toiminnan painopisteet esitetään yksiköiden yhteydessä.

Omistajaohjaus

Kaupungin konsernijohtamisen ja omistajaohjauksen painopisteenä on johtaa ja ohjata konsernia yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuuden huomioiden.

Valtuustokauden aikana tulevat päivitettäväksi omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohje liitteenä.

Elinvoiman ja elinkeinojen edistäminen

Keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2027:

1. Aktiivinen edunvalvonta ja verkostojen hyödyntäminen. Kaupungin yhteyksien vahvistaminen edelleen elinkeinoelämään, päättäjiin, median edustajiin ja muihin sidosryhmiin. Edunvalvontatavoitteiden edistäminen ja edunvalvonnan säännölliset toimenpiteet, kuten vaikuttajatapaamiset, tilaisuudet ja tapahtumat.
2. Tiivis yhteistyö elinkeinopalveluja tuottavan Cursor Oy:n kanssa: Akkuklusterin ja muiden elinvoimaa lisäävien yritysaloitteiden hankkeiden toteutumisen tukeminen. Startup- ja yrityskeskusten toteutuksen ja matkailun edistäminen.
3. Aktiivinen yhteinen tekeminen seudulla, muuttaja- ja tonttimarkkinointi ja viestintä Kotka-brändin vahvistamiseksi. Kantasataman kokonaisuuden sekä Alvar Aallon Sunilan tunnettuuden edistäminen.

Osallisuus- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen (neuvostot)

Vammaisneuvosto ja ikäihmisten neuvosto ovat kuntalain mukaisia virallisia vaikuttamistoimielimiä. Kotkan kaupunginhallitus on nimennyt neuvostot valtuustokaudelle 2025–2029 kokouksessaan 29.9.2025. Neuvostot aloittivat työskentelynsä lokakuussa 2025.

Neuvostoille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vaikuttamistoimielin on edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanava ja se välittää aktiivisesti edustamansa ryhmän näkemyksiä kunnan päätöksentekoon.

Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Kaupungin varautumisvelvoite perustuu valmiuslain 12 §:ään, jonka mukaan kuntien on huolehdittava valmiussuunnittelusta ja muista varautumistoimenpiteistä tehtäviensä mahdollisimman häiriöttömän hoitamisen turvaamiseksi poikkeusoloissa. Lisäksi kuntalain 1 § velvoittaa kuntaa edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä sekä huolehtimaan paikallisen yhteisön turvallisuudesta. Näiden velvoitteiden mukaisesti kaupungin varautumisen ja valmiuden kehittäminen on olennainen osa turvallisen, toimintakykyisen ja kriisinkestävän yhteisön ylläpitämistä.

Vuonna 2027 Kotkan kaupungin varautumisen ja valmiuden painopisteenä on varautumisen käytännön toimeenpanon, toimintakyvyn ja jatkuvuudenhallinnan vahvistaminen. Tavoitteena on varmistaa, että kaupungin keskeiset palvelut ja toiminnot pystyvät jatkumaan mahdollisimman häiriöttömästi erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Erityistä huomiota kiinnitetään toiminnan jatkuvuuden kannalta kriittisiin palveluihin, keskinäisiin riippuvuuksiin sekä henkilöstön, tilojen, tietojärjestelmien, materiaalien ja muiden kriittisten resurssien riittävyyteen ja käytettävyyteen.

Varautumista kehitetään erityisesti harjoittelun, suunnitelmien testaamisen, arvioinnin ja havaittujen kehittämistarpeiden perusteella. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin kykyä toimia pitkäkestoisissa ja laaja-alaisissa häiriötilanteissa sekä tilanteissa, joissa useat häiriöt vaikuttavat samanaikaisesti kaupungin toimintakykyyn.

Toimintaa kehitetään riskiperusteisesti ja yhteistyössä kaupungin eri vastuualueiden, tytäryhteisöjen, viranomaisten, muiden kuntien ja alueellisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Samalla vahvistetaan kaupungin kykyä muodostaa ja hyödyntää ajantasaista tilannekuvaa, ennakoida toimintaympäristön muutoksia sekä käynnistää oikea-aikaiset toimenpiteet häiriötilanteiden hallitsemiseksi.

Hallintoyksikkö

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Toimintayksikkö	Hallintoyksikkö
Palvelut	Hallintopalvelut, Arkistopalvelut, Asiakaspalvelupiste Ruori, Lakiasiat
Vastuuhenkilö	Hallintojohtaja
Toiminta-ajatus	Hallintoyksikkö huolehtii kaupungin hallintomenettelyn yleisestä ohjauksesta ja kehittämisestä sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toiminnan käytännön järjestelyistä sekä koko päätöksentekorganisaation palveluista. Hallintoyksikkö vastaa tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon kokonaisuudesta, kaupunginarkiston palveluista, tietosuojavastaavan palveluista sekä kirjaamo- ja kokoushallinnan palveluista. Hallintoyksikkö vastaa kaupungin keskitetyn asiakaspalvelupisteen tehtävistä. Juridinen neuvonta ja asiantuntijapalvelut kuuluvat myös hallintoyksikön tehtäviin. Lisäksi hallintoyksikkö vastaa vaalien järjestämisen tehtävistä.

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.1. Luomme yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta

Toimenpide: Äänestysaktiivisuuden lisääminen

Mittari: Äänestysprosentti eduskuntavaaleissa 2027

Lähtötaso: Edellisten eduskuntavaalien äänestysprosentti

Tavoitetaso: Parannus äänestysprosenttiin

Poikkileikkaavat teemat

Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö

Vahvistamme kaupungin taloudellista kestävyyttä ja kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin älykäällä sopeutumisella. Panostamme resurssien tehokkaaseen kohdentamiseen, älykästä teknologiaa hyödyntäviin työmenetelmiin sekä henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin.

Hallintoyksikön keskeisenä tavoitteena on tukea organisaatiota hyvän hallinnon ja hallintoprosessien sujuvuuden kehittämisessä. Hallintoyksikkö järjestää laajasti koulutuksia henkilöstön osaamisen kehittämiseksi.

Toimenpide: Hyvän hallinnon tukeminen ja henkilöstön osaamisen kehittäminen

Mittari: Hallinnon koulutusten määrä ja aiheet

Toimenpide: Arkistoinnin ja tietosuojan osaamisen kehittäminen

Mittari: Arkistotarkastusten ja tietosuojakävelyiden määrä

Hallinnon koulutuksia järjestetään vuosisuunnitelman mukaisesti esimerkiksi viranhaltijapäätöksenteon, toimielinpäätöksenteon, arkistoinnin, tietosuojan, sopimushallinnan sekä asiakirjojen julkisuuden ja salassapidon teemoista.

Arkistotarkastusten ja tietosuojakävelyiden määrä vuoden 2027 aikana tulee laskemaan, sillä kaupungin keskusarkisto toimii vajaalla henkilöstöresurssilla. Tästä syystä arkistotarkastuksiin ei ole kunnolla resurssia vuoden 2027 aikana.

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Hallintoyksikön keskeiset riskit liittyvät henkilöstön jaksamiseen ja henkilöstömuutosten sekä järjestelmä uudistuksen seurauksena tehtäviin työn järjestelyihin. Lisäksi riskinä on uusien järjestelmäkokonaisuuksien käyttöönottoon liittyvät muutosjohtamisen haasteet. Hallintoyksiköltä on mennyt suuri määrä työresurssia vuosien 2024–2026 ajan uusien järjestelmäkokonaisuuksien käyttöönottoon ja työ jatkuu vielä vuoden 2027 aikana.

TULOSLASKELMA

HALLINTOYKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	2 150	0	3 022	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	59 062	0	0	90 000	90 000	90 000	0	130 000
Toimintatuotot yht.	61 212	0	3 022	90 000	90 000	90 000	0	130 000
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-1 505 729	-1 391 882	-1 396 691	-1 354 789	-1 389 214	2 668	-1 230 893	-1 507 409
Palvelujen ostot	-160 249	-185 128	-176 828	-189 343	-206 237	-21 109	-168 422	-191 237
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 497	-22 800	-11 532	-31 040	-15 590	7 210	-7 350	-15 590
Muut toimintakulut	-8 195	-10 100	-2 036	-10 215	-115	9 985	0	-115
Toimintakulut yht.	-1 691 669	-1 609 910	-1 587 087	-1 585 387	-1 611 156	-1 246	-1 406 665	-1 714 351
Toimintakate	-1 630 457	-1 609 910	-1 584 065	-1 495 387	-1 521 156	88 754	-1 406 665	-1 584 351

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

HALLINTOYKSIKKÖ (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	170 530	161 700	161 700	161 700	0	-161 700	0	0
Toimintakulut yhteensä	-317 154	-310 343	-310 343	-316 353	-234 003	76 340	-234 001	-234 001
Toimintakate	-146 623	-148 643	-148 643	-154 653	-234 003	-85 360	-234 001	-234 001
Toimintakate yhteensä	-1 777 081	-1 758 553	-1 732 708	-1 650 040	-1 755 159	3 393	-1 640 666	-1 818 352

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUOSINA

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden vuoden 2027 toiminnan painopiste on uuden asianhallintajärjestelmän Redin käytön vakiinnuttamisessa koko kaupungin tasolla. Uusi asianhallintajärjestelmä ja sähköinen arkistointijärjestelmä otettiin käyttöön loppuvuonna 2025. Lakiuudistus, joka tuli voimaan keväällä 2026 lisää sähköistä viranomaisviestinnän määrää ja tähän liittyvä uudistus vaatii hallintoyksikön ohjausta ja neuvontaa muille vastuualueille erityisesti kevään 2027 aikana.

Hallinnon prosessien kehittämistyötä jatketaan aktiivisesti. Hallintopalvelut kasvattaa koulutuksiltaan kaupungin organisaation osaamista muun muassa hallintomenettelyihin liittyen. Hallintopalvelut työskentelee päätöksenteko-organisaation tukena ja sen toimintaa eri tavoin edistäen.

Yksi toiminnan painopisteistä kevään 2027 aikana on myös huhtikuussa järjestettävät eduskuntavaalit. Hallintoyksikkö on tehnyt kehittämistyötä vaalien suhteen viime vuosina mm. edistämällä äänestyspaikkojen esteettömyyttä ja lisäämällä ennakkoäänestyspaikkoja kauppakeskuksiin. Kaikilla kehittämistoimenpiteillä tavoitellaan äänestämisen saavutettavuuden parantamista ja äänestysaktiivisuuden kasvua.

Arkistopalvelut

Kaupungin keskusarkiston toiminta vuoden 2027 osalta tulee painottumaan sähköisen arkiston Ruuman käytön vahvistamiseen ja sen toiminnan jalkauttamiseen sekä laajentamiseen kaupunkitasoisesti. Heinäkuussa 2026 voimaan tullut arkistointilaki ja tiedonhallintalaki tunnistavat jatkossa vain sähköisen säilyttämisen. Arkistoinnin osalta sähköisen arkistoinnin ensisijaisuus on iso muutos koko kaupungin osalta, sillä analogisten aineistojen kertymisen määrä tulee saada laskemaan. Uuden arkistoluettelointijärjestelmän käyttöön saaminen on iso panostus keskusarkistolta ja tähän liittyvä työ jatkuu oletettavasti vuoden 2027 ajan.

Kaupungin keskusarkisto jatkaa jäljellä olevien pysyvästi analogisena säilytettävien analogisten asiakirjojen säilytysolosuhteiden selvittämistä yhteistyössä vastuualueiden sekä toimintayksiköiden kanssa tarpeen mukaan. Keskusarkiston omiin arkistotiloihin liittyen on tehty luonnos hankesuunnitelmasta, joka on käsitelty kaupunginhallituksessa. Tarve uusille arkistotiloille on olemassa, mutta tilaratkaisu ei ole tällä hetkellä mahtunut kaupungin investointiohjelman.

Kuten aikaisempinakin vuosina, kotiseutuarkisto vastaanottaa Kotkan alueen yksityisten toimijoiden (yhdistysten, yksityishenkilöiden yms.) arkistoaineistoa yhteydenottojen perusteella. Lisäksi

pyritään yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa tunnistamaan merkittäviä kulttuuriperintöaineistoja, jotka tulisi saada kotiseutuarkistoon talteen tuleville sukupolville kulttuuriperinnön taltioimiseksi ja tutkimuksen tarpeisiin.

Asiakaspalvelupiste Ruori

Kaupungin keskitetyn asiakaspalvelupiste Ruorin toiminnan painopisteet ovat Kotkan kaupunkistrategian arvojen mukainen asiakaspalvelun kehittäminen – reilusti ja rohkeasti. Painopisteenä on kilpailutetun tilavarausjärjestelmän käyttöönotto ja siinä asiakkaiden tukeminen painottaen asiakkaiden itseohjautuvuutta. Lisäksi painopisteenä on ylläpitää palvelunomistajien kanssa käytävää sisäistä yhteistyötä asiakaspalvelun laadun takaamiseksi.

Lakiasiat

Hallintoyksikön alaisuudessa toimii kaksi juristia, jotka toteuttavat asiantuntijapalvelua kaikille muille kaupungin toimialoille oikeudellisissa kysymyksissä. Vireillä on kolme mahdollisesti talousarvioon vaikuttavaa oikeudenkäyntiä.

Kotkan kaupungin sisäinen tarkastus kuuluu osana juristien tehtäväkenttään. Lisäksi juristit hoitavat kunnallisen pysäköinninvalvojan tehtävää sekä rakennuslakimiehen tehtäviä. Merkittävä työn alla oleva projekti lakiasioissa on hallintosäännön kokonaisuudistus.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Toiminnan painopisteenä suunnitelmavuosina on kehittää edelleen hallintoprosesseja kaupunkitasoisesti ajantasaisen ohjeistuksen ja koulutusten avulla. Tämä tarkoittaa muun muassa osaamisen kasvattamista päätöksenteon prosesseista, sopimustenhallinnasta, tietosuojasta, tiedonhallinnasta ja arkistoinnista. Jatkuvaa työtä on sähköisen arkistoinnin kehittäminen uuden sähköisen arkistojärjestelmän käyttöönoton myötä. Jatkuvaa työtä on myös päätöksenteko-organisaation työn tukeminen ja vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät. Myös hallinnon prosessien ja päätöksenteon valmiussuunnittelu ja muut varautumisen toimenpiteet ovat suunnitelmavuosien painopisteinä.

Henkilöstöasioiden yksikkö

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Toimintayksiköt	Henkilöstöasioiden yksikkö
Palvelut	Henkilöstöhallinto
Vastuuhenkilö	Henkilöstöjohtaja
Toiminta-ajatus	Henkilöstöasioiden yksikön tehtävänä on huolehtia kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen toteutumisesta, keskitetystä työnantajatoiminnasta, yhteistoimintajärjestelmien kehittämisestä ja toimeenpanosta, kaupungin työnantajakuvasta ja henkilöstötiedottamisesta.

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Kaupunkistrategian poikkileikkaavat teemat

Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö

Vahvistamme kaupungin taloudellista kestävyyttä ja kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin älykäällä sopeutumisella. Panostamme resurssien tehokkaaseen kohdentamiseen, älykästä teknologiaa hyödyntäviin työmenetelmiin sekä henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin.

1. Toimenpide:

Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista edistetään aktiivisesti työhyvinvointisuunnitelman työhyvinvointitoimenpiteillä ja varhaisen tuen mallin aktiivisella käytöllä. Työterveyden panostusta kohdennetaan ennaltaehkäisevään toimintaan (KELA I/KELA II).

Mittarit: Sairauspoissaolojen määrä ja KELA I/KELA II jakauma

Lähtötaso: Edellisen vuoden taso

Tavoitetaso: Sairauspoissaolot valtakunnallisella kunta-alan tasolla, KELA I osuus 70 % ja KELA II osuus 30 %

2. Toimenpide:

Työhyvinvointisuunnitelman konkreettisilla toimenpiteillä tuetaan kaupungin työyhteisöjen yhteisöllisyyttä. Edelleen kehitetään vuorovaikutus- ja keskustelutaitoja ja panostamme työyhteisöjen hyvinvointiin. Kehitetään kaupunkitasoisesti myönteistä työntekijäkokemusta.

Mittarit: Työpaikan suositusaste (Pulssi-kysely tai työhyvinvointikysely)

Lähtötaso: Edellisen kyselyn taso

Tavoitetaso: Yli 80 % tai yli 4, riippuen asteikosta

3. Toimenpide:

Kaupungin henkilöstön ja esihenkilöiden osaamista ja valmiuksia vahvistetaan ja tuetaan monipuolisella keskitetyllä koulutustarjonnalla huomioiden myös digitalisaatioon liittyvät teemat (koulutussuunnitelma).

Mittarit: Koulutusten määrä ja osallistujien määrä

Lähtötaso: Koulutustarjonta on laaja ja niihin osallistuu mahdollisimman kattava joukko työntekijöitä

Tavoitetaso: Koulutusten osallistuja-täyttöaste on noin 80 %

4. Toimenpide:

Tuetaan kaupungin positiivista työnantajakuva ja kehitetään myönteistä hakijakokemusta (rekrytointimarkkinointisuunnitelma). Hakijamääriin pyritään vaikuttamaan ilmoittamalla työpaikoista innostavasti, houkuttelevasti ja mielenkiintoisesti. Tuemme kaupungin yksiköitä luomaan systemaattiset perehdytyskäytännöt.

Mittarit: Kaupungin hakijamäärä yhteensä ja hakijamäärä /työpaikka

Lähtötaso: Edellisen vuoden taso

Tavoitetaso: Hakijamäärät kasvavat

Henkilöstötoimintaan liittyvät tavoitteet on kirjattu kaupunkistrategiaan perustuvaan henkilöstöohjelmaan, jonka toteutumisesta raportoidaan laajemmin osavuosikatsauksen yhteydessä ja henkilöstökertomuksessa tilinpäätöksen yhteydessä.

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Henkilöstöasioiden yksikön strategisten tavoitteiden toteutumisessa riskinä on resurssien riittävyys. Riskinä voi toteutua henkilöstöasioiden yksikön oman toiminnan osalta, mutta myös laajemmin kaupungin muiden yksiköiden osalta. Monessa yksiköstä toimitaan jo miniresursseilla ja taloudelliset säästöpainet kiristävät henkilöstöresursseja ja taloudellisia toimintaedellytyksiä entisestään. Riskinä on jäljellä jäävän henkilöstön kuormittuminen, uupuminen ja palvelutason epätasaisuus mm. poisolojen johdosta. Tämä riski on todennäköinen ja saattaa toteutua useammassa yksikössä. Resurssien riittämättömyyden riski näyttäytyy yksittäisen työntekijän hyvinvoinnissa ja myös esihenkilötyössä ja työyhteisöjen hyvinvoinnissa. Varsinkin johtotasolla moni kaupungin kannalta keskeinen tehtävä on vain yhden henkilön vastuulla, joka muodostaa riskin toimintojen sujuvuuden ja johtamisen kannalta. Töiden kasautuminen yhden henkilön kuormaksi on todellinen riski. Määrärahojen jäädytys on johtamassa myös siihen, että toimintojen toimintaedellytykset eivät enää vastaa vaadittua tarvetta.

Henkilöstön vaihtuvuus eläköitymisten johdosta on lähitulevaisuudessa runsasta. Rekrytointihaasteet ovat riski joidenkin alojen kohdalla, vaikka tilanne on helpottanut viimeisen parin vuoden aikana. Henkilöstön vaihtuvuus tuo myös riskin väliaikaisesta osaamisvajeesta varsinkin, jos useampi henkilö vaihtuu yksikössä samaan aikaan.

TULOSLASKELMA

HENKILÖSTÖASIOIDEN YKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	600	0	200	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	507 492	431 000	431 000	431 000	477 000	46 000	467 000	467 000
Muut toimintatuotot	1 100	4 500	4 500	4 500	4 500	0	4 500	4 500
Toimintatuotot yhteensä	509 192	435 500	435 700	435 500	481 500	46 000	471 500	471 500
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-1 163 264	-1 312 937	-1 296 939	-1 345 762	-1 358 753	-45 816	-1 358 753	-1 358 753
Palvelujen ostot	-1 759 162	-2 057 238	-2 075 814	-2 061 238	-2 111 188	-53 950	-2 102 188	-2 102 188
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 312	-11 150	-11 150	-11 150	-9 209	1 941	-9 209	-9 209
Avustukset	-1 050	-3 500	-700	-3 500	-3 500	0	-3 500	-3 500
Muut toimintakulut	-5 102	-5 200	-5 200	-5 200	-6 200	-1 000	-5 200	-5 200
Toimintakulut yhteensä	-2 943 891	-3 390 025	-3 389 803	-3 426 850	-3 488 850	-98 825	-3 478 850	-3 478 850
Toimintakate	-2 434 699	-2 954 525	-2 954 103	-2 991 350	-3 007 350	-52 825	-3 007 350	-3 007 350

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

HENKILÖSTÖASIOIDEN YKSIKKÖ (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	459 834	805 801	805 801	805 801	741 575	-64 226	741 575	741 575
Toimintakulut yhteensä	-140 753	-159 638	-159 638	-159 638	-142 490	17 148	-142 490	-142 490
Toimintakate	319 081	646 163	646 163	646 163	599 085	-47 078	599 085	599 085
Toimintakate yhteensä	-2 115 618	-2 308 362	-2 307 940	-2 345 187	-2 408 265	-99 903	-2 408 265	-2 408 265

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Henkilöstöasioiden yksikkö

Kaupunkistrategiasta johdettu henkilöstöohjelma ohjaa henkilöstöpolitiikkaa, esihenkilötyötä ja työhyvinvoinnin edistämistä. Kaupunkistrategiaan perustuva helmikuussa 2026 hyväksytyn henkilöstöohjelman jalkautus jatkuu vuonna 2027 ja tulevina vuosina. Työhyvinvointisuunnitelma, työterveyden toimintasuunnitelma, koulutussuunnitelma ja rekrytointimarkkinointisuunnitelma tuovat päälinjat vuoden toimintaan. Vuoden 2027 talousarvion menojääditys aiheutti sen, että työhyvinvointisuunnitelman määrärahoja jouduttiin leikkaamaan. Määrärahan vähennys tulee näkymään lähinnä koko kaupungin tyhy-iltapäivän toteutuksessa. Resurssien jatkuva vähentäminen aiheuttaa haasteen toimintaedellytysten osalta toiminnan toteuttamiseen.

Keskeisenä painopisteenä on edelleen kehittää hr- ja esihenkilötoimintaa sekä johdon tukea. Varhaisen vaiheen työhyvinvointijohtaminen ja kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen ovat painopisteinä. Tähän liittyy laajaa toimintaa työntekijä- työyhteisö ja esihenkilötasoilla. Työhyvinvointiasiantuntijan vaihtuminen alkuvuodesta vaatii tiivistä perehdyttämistä. Työterveyden kustannukset nousevat vuodelle 2027 vuoteen 2026 verrattuna indeksikorotuksen johdosta. Jotta työterveyden palvelutasoa ei jouduta laskemaan ja supistamaan nykyisestä tasosta, työterveyden määrä-

rahaan on kasvatettu indeksikorotuksen verran. Vuoden 2027 aikana kilpailutetaan jälleen työterveyden palvelut. Vuoden aikana panostetaan edelleen siihen, että työterveyden palvelu kohdentuu ennaltaehkäisevään toimintaan.

Vuoden 2027 aikana edelleen toteutetaan toimenpiteitä rekrytointien tukemiseen sekä hyvän hakijakokemuksen ja työnantajakuvaan kehittämiseen. Myönteisen työntekijä- ja hakijakokemuksen ja positiivisen työnantajakuvaan luominen vaatii jatkuvaa kehittämistä. Niiden rakentaminen vahvaksi lisää kaupungin houkuttelevuutta rekrytointimarkkinoilla. Hyvien perehdytyskäytäntöjen ylläpitämisellä varmistetaan osaamisen siirtyminen ja uuteen työhön perehtyminen mahdollisimman sujuvasti. Anonyymi rekrytointi -toimintamallia pilotoidaan vuoden 2027 aikana, mikäli talousarvioon saadaan määräraha Kuntarekry -järjestelmän laajennukselle.

Kaupungin henkilöstön osaamisen kehittymistä vahvistetaan ja tuetaan monipuolisella koulutustarjonnalla. Koulutussuunnitelmaan kootaan vuoden keskitetysti tarjolla olevat koulutukset. Työyhteisöjen toimintaan tarjotaan valmennuksia ja tukitoimia.

Henkilöstöasioiden yksikön keskeinen tehtävä on toimia tukipalveluna työyksiköille palvelussuhde ja palkkausasioiden hoitamisessa sekä laajemmin henkilöstöasioiden linjaamisessa ja ohjeistamisessa. Tuen sujuvuutta ja oikea-aikaisuutta pyritään kehittämään. Tasopalkkamallin käyttöönottoa seurataan tiiviisti.

Kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS) ja Kunta-alan tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES) yhdistyvät vuoden 2028 alussa uudeksi virka- ja työehtosopimukseksi nimeltä Kunta-alan teknisen alan virka- ja työehtosopimuksesta (TATES). Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vuoden 2027 aikana valmistellaan tuntipalkkaisten palkanmaksun muutos kuukausipalkkaiseksi ja uuden virka- ja työehtosopimuksen alle valmistellaan tasopalkkamallin käyttöönotto.

Syksyllä 2026 kilpailutettiin palkkapalvelun tuottaja ja palkkajärjestelmät, uusi toimija on tarkoitus valita loppuvuonna 2026. Vuoden 2027 aikana toteutetaan palveluntuottajan vaihdos ja uusien palkkajärjestelmien käyttöönotto. Muutos on todella iso ja riskialtis sekä vaatii runsaasti henkilöstöasioiden yksikön resursseja, huolellista suunnittelua ja valmistelua. Uusi palveluntuottaja ja uudet järjestelmät on tarkoitus ottaa käyttöön 1.1.2028.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Henkilöstöasioiden yksikkö

Kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma ohjaavat toimintaa ja kohdentavat toiminnan resursseja. Jatkuvana toimintana kehitetään varhaista työhyvinvointijohtamista, keskeisimpinä tavoitteina työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta. Painopisteenä on myös luoda jatku-

vasti kehittyvää ja aikaansa seuraavaa esihenkilötoimintaa kaikilla vastuualueilla ja kaikissa yksiköissä. Vahvan ja myönteisen työantajakuvan luominen on tulevaisuudessa tärkeää. Tämä sisältää myös kilpailukykyisen palkkauksen mahdollisuuksien luomisen.

Talousyksikkö

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Toimintayksikkö	Talousyksikkö
Palvelut	Talous- ja tietohallinto
Vastuhenkilö	Talousjohtaja
Toiminta-ajatus	Talousyksikkö vastaa Kotka-konsernin talouden ohjauksesta ja seurannasta. Lisäksi yksikkö vastaa kaupungin tietohallinnon järjestämisestä, hankintatoimen ohjauksesta sekä rahoituksesta ja vakuuttamisesta.

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen.

Strateginen toimenpide 4.1: Monipuolistamme ja uudistamme yritystoimintaa:

Kehitämme edellytyksiä monipuolisen elinkeinorakenteen muodostamiseksi. Luomme yrittäjämyönteisen ympäristön tiivistämällä kaupungin ja yritysten yhteistyötä. Edistämme yritysten ja startupien kasvua ja kansainvälistymistä sekä matkailualojen ja luovan talouden kehittymistä mm. yrityskeskuksen kautta.

Toimenpide: Hankintojen paikallisuusasteen parantaminen toimialoilla.

Mittarit:

Kotkalaisten toimittajien osuus kaikista toimittajista kotipaikan mukaan:

1. toimittajien suhteellinen lukumäärä

Lähtötaso: 27,6 % (30.6.2026 = 5439/19720)

Tavoitetaso: 30,0 %

2. ostojen suhteellinen euromäärä

Lähtötaso: 24,9 % (30.6.2026 = 23,8me/93,7me)

Tavoitetaso: 30,0 %

Poikkileikkaavat teemat

Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö

Vahvistamme kaupungin taloudellista kestävyyttä ja kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin älykällä sopeutumisella. Panostamme resurssien tehokkaaseen kohdentamiseen, älykästä teknologiaa hyödyntäviin työmenetelmiin sekä henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin.

Toimenpide: Talousosaaminen

Mittarit: ostolaskuja kierrossa vs. aikataulu, toimintakatteen hallinta vs. talousarvio ja ennustaminen vs. toteuma

Toimenpide: Hankintojen suunnitelmallisuus

Mittarit: kilpailutussuunnitelmaan sisältyvät vs. suunnitelman ulkopuolelta tulevat kilpailutukset

Kestävä kehitys

Edistämme kestävästä kehitystä tukemalla puhdasta siirtymää, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Toimenpide: Vihreän rahan mahdollisuuksien arviointi ja hyödyntäminen ja toteuman arviointi

Kokonaisturvallisuus ja varautuminen

Olemme turvallinen ja sopeutumiskykyinen kaupunki, joka ennakoii ja varautuu mahdollisiin häiriötilanteisiin ja kyberuhkiin. Edistämme asukkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia vahvistamalla yhteisöllisyyttä, arjen turvallisuutta ja valmiutta poikkeustilanteisiin.

Toimenpide: Tietoturvallisuuskoulutusten ja -testien järjestäminen ja toteuman arviointi

Toimenpide: Tietojen luokittelu

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Taloussyksikön lautakuntaan nähden sitova tavoite on hankintojen paikallisuuden edistäminen toimialoilla ohjaamalla ja kouluttamalla. Tässä kaupungin keskeisimmät keinot ovat: pienhankintojen kohdentaminen, hankintakalenterin käyttö, markkinavuoropuheluiden pitäminen ja sopimusten jakaminen. Tekemisen oikea-aikaisuutta puolestaan ohjaa kilpailutussuunnitelma. Riskienhallinnan näkökulmasta kilpailutussuunnitelman ennakkoinnin ja kattavuuden laajuus määrittävät onnistumista hyvin pitkälle. Toteumaa seurataan erikseen tunnuslukujen yhteydessä tilinpäätöksessä.

TULOSLASKELMA

TALOUSYKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	9 191	0	5 181	0	5 000	5 000	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	192	0	-120	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	9 384	0	5 061	0	5 000	5 000	5 000	5 000
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-942 017	-974 212	-1 000 351	-1 245 872	-1 249 739	-275 527	-1 249 739	-1 249 739
Palvelujen ostot	-2 926 253	-3 276 742	-3 221 742	-3 283 491	-3 286 374	-9 632	-3 286 374	-3 286 374
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 254	-9 500	-9 500	-9 500	-4 750	4 750	-4 750	-4 750
Muut toimintakulut	-832 190	-815 500	-823 500	-815 500	-986 055	-170 555	-986 055	-986 055
Toimintakulut yhteensä	-4 737 715	-5 075 954	-5 055 093	-5 354 363	-5 526 918	-450 964	-5 526 918	-5 526 918
Toimintakate	-4 728 331	-5 075 954	-5 050 032	-5 354 363	-5 521 918	-445 964	-5 521 918	-5 521 918

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

TALOUSYKSIKKÖ (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	3 291 915	3 671 397	3 671 397	3 671 397	2 888 135	-783 262	2 888 135	2 888 135
Toimintakulut yhteensä	-72 966	-63 402	-63 402	-69 694	-74 670	-11 268	-74 669	-74 669
Toimintakate	3 218 949	3 607 995	3 607 995	3 601 703	2 813 465	-794 530	2 813 466	2 813 466
Toimintakate yhteensä	-1 509 382	-1 467 959	-1 442 037	-1 752 660	-2 708 453	-1 240 494	-2 708 452	-2 708 452

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Talousyksikkö

Talous ja rahoitus:

Kuntamallin osaamisen syventäminen ja toiminnallisuuksien laajentaminen. Raportoinnin kehittäminen. Vakuutusten ja perinnän kilpailuttaminen.

Tietohallinto:

Tietohallinnon ja digipalveluiden yhdistymisen integroiminen toimintaan ja tavoitteisiin. Digiturvamallin käyttöönotto, missä yksikön vastuulla on omien toimintojen/prosessien kuvaamisen lisäksi tietojärjestelmäsalkun hallinta kaupunkitasolla. ICT-kustannusten ja palvelun laadun kontrollin kehitys.

Hankinnat:

Uusien vastuiden integroiminen toimintaan, esim. eri tilauskanavien ohjeistus ja konsernikilpailutukset.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Talousyksikkö

Taloussuunnitelmavuosien painopisteissä korostuvat tarve kehittää järjestelmiä ja toimitusprosesseja niin, että analysointityölle jää enemmän aikaa. Lisäksi hankintojen arvioinnin ja kontrollin kehittäminen, rahoitustarpeisiin valmistautuminen vs. laaja investointiohjelma, taloushallinnon järjestelmien toimivuus ja automatisaatio, verkkomaksamisen ratkaisut sekä tietoturvan taso ja tietotekniikan kustannustehokkuus.

Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Toimintayksikkö	Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikkö
Palvelut	Kaupunkikehitys, Viestintä ja markkinointi
Vastuhenkilö	Kehitysjohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikön tehtävänä on kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalvelujen järjestäminen sekä niitä koskevien sopimusten valvonta ja kehittäminen. Yksikkö vastaa työllisyyden elinkeinopoliittisesta edistämisestä ja koordinoi tutkimus- ja kehittämishankkeita sekä huolehtii kaupunkistrategian valmistelusta, täytäntöönpanosta sekä seurannasta. Yksikkö ohjaa ja kehittää Kotka-konsernin viestintää, huolehtii kaupunkimarkkinoinnista ja tukee kaupungin johtoa viestintä- ja PR-tehtävissä.

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.1. Luomme yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta

Toimenpide: Verkkosivu-uudistuksen käynnistäminen

Mittari: työ käynnistyy vuoden 2027 aikana

Strateginen tavoite 2. Rakennamme vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä.

Strateginen toimenpide 2.3. Kehitämme asumisen vetovoimaa ja kulttuurikohteita: kehitämme viihtyisiä asuinympäristöjä ja keskustojen kaupunkikuvaa korkeatasoisella kaupunkisuunnittelulla koko kaupungin alueella. Nostamme Ruotsinsalmen kaksoislinnoituksen ja Kantasataman profiilia merkittävänä matkailu- ja kulttuurikohteina. Kehitämme lisäksi Alvar Aallon Sunilaa vetovoimaisena asuin- ja matkailukohteena.

Toimenpide: Toteutamme viestintä- ja markkinointitoimenpiteitä, jotka vahvistavat etenkin Sunilan ja myös Kantasataman tunnettuutta, houkuttelevuutta ja matkailullista vetovoimaa. Osallistumme aktiivisesti Kyminlinnan kehittämishankkeiden ohjaukseen ja hyödynnämme niiden tuloksia Kyminlinnan kehittämisessä sekä kaupungin matkailu- ja vetovoimatyössä.

Mittari: Sunilaa ja Kantasatamaa koskevien viestintä- ja markkinointitoimenpiteiden määrä. Kaupungin osallistuminen ohjausryhmätyöskentelyyn (100 %) ja rahoitusmahdollisuuksien etsimiseen (hankehaut).

Lähtötaso: Kantasatama 240, Sunila 12kpl.

Tavoitetaso: Kantasatama 260, Sunila 80 kpl. 100 % osallistuminen Kyminlinnaa koskevien hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn ja uusia hankehakuja 1–2kpl.

Strateginen toimenpide 2.4. Toimimme mahdollistajana monipuoliselle kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumatarjonnalle: kehitämme kulttuuripalveluita ja tuemme kaupunkikonsernin kulttuurilaitoksia. Vahvistamme kulttuurin, luovan talouden, liikunnan ja urheilun roolia kaupunkimme vetovoimassa ja yhteisöllisyydessä. Edistämme laajenevaa tapahtumatoimintaa, kärkenä Kotkan Meripäivät. Hyödynnämme Satama Areenaa tapahtumateollisuuden paikkana.

Toimenpide: Kehitämme tapahtumatukien kohdentamista avoimin ja yhdenvertaisin periaattein siten, että tapahtumat vahvistavat kaupungin veto- ja elinvoimaa sekä tuottavat aluetaloudellisia vaikutuksia.

Mittari: Uuden avustushakuprosessin käyttöönotto toteutunut (kyllä/ei)

Lähtötaso: -

Tavoite: Kyllä, tammikuu 2027.

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen.

Strateginen toimenpide 4.1. Monipuolistamme ja uudistamme yritystoimintaa: kehitämme edellytyksiä monipuolisen elinkeinorakenteen muodostamiseksi. Luomme yrittäjämyönteisen ympäristön tiivistämällä kaupungin ja yritysten yhteistyötä. Edistämme yritysten ja startupien kasvua ja kansainvälistymistä sekä matkailualojen ja luovan talouden kehittymistä mm. yrityskeskuksen kautta.

Toimenpide: Otetaan käyttöön yhtenäinen toimintamalli yritysvaikutusten arviointiin.

Mittari: Toimintamalli käyttöön otettu (kyllä/ei)

Toimenpide: Luodaan ja otetaan käyttöön TKI- ja yritys yhteistyön toimintamalli, joka kokoaa yritykset, korkeakoulut ja rahoittajat yhteisten kehittämis- ja innovaatiohankkeiden valmisteluun.

Mittari: Toimintamalli käyttöön otettu (kyllä/ei)

Mallin puitteissa toteutettujen yhteistyötilaisuuksien määrä

Tämä toimenpide vastaa myös strategiseen tavoitteeseen 5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista.

Strateginen toimenpide 5.4. Edistämme yliopisto- ja korkeakoulutuksen tarjontaa sekä TKI-toimintaa Kotkassa: tavoittelemme yliopistokoulutuksen saamista Kotkaan, vahvistamme ammattikorkeakoulun asemaa ja tuemme tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. Hyödynnämme Merikotkan, ELIn (European Logistic Institute, XAMK) ja muiden paikallisten toimijoiden osaamista innovaatioiden ja kokeilujen edistämiseksi.

Strateginen toimenpide 4.2. Kehitämme satamaa ja satamasidonnaisia toimintoja: turvaamme kaupungin toimin ja konserniohjauksella HaminaKotka sataman kilpailukyyn ja houkuttelemme uusia investointeja logistiikan, teknologian ja teollisuuden aloilla.

Toimenpide: Vaikutamme kaupungin ja sataman saavutettavuutta ja kilpailukykyä parantavien liikennehankkeiden etenemiseen uusien teollisuus-, teknologia- ja logistiikkainvestointien mahdollistamiseksi.

Mittari: Keskeisten vaikuttamistoimien määrä (esim. tapaamiset)

Tavoitetaso: 5

Lähtötaso: 5

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Kaupunkikehityksessä riskit liittyvät kaupungin elinvoimaan pitkällä aikavälillä, mikäli elinkeinohankkeissa ei onnistuta. Edunvalvonnan, viestinnän ja markkinoinnin osalta riskit liittyvät yksikön pienestä koosta ja ajoittaisesta suuresta työkuormasta johtuen henkilöstön työssäjaksamiseen. Taloudelliset riskit kaupunkikehityksessä ja viestinnässä ovat kaupungin talouden kokoon suhteutettuna maltillisia.

TULOSLASKELMA

KAUPUNKIKEHITYKSEN JA VIESTINNÄN YKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	8 991	0	11 000	0	8 000	8 000	8 000	8 000
Tuet ja avustukset	274	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	49 039	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	58 304	0	11 000	0	8 000	8 000	8 000	8 000
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-591 689	-665 674	-634 843	-682 315	-648 550	17 124	-648 550	-648 550
Palvelujen ostot	-3 336 419	-3 514 293	-3 314 293	-3 514 293	-3 526 624	-12 331	-3 526 624	-3 526 624
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 173	-21 500	-43 000	-21 500	-29 300	-7 800	-29 300	-29 300
Avustukset	-604 750	-820 000	-704 643	-820 000	-903 134	-83 134	-903 134	-903 134
Muut toimintakulut	-50 266	-145 600	-90 000	-145 600	-76 100	69 500	-76 100	-76 100
Toimintakulut yhteensä	-4 615 297	-5 167 067	-4 786 779	-5 183 708	-5 183 708	-16 641	-5 183 708	-5 183 708
Toimintakate	-4 556 993	-5 167 067	-4 775 779	-5 183 708	-5 175 708	-8 641	-5 175 708	-5 175 708

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

KAUPUNKIKEHITYKSEN JA VIESTINNÄN YKSIKKÖ (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	1 287	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-54 140	-60 487	-60 487	-60 487	-45 365	15 122	-45 366	-45 366
Toimintakate	-52 853	-60 487	-60 487	-60 487	-45 365	15 122	-45 366	-45 366
Toimintakate yhteensä	-4 609 846	-5 227 554	-4 836 266	-5 244 195	-5 221 073	6 481	-5 221 074	-5 221 074

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kaupunkikehitys

Tiivis yhteistyö kaupungin muiden vastuualueiden sekä keskeisten sidosryhmien kanssa kaupungin elinvoimaa ja työllisyyttä edistävissä suurissa hankkeissa, kuten akkuklusterin kehittäminen, muut puhtaan siirtymän hankkeet sekä satamasidonnainen teollisuus. Elinkeino- ja matkailupalvelusopimukseen liittyvien painopisteiden toteutumisen seuranta, sopimusvalvonta sekä tiivis yhteistyö em. asioissa Cursor Oy:n kanssa, joka toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta "mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen".

Kotkan edunvalvonnan vaikuttamistavoitteiden, ml. kaupungin hallitusohjelmatavoitteet sekä seudun liikenneinfrahankkeet, edistäminen kansallisen ja EU- tason päätöksenteossa sekä edunvalvonnan kokonaisuuden koordinointi. EU-vaikuttamisen tehostaminen.

Suhdetoiminnan vahvistaminen, kontaktiverkoston laajentaminen ja ylläpito. Kotkan profiilin vahvistaminen edelleen yrittäjäyyskaupunkina (Suomen Yrittäjien kuntabarometrissa saavutettiin 2. sija vuonna 2026). Säännölliset yrittäjien ja teollisuuden edustajien tapaamiset ja vuoropuhelu. Yritysten asiakaspalvelun kehittäminen kaupunkikonsernissa mm. YRMY-ryhmän toimintaan osallistumalla. Yritys- ja startup-keskuksen sekä hotellihankkeen edistäminen Kantasatamaan yhteistyössä Cursor Oy:n kanssa.

Kaupunkistrategian toteutuksen edistäminen yhteistyössä vastuualueiden kanssa ulkopuolisen kehittämisrahoituksen lisäämiseksi. Hankerahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen ja niistä viestiminen, kumppanuuksien kehittäminen ja tuki kaupungin vastuualueille hankehakemusten laadinnassa. Vetovoima- ja yrittäjäyysohjelman päivitys kaupungin elinvoiman kehittämisen linjauksiksi. Tutkimus- ja kehittämishankkeiden edistäminen kaupungissa yhteistyössä erityisesti XAMK:n kanssa sekä yliopistoyhteistyön lisääminen. TKI- ja yritys yhteistyön toimintamallin kehittäminen, joka koostuu yritykset, korkeakoulut ja rahoittajat yhteisten kehittämis- ja innovaatiohankkeiden valmisteluun.

Yhteistyö Sunilan Unescon maailmanperintökohteen kehittämisessä muiden vastuualueiden kanssa.

Kansainväliset asiat

Ystävyyssuhteiden ylläpito ja hyödyntäminen kaupungin kehittämisessä mm. vertaisoppimalla tai yhteisillä kehittämishankkeilla. Kotkan profiilin nostaminen Itämeren alueen yhteistyössä. Yhteydet Viroon ja yhteiset kehittämismahdollisuudet mm. matkailussa ja EU-vaikuttamisessa, erityisesti ulkoraja-alueilla sijaitseviin kaupunkeihin liittyvissä kysymyksissä. Kuntaliiton kansainvälisen tiimin ja Itämeren kaupunkien liiton (Union of Baltic Cities) puitteissa tehtävä yhteistyö ja tapaamiset. Kaupungin vastuualueiden ja yksiköiden kansainvälisen toiminnan edistäminen ja kansainväliseen toimintaan myönnettävät avustukset esim. järjestöille. Kansainvälisiin kaupunkistrategiaa edistäviin kehittämishankkeisiin osallistuminen resurssien puitteissa.

Viestintä ja markkinointi

Edelleen kaupunkistrategian viestintä kaupunkiorganisaatiossa, Kotka-konsernissa, sidosryhmille ja kuntalaisille. Viestintä- ja markkinointiohjelman toteuttamisen jatkaminen, kaupungin brändi-ilmeen edelleen kehittäminen käytännössä ja omien viestintätoimenpiteiden seurannan ja raportoinnin mallien kehittäminen. Viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu yhteistyössä vastuualueiden kanssa ja viestintätaitojen ja -ymmärryksen lisääminen. Mediatyöskentelyn ja muiden kontaktien ylläpito.

Kotka.fi-verkkosivusto uusitaan kokonaisuudessaan, mikä tulee työllistämään niin viestintää kuin kaikkia kaupungin yksiköitä vuoden aikana. Kantasatama.fi-sivuston teknisiä ominaisuuksia kehitetään edelleen. Sosiaalisen median kanavien sisällöntuotantoa kehitetään yhteistyössä kaupungin eri tilien ylläpitäjien kanssa. LinkedIn-tilin sisällöntuotannon kehittämistä jatketaan yhdessä henkilöstöasioiden yksikön kanssa. Aava-intranetin sekä muiden sähköisten työvälineiden edelleen kehittäminen ja käytön lisääminen. Tekoälyn hyödyntämisen kasvattaminen mm. sparrailun ja suunnittelun välineenä. Saavutettavuusasioiden osaamisen kehittäminen yksikössä ja koko henkilöstön parissa yhdessä digipalvelusuunnittelijan kanssa.

Nykyisten markkinointikampanjoiden, Koti Kotka, Aina täällä on töitä tehty ja Kantasataman loki-kirja, jatkaminen ja edelleen kehittäminen mm. verkkosivustojen ja mediavalintojen osalta. Osallistuminen Sunilan viestintä- ja markkinointitoimenpiteisiin yhteistyössä eri tahojen kanssa. Edistetään tytäryhtiöiden, Kymenlaakson kuntien ja muiden organisaatioiden kanssa tehtävää markkinoinnillista yhteistyötä seudun hyväksi. Tonttimarkkinointia jatketaan yhdessä maanhankinnan- ja luovutuksen palvelualueen kanssa. Vuonna 2029 koittavaan 150-vuotisjuhlavuoteen valmistaudutaan suunnittelutyöllä.

Osallisuuden edistämisessä kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö toteuttaa kyselyjä, joilla pyritään selvittämään kuntalaisten mielipidettä mm. verkkosivu-uudistuksesta. Lisäksi jatketaan muutajakyselyjä ja uusille kotkalaisille sekä opiskelijoille tarkoitettuja tilaisuuksia. Osallistamme kotkalaisia puhumaan kotikaupungista hyvää ja markkinoimaan Kotkaa.

Tapahtumat 2027

Kaupunkikehitys ja viestintä -yksikkö järjestää itse tai on yhteistyössä järjestämässä tapahtumia Kotkassa:

Kotkan arvoihin perustuva Rakkausviikko 8.–14.2.

Veteraanipäivä 27.4.

Perinteinen Kotka-päivä toukokuun kolmantena perjantaina 21.5.

Liiton lenkki -nostalgiatapahtuma 29.5.

Kansainvälinen elokuvafestivaali elokuussa

Valtakunnallisen Itämeripäivän Kotkan tapahtumat 26.8.

Joulunavaus marraskuussa

Itsenäisyyspäivä 6.12.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Kaupunkikehitys

Elinkeinopolitiikassa edetään kaupunkistrategian, päivitettävien elinvoiman kehittämisen linjausten sekä niissä määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Kotkan asemaa hyvänä yrittäjäyyskaupunkina vahvistetaan edelleen. Aktiivisella, pitkäjänteisellä ja suunnitelmallisella edunvalvonnalla ja sidosryhmäyhteistyöllä edistetään Kotkalle tärkeitä hankkeita, erityisesti logistiikkaratkaisujen kuntoon saattamista, keskisuurten kaupunkien ja itäisten raja-alueiden huomioimista kaupunki- ja aluepolitiikassa, yritysten ja investointien sijoittumista sekä osaamisen kehittämistä. Kantasataman alueen kehittäminen kokonaisuutena, jonka ytimenä on Merikeskus Vellamo, Xamkin keskustakampus ja Satama Areena ja näihin liittyvät kaupalliset palvelut, on kaupungin keskustan elinvoiman osalta merkittävin hanke. Hotellin sekä yritys- ja startup-keskuksen toteutuksen varmistaminen Kantasatamaan sekä yliopistoyhteistyön lisääminen ovat keskeisiä tavoitteita. Alvar Aallon Sunilaa ja Kyminlinnaa kehitetään yhteistyössä muiden vastuualueiden kanssa.

Viestintä ja markkinointi

Kotkan kaupunkimarkkinoinnin kokonaiskuvaan ja Kotka-brändin vahvistamiseen panostetaan. Tavoitteena on lisätä kaupungin vetovoimaa asukkaille, muuttajille ja yrityksille. Viestimme strategisesti tärkeistä asioista kaupunkistrategian mukaisesti ja pyrimme lisäämään strategiatuntemusta kaupunkiorganisaatiossa. Pidämme yllä hyviä yhteyksiä mediaan. Huolehdimme siitä, että verkkosivustomme ovat teknisesti, sisällöllisesti ja käytettävyydeltään brändiä tukevia, jonka seurauksena Kotka.fi-sivusto uudistetaan. Seuraamme sosiaalisen median kehittymistä ja teemme tarpeen mukaan muutoksia valintoihimme. Kasvatamme tekoälyn hyödyntämistä ja saavutettavuuden osaamista. Edistämme toiminnallamme osallisuutta niin henkilöstön kuin kuntalaisten parissa. Valmistaudumme 150-vuotisjuhlavuoden viestintään.

7.2 Ympäristölautakunta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalveluiden toimintayksikkö
Palveluyksiköt	Ympäristönsuojelun-, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan palveluyksiköt
Palvelut	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät, Ympäristöterveydenhuolto, Eläinlääkintähuolto, Löytöeläinten hoito, Rakennusvalvonta
Vastuuhenkilö	Ympäristöjohtaja
Toiminta-ajatus	Ympäristölautakunta on Kotkan rakennusvalvonnan sekä Kotkan ja Pyhtään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon (eläinlääkintähuoltoa lukuun ottamatta), lupa- ja valvontaviranomainen. Ympäristöterveydenhuolto tilaa eläinlääkintähuollon palvelut Haminan kaupungilta.

TULOSLASKELMA

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	220 891	188 220	197 393	188 220	128 387	-59 833	107 300	107 300
Maksutuotot	1 128 533	570 000	663 025	570 000	565 000	-5 000	565 000	565 000
Tuet ja avustukset	274	0	0	0	156 687	156 687	66 553	0
Muut toimintatuotot	550	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	1 350 248	758 220	860 418	758 220	850 074	91 854	738 853	672 300
Valmistus omaan käyttöön	47 692	0	210	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-1 765 522	-1 892 069	-1 850 785	-1 939 368	-2 043 759	-151 690	-1 948 928	-1 900 190
Palvelujen ostot	-669 274	-536 425	-535 894	-536 425	-664 691	-128 266	-643 793	-632 244
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 754	-19 150	-31 098	-19 150	-35 768	-16 618	-22 326	-16 060
Avustukset	-4 000	-5 200	-5 200	-5 200	-3 200	2 000	-3 200	-3 200
Muut toimintakulut	-29 803	-19 350	-22 563	-19 350	-37 800	-18 450	-37 800	-37 800
Toimintakulut yht.	-2 481 353	-2 472 194	-2 445 540	-2 519 493	-2 785 218	-313 024	-2 656 047	-2 589 494
Toimintakate	-1 083 414	-1 713 974	-1 584 912	-1 761 273	-1 935 144	-221 170	-1 917 194	-1 917 194

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	48 328	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-249 423	-274 285	-274 285	-274 285	-234 724	39 561	-234 723	-234 723
Toimintakate	-201 096	-274 285	-274 285	-274 285	-234 724	39 561	-234 723	-234 723
Toimintakate yhteensä	-1 284 509	-1 988 259	-1 859 197	-2 035 558	-2 169 868	-181 609	-2 151 917	-2 151 917

Ympäristölautakunnan talousarvion valmistelua on ohjannut kaupunginhallituksen 8.6.2026 hyväksymä talousarviokehys. Kehyksen pohjana on ollut kuluvan vuoden talousarvio sekä nykyisten toimintojen toimintakulujen jäädytys vuoden 2026 tasoon. Poikkeuksena henkilöstökuluihin on huomioitu 2,5 prosentin korotus.

Kehyksen mukaiset toimintatuotot olivat 758 220 euroa, toimintakulut -2 519 493 euroa ja sitova toimintakate -1 761 273 euroa. Talousarvioesityksessä toimintakulujen jäädytyksestä on poikettu tarkoituksenmukaisilta osin kaupunginjohtajan johtajakokouksessa 21.9.2026 tehtyjen linjausten mukaisesti.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä toimintatuotot kasvavat kehykseen verrattuna 91 854 eurolla ja toimintakulut 265 725 eurolla. Ympäristölautakunta esittää vuoden 2027 talousarvioksi toimintatuottoja yhteensä 850 074 euroa ja toimintakuluja 2 785 218 euroa. Tällöin lautakunnan sitovaksi toimintakatteeksi muodostuu -1 935 144 euroa.

Merkittävin toimintakatetta heikentävä tekijä on Haminan kaupungin kanssa valmisteltavana oleva uusi eläinlääkintähuollon sopimus. Uuden sopimuksen myötä Pyhtäälle tehtävä edelleen laskutus päättyy, mikä vähentää toimintatuottoja noin 84 400 eurolla. Lisäksi potilaiden kotikuntaan perustuvan kustannustenjaon muutokset kasvattavat toimintakuluja noin 95 000 eurolla. Yhteensä sopimuksen vaikutus toimintakatteeseen on noin -183 200 euroa. Lisäksi toimintakulujen kasvua selittää talousarvioon sisällytetty LUMO hanke, jonka toimintakulut ovat yhteensä 195 725 euroa.

Toimintatuottojen kasvua puolestaan tukevat LUMO-hankkeelle budjetoitu 156 687 euron avustus sekä muiden kuntien maksamat osuudet, yhteensä 21 087 euroa. Näin ollen hankkeen kaupungille maksettavaksi jäävä omavastuuosuus on noin 18 000 euroa. Lisäksi tupakkalain muutoksen arvioidaan lisäävän savuttomien nikotiinituotteiden myyntilupahakemusten määrää, minkä seurauksena maksutuottojen arvioidaan kasvavan noin 16 000 eurolla.

Vuoden 2027 talousarvioon on varattu 20 000 euron määräraha maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen edellyttämiä ohjelmistoinvestointeja varten.

Ympäristönsuojelu

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalveluiden toimintayksikkö
Palvelut	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät
Vastuhenkilö	Ympäristöjohtaja

Ympäristönsuojelun palveluyksikkö vastaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle laissa säädetyistä tehtävistä Kotkan ja Pyhtään alueella. Ympäristönsuojelun palveluyksikkö pyrkii lupa- ja valvontamenettelyin sekä neuvonnan keinoin turvaamaan hyvää elinympäristöä ja ennaltaehkäisemään ympäristöhaittoja. Ympäristönsuojelun palveluyksikkö vastaa myös koko kaupungin ilmastotyön ja kestävän kehityksen työn koordinoinnista

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Strateginen toimenpide 2.2. Edistämme kestäväää kaupunkikehitystä: toteutamme ilmastonmuutoksen hillintää sekä siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä osana jokapäiväistä toimintaamme. Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä.

Toimenpide: Lisäämme asukkaiden tietämystä ympäristönsuojelun eri teemoista laatimalla tiedotteita ja sosiaalisen median julkaisuja ajankohtaisista aiheista.

Mittari: Laadittujen tiedotteiden ja julkaisujen määrä.

Lähtötaso: Vuoden 2025 talousarviotavoitteena oli kuusi vieraslajitiedotetta. Lisäksi tehtiin noin 25 sosiaalisen median julkaisua.

Tavoitetaso: 40 tiedotetta tai julkaisua ympäristönsuojelun ajankohtaisista aiheista.

Toteuma:

TULOSLASKELMA

YMPÄRISTÖNSUOJELU (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	34 506	38 000	41 712	38 000	59 087	21 087	38 000	38 000
Maksutuotot	58 997	50 000	43 025	50 000	45 000	-5 000	45 000	45 000
Tuet ja avustukset	274	0	0	0	156 687	156 687	66 553	0
Muut toimintatuotot	275	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	94 052	88 000	84 737	88 000	260 774	172 774	149 553	83 000
Valmistus omaan käyttöön	585	0	210	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-495 054	-547 621	-536 077	-561 310	-684 401	-136 780	-589 569	-540 831
Palvelujen ostot	-36 150	-39 225	-40 041	-39 225	-65 247	-26 022	-44 349	-32 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 163	-2 300	-7 496	-2 300	-25 308	-23 008	-11 866	-5 600
Avustukset	-1 200	-3 200	-3 200	-3 200	-1 200	2 000	-1 200	-1 200
Muut toimintakulut	-2 037	-1 300	-1 385	-1 300	-6 600	-5 300	-6 600	-6 600
Toimintakulut yht.	-538 603	-593 646	-588 199	-607 335	-782 756	-189 110	-653 584	-587 031
Toimintakate	-443 967	-505 646	-503 252	-519 335	-521 982	-16 336	-504 031	-504 031

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

YMPÄRISTÖNSUOJELU (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	585	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-61 551	-74 031	-74 031	-74 031	-64 121	9 910	-64 121	-64 121
Toimintakate	-60 966	-74 031	-74 031	-74 031	-64 121	9 910	-64 121	-64 121
Toimintakate yhteensä	-504 933	-579 677	-577 283	-593 366	-586 103	-6 426	-568 152	-568 152

TALOUSARVIOVUODEN PAINOPISTEET

Ympäristönsuojelun palveluyksikkö

Toiminnan ydintä on lakisääteinen viranomaistyö. Lupa- ja valvontatehtäviin liittyen ei ole nimetty lautakuntaan nähden sitovia tavoitteita.

Toiminnan painopisteenä on ympäristönsuojeluun liittyvien asioiden monipuolinen tiedottaminen. Tavoitteena on edelleen luonnon monimuotoisuusohjelman laatiminen kaupungille kaupunginhallituksen 8.9.2025 tekemän päätöksen mukaisesti. LUMO-hankkeesta on jätetty EAKR-hakemus, joka on palautettu kaupungille muutettavaksi ja täydennettäväksi.

Toiminnan pysyvänä painopisteenä on ilmasto-ohjelman toteuttamisen koordinointi ja asiantunteumuksen säilyttäminen ilmastoasioissa. Ekotukitoimintaan sisältyvillä ekokiinteistökierröksillä, ekotukiavustuksilla ja ekologisiin toimintatapoihin liittyvällä tiedottamisella tuetaan kestävä kehitys kaupungin toiminnassa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Ympäristönsuojelun palveluyksikön perustehtävänä ovat lakisääteiset lupa- ja valvontatehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistoimintasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Viranomaistehtävien

osaamistason ja tietojen ajantasaisuuden ylläpitäminen koulutuksella ja onnistuneilla rekrytoinneilla ovat keskeisiä painopisteitä.

Lupa- ja valvontatehtävien lisäksi palveluyksikön tulee huolehtia omalta osaltaan mm. ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristönsuojelua koskevasta tiedotuksesta, valistuksesta ja koulutuksesta, ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista, osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen, antaa lausuntoja ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille sekä edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasioissa.

Hiilineutraaliuden tavoitetta viedään eteenpäin ilmasto-ohjelman pohjalta.

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöterveydenhuollon palveluyksiköt
Palvelut	Ympäristöterveydenhuolto, Eläinlääkintähuolto, Löytöeläinten hoito
Vastuhenkilö	Ympäristöterveyspäälikkö

Ympäristöterveydenhuollon palveluyksikkö vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta Kotkan ja Pyhtään alueella. Lisäksi palveluyksikkö tilaa kunnallisen eläinlääkintähuollon tehtävät. Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on turvata terveyshaittoja ja -vaaroja ehkäisevä elinympäristö lainsäädännön mukaisen yleisen terveystalouden, neuvonnan ja riskeihin varautumisen kautta.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Strateginen toimenpide 2.2. Edistämme kestävästä kaupunkikehitystä: toteutamme ilmastonmuutoksen hillintää sekä siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä osana jokapäiväistä toimintaamme. Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä.

Toimenpide: Lisäämme asukkaiden tietämystä ympäristöterveydenhuollon eri teemoista laatimalla tiedotteita ja sosiaalisen median julkaisuja ajankohtaisista aiheista.

Mittari: Laadittujen tiedotteiden ja julkaisujen määrä.

Lähtötaso: Vuonna 2025 lähes viikoittain sosiaalisen median julkaisuja ja tiedotteita tehdyistä projekteista.

Tavoitetaso: Lähes viikoittain tiedotetaan ympäristöterveydenhuollon ajankohtaisista aiheista.

Toteuma:

TULOSLASKELMA

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	182 963	150 220	155 681	150 220	65 800	-84 420	65 800	65 800
Maksutuotot	232 745	220 000	220 000	220 000	220 000	0	220 000	220 000
Muut toimintatuotot	275	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	415 983	370 220	375 681	370 220	285 800	-84 420	285 800	285 800
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-601 559	-623 563	-623 747	-639 151	-645 017	-21 454	-645 018	-645 018
Palvelujen ostot	-525 688	-386 000	-388 153	-386 000	-490 250	-104 250	-490 250	-490 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 878	-14 850	-21 602	-14 850	-8 460	6 390	-8 460	-8 460
Avustukset	-2 800	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Muut toimintakulut	-25 110	-15 900	-18 578	-15 900	-29 050	-13 150	-29 050	-29 050
Toimintakulut yht.	-1 162 034	-1 042 313	-1 054 080	-1 057 901	-1 174 777	-132 464	-1 174 778	-1 174 778
Toimintakate	-746 052	-672 093	-678 399	-687 681	-888 977	-216 884	-888 978	-888 978

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	18 864	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-71 116	-82 096	-82 096	-82 096	-77 362	4 734	-77 362	-77 362
Toimintakate	-52 252	-82 096	-82 096	-82 096	-77 362	4 734	-77 362	-77 362
Toimintakate yhteensä	-798 304	-754 189	-760 495	-769 777	-966 339	-212 150	-966 340	-966 340

TALOUSARVIOVUODEN PAINOPISTEET

Ympäristöterveydenhuolto: Terveystoimintasuojelun edistäminen ja valvonta, tupakkalain valvonta, elintarvikevalvonta- ja neuvonta

Ympäristöterveydenhuollon palveluyksikön perustehtävänä ovat lakisääteiset lupa- ja valvonta-tehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistoimintasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Viranomais-tehtävien osaamistason ja tietojen ajantasaisuuden ylläpitäminen mm. koulutuksella ovat keskeisiä painopisteitä.

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu syksyllä 2026 hallituksen esitysluonnos elintarvike-lain muuttamisesta. Elintarvikelakiin lisättäisiin säännös siitä, ettei energijuomia saa myydä, luo-vuttaa tai välittää alle 16-vuotiaille. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, näillä näkymin vuonna 2027. Energijuomien myyntirajoitusten tavoitteena on vähentää kofeiinin haittavaikutuksia lapsilla ja nuorilla. Energijuomien myyntirajoitus lisäisi kauppohenkilöstön ikärajaväl-valvontaa entisestään. Nykyisellään sekä alkoholi- että tupakkatuotteiden myynnin yhteydessä myyjän on tarkastettava ostajan ikä nuoren henkilön ollessa kyseessä. Säännös laajentaisi ikärajaväl-valvonnan koskemaan energijuomia. Samalla tavoin ikärajaväl-valvontaa lisäisi valvontaviranomaisten tehtäviä. Kyse olisi elintarvikevalvonnan yhteydessä tehtävästä valvonnasta, mikä vaatisi valvojille lisäkoulu-tusta. Valvonnan arvioidaan kuitenkin voitavan toteuttaa nykyisen valvonnan osana, eikä se vaatisi erillisiä resursseja.

Vuonna 2027 elintarvikevalvonnassa on tarkoitus toteuttaa projekti, jossa selvitetään upporasvan laatua ravintoloissa. Tavoitteena on selvittää, millainen ravintoloiden uppopaistorasvan laatu on sekä kertoa toimijoille, miksi uppopaistorasvan laatua on tärkeää seurata. Uppopaistorasvan laadun heiketessä siihen muodostuu terveydelle haitallisia yhdisteitä. Laadultaan heikentynyt rasva alkaa kuohumaan, savuamaan, on koostumukseltaan tummaa ja paksua sekä maultaan kitkerää. Huonolaatuinen uppopaistorasva näkyy ja maistuu lopullisessa tuotteessa ja voi näin pilata koko tuotteen.

Ympäristöterveydenhuolto oli ollut valmistautunut siirtymään maakunnalliseksi vuonna 2026. Hallitusohjelman mukaan keväällä 2027 päättyvällä hallituskaudella hyvinvointialueille ei siirretä kunista uusia tehtäviä. Täten ympäristöterveydenhuolto ei siirry hyvinvointialueen järjestämisvastuulle päättyvällä hallituskaudella, vaan toiminta jatkuu toistaiseksi kuntapohjaisena. Pidemmällä aikavälillä tulee harkittavaksi ympäristöterveydenhuollon järjestäminen nykyistä suuremmissa valvontayksiköissä.

Rakennusvalvonta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalvelujen toimintayksikkö
Toiminnot	Rakennusvalvonnan palveluyksikkö
Vastuuhenkilö	Ympäristöjohtaja, rakennusvalvontapäällikkö
Toiminta-ajatus	Rakennusvalvonnan toiminnan tarkoituksena on auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa sekä valvoa, että rakentaminen täyttää sille rakentamislaisissa ja -asetuksissa ja niiden nojalla annetuissa säännöissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset, ja että rakentaminen on kaupunkikuvaan ja ympäristöön soveltuvaa ja edistää ja ylläpitää rakennetun ympäristön hyvää laatua

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Strateginen toimenpide 2.2. Edistämme kestäväää kaupunkikehitystä: toteutamme ilmastonmuutoksen hillintää sekä siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä osana jokapäiväistä toimintaamme. Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä.

Toimenpide: Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä osallistumalla rakennushankkeiden laadun parantamiseen suorittamalla vireillä oleviin rakennushankkeisiin tavanomaisten viranomaiskatselmusten lisäksi rakentamislaisissa säädettyjä sattumanvaraisia tarkastuksia

Mittari: Sattumanvaraisten tarkastusten määrä

Lähtötaso: Rakennusvalvonta suorittaa toimintavuonna vähintään 10 sattumanvaraista tarkastusta hankkeisiin liittyvän tavanomaisen viranomaisvalvonnan lisäksi.

Tavoitetaso: Rakennusvalvonta suorittaa toimintavuoden aikana vähintään 15 sattumanvaraista tarkastusta hankkeisiin liittyvien tai rakennetun ympäristön valvontaan liittyen tavanomaisen viranomaisvalvonnan lisäksi.

Toteuma:

TULOSLASKELMA

RAKENNUSVALVONTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Maksutuotot	836 791	300 000	400 000	300 000	300 000	0	300 000	300 000
Toimintatuotot yht.	836 791	300 000	400 000	300 000	300 000	0	300 000	300 000
Valmistus omaan käyttöön	47 107	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-647 230	-696 615	-666 695	-714 030	-690 191	6 424	-690 191	-690 191
Palvelujen ostot	-98 057	-103 500	-100 000	-103 500	-101 494	2 006	-101 494	-101 494
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 617	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Muut toimintakulut	-2 560	-2 150	-2 600	-2 150	-2 150	0	-2 150	-2 150
Toimintakulut yht.	-749 464	-804 265	-771 295	-821 680	-795 835	8 430	-795 835	-795 835
Toimintakate	134 435	-504 265	-371 295	-521 680	-495 835	8 430	-495 835	-495 835

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

RAKENNUSVALVONTA (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	28 879	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-105 755	-112 198	-112 198	-112 198	-88 823	23 375	-88 822	-88 822
Toimintakate	-76 876	-112 198	-112 198	-112 198	-88 823	23 375	-88 822	-88 822
Toimintakate yhteensä	57 559	-616 463	-483 493	-633 878	-584 658	31 805	-584 657	-584 657

RAKENNUSVALVONTA

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Toiminnan painopisteenä on rakentamislaisissa rakennusvalvontaviranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitaminen. Rakennusvalvonnan toiminta ja toiminnan kannalta keskeinen rakentamislupaprosessi on vahvasti lainsäädännöllä ohjattu ja rakennusvalvonnan vuosittainen tulokertymä koostuu pääosin rakentamisen lupamaksuista. Vallitsevan suhdannetilanteen vuoksi rakentamisen volyymin arvioidaan yleisellä tasolla pysyvän edellisvuosien tapaan vuonna 2027 matalana mm. yleisen kustannustason nousun ja maailmantilanteen epävarmuuden vuoksi. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös osaltaan valvoa kaupunginvaltuuston hyväksymien kaavojen noudattamista sekä niissä asetettujen tavoitteiden täyttymistä niille kohdistuvien rakennushankkeiden osalta.

Toimintavuoden aikana jatketaan vaiheittain rakentamislain voimaantulon myötä tulleiden muutoksien sekä vuoden 2026 alussa voimaan tulevien säädösten jalkauttaminen rakennusvalvonnan toimintaympäristöön. Toimintavuoden aikana myös valmistaudutaan rakennetun ympäristön tiedonhallintaan myöh. RYTJ:n käyttöönottoon vuoden 2028 alusta.

Rakennetun ympäristön valvontaa jatketaan edellisen toimintavuoden tapaan jatkuvan valvonnan periaatteella.

Rakennusvalvonnan henkilöstön koulutuksen painopiste suunnataan edelleen talousarviovuonna rakentamislain lainsäädännön sekä RYTJ:n omaksumista ja tulkintaa tukevaan koulutukseen, jotta rakennusvalvonnan toiminta ja rakentamisen luvitus pysyy nykyisellä sujuvalla tasollaan portaittain voimaantulevista muutoksista huolimatta.

Kaupungin uudistetun rakennusjärjestyksen määräykset jalkautetaan yksikön toimintaan toimintavuoden aikana.

Vanhoja arkistopiirustuksia saatetaan edelleen sähköiseen muotoon käytettävyyden tehostamiseksi. Lähivuosien tavoitetasona voidaan pitää arkiston asiakirjojen saatavuutta sähköisessä muodossa. Asiakirjojen digitointiin on varattu arkiston digitoijan 6 kk:n työpanos.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Talousarviovuoden tavoitteiden lisäksi tavoitteena on varmistaa rakennusvalvonnan henkilöstön riittävä koulutus porrastetusti voimaan tulevien rakentamislain ja RYTJ:n toimintaan aiheuttaneiden muutosten osalta.

Rakennusvalvonnan taksa tarkistetaan tarvittaessa toimintavuoden aikana. Taksan tarkistuksen myötä pyritään lupahinnoittelun kautta varmistamaan nykyinen lupatuottotaso.

7.3 Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualueet	Kaupunkisuunnittelu ja Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Lautakunnan yleisenä tehtävänä on johtaa ja kehittää kaupunkisuunnittelun ja teknisten palveluiden vastualueen toimintaa ja vastata niiden tuottamien palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä kaupunkistrategian linjausten mukaisesti sekä seurata ja arvioida palveluiden vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen kehittämiseen. Lautakunta vastaa vastuualueilla kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta sekä päätösten täytäntöönpanosta. Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto on joukkoliikennelain mukainen toimivaltainen viranomainen Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueella.

TULOSLASKELMA

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	5 501 271	5 312 590	5 205 542	4 952 590	5 216 005	-96 585	5 329 005	5 406 005
Maksutuotot	362 345	363 500	321 950	363 500	329 000	-34 500	329 000	329 000
Tuet ja avustukset	1 269 640	1 094 601	1 127 089	1 094 601	1 188 514	93 913	1 188 514	1 188 514
Muut toimintatuotot	30 941 364	29 264 452	29 638 160	29 262 452	29 037 404	-227 048	29 237 404	29 437 404
Toimintatuotot yht.	38 074 620	36 035 143	36 292 741	35 673 143	35 770 923	-264 220	36 083 923	36 360 923
Valmistus omaan käyttöön	897 013	1 667 050	1 126 505	1 667 050	1 171 905	-495 145	1 171 905	1 171 905
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-17 654 840	-19 788 904	-19 093 555	-20 030 750	-20 094 250	-305 346	-20 094 251	-20 094 251
Palvelujen ostot	-16 209 657	-16 337 473	-16 042 142	-17 637 473	-18 334 352	-1 996 879	-18 760 532	-17 780 532
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 133 786	-10 585 171	-10 098 397	-10 091 371	-9 413 131	1 172 040	-9 442 231	-9 442 231
Avustukset	-58 147	-58 200	-108 900	-58 200	-58 200	0	-58 200	-58 200
Muut toimintakulut	-9 453 396	-9 605 871	-9 574 101	-9 715 871	-9 215 718	390 153	-8 373 157	-7 909 157
Toimintakulut yht.	-52 509 826	-56 375 619	-54 917 095	-57 533 665	-57 115 651	-740 032	-56 728 371	-55 284 371
Toimintakate	-13 538 194	-18 673 426	-17 497 849	-20 193 472	-20 172 823	-1 499 397	-19 472 543	-17 751 543

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	41 321 865	41 387 518	41 387 518	41 387 518	45 943 501	4 555 983	45 943 513	45 943 513
Toimintakulut yhteensä	-6 533 114	-6 910 297	-6 910 297	-6 910 297	-10 127 132	-3 216 835	-10 127 135	-10 127 135
Toimintakate	34 788 751	34 477 221	34 477 221	34 477 221	35 816 370	1 339 149	35 816 378	35 816 378
Toimintakate yhteensä	21 250 557	15 803 795	16 979 372	14 283 749	15 643 546	-160 249	16 343 835	18 064 835

Kaupunkirakennelautakunnan talousarvio valmistelua on toteutettu kaupunginhallituksen 8.6.2026 asettaman kehyksen mukaisesti. Talousarvion 2027 kehysvalmistelun pohjana on ollut kuluvan vuoden talousarvio sekä huhtikuun tuloksen perusteella annettu ennuste. Talousarvion kehyksen laadinnan lähtökohta on nykyisten toimintojen toimintakulujen jäädytys vuoden 2026 tasoon. Toimintakuluihin kuuluviin henkilöstökuluihin on kuitenkin huomioitu 2,5 prosentin kasvu aiheutuen työehtosopimusten jo sovitusta palkankorotuksista johtuen. Poikkeuksena toimintakulujäädykseen on Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, jonka on toiminnan luonne huomioonottaminen perusteltua lisätä talousarviovaiheessa sekä tuottoja että kuluja, kuitenkin huomioiden ettei yksikön toimintakate muutu.

Kaupunkisuunnittelun osalta kehykseen ei henkilöstökulujen lisäyksen lisäksi tehty muita muutoksia. Teknisten palveluiden osalta kehyksessä huomioitiin varastopalveluiden lakkauttamisesta aiheutuvat muutokset toimintatuottoihin sekä toimintakuluihin. Kehyksessä huomioitiin myös 1,3 milj. euron varaus purkurahaan, jolla aloitetaan Katariinan uimahallin sekä Metsolan kampuksen purkamiset. Kevään kehyksessä kaupunkirakennelautakunnan sitovaksi toimintakatteeksi asetettiin -20,193 miljoonaa euroa.

Kaupunkisuunnittelun talousarvioesityksen toimintakate toteutuu 0,02 milj. euroa kehystä parempana päätyen 14,99 milj. euroon. Kaupunkisuunnittelun vastuualueella toimintatuotot nousivat hieman kehyksestä, lisäys aiheutui pääosin Kotkan seudun henkilöliikenteen tuottojen kasvusta. Toimintakulut pystyttiin pitämään kehyksen tasolla, pois lukien henkilöliikenneyksikkö, jolla kulut hieman kasvoivat toimintatuottojen lisäyksen mukaisesti.

Teknisten palveluiden osalta toimintakate toteutuu kehyksen mukaisesti päätyen -35,11 milj. euroon. Teknisten palveluiden vastuualueella ulkoiset toimintatuotot laskivat 0,09 milj. euroa verraten kehykseen. Toimintatuottojen lasku muodostui pääosin ulkopuolisten vuokratuottojen laskusta. Valmistus omaan käyttöön erää pienennettiin 0,49 milj. euroa kuluvan vuoden ennusteen mukaisesti. Olennaisimmat toimintakulusäästöt muodostuivat mm. ulkopuolelta vuokrattujen rakennusten määrän laskusta, laskien vuokrakustannuksia 0,48 milj. eurolla sekä säästöistä kaluston- ja rakennusmateriaaleihin.

Koko lautakunnan toimintakate päättyy näin ollen -20,172 milj. euroon.

Lautakunnan talousarvioesitys sisältää investointeja 25,76 miljoonalla eurolla nettomääräisesti vuodelle 2027. Tästä 16,35 milj. euroa kohdistuu rakennuksiin ja niiden peruseräparannuksiin, suurimpina kohteina aiemmilta vuosilta jatkuneet Karhulan koulukeskus 7,5 milj. euroa sekä Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli 3,6 milj. euroa. Infra investointeihin kohdistuva varaus on 8,02 milj.

euroa, puistoihin ja liikuntapaikkoihin 0,58 milj. euroa sekä kaupunkisuunnitteluun 1,25 milj. euroa. Karhulan koulukeskuksen liikuntahalliin on kohdistettu 0,42 milj. euron suuruinen valtionavustus.

Kaupunkisuunnittelu

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualue	Kaupunkisuunnittelu
Toiminnot	Kaavoitus, Maanhankinta ja -luovutus, Mittaus ja kiinteistötoimi, Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö
Vastuuhenkilö	Kaupunkisuunnittelujohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunkirakennelautakunnan alaisen kaupunkisuunnittelun vastuualueen toimintasäännön 2 §:n mukaisesti kaupunkisuunnittelun vastuualueen tehtävänä on huolehtia kaupungin maaomaisuuden hoidosta, kaavoituksesta, kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen kehittämisestä, kaupunkikehityshankkeiden toteuttamisesta, kulttuuriympäristöjen vaalimisesta, rakennussuojelusta sekä kaavoitukseen liittyvästä liikenteen suunnittelusta. Kaupunkisuunnittelun vastuualue luo maankäytöllisiä edellytyksiä yhdyskuntarakentamiselle ja elinkeinotoiminnalle. Vastuualue huolehtii myös maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovutuksesta sekä näiden alueiden hoidon järjestämisestä, alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta, asuntotoimesta, kiinteistönsinöörin palveluista, mittaus toiminnasta, kiinteistörekisterin pidosta, kartta- ja paikkatietoaineistojen tuotannosta ja torikaupan järjestämisestä. Lisäksi kaupunkisuunnittelun vastuualue vastaa Haminan, Kotkan ja Pyhtään henkilöliikenteen järjestelyistä sekä henkilöliikenteen kehittämisestä toimialueella.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Strateginen toimenpide 2.1 Hyödynnämme Kotkan puistopääkaupunkimainetta ja vesistöjä

Strateginen toimenpide 2.3 Kehitämme asumisen vetovoimaa ja kulttuurikohteita

Toimenpide: Kotkan merellisen vision laatiminen

Mittari: Kotkan merellisen vision valmiusaste

Lähtötaso: Merellisen vision laaja vuorovaikutusvaihe on valmis

Tavoitetaso 2027: Visio hyväksytään kehittämisen ja jatkosuunnittelun pohjaksi

Vastuutaho: Kaavoitus

Toimenpide leikkaa kaupungin toimintaa laajasti, ja sillä edistetään lisäksi seuraavia strategisia toimenpiteitä: Hyvinvoiva Kotka 1.5 ja 2.2 sekä Yrittävä Kotka 4.1

Strateginen toimenpide 2.3 Kehitämme asumisen vetovoimaa ja kulttuurikohteita

Toimenpide: Metsolan Kampusalueen kaavoittaminen, aluemarkkinoinnin rakentaminen ja tontinluovutus

Mittari: Kampusalueen asemakaavoituksen valmiusaste

Lähtötaso: Kaavahanketta ei ole vireillä

Tavoitetaso 2027: Kampusalueen asemakaavan tavoitevaihe valmis ja luonnosvaihe käynnissä

Vastuutaho: Kaavoitus

Toimenpide: Sunilan maailmanperintökohteen kehittäminen

Mittari: Vierailijakeskuksen toiminnan ja maailmanperintökohteen opastuksen järjestelyt sekä hoitokunnan toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen

Lähtötaso: Vierailijakeskuksesta ei ole päätetty eikä se ole toiminnassa. Hoitokunta on pitänyt aloituskokouksen.

Tavoitetaso 2027: Vierailijakeskustoiminto on käynnistetty ja sen järjestelyistä on päätetty. Opastus alueelle on suunniteltu yhteistyössä Aalto Works -osakohteiden kanssa. Hoitokunnan toiminta ja koordinaatio ovat käynnissä ja maailmanperintöpäätöksen edellyttämä arvojenhallintasuunnitelma on laadittu.

Vastuutaho: Kaupunkisuunnittelu (Yhteistyö: Kymenlaakson museo, Tekniset palvelut, Kaupunki-kehitys ja viestintä)

Toimenpide: Kyminlinnan kehittäminen

Mittari: Kyminlinnan asemakaavoituksen ja kehittämissuunnittelun eteneminen

Lähtötaso: Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä, kehittämissuunnittelu (Cursor Oy:n kanssa yhteistyönä laadittava Masterplan) on ideointivaiheessa

Tavoitetaso 2027: Kyminlinnan asemakaava on hyväksytty, kehittämissuunnitelma on valmistunut.

Vastuutaho: Kaavoitus (Yhteistyö: Cursor Oy, Tekniset palvelut)

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.4 Edistämme kestäväää liikkumista

Toimenpide: Paikallisliikenteen käyttömäärien ja asiakastyytyväisyyden ylläpito säästötoimista huolimatta

Mittari1: Paikallisliikenteen matkustajamäärä Kotkassa

Lähtötaso: vuoden 2025 matkustajamäärä (1742068 nousua)

Tavoitetaso: Matkustajamäärän pitäminen edellisen vuoden tasolla

Vastuutaho: Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö

Mittari2: Kotkan seudun paikallisliikenteen asiakastyytyväisyyskyselyssä joukkoliikenteen suositeltavuusluku (NPS) Kotkassa asuvien vastaajien keskuudessa.

Lähtötaso: Edellisen vuoden kyselyn NPS-luku; kevät 2026: 17.

Tavoitetaso: NPS-luvun pitäminen edellisen vuoden tasolla

Vastuutaho: Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen

Strateginen toimenpide 4.3 Tavoittelemme puhtaan siirtymän investointeja

Toimenpide: Yritysalueiden edistäminen

Mittari: Uusien yritysalueiden maanhankinta ja kaavoitus

Lähtötaso: Keltakallio III -alueella maanomistus on alle 5%, Kyyhkylän puhtaiden maamassojen läjitysalueen mahdollistava asemakaava on luonnosvaiheessa.

Tavoitetaso 2027: Keltakallio III -alueen maanhankinnasta 30% tehty hankintaperiaatteiden mukaisesti. Kyyhkylän asemakaava on hyväksytty.

Vastuutaho: Maanhankinta ja -luovutus, kaavoitus

Poikkileikkaava teema: Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö

Toimenpide: Tekoälyn integroiminen kaupunkisuunnittelun prosesseihin

Mittari: Tekoälyn soveltamisen syvyys kaupunkisuunnittelun prosesseissa

Lähtötaso: Tekoälyä sovelletaan yksittäisissä tehtävissä, ei prosesseissa

Tavoitetaso 2027: Ensimmäisessä vaiheessa tekoälyn kanssa integroitavien prosessien tunnistaminen. Pilottiprosesseja toteutettu. Henkilöstöllä työvälineet ja koulutus toteutettujen prosessien soveltamiseen.

Vastuutaho: Kaupunkisuunnittelu (Yhteistyö: tietohallinto)

Toimenpide: Paikallisliikenteen kustannustehokkuuden ylläpito ja kehittäminen

Mittari: Paikallisliikenteen subventioaste, eli kaupungin maksama osuus Kotkan paikallisliikenteen liikennöintikuluista (kuluista vähennetty lipputulot ja valtiontuki)

Lähtötaso: Vuoden 2025 subventioaste (41.5%)

Tavoitetaso: Subventioasteen pitäminen edellisen vuoden tasolla

Vastuutaho: Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö

Poikkileikkaava teema: Kestävä kehitys

Toimenpide: Kotkan paikallisliikenteen käyttövoimien pitäminen vähähiilisinä

Mittari: Kotkan paikallisliikenteen päästöttömäksi (sähkö/vety) laskettava osuus sekä puhtaaksi laskettava osuus (sähkö/vety/biokaasu/uusiutuva diesel) ajettujen linjakilometrien mukaan.

Lähtötaso: Vuonna 2025 Kotkan paikallisliikenteen päästöttömäksi (sähkö/vety) laskettava osuus) ajettujen linjakilometrien mukaan: 78%; puhtaaksi laskettava osuus (sähkö/vety/biokaasu/uusiutuva diesel) ajettujen linjakilometrien mukaan: 100%

Tavoitetaso: Osuuksien ylläpito vähintään samalla tasolla.

Vastuutaho: Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö

Poikkileikkaava teema: Kokonaisturvallisuus ja varautuminen

Toimenpide: Kotkan paikallisliikenteen varautumisen kehittäminen poikkeustilanteisiin ja poikkeusolosuhteisiin

Toimenpiteen toteutumista seurataan erityyppisten poikkeustilanteiden ja -olosuhteiden valmiussuunnitelmien kautta

Vastuutaho: Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö

VASTUUALUEEN ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Kaupunkisuunnittelun keskeiset strategiset riskit liittyvät kaupungin elinvoiman ja työllisyyden kannalta tärkeiden hankkeiden viivästymiseen tai peruuntumiseen. Uutena strategisena riskinä on todettava energia-asioiden kokonaisuus, jossa alueellisen sähkökapasiteetin rajallisuus suhteessa sähköintensiivisiin hankkeisiin, suuret hankekoot, pitkät hankekehitysajat ja toisaalta tarve kiinnittää maankäyttö jo alkuvaiheessa, kantaverkon ja energiatuotannon kehittämisen ajallinen kesto sekä hankkeiden tarve useille uusille voimansiirtolinjoille, sähkömarkkinalain muutos ja sen myötä investointien mahdollinen ohjautuminen läntiseen Suomeen, sähköön perustuvien hankkeiden kilpailu kapasiteetista ja sähkön hintamuutoksiin perustuvat liiketoimintamallit ja -laitokset haastavat eri tavoin kaupungin pitkäjänteistä kehittämistä ja samalla yritystoiminnan mahdollistamista. Energiaan liittyvän kokonaisuuden riskienhallinnan mahdollistamiseksi yhteydenpitoa energia-asioiden tiivistetty kaupungin, Cursorin, Fingridin ja paikallisten energia- ja verkkoyhtiöiden kesken. Uusien elinkeinohankkeiden aiempaa suurempi mittakaava aiheuttaa osaltaan vaikutuksia ympäristöön ja asukkaille, jolloin hankkeiden koettu hyväksyttävyyden voi laskea, ja niistä myös voidaan valittaa herkemmin. Hankeriskien hallitsemiseksi on erittäin tärkeää varmistaa, että alueiden käytön juridiset prosessit ovat virheettömiä, tavoitteet ovat kestäväällä pohjalla, ja esimerkiksi ympäristö- ja asukasvaikutuksia aidosti rajataan ja minimoidaan. Lisäksi kaupungin omasta tekemisestä on viestittävä ja vuorovaikutettava avoimesti ja tuettava hankkeiden avointa viestintää.

Prosessien virheherkkyys kasvaa, jos niitä toteutetaan kiireessä. Kiire vähentää vuorovaikutusta, lisää kustannuksia ja lisää tavoitteiden irrallisuutta toisistaan. Kiireelliset prosessit eivät myöskään kestä poikkeamia. Tämän vuoksi maankäytön tehokkuutta ja taloudellisuutta varmistetaan parhaimmin ennakoimalla, olemalla mahdollisimman ajoissa liikkeellä. Ennakointikykyä heikentää investointivarojen niukkuus. Kiireriskejä voidaan jossain määrin pienentää rajaamalla aktiivisten hankkeiden määrää sekä hankkimalla tarvittaessa asiantuntijapalveluja.

Resurssi- ja virheriskien hallitsemiseksi huolehditaan henkilöstön osaamisen jatkuvasta ylläpidosta sekä työhyvinvoinnista. Käynnistyvän tekoälyn soveltamisen eräs tavoite voi olla myös prosessien laadun varmistaminen. Taloussuunnitelmavuosina kaupunkisuunnittelu kehittää prosessiensa ja työtehtäviensä ohella erityisesti lähiesihenkilötyötä. Kaupungin sisäisen toiminnan kannalta on tärkeää jatkaa vastuualueiden yhdessä tekemisen kulttuurin kehittämistä, jotta hallinnollisten rajojen väliin jäisi mahdollisimman vähän asioita.

Kotkan merellisen vision ja vetovoimaisten asuinalueiden kehittämisen kannalta strateginen riski on kysynnän ja toteuttajien puute sekä mahdollisesti myös kaupungin oma investointikyvyyn puute. Riskiä omissa investoinneissa hallitaan valitsemalla ensisijaisesti kehitettävät kohteet siten, että ne tukeutuvat olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja infraan. Yksityisten hankkeiden osalta on kiinnitettävä huomiota kysynnän todentamiseen ja hankemahdollisuuksien selkeyteen.

Joukkoliikenteen osalta strategiset ja taloudelliset riskit liittyvät vahvasti säästö- ja hintojen nousu- paineen yhdistelmään. Riskiä hallitaan valmistelemalla paikallisliikenteiden kilpailutus poikkeuksellisen huolella siten, että se on liikennöitsijöitä kiinnostava ja heille mahdollisimman vähäriskinen, ja tuottaa näistä lähtökohdista mahdollisimman kustannustehokasta liikennettä.

TULOSLASKELMA

KAUPUNKISUUNNITTELUN VAST.ALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	4 117 748	4 040 172	4 092 219	4 040 172	4 292 271	252 099	4 405 271	4 482 271
Maksutuotot	251 190	268 500	226 500	268 500	204 000	-64 500	204 000	204 000
Tuet ja avustukset	1 165 532	1 094 601	1 127 089	1 094 601	1 161 514	66 913	1 161 514	1 161 514
Muut toimintatuotot	22 896 117	22 384 000	22 564 780	22 384 000	22 318 500	-65 500	22 518 500	22 718 500
Toimintatuotot yht.	28 430 587	27 787 273	28 010 588	27 787 273	27 976 285	189 012	28 289 285	28 566 285
Valmistus omaan käyttöön	16 199	43 780	10 000	43 780	39 900	-3 880	39 900	39 900
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-2 753 107	-3 016 165	-2 882 586	-3 091 573	-3 127 741	-111 576	-3 127 741	-3 127 741
Palvelujen ostot	-8 475 339	-9 479 033	-9 342 365	-9 479 033	-9 634 278	-155 245	-10 134 278	-10 454 278
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 398	-128 241	-110 741	-128 241	-123 000	5 241	-123 000	-123 000
Avustukset	0	0	-25 000	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-370 592	-161 110	-135 110	-161 110	-139 830	21 280	-139 830	-139 830
Toimintakulut yht.	-11 734 436	-12 784 549	-12 495 802	-12 859 957	-13 024 849	-240 300	-13 524 849	-13 844 849
Toimintakate	16 712 350	15 046 504	15 524 786	14 971 096	14 991 336	-55 168	14 804 336	14 761 336

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

KAUPUNKISUUNNITTELUN VAST.ALUE (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	213 211	165 669	165 669	165 669	187 410	21 741	187 410	187 410
Toimintakulut yhteensä	-596 487	-607 385	-607 385	-607 385	-406 382	201 003	-406 382	-406 382
Toimintakate	-383 276	-441 716	-441 716	-441 716	-218 972	222 744	-218 972	-218 972
Toimintakate yhteensä	16 329 073	14 604 788	15 083 070	14 529 380	14 772 364	167 576	14 585 364	14 542 364

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kaupunkisuunnittelun toiminta tähtää toimivan, tiiviin kaupunkirakenteen ylläpitoon ja kaupungin veto- ja pitovoiman parantamiseen yrityksille ja asukkaille. Maaomaisuuteen perustuvat tulot muodostavat kaupungille merkittävän taloudellisen tukijalan. Taloudellisen merkityksen säilyminen ja kasvattaminen perustuu ennakoivaan ja pitkäjänteiseen toimintaan sekä yhdyskuntarakenteen tehokkuudesta huolehtimiseen. Kaupunkisuunnittelu osallistuu kaupungin edunvalvontaan erityisesti maakuntakaavoituksen, energiantuotannon ja -jakelun, liikennehankkeiden ja joukkoliikenteen kehittämisen osalta.

Kaavoituksessa yritysalueiden rinnalla painottuu houkuttelevien asuntokohteiden valmistelu ja Kotkan merellisen vetovoiman kehittäminen uudelle tasolle. Laajalla vuorovaikutuksella työestetävä Kotkan merellinen valmistellaan päätöksentekoon, jotta sen pohjalta voidaan edetä muun muassa kaupunkikehityskohteiden jatkosuunnitteluun. Visiotyö laajenee myös muille elämän aloille maankäytön lisäksi, sillä merellisyys on syvällä Kotkan ytimessä ja sen ilmenemismahdollisuudet ovat hyvin moninaiset.

Aluekehityskohteina nousevat esiin Sunila, Kyminlinna, Kantasatama, Keltakallio ja Sapokan ympäristö. Sunilan maailmanperintökohteessa edistetään matkailun palvelutarjonnan parantamista valmistelemalla vierailijakeskuksen toiminnan aloitusta ja päätöksentekoa sekä opastuksen suunnittelua yhteistyössä muiden Aalto Works -osakohteiden kanssa. Samalla tuetaan Sunilan hoitokunnan toiminnan käynnistymistä ja maailmanperintöprosessin edellyttämän arvojenhallintasuunnitelman laatimista. Kaupungin tehtävät Sunilan maailmanperintökohteessa ovat talousarviota laadittaessa vielä muotoutumassa, ja niitä ei ole osoitettu millekään tietylle hallintokunnalle. Tässä vaiheessa kaupunkisuunnittelu ottaa vastuulleen valmistelutehtäviä ja toimii myös eri vastuualueita yhteen kokoavana tahona. Sunilan tavoitteista ja toimenpiteistä on kuitenkin tarpeen päättää jatkossa siten, että maailmanperintötehtävät asettuvat kukin niistä luontevimmin vastaavalle taholle. Kaupungin pitkäaikainen tavoite hyödyntää Sunilan perintöä edellyttää myös, että kaupunki osoittaa resurssin tähän liittyville välttämättömille tehtäville ja toimenpiteille. Maailmanperintöstatus vahvistaa mahdollisuuksia alueen kehittämiseen saatavaan ulkopuoliseen rahoitukseen, edellyttäen samalla omarahoituksen ja terävän hakuprosessin hallinnan.

Kyminlinnassa alueen käyttöön saamista ja tulevaisuutta edistetään asemakaavoituksen valmiiksi saattamisella ja toimintojen kehittämissuunnitteluun aktiivisesti osallistumalla. Kantasatamassa

jatketaan aluevision muodostamista ja kaavoituksen edistämistä sekä kartoitetaan mahdollisten toteuttajien kiinnostusta. Yrityskeskuksen edistämistä jatketaan Kantasatamaan tai sen läheisyyteen, edellyttäen että hankkeelle löytyvät taloudelliset toteutusedellytykset. Sapokan ympäristön suunnitelmia edistetään merelliseen visioon pohjautuen. Ekamin kanssa valmistellaan päätösten tekoon sopimus, jonka pohjalta koulutuskuntayhtymä ja kaupunki varautuvat lähivuosina Katariinan kampusalueen ja Sapokan aallonmurtajan koulutusalueiden palautukseen kaupungille merelliseksi kaupunkikehityskohteeksi, osaksi Kuusisen-Sapokan-Meriniemen merellistä kokonaisuutta.

Liikenteen suunnittelussa edunvalvonnassa edistetään sataman tie- ja raideyhteyksien parantamista, erityisesti Merituulentien tiesuunnittelua sekä Mussalo-Juurikorpi kaksoisraiteen yleissuunnittelua. Keltakallion teollisen alueen laajentamista junanradan pohjoispuolelle edistetään maanhankinnalla. Yritystoiminnan mahdollistamiseksi kaupunkisuunnittelu tekee maankäytön edistämisen lisäksi tiivistä yhteistyötä Cursorin Invest in -tiimin ja konserniyhtiöiden kanssa, osallistuu sata-masidonnaisen teollisuuden seudulliseen yhteistyöhön ja ylläpitää kaupungin yritysrajapinnassa toimivien vastuualueiden koordinaatiota YRMY-ryhmän toiminnan kautta. Erityisenä painopisteenä ovat edelleen yrityksiä palvelevien alueiden kehittäminen ja yritystonttien luovutukseen tähtäävät neuvottelut ja sopimukset.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävää prosessia jatketaan osallistumalla käynnistyvään LUMO-ohjelman tuottavaan hankkeeseen. Biodiversiteettialueiden kokonaisuuden suunnittelu käynnistetään teknisten palvelujen puistotoimen kanssa yhteisesti palkattavan metsäasiantuntijan kanssa.

Joukkoliikenteessä viedään päätökseen paikallisliikenteiden kilpailutukset, ja pyritään tuottamaan joukkoliikenne kustannustehokkaasti ja tuoreen palvelutasopäätöksen mukaisesti. Vastuualue edistää osaltaan aktiivisesti kaupunkistrategiaa täydentävien ohjelmien kuten kestävän liikkumisen ohjelman toteutusta.

Kaupunkisuunnittelu käynnistää omien prosessiensa tarkastelun tekoälyn näkökulmasta. Tavoitteena on löytää mahdollisuuksia prosessien uudistamiseen tekoälypohjaisiksi tai tekoälyä hyödyntäviksi. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa työntekijöiden tekoälyosaamista ja lisätä tekoälyn käyttöä sille hyvin soveltuvissa tehtävissä. Kehittämistyö tulee olemaan luonteeltaan jatkuvaa. Tavoite on

talousarviovuodelle uudistaa pilottiluonteisesti useampaa kuin yhtä prosessia ja oppia tästä jatko-kehitystä varten.

KAAVOITUS

Kaavoituksen yksikkö vastaa kaupungin maankäytön suunnittelusta. Yksikkö vastaa yleiskaavojen ja asemakaavojen tuottamisesta kaupungissa. Kaavoitus toimii lisäksi seutusuunnittelun isäntäkuntavastuun kantajana. Yksikössä työskentelee kaavoituspäällikkö, yleiskaavapäällikkö, seutusuunnittelija, 4 kaavoitusarkkitehtia ja 2 kaavoitusassistenttia. Yksikössä on yksi kaavoitusarkkitehdin paikka säästösyistä täyttämättä.

Vuoden 2027 aikana jatketaan vuonna 2026 aloitettua Kotkan merellisen vision työstämistä. Visiosta haetaan myös tukea käynnissä oleviin merellistä sijaintia hyödyntäviin kaavahankkeisiin, kuten Kantasatama III, Laivurinkatu 10, Sapokka ja Pookinmäki.

Etsitään uusia avauksia vetovoimaisten asuinalueiden kaavoittamiseksi ja tarkastellaan Metsolan entisen kampusalueen muuttamista asuinalueeksi.

Maanläjitystä mahdollistavaa Kyyhkylän kaavahanketta päästään viemään eteenpäin läjityksen esisuunnitelman valmistuttua. Jatketaan Heinsuon alueen selvityksiä tavoitteena alueen kaavoittamisen teollisuuteen sekä maanläjityksen mahdollistamiseksi. Valmistellaan Keltakallio III kaavahankkeen käynnistämistä.

Kyminlinnan linnoitusalueen asemakaavan sopimusasioita selvitetään, jonka jälkeen viedään kaavaehdotus päätöksentekoon. Osallistutaan lisäksi Kyminlinnan alueen kehittämissuunnitelman laatimiseen.

Kaavoitushakemusten myötä käynnistettyjä useita kaavahankkeita viedään eteenpäin: Entisen valtion virastotalon kaavamuuotos, Kotkansaaren sähköasema, Kärkisaari, ym.

Seutusuunnittelussa laaditaan toimintasuunnitelma tuleville vuosille. Tulevien vuosien toimintasuunnitelmassa painottuvat seudun strategisen yleiskaavan seuranta ja arviointi sekä seudun vetovoimatekijöiden tunnistaminen ja edistäminen.

Jatketaan maakunnallisen luonnon monimuotoisuushankkeen (LUMO) konkretisoimista Kotkassa. Kehitetään seudullista ja maakunnallista yhteistyötä sekä otetaan aktiivisesti osaa maakuntakaavoitukseen, merialuesuunnitteluun ja maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä alueen edunvalvontatyöhön. Seurataan maankäyttöön ja rakentamiseen liittyviä lakimuutoksia sekä varaudutaan RYHTI-järjestelmän käyttöönottoon.

MAANHANKINTA JA -LUOVUTUS

Maanhankinnan ja -luovutuksen palveluyksikkö vastaa kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden hallinnoinnista sisältäen maaomaisuuden kirjanpidon tehtävät, maa- ja vesialueiden luovuttamisesta (osto, myynti, vuokraus), maankäytön lupa- ja sopimusasioista, talousmetsien hoidosta, asuntoasioista, torikaupan valvonnasta, siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueiden hallinnoinnista, alueiden käytön valvonnasta sekä alueiden kunnostamisesta kaupunkisuunnittelun vastuulle kuuluvilla alueilla.

Maanhankinnan ja -luovutuksen yksikköä johtaa tonttipäällikkö ja yksikössä työskentelee yhteensä seitsemän vakituista työntekijää. Yksikön toimintaan vaikuttavat edelleen suuresti jo toteutuneet tai suunnitteilla olevat lakimuutokset kuten rakentamis-, lunastus- ja alueidenkäyttölain muutokset. Yksikössä tehdään vuositasolla n. 250 viranhaltijapäätöstä.

Maanhankinnan ja -luovutuksen palveluyksikkö jatkaa yhteistyössä kaupungin muiden vastuualueiden kanssa suurten teollisten investointien sekä puhtaan siirtymän hankkeiden sijoittumisen edistämistä Kotkaan. Vuonna 2027 painopisteenä ovat erityisesti Keltakallion alueelle suunniteltujen akkumateriaalihankkeiden etenemisen tukeminen sekä muiden merkittävien investointihankkeiden valmistelun edistäminen. Yhteistyötä jatketaan muun muassa Hietasen autokenttäalueelle aurinkovoima- ja hydroponisen viljelyn hankkeita suunnittelevan AALTO Development Oy:n, Kotkan saarelle e-metaanin tuotantolaitosta valmisteleavan Arctic Sisu Corporation Oy:n sekä Mussalon Palaslahteen synteettisen metaanin ja vedyn tuotantolaitosta suunnittelevan Nordic Ren-Gas Oy:n kanssa. Mussalon alueella edistetään lisäksi kolmea teollisuushankkeisiin liittyvää aluevarausta. EPV Energia Oy:n ja Suomen Voima Oy:n kanssa sovittujen varausten tavoitteena on mahdollistaa moottorivoimalaitoshankkeiden toteutuminen. Lisäksi jatketaan Nemus Materials Oy:n kanssa tehdyn maanvuokrasopimuksen mukaisen, rengasteollisuuden raaka-aineita valmistavan tuotantolaitoksen hankkeen edistämistä toteutusvaiheeseen.

Maanhankintaa jatketaan suunnitelmallisesti, painopisteen ollessa Keltakallion alueella tulevan asemakaavoituksen ja alueen kehittämisen mahdollistamiseksi. Lisäksi maanhankintaneuvotteluja käydään myös muilla alueilla asemakaavoituksen etenemisen sekä kaavojen toteuttamisen edellytysten turvaamiseksi.

Asuinalueiden laadun ja tonttimarkkinoinnin kehittämistä jatketaan edelleen vastuualueiden yhteistyönä ja pääpaino on etenkin yritystonttien markkinoinnissa.

Venäjän tilanne saattaa vaikuttaa tulevalla kaudella joidenkin maanvuokralaisten toimintaan. Mikäli näiden vuokralaisten toiminta lakkaa, vaikutukset heijastuvat myös maanhankinnan ja -luovutuksen saamiin maanvuokratuloihin.

Palveluprosessien kuvaamiseen ja kehittämiseen panostetaan edelleen. Lisäksi on tavoitteena ottaa käyttöön uudistetut sähköiset lomakkeet ja maanvuokrasopimus pohjat sekä parantaa prosessimuutoksella kaupungin asemaa maanluovutusprosesseissa.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

Mittaus- ja kiinteistötoimen palveluyksikköön kuuluu mittaus-, paikkatieto-, kiinteistömuodostus- ja venesatamayksiköt.

Mittaus- ja kiinteistötoimen palveluyksikkö vastaa kiinteistönmuodostuksesta, kiinteistöinsinöörin tehtävistä, paikkatietojen hallinnasta ja jakelusta, karttatuotannosta, osoitenumeroinnista, maasto- ja rakennusvalvontamittauksista, maaperätutkimusrekisteristä, venesatamatoiminnoista, vesiväylistä, metsästys- ja kalastusasioista kaupungin omistamilla mailla ja vesialueilla sekä yksityistieasioista.

Maaperätutkimuksien tekemisestä on luovuttu. Maaperäkalusto myydään.

Käynnistetään maankäytön tietojärjestelmäkokonaisuuden selvitystyö. Selvitystyön tarkoituksena on laatia etenemissuunnitelma nykyaikaiseen järjestelmäympäristöön siirtymiseksi tulevina vuosina.

Maastotiedon keruussa hyödynnetään 3D-aineistoja entistä tehokkaammin.

Venesatamissa jatkuu laitureiden korjausvelan vähentäminen sekä veneilijöiden palveluiden parantaminen. Veneiden talvisäilytystoiminnan kehittäminen. Tutkitaan Kukkalahden talvisäilytyskäyttöönottamista. Mansikkalahden venesatamakäyttöä pyritään tehostamaan ja aluetta siistimään.

Kaupungin hallinnoimien vesiväylien osalta pyritään kustannussäästöihin. Kaupungille siirtyneiden kauppamerenkulun väylien hallinnan ja ylläpitovastuun siirtämismahdollisuuksia satamalle selvitetään. Väyläluokitus muutetaan vastaamaan nykyistä käyttöä.

KOTKAN SEUDUN HENKILÖLIKENNEYKSIKKÖ

Yksikkö järjestää Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueen paikallisliikenteen sekä koulukuljetukset ja koordinoi kestävän liikkumisen edistämistä.

Vuoden 2027 toiminnallisina painopisteinä Kotkan seudun henkilöliikenneyksikössä ovat seuraavat:

- Vuonna 2026 käynnistyneiden joukkoliikenteen kilpailutusten loppuun vienti sekä mahdolliset 2027 tehtävät uudet kilpailutukset kevätkaudella 2027: nykyisten joukkoliikennekohteiden 1 - 4 (eli kaikki muu paitsi pienkalustoliikenne) kesällä 2028 päättyvän liikenteen kilpailutusten läpivienti, asiointitaksien ja tilausajojen sopimusten kesällä 2027 päättyvien sopimusten toimivuuden arviointi ja ratkaisu option käyttöönotosta
- Kesällä 2026 käyttöönotetun uudistetun joukkoliikennelinjaston muutostarpeiden tutkinta sekä toteutus sekä kesällä 2027 että kesällä 2028 käynnistyviin aikataulukausiin.
- Vuonna 2028 käynnistyvien uusien liikennöintijaksojen käynnistymisvaiheeseen valmistautuminen
- Aikatauluinformaation ja muun joukkoliikenneviestinnän kehittäminen.
- Poikkeustilanteiden sekä muutosten läpivienti sekä varautuminen; keskeisimpinä mahdollisten infrahankkeiden tuomien poikkeusreitistöjen joukkoliikenne, mahdollisten palveluverkkomuutosten, kuten kouluverkkomuutosten tuomien joukkoliikenne- ja koulukuljetusmuutostarpeiden suunnittelu ja toteutus sekä joukkoliikenteen ja koulukuljetusten varautumistyö poikkeustilanteisiin ja -olosuhteisiin.
- Kotkan seudun saavutettavuuden edistäminen linja-autojen kaukoliikenteen toiminta-olosuhteita kehittämällä
- Kotkan seudun kestävä liikumisen edistämisen koordinaatiotyö.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Taloussuunnittelukaudella kaupunkisuunnittelu toteuttaa kaupunkistrategian useammalle vuodelle suunniteltuja toimenpiteitä yhteistyössä muiden vastuualueiden ja kumppanien kanssa. Tärkeimpinä Kantasataman alueen toteutuksen edistäminen ja asemakaavan uudistaminen, yrityskeskuksen toteutus ja osaamistalouden edellytysten edistäminen, vihreän siirtymän teollisuuden sijoittumisen mahdollistaminen, keskustojen, yritysalueiden ja tulevien liikennehankkeiden kaavoitus sekä investointiohjelman toteutusten edistäminen. Teollisten hankkeiden mahdollistamiseksi tehtävä työ on suurimmalta osin pitkäjänteistä ja ennakoivaa, mutta edellyttää jatkossakin aktiivisuutta investointihankkeiden neuvotteluissa, tarvittaessa myös nopeita maankäytöllisiä toimenpiteitä, palvelujen järjestämistä ja yhteistyötä eri vastuualueiden tai palveluntuottajien kanssa. Vihreää siirtymää edistävien elinkeinohankkeiden rinnalla vahvistuvat luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen.

Kotkan merellisen vision pohjalta valitaan kehittämiskohteita, joiden tarkoitus on vahvistaa Kotkan merellisiä ominaispiirteitä ja vetovoimaa. Monipuolisten ja houkuttavien asumisen toteutusmahdollisuuksien luominen painottuu, mutta kyse on myös laajemmasta, kulttuuria ja myös yrityselmää koskettavasta mahdollisuudesta. Kaupunkiympäristön ja asuinalueiden laatua ja tonttimarkkinointia parannetaan yhdessä muiden vastuualueiden kanssa.

Kestävän liikkumisen investointeja pyritään toteuttamaan vaiheittain osana muun infrastruktuurin uudistamista ja mahdollisuuksien mukaan myös omana kokonaisuutenaan. Joukkoliikenteessä painopiste on palveluvarmuuden, asiakaskokemuksen ja kustannustehokkuuden kehittämisessä. Kaukoliikenteen lähtöpiste on tavoitteena siirtää Kotkan linja-autoterminalin yhteyteen.

Elinkeinopolitiikkaa edistetään ennakoivan maanhankinnan avulla ja kehittämällä edelleen konsernin yhteistyötä ja omaa viestintää. Paikkatiedon hyödyntämistä laajennetaan jatkuvasti sekä omassa käytössä että vastuualueen ulkopuolella. Myös kaupunkiympäristön seurantaa ja kaupunkitutkimusta käynnistetään resurssien salliessa. Paikkatiedon luovuttamisessa painottuu tulevaisuutena turvallisuus. Maankäytön tietojärjestelmäkokonaisuuden uudistaminen on todennäköisesti edessä niin prosessien kehittämisen kuin valtion edellyttämien tietotarpeiden vuoksi. Uudistamiseen päädyttyä kyse on investoinnin lisäksi mittavasta koulutushankkeesta. Talousarviovuonna 2027 käynnistettävää maankäytön prosessien integrointia tekoälyyn jatketaan ja syvennetään taloussuunnittelukaudella.

Kaupunkisuunnittelu osallistuu maakuntakaavoitukseen ja alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun, edistää vastuutahona seutusuunnittelua ja tekee maankäytön, asumisen, liikkumisen ja elinkeinokehittämisen teemoihin liittyvää edunvalvontatyötä maakunta- ja aluetasolla sekä valtiotason suuntaan.

Toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen edellytyksenä on tehtäviä vastaava ja osaava henkilöstö. Osa vakansseista täytetään viivästetysti säästösyistä. Vakansseja täytettäessä tehdään aina uudelleenarviointia tehtävistä ja tarvittavasta osaamisesta, jotta organisaatiota ja työtä voidaan kehittää tulevaan palvelutarpeeseen. Työnantajakuva parannetaan järjestämällä säännöllisesti vuosittain harjoittelupaikkoja opiskelijoille. Taloussuunnittelukaudella on tarve panostaa koulutukseen lakipohjan muutoksen, tekoälyn soveltamisen ja tietojärjestelmämuutoksen vuoksi.

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Toiminnan laajuus							
Hyväksytyt kaavat	4	6	9	5	7	5	6
Poikkeuslupa- lausunnot	21	19	20	20	20	20	20
							3790
Vuokratontit	3 776	3 784	3 784	3 786	3 781	3 795	
Kiinteistötoimitukset	36	28	22	27	43	30	40
Joukkoliikenteen matkat, Kotkan seutu (tuhatta)	1 329	1 789	2 043	2 080	1 981	2 100	2 000
Myydyt kalastusluvut	1 196	1 083	1 086	798	878	800	1000
Venepaikat	1 173	1 072	1 072	1 073	1068	1 100	1063
Venepaikoista vapaana	293	140	140	202	227	200	215
Voimavarat							
Henkilöstö, vakinaiset	37	39	37	44	44	44	44
Resurssit							
Maaomaisuus, ha	4 518	4 622	4657	4 700	4909	5 000	5010

Tekniset palvelut

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualue	Teknisten palveluiden vastuualue
Toiminnot	Infran palveluyksikkö, puistot- ja liikuntapaikat palveluyksikkö, rakennukset palveluyksikkö ja teknisten palveluiden hallinto
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja
Toiminta-ajatus	Teknisten palveluiden vastuualue vastaa kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käyttövarmuudesta ja kaupungin rakennusomaisuudesta. Tekniset palvelut mahdollistavat päivittäin muiden vastuualueiden täysimääräisen toiminnan kaupungin omistamissa tiloissa ja kaikkien Kotkan alueella liikkuvien sujuvan liikkumisen koko kaupungin alueella.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.2. Arvostamme lapsiperheitä: varmistamme lapsiperheille tuottamiemme palvelujen laadun, turvallisuuden ja monipuolisuuden. Vahvistamme yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhdessä kolmannen sektorin kanssa pidämme harrastamisen kynnyksen matalalla.

Toimenpide: Varmistamme toimitilojen kunnon ja käytettävyyden.

Mittari: Kiinteistökatsastukset jatkuvana toimenpiteenä kpl/v, tavoite 1 katsastus/kohde 10 vuoden välein

Lähtötaso: 5 kpl vuonna 2024

Tavoitetaso: 4 kpl vuosittain

Vastuutaho: Tilapalvelut

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Strateginen toimenpide 2.1. Hyödynnämme Kotkan puistopääkaupunkimainetta ja vesistöjä: kehitämme ja vaalimme Kotkan ainutlaatuisia, Suomen parhaina palkittuja puistoalueita sekä tuomme esiin Kymijoen ja saariston mahdollisuuksia asukkaille ja matkailijoille, vahvistaen Kotkan vetovoimaa ja viihtyvyyttä.

Toimenpide: Rakennamme, kehitämme ja ylläpidämme vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Mittari: Green Flag -puistojen määrä

Lähtötaso: 5 kpl vuonna 2024

Tavoitetaso: 5 kpl tunnuksia säilyy

Vastuutaho: Puistojen ylläpito ja rakentaminen

Strateginen toimenpide 2.2. Edistämme kestävää kaupunkikehitystä: toteutamme ilmastonmuutoksen hillintää sekä siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä osana joka päiväistä toimintaamme. Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä.

Toimenpide: Palvelutuotannon tarpeisiin soveltuvat ja toimintaa tukevat tilat

Mittari: A-salkun rakennusten korjausvelan määrä €, C-salkun kohteiden realisointi

Lähtötaso: A-salkku v. 2024 19,57 M€, C-salkku v. 2026 realisoitu 4 kpl

Tavoitetaso: A-salkku v. 2027 18,75 M€, C-salkku v. 2027 realisoitu 5 kpl

Vastuutaho: Tilapalvelut

Strateginen toimenpide: 2.3. Kehitämme asumisen vetovoimaa ja kulttuurikohteita: kehitämme viihtyisiä asuinympäristöjä ja keskustojen kaupunkikuvaa korkeatasoisella kaupunkisuunnittelulla koko kaupungin alueella. Nostamme Ruotsinsalmen kaksoislinnoituksen ja Kantasataman profiilia merkittävinä matkailu- ja kulttuurikohteina. Kehitämme lisäksi Alvar Aallon Sunilaa vetovoimaisena asuin- ja matkailukohteena.

Toimenpide: Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä

Mittari: Yhdyskuntatekniset palvelut tutkimus – Keskustan katujen puhtaus ja siisteys sekä keskustan ulkopuolisten katujen puhtaus ja siisteys, keskiarvo

Tavoitetaso: 3,6

Vastuutaho: Infra

OsaavaKotka

Strateginen tavoite 3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa ja tulevaisuutta

Strateginen toimenpide 3.2. Kehitämme oppimisympäristöjä tuemme ajanmukaisten, turvallisten ja saavutettavien oppimisympäristöjen kehitystä varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin. Varmistamme kaksikielisen suomi–englanti -opetuksen järjestämisen. Kehitämme vuorovaikutusta ja erilaisia älykästä teknologiaa hyödyntäviä oppimismenetelmiä.

Toimenpide: Toimitilaohjelman mukaiset turvalliset ja terveelliset tilat, joiden ylläpito on suunnitelmallista

Mittari: Sisäilmaongelmien aiheuttamat toiminnan keskeytykset/väistöt kpl/v

Lähtötaso: 2 kpl vuonna 2024

Tavoitetaso: 0 kpl

Vastuutaho: Tilapalvelut

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista

Strateginen toimenpide: 5.1 Vahvistamme koulutuksen ja yritysten yhteistyötä sekä panostamme työvoiman osaamisen kehittämiseen: rakennamme oppilaitosten ja yritysten kumppanuuksia, jotka vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin. Edistämme ammatillista koulutusta sekä täydennys- ja uudelleen koulutusta erityisesti puhtaan siirtymän ja teknologian aloilla.

Toimenpide : Tarjoamme harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja nuorille ja tutkinto-opiskelijoille

Mittari 1: Kesätyöntekijöiden työsopimusten määrä vastuualueella, kpl/v

Lähtötaso: 71 kpl vuonna 2025

Tavoitetaso: 70 kpl

Mittari 2: Tutkintoon opiskelevien harjoittelijoiden työsopimusten määrä vastuualueella, kpl/v

Lähtötaso: 2 kpl vuonna 2025

Tavoitetaso: 1 kpl

Vastuutaho: Tekniset palvelut

Poikkileikkaava teema: kestävä kehitys

Strateginen toimenpide: edistämme kestävä kehitystä tukemalla puhdasta siirtymää, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Toimenpide: Pienennämme hiilijalanjälkeä kaupungin omistamissa rakennuksissa

Mittari: Toimitilakannan vuosittaisen energian- ja vedenkulutuksen määrän pieneneminen: MWh/v ja m3/v

Lähtötaso (2025): Energia 45778 MWh/v ja vesi 83676 m3/v

Tavoitetaso (2027): Energia 44860 MWh/v ja vesi 82800 m3/v

Poikkileikkaava teema: kokonaisturvallisuus ja varautuminen

Strateginen toimenpide: olemme turvallinen ja sopeutumiskykyinen kaupunki, joka ennakoi ja varautuu mahdollisiin häiriötilanteisiin ja kyberuhkiin. Edistämme asukkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia vahvistamalla yhteisöllisyyttä, arjen turvallisuutta ja valmiutta poikkeustilanteisiin.

Toimenpide: Edistämme turvallisuuden ja esteettömyyden toteutumista

Mittari 1: Liikennealueiden turvallisuutta sekä esteettömyyttä parantavat toimenpiteet (koroketut suojatiet, liikenteenjakajat, jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta parantavat toimet, välkyt). Tarkennetaan toimia vuosittain talousarvion yhteydessä.

Lähtötaso: 6 toimenpidettä/vuosi

Tavoitetaso: 8 toimenpidettä/vuosi

Vastuutaho: Infra

Mittari 2: Rakennusten Peruskorjausten yhteydessä tehtävät esteettömyyttä parantavat toimenpiteet.

Lähtötaso:

Tavoitetaso: 1 peruskorjauskohde / vuosi

Vastuutaho: Rakennukset

VASTUUALUEEN ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ:

Teknisten palveluiden suurimpana riskinä on riittävä rahoitustaso suhteessa hoidettavaan omaisuuteen (mm. sillat, kadut, rakennukset). Riskinä on edelleen heikkenevä rakennusten ja katujen kunto sekä korjausvelan kasvu. Heikkenevä infran kunto aiheuttaa myös turvallisuuden kannalta riskin ja voi esimerkiksi nostaa kaupungin maksamien korvausten määrää katualueilla tapahtuvista vahingoista. Kotkan kaupunkistrategian visiona on "Puistopääkaupunki Kotka", ilmeinen riski tämän vision saavuttamisessa on puistojen ylläpidon ja uudistamisen riittämätön rahoitus. Henkilöstökulujen kasvu yhdessä toimintakulu jäädytysten kanssa muodostaa merkittävän riskin riittävän laadukkaiden palveluiden tuottamiselle ja omaisuudenhallinnalle.

Työturvallisuuden huomioiminen ja vaaratilanteiden havainnoiminen palvelutuotannon tehtävissä poistaa työtapaturmariskiä merkittävästi. Erityisesti läheltä piti tilanteista oppiminen ja tiedon jakaminen laajemmin vastuualueen eri yksiköiden välillä parantaa työturvallisuutta.

TULOSLASKELMA

TEKNISTEN PALVELUJEN VASTUUALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	1 383 523	1 272 418	1 113 323	912 418	923 734	-348 684	923 734	923 734
Maksutuotot	111 155	95 000	95 450	95 000	125 000	30 000	125 000	125 000
Tuet ja avustukset	104 107	0	0	0	27 000	27 000	27 000	27 000
Muut toimintatuotot	8 045 247	6 880 452	7 073 380	6 878 452	6 718 904	-161 548	6 718 904	6 718 904
Toimintatuotot yht.	9 644 033	8 247 870	8 282 153	7 885 870	7 794 638	-453 232	7 794 638	7 794 638
Valmistus omaan käyttöön	880 814	1 623 270	1 116 505	1 623 270	1 132 005	-491 265	1 132 005	1 132 005
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-14 854 280	-16 724 199	-16 162 437	-16 889 423	-16 917 003	-192 804	-16 917 004	-16 917 004
Palvelujen ostot	-7 725 706	-6 851 240	-6 692 577	-8 151 240	-8 692 874	-1 841 634	-8 619 054	-7 319 054
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 998 139	-10 456 930	-9 987 656	-9 963 130	-9 290 131	1 166 799	-9 319 231	-9 319 231
Avustukset	-58 147	-58 200	-83 900	-58 200	-58 200	0	-58 200	-58 200
Muut toimintakulut	-9 082 796	-9 444 761	-9 438 991	-9 554 761	-9 075 888	368 873	-8 233 327	-7 769 327
Toimintakulut yht.	-40 719 068	-43 535 330	-42 365 561	-44 616 754	-44 034 096	-498 766	-43 146 816	-41 382 816
Toimintakate	-30 194 222	-33 664 190	-32 966 903	-35 107 614	-35 107 453	-1 443 263	-34 220 173	-32 456 173

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

TEKNISTEN PALVELUJEN VASTUUALUE (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	41 108 654	41 221 849	41 221 849	41 221 849	45 756 091	4 534 242	45 756 103	45 756 103
Toimintakulut yhteensä	-5 928 489	-6 291 330	-6 291 330	-6 291 330	-9 714 659	-3 423 329	-9 714 662	-9 714 662
Toimintakate	35 180 165	34 930 519	34 930 519	34 930 519	36 041 432	1 110 913	36 041 441	36 041 441
Toimintakate yhteensä	4 985 943	1 266 329	1 963 616	-177 095	933 979	-332 350	1 821 268	3 585 268

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Teknisten palveluiden vastuualueen toiminnan painopiste keskittyy edellisten vuosien tapaan lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja yleisten alueiden sekä kiinteän- ja rakennusomaisuuden arvonsäilyttämiseen. Teknisten palveluiden vastuulla on kaupungin rakennusomaisuus ja toimivien sekä turvallisten tilojen tarjoaminen kaupungin ydintoiminnoille ylläpito- ja tukipalveluihin. Tekniset palvelut mahdollistavat muiden vastuualueiden täysmääräisen toiminnan kaupungin omistamissa tiloissa päivittäin.

Kaupungin investointiohjelman toteuttaminen on pääosin teknisten palveluiden vastuulla. Infra investoinneilla edistetään kaikille turvallista ja saavutettavaa kaupunkiympäristöä sekä turvataan kaupunkikehityshankkeiden toteutumisen edellytykset. Rakennusinvestoinneilla turvataan kaupungin palvelutuotannon toimintavarmuus.

Teknisten palveluiden osallisuustyön painopiste keskittyy talousarvio vuonna vuorovaikutukseen panostamiseen mm. asukastilaisuuksilla, kyselyillä ja sähköisen palautteen käsittelyn parantamisella. Ehkäisevään päihdetyöhön osallistutaan turvallisuussuunnitelman mukaisesti.

Vuodelle 2027 jatkuvat ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet:

- Fossiilittomien työkoneiden pilotointi Kotkan kaupungin maanrakennustyömailla
 - o Rahoittaja: Innovaatiorahoituskeskus Business Finland, julkisten toimijoiden kehittämistoiminnan rahoitus, innovatiivinen julkinen hankinta
 - o Hankeaika: 01/2024 - 12/2027
 - o Budjetti ja rahoituksen määrä: 230 000 € (käyttötalous), 50 % tai enintään 115 000 €
- AKKE ÄRM (Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha, äkillinen rakennemuutos), Keltakallion teollisuusalueen infran rakentaminen, mahdollistamaan akkuteollisuuden sijoittuminen alueelle
 - o Rahoittaja: Elinvoimakeskus
 - o Hankeaika: 03/2024 - 02/2027
 - o Budjetti ja rahoituksen määrä: 3 024 999 €, omarahoitus 1 296 429 €, yhteensä 4 321 428 €
- Kymminlinnan linnoitusalueen kehittäminen
 - o Rahoittaja: Elinvoimakeskus
 - o Hankeaika: 10/2025 - 11/2028
 - o Budjetti ja rahoituksen määrä: 169 800 €, muu rahoitus 113 200 €, yhteensä 283 000 €
- Kotkan pyörämatkailun ja arkipyöräilyn opastus- ja viitoitussuunnitelma
 - o Rahoittaja: Maa- ja metsätalousministeriö
 - o Hankeaika: 04/2026 - 02/2028
 - o Budjetti ja rahoituksen määrä: 52 000 €, oma rahoitus 22 300 €, yhteensä 74 300 €

INFRA PALVELUYKSIKKÖ

Infran palveluyksikkö vastaa katualueiden suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta sekä pysäköinnintarkastuksen tehtävien hoitamisesta Kotkan kaupungin alueella. Toimintaa ohjaa lakisääteiset velvoitteet, kaupunkistrategian toteuttaminen, korjausvelan hallinta sekä kaupunkikehityshankkeiden mahdollistaminen. Infran palveluyksikön hallinnoimia ja kunnossapitamia katualu-

eita on 341 km ajoratoja sekä 116 km jalankulku- ja pyöräilyväyliä. Infran kunnossapito on kaupungin lakisääteinen tehtävä. Vuonna 2026 infran palveluysikössä oli paljon henkilöstömuutoksia, joiden vaikutukset ulottuvat vielä vuoteen 2027. Uusien työntekijöiden perehdytys- ja koulutustarpeita on, mikä voi hetkellisesti heikentää työn tehokkuutta, mutta pidemmällä aikavälillä hyvä perehdytys ja työtehtävien selkeyttäminen parantavat resurssien käyttöä sekä työn jatkuvuutta.

Infran palveluysikkö vastaa osaltaan yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja siisteydestä osana katualueiden kunnossapitoa, suunnittelua ja rakentamista. Toimintaa mitataan vuosittain toteutettavan Yhdyskuntatekniset palvelut –kyselytutkimuksen avulla. Vuoden 2027 tavoitteena keskustan ja sen ulkopuolisten katujen puhtauden ja siisteyden osalta on vastausten keskiarvo 3,6. 2026 tutkimuksen tuloksissa keskiarvo oli 3,69. Kestävää kehitystä toteutetaan infran palveluysikössä tavoittelemalla vähintään kuutta hiilidioksidipäästöjä vähentävää toimenpidettä vuosittain.

Kaupunkistrategian mukaisesti infran palveluysikössä edistetään turvallisuuden ja esteettömyyden toteutumista katualueilla toteuttamalla vuosittain toimenpiteitä investointimäärärahojen puitteissa liikenneturvallisuussuunnitelman ja Kotkan kestävän liikkumisen edistämishjelman mukaisesti. Vuoden 2027 tavoitteena 8 toimenpidettä. Turvallisuutta edistetään myös liukkaudentorjunnan toimenpiteillä ja tässä tavoite on, ettei korvattavia liukastumistapaturmia tulisi lainkaan. Lisäksi liukkaudentorjuntaa seurataan yhdyskuntatekniset palvelut -kyselyn tuloksilla, joissa arvioidaan jalankulku- ja pyöräteiden sekä ajoratojen liukkaudentorjuntaa. Tavoitteena on vähintään tuloksien keskiarvo 3,5, ja vuoden 2026 kyselyssä saavutettu keskiarvo oli 3,7.

Merkittävin riski infran palveluysikön toiminnassa on investointitason riittämättömyys korjausvelan kohtuulliseen hallintaan. Korjausvelkaa on niin kaduista, silloista kuin rataomaisuudestakin. Esimerkiksi siltaomaisuuden korjausvelan kestävä hallinta vaatisi 3 sillan saneerauksen vuosittain. Tällä hetkellä määräraha riittää noin kolmen pienen sillan saneeraukseen mutta isojen siltojen saneeraukseen määräraha on riittämätön. Nykyinen siltaverkosto rajoittaa joukkoliikenteen ja teollisuuden kuljetuksia. Korjausvelkaa lisää myös runsas kaapelikaivu, joka aiheuttaa lisäksi liikenneturvallisuuden ja väylien käytettävyyden heikentymistä. Kymen Veden kanssa saneerauskohteita on kartoitettu yhdessä. Yhteisissä saneerauskohteissa on paljon etuja, kuten pienemmät kustannusvaikutukset ja asukkaille aiheutuvat haitat.

Infran palveluyksikön osalta henkilöstökulut kasvavat yleiskorotusten myötä edellisiin vuosiin verrattuna. Välttämättömät ohjelmistouudistukset ja päivityksen kasvattaa hieman käyttötalouden kustannuksia, mutta parantavat toiminnan tehokkuutta, tiedonhallintaa ja työn laatua, mikä osaltaan hillitsee kustannusten kasvua tulevaisuudessa. Katualueiden käyttöluvista ja mikroliikenneluvista saatavien tulojen ennakoidaan kasvavan maltillisesti vuonna 2027.

PUISTOT JA LIIKUNTAPAIKAT PALVELUYKSIKÖ

Puistot ja liikuntapaikat palveluyksikkö vastaa mm. Kotkassa puistojen, yleisten leikkikenttien, koulujen/ päiväkotien, ulkoilureittien/luontopolkujen, avoimien uimarantojen ylläpidosta ja rakentamisesta, sekä taajamametsien ylläpidosta ja puunkaatoiluvista, sekä Kotkan liikuntapaikkojen ylläpidosta. Liikuntapaikkoja ovat jäähallit, tekonurmikentät, liikuntahallit, kuntoradat ym.

Strategisina tavoitteina ovat mm. Pohjolan puistopääkaupungin maineen säilyttäminen viidellä GreenFlag palkinnolla. Muita palveluyksikkökohtaisia tavoitteita ovat jalkapallokenttien ylimmän Quality Pro tason säilyttämien, sekä ympäristön huomioiminen erilaisissa kunnostuksissa ja kalustohankinnoissa. Kaikessa rakentamisessa ja kunnossapidossa pyritään myös ottamaan huomioon ympäristövaikutukset mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi valitsemalla hoitokalusto ja -tarvikkeet mahdollisimman vähäpäästöisinä. Tämän lisäksi pyritään ottamaan huomioon luonnon monimuotoisuus muun muassa rakentamalla yksi monimuotoisuusprojekti vuodessa. Yhden lähiliikuntapaikan rakentaminen on ohjelmassa myös tulevana vuotena.

Kuntalaisten osallistaminen toteutetaan Puistokummi toiminnassa, lampaiden hoidossa, sekä erilaisissa talkoissa liittyen mm. vieraslajien torjuntaan esimerkiksi Crowdsorsa mobiilisovelluksen kautta. Kyminlinnan suunnittelu ja kehittäminen jatkuu. Kotkan Uimalan suunnittelua jatketaan, sekä toiminnassa valmistaudutaan uimahallin sulkemiseen tulevana toimintavuotena.

Uutena resurssina palveluyksikössä aloittaa yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa metsä- ja luonnonhoidon asiantuntija, jonka päävastuuna on kaupungin metsien ja hoidon suunnittelu, sekä kehittäminen.

Palveluyksikön riskeinä toiminnan osalta ovat ylläpitoalueiden määrän lisääntyminen suhteessa käytettävään resurssiin. Erityisesti liikuntapaikoilla vaatimukset palvelun lisäämiselle mm. laajem-

pina aukioloaikoina ovat lisääntyneet. Kulut nousevat niin henkilöstökulujen kuin toimintakulujen osalta vuosittain. Tämä tarkoittaa ylläpitotasojen ja -mitoitusten priorisointia. Liikuntapaikkojen osalta tätä keskustelua käydään myös töitä tilaavan tahon liikuntapalveluiden kanssa. Jatkossa käytettävän resurssin vähentyessä töiden priorisoinnin lisäksi tulee kehittää yhteistyötä palveluyksikön sisällä ja löytää kustannustehokkuutta sitä kautta mm. käyttämällä henkilöstöä, sekä kalustoa monipuolisemmin eri palveluyksikön työtehtäviin. Henkilöstöä koulutetaan tavoitteena osaamisen monipuolistaminen. Lisäksi tekniikkaa kehitetään tukemaan töiden tehostamista mm. uimahallien kunnostusten yhteydessä.

RAKENNUKSET PALVELUYKSIKKÖ

Rakennukset palveluyksikkö luo puitteet kaupungin ydintoiminnoille. Palveluyksikkö vastaa toimitilaohjelman mukaisesti kaupungin rakennusomaisuuden omistamisesta, myymisestä ja vuokraamisesta sekä investointiohjelmien ja talonrakennuksen hankeohjeiden mukaisesti kaupungin omistamien tilojen suunnittelusta, peruskorjaamisesta, uudisrakentamisesta ja tarvittaessa purkamisesta. Palveluyksikkö tuottaa asiantuntijatietoa kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisen ja arvon säilyttämisen sekä rakennusten olosuhteiden ja omaisuuden hallintaan liittyvän päätöksenteon tueksi. Lisäksi palveluyksikkö vastaa rakennuksiin tuotettavien kiinteistön ylläpito- ja kunnossapitopalveluiden järjestämisestä.

Kaupungilla on omistuksessaan tiloja kaikkiaan 293 000 m², joista opetusrakennuksia on n. 125 000 m² ja liikuntarakennuksia n. 29 000 m². Ne ovat kaupungin rakennusomaisuuden kannalta keskeisiä ja pidettäviä rakennuksia ja sisältyvät pääsääntöisesti A-salkkuun. Talousarviovuonna valmistuvat suuret rakennushankkeet Karhulan koulukeskus sekä Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli. Rakennukset otetaan käyttöön ennen uuden lukuvuoden alkua. Uimala Katariinan hankkeeseen liittyvät suunnittelu- ja purkutyöt ajoittuvat myös vuodelle 2027.

Toiminnan kehittämisen kohteena on erityisesti koko kaupungin palvelutuotannon tilatehokkuuden parantaminen. Talonrakennuksen hankeohjeiden päivitystyön loppuun saattaminen tukee kehitystyötä. Hankeohjeen tarkoituksena on yhtenäistää ja kehittää kaupungin talonrakennushankkeiden suunnittelua ja toteuttamista siten, että päätöksentekijöillä on mahdollisimman ajantasainen, monipuolinen ja luotettava tieto hankkeen tarpeellisuudesta, kustannuksista, rahoituksesta sekä käyttötalousvaikutuksista. Rakennusten henkilöturvallisuuteen, jatkuvuudenhallintaan sekä omaisuuden suojaamiseen liittyvien toimenpiteiden kehittämiseen tulee lisäksi panostaa aiempaa

ponnekkammin vastauksena turvallisuusympäristön muutoksiin. Samalla tulee turvata ylläpito- ja kunnossapitopalveluiden toiminta tilojen käyttäjien arjen turvallisuuden, terveyden ja viihtyisyyden eteen.

Palveluyksikön henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu tiedossa olevat palveluverkkomuutokset. Täyttämättömät vakanssit on siirretty vastuualueen sisällä tai lakkautettu. Uuden organisaatiorakenteen myötä aloittaneen tilapalvelut yksikön toiminnan onnistuminen on ratkaisevaa tilahallinnan ja rakennuksiin liittyvien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Palveluyksikön vastuulla oleviin tehtäviin liittyvillä riskeillä voi toteutuessaan olla kaupunkitasoisesti merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Investointikohteista Uimala Katariina on poikkeuksellisen vaativa ja kallis rakennushanke, jossa erityissuunnittelun onnistuminen on kriittistä rakennuksen käytettävyyden ja elinkaaritalouden näkökulmista.

TEKNISTEN PALVELUIDEN HALLINTO

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa pääasiassa sihteer-, hallinto- ja talouspalveluita teknisten palveluiden eri yksiköille. Lisäksi yksikkö vastaa koko kaupungin kokonaisturvallisuudesta sekä varautumisen ja riskienhallinnan koordinoinnista. Yksikkö osallistuu teknisten palveluiden toteuttamien hankkeiden hallintaan, talousseurantaan ja raportointiin sekä uusien hanke- ja rahoitusmahdollisuuksien kartoittamiseen. Osa teknisten palveluiden sisäisestä ja ulkoisesta laskutuksesta kulkee hallintoyksikön kautta.

Vuonna 2027 keskitytään käyttöön otettujen talous-, toiminnanohjaus- ja asianhallintajärjestelmien käytön vakiinnuttamiseen sekä niiden hyödyntämiseen toiminnan tehostamisessa. Kuntamallin ja Redin käyttöä kehitetään yhdessä muiden käyttäjien kanssa ja tunnistetaan järjestelmien mahdollistamia automatisoinnin, sähköisen asioinnin ja prosessien sujuvoittamisen mahdollisuuksia.

Toiminnan kehittämistä jatketaan prosessien systemaattisella tarkastelulla ja päivittämisellä. Prosessien tarkastelussa kiinnitetään huomiota erityisesti työnjaon selkeyteen, päällekkäisen työn vähentämiseen, toimintatapojen yhdenmukaistamiseen sekä digitalisaation ja automaation hyödyntämiseen.

Vuonna 2027 kartoitetaan aktiivisesti uusia hanke- ja rahoitusmahdollisuuksia joko teknisten palveluiden omana toimintana tai yhteistyössä kaupungin muiden vastuualueiden ja ulkopuolisten kumppaneiden kanssa. Hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että ne tukevat kaupungin strategisia tavoitteita ja tuottavat pysyvää hyötyä palvelujen kehittämiseen.

Yksikön talouden sopeuttaminen on haastavaa, sillä budjetti koostuu pääosin henkilöstökuluista. Yleiskorotuksista johtuviin henkilöstökustannusten kasvuun pyritään vastaamaan ensisijaisesti toiminnan ja prosessien tehokkuutta parantamalla, digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntämällä sekä työtehtävien tarkoituksenmukaisella organisoinnilla.

Tekniset palvelut jatkavat vuonna 2027 vastuualueen valmiussuunnittelun ja häiriö- ja poikkeusolojen toimintamallien kehittämistä. Tavoitteena on varmistaa, että kaikkien teknisten palveluiden keskeisten toimintojen osalta on tunnistettu kriittiset tehtävät, riippuvuudet ja resurssit sekä määriteltä toimintamallit Kymenlaakson alueellisessa riskienarvioinnissa tunnistettujen riskien osalta. Vuonna 2027 painopisteenä on erityisesti toiminnan jatkuvuuden turvaaminen pitkäkestoissa ja laaja-alaisissa häiriötilanteissa. Suunnitelmien ajantasaisuutta ylläpidetään säännöllisellä arvioinnilla ja harjoittelulla. Henkilöstön tietoisuutta omista tehtävistään häiriötilanteissa vahvistetaan koulutuksella ja harjoituksilla. Turvallisuuden, varautumisen ja riskienhallinnan resurssin vahvistamiseen varaudutaan siirtämällä vastuualueen sisällä vakanssi teknisten palveluiden hallintoyksiköön.

Valtuustokauden 2026–2029 turvallisuussuunnitelma ohjaa osaltaan turvallisuutta ja kriisinkestävyyttä edistävien toimenpiteiden toteuttamista. Kotkan kaupungille laaditaan lisäksi vuosittain varautumisen vuosisuunnitelma, joka ohjaa toteutettavia varautumisen toimia.

Kaupungin riskienhallintaa toteutetaan vuosisuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa riskikartoitus on jaettu kahteen vaiheeseen:

- riskien jatkuva seuranta ja kartoitus
- vuosittain laadittava riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen selonteko

Riskejä käsitellään säännöllisesti joka toinen kuukausi valmiusjohtoryhmän kokouksissa ja lisäksi niistä raportoidaan osana talouden raportointia osavuosisikatsausten, tilinpäätösten ja talousarvioiden yhteydessä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Taloussuunnitelmavuosina teknisten palveluiden toiminta keskittyy edelleen toimintojen kehittämiseen, jotta kasvavat henkilöstökulut saadaan katettua. Palvelujen laajuutta ja palvelutasoa tulee tarkastella kaikissa vastuualueen yksiköissä.

INFRA PALVELUYKSIKKÖ

Toiminnan painopisteenä on säilyttää katualueiden riittävä palvelutaso ja turvallisuus huomioiden investointimäärärahojen ja kunnossapidon budjetin niukkuus. Mahdollinen palvelutasojen lasku on tehtävä hallitusti, etsien samalla aktiivisesti toiminnan tehostamisen mahdollisuuksia suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon saralta. Tarkoituksenmukaiset kaluston päivitykset vähentävät päästöjä ja tehostavat työskentelyä. Lisäksi ohjelmistopäivitykset sekä omaisuutta ja toimintoja koskevan dokumentaation kehittämällä parannetaan työn tuottavuutta ja toiminnan jatkuvuutta. Kattava dokumentointi mahdollistaa tehokkaamman suunnittelun, kunnossapidon ja päätöksen-
teon myös tulevana vuosina. Liikenneturvallisuuden edistäminen huomioidaan läpileikkaavasti kaikessa palveluyksikön toiminnassa.

PUISTOT JA LIIKUNTAPAIKAT PALVELUYKSIKKÖ

Toiminnan pääpainopisteenä on säilyttää Kotkassa viiden puiston GreenFlag status, sekä pääjalkapallokentän Quality Pro taso. Tämä tavoite vaatii palveluyksiköltä ympärivuotista suunnittelua ja tehokasta ylläpitoa kyseisissä kohteissa. Palveluyksikön sisäinen kehittäminen on yksi painopistealue lisäämällä henkilöstön osaamista, toiminnan kehittämistä sekä yhteistyötä. Kymminlinnan alueen kehittäminen on myös yksi haaste niin suunnittelun, kuin rakentamisenkin osalta. Kotkan uimalan toiminnan uudelleen aloittamiseen valmistaudutaan. Kuntalaisten osallisuutta pyritään lisäämään eri osa-alueilla mm. puistokummitoiminnassa ja vieraslajien torjunnassa. Crowdsorsa mobiiliin käyttö jatkuu. Tätä pyritään kehittämään tavoitteena lisätä yhteistoimintaa.

RAKENNUKSET PALVELUYKSIKKÖ

Toiminnan painopisteinä ovat korjausvelan ja omaisuuden hallinnan kehittäminen sekä palveluverkkomuutoksiin liittyvien toimitilaohjelman mukaisten toimenpiteiden aiempaa nopeampi toimenpano. Korjausvelan paremmalla hallinnalla varmistetaan oikea-aikainen investointien kohdentaminen rakennuksen käyttöikä huomioiden. C-salkun kohteille on valmisteltu tehostettu, ta-

loussuunnittelukauden ylittävä, purkuohjelma. Toimenpideohjelmalla pyritään vastaamaan odotettuun ylläpitokustannusten kasvuun, hillitsemään korjausvelkaa ja edistämään kaupunkikehityksen toimintaedellytyksiä. Taloussuunnitelmavuosille ajoittuu merkittävä Uimala Katarinan rakennushanke.

Uudet palvelurakennukset ovat sekä materiaaleiltaan että tekniikaltaan vanhempaa kiinteistökan-
taa vaativampia ja edellyttävät kiinteistön ylläpidon ja kunnossapidon osaamisen ja menetelmien
kehittämistä. Tehtäväkuvien laajentaminen tai tehtävien muokkaaminen fyysisesti vähemmän
kuormittaviksi ovat tärkeitä painopisteitä työurien pidentämisen, henkilöstön työhyvinvoinnin
sekä kustannusten nousun vaikutusten hillitsemisen vuoksi. Samalla on tarkasteltava kriittisesti yl-
läpitopalvelujen tarvittavaa tasoa sekä rakennusten käyttöasteen että salkutuksen näkökulmasta.
Palveluiden osittaisen ulkoistamisen mahdollisuutta tai konserniyhtiöille myytävistä palveluista
luopumista on lisäksi tarkasteltava vaihtoehtoina niiltä osin kuin palveluja ei pystytä kustannuste-
hokkaasti tuottamaan omana työnä.

TEKNISTEN PALVELUIDEN HALLINTO

Yksikön tuottamien tukipalveluiden laajuutta arvioidaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Tällä
hetkellä on tiedossa TTES sopimuksen päättymisen vuonna 2027, mikä vaikuttaa oleellisesti yksi-
kön työmäärään tuotettavien tuntikirjausten osalta. Lisäksi käyttöönotettava tekoälyavusteinen
automaattitiliöinti tulee muuttamaan yksikön työmäärää ostolaskujen käsittelyn osalta.

7.4 Hyvinvointilautakunta

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualueet	Hyvinvointi ja työllisyys, Nuorisotyö, Liikunta ja Kulttuuri
Vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on hyvinvoinnin ja työllisyyden, nuorisotyön, liikunnan ja kulttuurin palvelujen järjestäminen. Hyvinvointilautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

TULOSLASKELMA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	6 323 112	5 454 455	6 309 458	4 966 485	4 687 003	-767 452	4 687 003	4 687 003
Maksutuotot	650 496	447 100	667 878	347 100	452 100	5 000	379 300	379 300
Tuet ja avustukset	507 475	486 280	1 034 647	407 280	442 300	-43 980	442 300	442 300
Muut toimintatuotot	555 798	415 700	567 325	425 500	581 500	165 800	581 500	581 500
Toimintatuotot yhteensä	8 036 881	6 803 535	8 579 308	6 146 365	6 162 903	-640 632	6 090 103	6 090 103
Valmistus omaan käyttöön	419	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-11 918 227	-13 476 644	-13 466 254	-14 021 578	-13 889 915	-413 271	-13 889 916	-13 889 916
Palvelujen ostot	-5 390 606	-5 960 739	-5 598 530	-5 735 644	-5 847 132	113 607	-5 807 132	-5 807 132
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-826 293	-846 750	-916 989	-845 750	-894 114	-47 364	-894 114	-894 114
Avustukset	-15 056 257	-15 415 223	-16 042 758	-15 495 223	-15 699 495	-284 272	-15 699 495	-15 699 495
Muut toimintakulut	-246 825	-600 272	-616 432	-587 757	-239 198	361 074	-239 198	-239 198
Toimintakulut yhteensä	-33 438 207	-36 299 628	-36 640 963	-36 685 952	-36 569 854	-270 226	-36 529 855	-36 529 855
Toimintakate	-25 400 907	-29 496 093	-28 061 655	-30 539 587	-30 406 951	-910 858	-30 439 752	-30 439 752

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	5 684 676	6 172 220	6 172 220	6 287 069	6 287 069	114 849	6 287 069	6 287 069
Toimintakulut yhteensä	-18 586 532	-20 103 905	-20 103 905	-20 198 158	-20 549 347	-445 442	-20 549 344	-20 549 344
Toimintakate	-12 901 856	-13 931 685	-13 931 685	-13 911 089	-14 262 278	-330 593	-14 262 275	-14 262 275
Toimintakate yhteensä	-38 302 763	-43 427 778	-41 993 340	-44 450 676	-44 669 229	-1 241 450	-44 702 027	-44 702 027

Hyvinvointilautakunnan talousarvioesitys on valmisteltu pohjautuen kaupunginvaltuuston 3.3.2025 § 26 hyväksymään strategiaan sekä kaupunginhallituksen kesäkuussa 2026 antamaan kehukseen. Talousarvion 2027 kehysvalmistelun pohjana on ollut kuluva vuoden talousarvio, keväällä annettu ennuste sekä nykyisten toimintojen toimintakulujen jäädytys vuoden 2026 tasoon. Toimintakuluihin kuului henkilö- ja materiaali- ja palvelukuluihin on kuitenkin huomioitu 2,5 prosentin kasvu aiheu-

tuen työehtosopimusten jo sovituista palkankorotuksista johtuen, eli tällä varaudutaan osin kattamaan vuoden 2027 palkankorotuksia. Toimintakulujäädytyksestä on poikettu soveltuvien osin kaupunginjohtajan johtajakokouksen linjausten mukaisesti.

Liikuntapalveluiden yksikön kehityksessä huomioitiin 0,1 milj. euron alenema maksutuotoissa Kataariinan uimahallin sulkemisen johdosta. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella kotoutumisen palveluissa laskennallisten korvausten arvioitiin laskevan 0,5 milj. euroa, ja niitä arvioitiin kertyvän talousarvion kehyslaskelmassa 0,8 milj. euroa. Etelä-Kymenlaakson työelämäpalvelujen talousarvioesitystä 2027 käsiteltiin Työvoimapalveluiden jaostossa 19.5.2026 § 23. Esityksen mukaan tuotojen ja kulujen on arvioitu nousevan 0,1 milj. euroa. Kevään kehityksessä hyvinvointilautakunnan sitovaksi toimintakatteeksi asetettiin -30,540 milj. euroa.

Kulttuurin vastuualueen talousarvioesityksen toimintakate toteutuu 0,2 milj. euroa kehystä parempana päättyen -8,7 milj. euroon. Kulttuurin vastuualueella toimintatuotot nousevat 0,3 milj. euroa kehyksestä, mistä 0,1 milj. euroa kulttuuri- ja tapahtumapalveluista ja 0,2 milj. euroa Kymenlaakson museon palveluyksiköstä. Toimintakuluihin on arvioitu 0,1 milj. euron kasvu, mikä koostuu johtajakokouksessa myönnettyistä Kaupunginteatterin lisäavustuksesta ja Kymenlaakson museon 100-vuotisjuhlavuoden kuluista sekä näiden lisäksi valtakunnallisten Kulttuuripäivien 2027 järjestämisestä (Kh 27.10.2025 § 320).

Nuorisotyön yksikön toimintakulut päättyvät kehityksessä määritellyyn toimintakulujen tasoon. Toimintatuotoissa tukia ja avustuksia odotetaan kertyvän hieman paremmin kehukseen verrattuna. Sitova toimintakate päättyy edelleen -1,2 milj. euroon.

Liikuntapalveluiden yksikön toimintatuotot sekä -kulut toteutuvat kehityksen mukaisina ja näin ollen myös sitova toimintakate toteutuu kehityksen mukaisena päättyen -0,8 milj. euroon.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen sitova toimintakate toteutuu -19,6 milj. euron suuruisena ja lähes kehityksen mukaisena, ollen 0,06 milj. euroa kehystä heikompi. Vastuualueen toimintatuottojen sekä -kulujen arvioidaan laskevan 0,3 milj. euroa kehukseen verrattuna.

Kotoutumispalveluiden korvausten, ns. laskennallisten korvausten, osalta odotetaan merkittäviä vähennyksiä lakiuudistuksen ja toimintaympäristön muutosten myötä. Talousarvioesitys vuodelle 2027 on 0,1 milj. euroa alle kehityksen, ollen 0,7 milj. euroa.

Vallitsevaan heikkoon työllisyystilanteeseen odotetaan positiivista suuntausta. Vaikutusten arvioidaan kuitenkin tulevan viiveellä ja ovat heikosti ennustettavissa. Kunnan rahoitusosuudeksi työmarkkinatukeen esitetään kehukseen verraten 0,1 milj. euron nousua, ollen 10,1 milj. euroa vuodelle 2027.

Talousarviovalmistelu sisältää Etelä-Kymenlaakson työelämäpalveluiden talousarvioesityksen. Sopimuksen mukaisesti jaettavat kustannukset ensi vuodelle ovat 9,3 milj. euroa. Rahoitus jakautuu maksuosuuksiin, joista Kotkalle kirjataan 6,3 milj. euroa ja loppuosuus 3,0 milj. euroa laskutetaan muilta työllisyysalueeseen kuuluvilta kunnilta.

Muutosten myötä hyvinvointilautakunnan valmisteltu talousarvioesitys päättyy -30,407 milj. euron sitovaan toimintakatteeseen.

Lautakunnan talousarvioesitys sisältää investointeja 0,85 milj. eurolla nettomääräisesti vuodelle 2027. Suurimpia kohteita ovat liikuntapalveluiden yksikön lähiliikuntarakentaminen 0,3 milj. euroa sekä kuntosalien varustaminen 0,2 milj. euroa ja kulttuurin vastualueen Kantasataman satamanosturin kunnostus 0,1 milj. euroa.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Hyvinvointi ja työllisyys
Toiminnot	Hyvinvoinnin edistäminen, Osallisuuden koordinointi, Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinointi, Julkiset työvoimapalvelut ja Kotoutumisen edistämisen ja kaupungin työllisyyden tukemisen palvelut sekä Ohjaamo
Vastuuhenkilö	Hyvinvointijohtaja
Toiminta-ajatus	Edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, ja arjen turvallisuutta. Vastaa kotoutumisen ja hyvinvointiliikunnan edistämisestä sekä osallisuuden lisäämisestä. Lisäksi vastuualue vastaa ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön sekä nuorten Ohjaamo palveluiden järjestämisestä. Vastuualue vastaa lakisääteisistä julkisista työvoimapalveluista ja niiden järjestämisestä koko Etelä-Kymenlaakson alueella sekä kaupungin muista työllisyyden tukemisen palveluista.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.1 Luomme yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta: kannustamme kaupunkilaisia omaehtoiseen toimintaan ja aktiivisuuteen. Tuemme osallistavaa kaupunkikulttuuria sekä panostamme yhteisöllisyyteen ja ehkäisemme alueellista eriarvoistumista koko kaupungin alueella, jotta kaikilla kaupunkilaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ja viihtyä kotikaupungissaan.

Toimenpide: Edistämme kaikkien maahanmuuttaneiden kotoutumista kehittämällä ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä tukemalla mahdollisuuksia koulutukseen ja työelämään pääsyyn

Mittari: Asiakaskontaktien määrä

Lähtötaso: Mittaaminen aloitetaan vuoden 2027 aikana

Tavoitetaso: Tarkentuu

Toimenpide: Kehitämme Kotkan kaupungin omia työllistymistä edistäviä toimintamalleja

Mittari: Kaupungilla työllistettyjen määrä, tukea saaneiden työnantajien määrä

Lähtötaso: työllistetyt 43, 17 alkanutta jaksoa v. 2026, 102 tukea saanutta työnantajaa

Tavoitetaso: Nouseva kehitettävien toimintamallien ja käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa.

Toimenpide: Toteutamme hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa sekä osallisuusohjelmaa.

Mittari: Toteutuneiden toimenpiteiden määrä

Lähtötaso: Kirjatut toimenpiteet/ 120 kpl

Tavoitetaso: Toteutuneet toimenpiteet/ 80 %

Toimenpide: Vahvistamme kuntalaisten ja verkostojen osallistumista sekä kokemustiedon ja asiantuntemuksen hyödyntämistä palveluiden kehittämisessä.

Mittari: Palveluiden kehittämisessä osallistumista ja kokemustietoa hyödyntävien kehittämisprosessien määrä (kpl/vuosi).

Lähtötaso: Arviointi aloitetaan 2027

Tavoitetaso: Kehittämisprosessien määrä kasvaa vuosittain 20 %

Toimenpide: Tuemme 3-sektoria hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisäävän toiminnan järjestämisessä.

Mittari: Hyvinvointisuunnitelmaan ja kaupunkistrategiaan kytkeytyvää hyvinvointiavustusta saavien 3-sektorin toimijoiden määrä (kpl).

Lähtötaso: 30

Tavoitetaso: Avustettavien 3-sektorin toimijoiden määrä pysyy samana 30, toteutus määrärahojen puitteissa

Toimenpide: Hyvinvointialueen kanssa tehtävä strateginen yhdyspintatyö

Mittari: yhteiset toimintamallit ja vastuut sovittu

Lähtötaso: 80 %

Tavoitetaso: 85 %

Strateginen toimenpide 1.3. Tuemme nuorten hyvinvointia: kehitämme vapaa-ajan vietto- ja harrastamismahdollisuuksia. Rakennamme tapoja kehittää palveluja yhdessä nuorten kanssa sekä lisäämme yhteistyötä muiden hyvinvointia edistävien tahojen kanssa nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Toimenpide: Edistämme nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja koulutus- sekä työelämäpoluille kiinnittymistä kehittämällä monialaista Ohjaamotoimintaa ja tiivistä verkostoyhteistyötä

Mittari: Nuorten antama ohjaamotoiminnan arvosana

Lähtötaso: Kysely toteutuu syksyllä 2026

Tavoitetaso: 9,5

Toimenpide: Toimimme Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman mukaisesti

Mittari: LAVA-arvioinnit tehdään soveltuvissa päätöksissä

Lähtötaso: 85 % tehdyistä päätöksistä

Tavoitetaso: 100 %

Strateginen toimenpide 1.5. Edistämme liikunnallista elämäntapaa: huolehdimme liikunnan harrastamisen mahdollisuuksista ja tuemme kaikkien osallistumista liikuntaan tarjoamalla saavutettavia ja monipuolisia osallistumismahdollisuuksia.

Toimenpide: Edistämme kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikkua tarjoamalla maksuttomia, matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia. Tarjoamme liikuntaneuvontaa ja toteutamme soveltavaa liikuntaa.

Mittari: Liikunta-aktiivisuuttaan lisänneiden liikuntaneuvonnan asiakkaiden osuus (%).

Lähtötaso: Aloitetaan 2027

Tavoitetaso: Liikunta-aktiivisuuttaan lisänneiden määrä kasvanut.

Osaava Kotka

Strateginen tavoite 3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa ja tulevaisuutta.

Strateginen toimenpide 3.3. Edistämme elämänlaajuista oppimista: rakennamme kaikille ikäryhmille sopivia oppimispolkuja, jotka vastaavat muuttuvan työelämän ja arjen tarpeisiin.

Toimenpide: Tuemme maahanmuuttaneiden kielellisiä valmiuksia, jotta he voivat toimia sujuvasti arjessa ja työelämässä.

Mittari: Kielellisiä valmiuksia tukevien toimintojen määrä

Lähtötaso: Kielikahvilatoiminta kuusi kertaa viikossa, viisi kielikoulutusta (sisältäen pilotin)

Tavoitetaso: Toiminta jatkuu rahoituksen puitteissa

Toimenpide: Järjestämme työvoimakoulutusta Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueella eri toimijoiden kanssa

Mittari: Opiskelutyöpäivien määrä (koko työllisyysalue)

Lähtötaso: Työvoimakoulutus 4 613 otp

Tavoitetaso: Määrärahojen puitteissa

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen.

Strateginen toimenpide 4.1. Monipuolistamme ja uudistamme yritystoimintaa: kehitämme edellytyksiä monipuolisen elinkeinorakenteen muodostamiseksi. Luomme yrittäjämönteisen ympäristön tiivistämällä kaupungin ja yritysten yhteistyötä. Edistämme yritysten ja startupien kasvua ja kansainvälistymistä sekä matkailualojen ja luovan talouden kehittymistä mm. yrityskeskuksen kautta.

Toimenpide: Tarjoamme tieto- neuvonta ja ohjauspalveluita yrityksille

Mittari: Yrityskontaktien määrä (koko työllisyysalue)

Lähtötaso: 2 500

Tavoitetaso: 4 500

Toimenpide: Tuemme yritystoiminnan käynnistämistä taloudellisesti määrärahojen puitteissa

Mittari: Starttirahalla aloittaneiden yritysten määrä (koko työllisyysalue)

Lähtötaso: 60

Tavoitetaso: 55

Strateginen tavoite 5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista.

Strateginen toimenpide 5.1. Vahvistamme koulutuksen ja yritysten yhteistyötä sekä panostamme työvoiman osaamisen kehittämiseen: rakennamme oppilaitosten ja yritysten kumppanuuksia, jotka vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin. Edistämme ammatillista koulutusta sekä täydennys- ja uudelleen koulutusta erityisesti puhtaan siirtymän ja teknologian aloilla.

Toimenpide: Järjestämme yhteishankintakoulutusta

Mittari: Yhteishankintakoulutusten määrä (koko työllisyysalue)

Lähtötaso: 0

Tavoitetaso: 2

Strateginen toimenpide 5.2. Järjestämme työllisyys- ja elinkeinopalvelut, jotka vahvistavat työllisyyttä ja paikallista elinvoimaa: tarjoamme yksilöllisiä ja saavutettavia työvoimapalveluja sekä tuemme työnantajia osaavan työvoiman saamisessa.

Toimenpide: Vahvistamme työnantajapalveluita

Mittari: Asiantuntijoiden määrä

Lähtötaso: 6

Tavoitetaso: 9

Toimenpide: Tuemme asiakkaiden nopeaa työllistymistä

Mittari: Työnhakijoiden työnhaun keskimääräinen kesto (vko) Etelä-Kymenlaaksossa

Lähtötaso: 66

Tavoitetaso: 60

Strateginen toimenpide 5.3. Tuemme työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa: lisäämme Kotkan houkuttelevuutta kansainvälisille osaajille, tarjoamme viihtyisän ja elävän asuin ympäristön tänne muuttaville sekä tukea kotoutumiselle.

Toimenpide: Parannamme yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kansainvälisten työntekijöiden, työnhakijoiden ja opiskelijoiden tavoittamista, vahvistamme ymmärrystä heidän tarpeistaan sekä selkeytämme toimijoiden rooleja

Mittari: Kansainvälisille työntekijöille, työnhakijoille ja opiskelijoille suunnattujen tilaisuuksien määrä

Lähtötaso: 4

Tavoitetaso: Nouseva

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Hyvinvoinnin edistäminen - resurssit

Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikössä työskentelee koordinaattoreina erityisasiantuntijoita, jotka edistävät työhönsä liittyviä kokonaisuuksia itsenäisesti hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella sekä koko Kotkan kaupungin organisaatiossa. Mikäli henkilöstössä tapahtuu vaihdoksia tai on pitkiä poissaoloja, on riskinä, että lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet eivät toteudu. Hyvinvointiliikunnan asiakasmäärät ovat olleet kasvussa ja asiakkaiden haasteet ovat monitahoisia. Mikäli asiakasmäärät jatkavat kasvamistaan ja asiakastyö vie merkittävästi enemmän aikaa, lautakuntaan sitova tavoitteet eivät toteudu. Riskit ovat operatiivisia ja mahdollisia.

Yhdistys- ja järjestötoiminnan rahoitusten mahdolliset leikkaukset vaikuttavat suoraan kaupungin yhdistysten kanssa tehtävään yhteistyöhön ja yhdistysten tuottamaan hyvinvointia edistävään toimintaan (mm. digituki, vapaaehtoistoiminta, harrastus- ja viriketoiminta ja ikääntyneiden osallisuus). Kaupungin lakisääteisten palvelujen sekä yhdistys- ja järjestötoiminnan välille syntyy kilpailutilanne, kun toteutettavat toimenpiteet ovat päällekkäisiä. Se voi johtaa siihen, että tietyille asukas- tai ikäryhmille on tarjolla samankaltaisia palveluja, ja toiset jäävät ilman palveluja. Riski on operatiivinen ja mahdollinen.

Kotoutuminen - politiikka

Kotkassa on paljon eri lähtökohdista tullutta vieraskielistä väestöä. Mikäli kotoutumisen edistämiseen suunnatun rahoituksen ja korvausten määrää valtion tasolta vähennetään, on riskinä, että kotoutumisen edistämisen tehtävää ei pystytä hoitamaan laadukkaasti ja kotoutumista ei tapahdu. Riski on operatiivinen ja mahdollinen.

Työelämäpalvelut - yleinen kehitys

Etelä-Kymenlaakson työelämäpalvelut hoitaa koko alueella julkisiin työvoimapalveluihin liittyvää lakisääteistä tehtävää. Mikäli yleinen suhdanne- ja työllisyyskehitys jatkuu edelleen alavireisenä ja työttömyys lisääntyy, on riskinä, että asiakkaita ei pystytä nykyisillä resursseilla palvelemaan lain edellyttämällä tavalla ja asetettujen tavoitteiden puitteissa. Riski on operatiivinen ja mahdollinen.

TULOSLASKELMA

HYVINV. JA TYÖLLIS. VASTUUALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	5 517 336	4 682 493	5 674 958	4 194 523	3 887 003	-795 490	3 887 003	3 887 003
Maksutuotot	1 122	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	229 452	103 980	648 493	103 980	71 300	-32 680	71 300	71 300
Muut toimintatuotot	60 080	0	40 000	0	30 000	30 000	30 000	30 000
Toimintatuotot yhteensä	5 807 989	4 786 473	6 363 451	4 298 503	3 988 303	-798 170	3 988 303	3 988 303
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-6 471 145	-7 639 286	-7 600 054	-8 027 521	-7 876 990	-237 704	-7 876 992	-7 876 992
Palvelujen ostot	-3 383 820	-3 986 027	-3 751 778	-3 780 932	-3 783 868	202 159	-3 783 868	-3 783 868
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-54 644	-75 640	-61 582	-74 640	-63 650	11 990	-63 650	-63 650
Avustukset	-11 271 975	-11 536 000	-12 143 615	-11 596 000	-11 747 000	-211 000	-11 747 000	-11 747 000
Muut toimintakulut	-17 940	-405 565	-430 654	-393 050	-148 265	257 300	-148 265	-148 265
Toimintakulut yhteensä	-21 199 523	-23 642 518	-23 987 683	-23 872 143	-23 619 773	22 745	-23 619 775	-23 619 775
Toimintakate	-15 391 534	-18 856 045	-17 624 232	-19 573 640	-19 631 470	-775 425	-19 631 472	-19 631 472

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

HYVINV. JA TYÖLLIS. VASTUUALUE (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	5 671 211	6 172 220	6 172 220	6 287 069	6 287 069	114 849	6 287 069	6 287 069
Toimintakulut yhteensä	-6 722 520	-7 306 551	-7 306 551	-7 400 804	-7 280 842	25 709	-7 280 842	-7 280 842
Toimintakate	-1 051 309	-1 134 331	-1 134 331	-1 113 735	-993 773	140 558	-993 773	-993 773
Toimintakate yhteensä	-16 442 842	-19 990 376	-18 758 563	-20 687 375	-20 625 243	-634 867	-20 625 245	-20 625 245

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Järjestämme hyvinvointia tukevia palveluja ennaltaehkäisevästi ja laajasti kaikille kuntalaisille.

Edistämme maahan muuttaneiden kotoutumista ohjaus- ja neuvontapalveluilla, kehitämme nuorten matalan kynnyksen palveluita sekä vahvistamme työikäisten asukkaiden polkuja kohti työelämää.

Sujuvat työvoimapaalvelut toimivat siten, että kaupungin osuus työttömyysetuuksien kustannuksista ei nouse työllisyysalueen rahoituksen puitteissa.

Hyvinvoinnin edistäminen palveluyksikkö

Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikön työn tavoitteena on järjestää kokonaisvaltaisesti hyvinvointia tukevia palveluja ennaltaehkäisevästi ja laajasti kaikille kuntalaisille. Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikkö vastaa hyvinvoinnin, osallisuuden, ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyöstä ja asumisneuvonnasta, sekä hyvinvointiliikunnan koordinoinnista ja liikuntaneuvonnasta. Hyvinvoinnin edistäminen on laaja-alaista, lähellä asukasta tapahtuvaa toimintaa, jossa asukkaat ovat aktiivisesti mukana. Työtä tehdään yhteistyössä kaupungin eri vastuualueiden, järjestöjen, kolmannen sektorin, hyvinvointialueen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Vuoden 2027 keskeisinä toimintaperiaatteina on varmistaa, että toimintamme pohjautuu strategiaan, ohjelmiin ja suunnitelmiin. Ennakoimme ja johdamme tiedolla sekä huomioimme säännöllisesti hyvinvoinnin ilmiöt ja hyvinvointiriskit. Toteutamme hyvinvointia edistäviä palveluja ennaltaehkäisevästi ja osallistaen. Vahvistamme yhdessä tekemistä ja uudistamme toimintaamme rohkeasti. Näin toimimalla tavoitteenamme on kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat asukkaat.

Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikössä vuoden 2027 toiminnan painopisteenä ovat hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman ja osallisuussuunnitelman toteuttaminen yksikön toiminnassa. Järjestämme maksuttomia matalankynnyksen ja saavutettavia liikkumismahdollisuuksia. Lisäämme suunnitelmallista yhteistyötä palveluyksikön sisällä ja vastuualueella. Arvioimme kriittisesti omaa toimintaamme ja sen vaikuttavuutta kuntalaisille. Kokeilemme rohkeasti uudenlaisia tapoja hyvinvoinnin edistämiseksi. Otamme käyttöön systemaattisen vaikuttavuuden arvioinnin. Käymme yksikkö- ja tiimikokouksissa säännöllisesti läpi ilmiöitä ja hyvinvointiriskejä.

Kotoutumisen ja työllisyyden tukemisen palveluyksikkö

Kotoutumisen ja työllisyyden tukemisen palveluyksikkö edistää kuntalaisten työllistymistä ja maahanmuuttaneiden kotoutumista sekä tarjoaa nuorten matalan kynnyksen palveluita yhteistyössä laajan palveluverkoston kanssa. Palveluyksikkö vastaa Kotkan kaupungin työllistymistä tukevien palvelujen kehittämisestä ja koordinoinnista, nuorten Ohjaamo-palveluista sekä kotoutumisen edistämisen palveluista.

Vuonna 2027 palveluyksikkö kehittää työllistymistä, kotoutumista ja nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksia tukevia toimintamalleja sekä vahvistaa yhteistyötä alueen kuntien, oppilaitosten, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa. Tavoitteena on tarjota vaikuttavia, helposti saavutettavia ja asiakkaiden tarpeisiin vastaavia palveluja eri elämäntilanteissa oleville kuntalaisille.

Työllistymistä tukevat toiminnot

Kotkan kaupunki tukee työllistymistä työnantajille ja yhdistyksille maksettavilla tuilla sekä palkkaamalla heikommassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä työsuhteeseen Kotkan kaupungille. Työllisyyden tukemisen määrärahaa ja ehtoja hallinnoidaan Kotoutumisen ja työllisyyden tukemisen palveluyksikössä. Vuonna 2027 työllistymistä tukevien palveluiden toimintamalleja kehitetään vaikuttavampaan ja jatkopolkuja tarjoavaan suuntaan tarjoamalla esimerkiksi työhönvalmennusta ja opinnollistamista osana työllistämistä. Työllistymisen tukemisen palveluissa keskeisenä on myös verkostoyhteistyö eri toimijoiden kanssa.

Työllisyyden tukemisen palveluissa hallinnoidaan myös Rannikkopajojen tuottamaa nuorten työpajasopimusta. Nuorten työpajoilla on vuosittain satoja valmentautujia ja lisäksi Rannikkopajat palkkaavat nuoria työsuhteisiin kuntien maksuosuuksilla. Rannikkopajat kehittävät nuorten työpajatoimintaa vuonna 2027 yhteistyössä sopimuskuntien kanssa. Kotkan kaupungin rahoituksella on järjestetty myös uuden tyyppistä ryhmävalmennusta, jonka kehittäminen jatkuu vuonna 2027.

Työttömyysetuuksien kuntaosuus:

Työttömyysetuuksien kuntamaksuosuudet muodostuvat työttömyysetuuksien rahoitukseen liittyvästä kunnan maksuosuudesta, joka alkaa 100 päivän työttömyyden kohdalla ja nousee portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kuntien maksuosuus nousi ja aikaistui TE24-uudistuksen yhteydessä vuoden 2025 alussa ja kertymien ennustaminen on vielä haasteellista. Vallitseva heikko työllisyystilanne vaikuttaa maksuihin, joita kertyy erityisesti pitkään työttömänä olleista. Työllisyystilanteessa on nähtävissä merkkejä positiiviseen suuntaan, mutta vaikutukset erityisesti pitkäaikaistyöttömyyteen ja maksuosuuksiin tulevat viiveellä ja ovat heikosti ennustettavissa.

Ohjaamo

Ohjaamon tavoitteena on edistää alle 30-vuotiaiden nuorten siirtymiä kohti työtä, koulutusta tai muuta tavoitteellista toimintaa. Ohjaamon tavoitteena on myös vahvistaa nuorten osallisuutta, hyvinvointia ja toimintakykyä. Kotkan Ohjaamo toteuttaa Nuorten työllistymistä edistävää monialaisen tuen yhteispalvelua Kotkassa (Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä, §16).

Vuonna 2027 Ohjaamotoiminnan tavoitteena on lisätä nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä Ohjaamon matalan kynnyksen palvelujen tunnettuutta kotkalaisten nuorten parissa. Ohjaamon palveluverkoston ja yksilövalmennuksen keinoin edistetään nuorten siirtymiä ja polkuja kohti opintoja työelämää. Nuorten tulevaisuususkoa vahvistetaan positiivisella viestinnällä ja hyödyntämällä Toiveikas tulevaisuus -hankkeen materiaaleja ja koulutuksia. Tavoitteena on myös Etelä-Kymenlaakson nuorten parissa toimivien tahojen yhteistyön tiivistäminen, sillä nuoret liikkuvat alueella ja monet nuorten palveluista kattavat koko Etelä-Kymenlaakson alueen.

Ohjaamossa eri alojen ammattilaiset ja monialainen verkosto tukevat nuoria heidän tavoitteidensa saavuttamisessa. Toimintaa kehitetään yhdessä nuorten ja yhteistyöverkoston kanssa nuorten tarpeita kuunnellen. Ohjaamo palvelee kolmessa toimipisteessä (Karhula, Kotkansaari ja Karhuvuori), ja asiointi onnistuu ilman ajanvarausta sekä kasvokkain että etänä. Ohjaamo järjestää ryhmätöimintää, tapahtumia ja jalkautuvaa toimintaa nuorten arkiympäristöissä sekä koordinoi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa nuorten kesätyöprosessia, johon kuuluvat kaupungin kesätyöpaikat, kesätyösetelit, nuoret kesäyrittäjät ja WorkPilotsin keikkatyöt.

Kotoutumisen edistämisen palvelut

Kotkan kaupunki vastaa Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa sopimusperusteisesti kotoutumisen edistämisen lakisääteisistä palveluista sekä tarjoaa alueen kunnille asiantuntija-apua kotoutumisen koordinoinnissa ja kehittämisessä. Vuonna 2027 kotoutumisohjelmaa uudistetaan uuden kotoutumislain mukaisesti yhteistyössä työllisyysalueen kanssa. Kotkan tavoitteena on edistää maahanmuuttaneiden sujuvaa kotoutumista, osallisuutta ja hyvinvointia sekä vahvistaa hyviä väestösuhteita ja yhteisöjen välistä vuorovaikutusta.

Vuonna 2027 kotoutumisen edistämisen palveluissa panostetaan erityisesti siihen, että yhä useampi maahanmuuttanut tavoitetaan ohjauksen ja neuvonnan piiriin. Maahanmuuttaneille tarjotaan monikanavaista, laadukasta neuvontaa ja tukea, joiden avulla vahvistetaan valmiuksia toimia suomalaisessa yhteiskunnassa, käyttää palveluja ja asioida viranomaisten kanssa. Tarvittaessa asiakkaat ohjataan palvelutarpeen arviointiin sekä kotoutumista, koulutusta, työllistymistä ja arjen osallisuutta tukeviin palveluihin. Ohjausta ja neuvontaa tarjotaan kaikille maahanmuuttaneille riippumatta maahantulon ajankohdasta tai perusteesta.

Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa parannetaan kansainvälisten työntekijöiden, työnhakijoiden ja opiskelijoiden tavoittamista, vahvistetaan ymmärrystä heidän tarpeistaan ja selkeytetään toimijoiden rooleja. Kotoutumisen edistämisen palvelut osallistuvat kansainvälisten osaajien palvelupolkujen suunnitteluun, tarjoavat neuvontaa ja ohjausta sekä tukevat perheiden sopeutumista kaupunkiin, vahvistaen Kotkaa vetovoimaisena ja viihtyisenä asuinympäristönä.

Kotoutumista tuetaan tiiviissä yhteistyössä oppilaitosten, työllisyyspalveluiden, järjestöjen, seurakunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Toiminnassa vahvistetaan suomen kielen oppimista, arjen taitoja ja työelämävalmiuksia. Järjestöillä ja vapaaehtoistoiminnalla on merkittävä rooli yhteisöllisyyden, osallisuuden ja kotoutumisen tukemisessa.

Laskennalliset korvaukset:

Laskennallisia korvauksia maksetaan kunnalle pakolaistaustaisista ja eräistä muista kotoutumislain piiriin kuuluvista henkilöistä ja ne on suunnattu kotoutumista edistävien palvelujen järjestämiseen. Korvaukset määräytyvät henkilömäärän ja ikärakenteen perusteella, ja niitä maksetaan pääsääntöisesti kahden vuoden ajan henkilön kuntaan sijoittumisesta. Laskennallisten korvausten määrään on odotettavissa merkittäviä vähennyksiä vuoden 2027 alusta lakiuudistukseen liittyen. Lisäksi toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi pakolaisten määrään odotetaan vähentyvän selvästi.

Kotoutumisen edistämisen yksiköllä on ollut 200 000 € budjettivaraus kotoutumiskoulutuksiin, liittyen TE24 uudistukseen. Varausta tehtäessä tehtävien ja valtionosuuksien jakautuminen on ollut vielä epäselvää. Todellisia tuloja tai menoja ei kunnan puolella ole kotoutumiskoulutuksiin ole ollut, joten varaus on poistettu.

Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen palveluyksikkö

Asiakkaita ovat työllisyysalueen kuntien työttömät ja työssä olevat työnhakijat, satunnaiset ulkokuntalaiset, rekrytointi- ja muutostarpeita omaavat yritykset sekä työnantajat. Toimipisteet ovat Kotkassa ja Haminassa. Pyhtäällä, Miehikkälässä ja Virolahdella asiakkaita tavataan sovitusti.

Työvoimapalvelut perustuvat elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin, muutosten ennakkointiin sekä asiakkaiden palvelutarpeeseen. Henkilöstöä työelämäpalveluissa on yhteensä 89. Etelä-Kymenlaakson työelämäpalvelujen rahoitus koostuu kuntien yleiskatteellisista valtionosuuksista.

Henkilöasiakkaan palveluja annetaan viidessä eri työelämäpalvelujen yksikössä. Palvelut koostuvat lakisääteisistä tehtävistä ja palveluprosessista. Asiakkaita palvellaan kasvokkain, puhelimitse ja asiakasjärjestelmän kautta palvelutarve sekä resurssit huomioiden.

Työnantaja- ja yrityspalvelujen työllisyysasiantuntijat ovat sijoitettuna eri yksiköihin. Toimintamallissa on tarkoituksena tuoda henkilöasiakas- ja työnantajapalvelut lähemmäksi toisiaan työnvälityksen tukemiseksi. Palveluja antavat työllisyysasiantuntijat tarjoavat ohjausta ja neuvontaa yrityksen perustamisessa, rekrytointeissa sekä yritysten positiivisissa että negatiivisissa muutostilanteissa. Yritysyhteistyöt tehdään yhdessä Cursor Oy:n, EKAMI:n ja Elinvoimakeskuksen kanssa.

Alkupalvelu -yksikkö vastaa työnhakija-asiakkaiden alun palveluista 0–3 kk:n ajan. Tavoitteena on mahdollisimman nopea työllistyminen tai vaihtoehtoisesti jokin muu ratkaisu, joka johtaa asiakkaan tilanteen edistymiseen kohti työllistymistä. Alkupalveluissa palvellaan myös joitain erillisiä asiakasryhmiä kuten määräaikaaisesti ja toistaiseksi lomautetut, ja 55+ vuotiaat muutosturvan toimintamallin piiriin kuuluvat asiakkaat.

Uudet työnhakija-asiakkaat iästä ja palvelutarpeesta riippumatta ilmoittautuvat joko sähköisten palveluiden kautta, henkilökohtaisesti toimipaikalla tai puhelinpalvelun kautta. Asiakkaille varataan aika pääosin kasvokkain toteutettavaan tapaamiseen, jossa selvitetään tilanne, palvelutarve, tavoitteet ja työttömyysturva. Asiakas ohjautuu palveluissa eteenpäin heti, kun tarve siihen todetaan.

Ohjaukselliset palvelut -yksikkö vastaa työnhakija-asiakkaan palveluista, kun asiakkuus työelämäpalveluissa pitkittyy yli 3kk:n. Asiakkaan kanssa laaditaan työnhakusuunnitelma (tai täydentävä työnhakusuunnitelma) tarpeen mukaan joko kasvokkain, puhelimitse tai etäyhteydellä aina kolmen kuukauden välein. Suunnitelmassa tarkennetaan ja päivitetään tilannetta sekä sovitaan tavoitteet ja tulevat lähiajan toimet. Työn saamista tuetaan asiakkaan tarpeen mukaisesti erilaisilla palveluilla, kuten työkokeilu tai muihin tarvittaviin palveluihin ja koulutukseen ohjaaminen.

Monialaiset palvelut -yksikössä asiakkaina ovat työnhakijat, joiden työllistymisen esteenä on työ- ja toimintakyvyn ongelmat tai elämänhallinnan haasteet työttömyyden pituudesta riippumatta. Yksikön tehtävässä korostuu työllistymisen edistämiseksi erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden ohjaus ja siihen liittyvä monialainen verkostoyhteistyö. Verkostoyhteistyötä tehdään mm. Kelan ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa.

Yhteisten palvelujen yksikössä toiminnoilla tuetaan ja palvellaan koko Etelä-Kymenlaakson työelämäpalveluja sisäisillä neuvonta-, ohjaus- ja asiantuntijapalveluilla mm. työttömyysturvaan, asiakas-tietojärjestelmiin sekä muihin työvoimaviranomaisen tehtäviin liittyen sekä vastataan substanssi-viestinnästä yhteistyössä kaupungin viestinnän kanssa. Työnhakijoita ja työnantajia palvellaan puhelinpalvelujen ja AUNE-aulapalveluiden kautta antamalla tietoa, neuvoa ja ohjausta asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Psykologit palvelevat asiakkaita ammatinvalinnanohjaukseen ja työkyvyn selvittelyyn liittyen.

Palvelusuunnittelu- yksikössä vastataan työvoimakoulutusten ja valmennusten suunnittelu- ja ohjaustehtävistä sekä käytännön toteuttamisesta ja organisoinnista yhteistyössä palveluntuottajien sekä Ekamin kanssa.

Maksatustarkastaja vastaa tukien ja etuuksien maksatusten käsittelystä, tarkastuksesta, koordinoinnista ja ohjeistuksista. Työvoimaviranomainen myöntää tukia ja etuuksia henkilöasiakkaille mm. yritysten perustamiseen, töiden hakemisesta syntyviin kustannuksiin, työssä käytettävien apuvälineiden hankintaan sekä työnantajille mm. työntekijän palkkaamiseen ja muutuskoulutukseen yhteishankintana.

Hallinnossa on toiminnan johtaminen, viestintä ja suunnittelu- sekä ennakointityö. Palvelujen ja resurssien kohdentaminen, operatiivisen työn vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan. Ennakointityötä tehdään yhteistyössä mm. Cursorin, Ekamin, Elinvoimakeskuksen ja Kymenliiton kanssa. Tiedolla johtaminen keskittyy työvoimaviranomaisen järjestelmistä saatuihin tietoihin. Ennakointityöllä ja saadun datan perusteella suunnitellaan yhteistyössä EKAMI:n kanssa koulutuksia sekä valmennuksia, arvioidaan resurssitarvetta, palveluja sekä vaikuttavuutta. Valtakunnallista yhteistyötä, osaavan työvoiman saatavuutta ja liikkuvuutta edistetään kaikkien yksiköiden voimin.

Nuorisotyö

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Nuorisotyö
Toiminnot	Nuorisopalvelut, nuorten kansalaistoiminnan tukeminen, harrastamisen Suomen mallin harrastustoiminta
Vastuuhenkilö	Nuorisotoimenjohtaja
Toiminta-ajatus	Nuorisotyön yksikkö toimii lasten, nuorten ja kaupunkilaisten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistajana. Nuorisotyö tukee kansalaistoimintaa ja rakentaa yhteisöllisyyttä. Nuorisotyö vahvistaa monitoimijaista yhteistyötä aloitteellisella ja aktiivisella työotteella kotkalaisten, erityisesti nuorten hyvinvoinnin ja onnellisen elämän edistämiseksi. Nuorisotyö edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, kulttuurien moninaisuutta ja kestävä kehitystä. Nuorisotyö on rohkea uudistaja ja kokeilija, utelias uusille ihmisille, asioille ja ilmiöille.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.3. Tuemme nuorten hyvinvointia

Toimenpide: Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta. Tarkoituksena on mahdollistaa mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Tavoittaa harrastamattomat lapset ja nuoret, tuoda harrastuskulttuuria heille tutummaksi ja saada heistä halukkaat harrastustoiminnan piiriin.

Mittari: kerhojen määrä, toimintaan osallistuvien lasten määrä, ei muita harrastuksia Suomen mallin lisäksi

Lähtötaso: 35 kerhoa, 551 lasta, 45 %

Tavoitetaso: 40 kerhoa, 600 lasta, 45 %

Rahoitus: Lupa- ja valvontaviraston hankerahoitus

Toimenpide: Varmistetaan turvallinen arjen ja vapaa-ajan yhteisöllinen toiminta

Mittari: Nuorten kysely

Lähtötaso: nuoren suhde turvalliseen aikuiseseen 4,3

Tavoitetaso: nuoren suhde turvalliseen aikuiseseen 4,3

Toimenpide: Mahdollistetaan monipuolista toimintaa lapsille ja nuorille

Mittari: Osallistumiskerrat

Lähtötaso: uusi mittari

Toimenpide: Mahdollistetaan lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuudet ja kuulluksi tuleminen

Mahdollistamme ja tuemme Nuorisovaltuuston toimintaa, toteutamme alle 14-vuotiaiden vaikuttamispäiviä ja alueellisia talokokouksia sekä olemme osallisina tai mahdollistamme muita osallisuusryhmiä. Osallisuus kuuluu kaikkeen lasten ja nuorten kanssa tehtävään toimintaan.

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Riskit liittyvät operatiiviseen toimintaan. Resurssien puute mm. henkilöstövajaus vaikuttaa välittömästi palvelujen saatavuuteen. Ulkopuolisen rahoituksen loppuminen tai rahoituksen oleellinen väheneminen vaikuttaa suoraan (Harrastamisen Suomen malli, Kerhoverkko) toimintaan. Lisäksi ennakoinnattomat taloudelliset menoerät mm. toimintavälineisiin tai käytössä olevaan kalustoon liittyen heikentävät palvelun laatua tai lakkauttavat palvelun tai vähentävät käytössä olevia toimintavälineitä.

TULOSLASKELMA

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Maksutuotot	1 929	300	1 500	300	300	0	300	300
Tuet ja avustukset	128 499	174 000	144 200	95 000	128 000	-46 000	128 000	128 000
Muut toimintatuotot	56 046	34 200	45 000	44 000	44 000	9 800	44 000	44 000
Toimintatuotot yhteensä	186 474	208 500	190 700	139 300	172 300	-36 200	172 300	172 300
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-917 326	-1 027 742	-1 000 973	-1 064 200	-1 034 796	-7 054	-1 034 796	-1 034 796
Palvelujen ostot	-170 872	-193 163	-193 163	-193 163	-231 787	-38 624	-231 787	-231 787
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 713	-43 590	-43 590	-43 590	-43 999	-409	-43 999	-43 999
Avustukset	-49 621	-50 000	-50 000	-50 000	-47 000	3 000	-47 000	-47 000
Muut toimintakulut	-34 366	-15 429	-15 429	-15 429	-8 800	6 629	-8 800	-8 800
Toimintakulut yhteensä	-1 217 899	-1 329 924	-1 303 155	-1 366 382	-1 366 382	-36 458	-1 366 382	-1 366 382
Toimintakate	-1 031 425	-1 121 424	-1 112 455	-1 227 082	-1 194 082	-72 658	-1 194 082	-1 194 082

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	2 850	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-1 084 945	-1 082 180	-1 082 180	-1 082 180	-1 096 949	-14 769	-1 096 949	-1 096 949
Toimintakate	-1 082 095	-1 082 180	-1 082 180	-1 082 180	-1 096 949	-14 769	-1 096 949	-1 096 949
Toimintakate yhteensä	-2 113 520	-2 203 604	-2 194 635	-2 309 262	-2 291 031	-87 427	-2 291 031	-2 291 031

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Nuorisotyön ammattilaiset tunnistavat nuoren kasvun hänen omassa sosiaalisessa ympäristössään, sekä sen sisällä muodostuvien suhteiden kautta. Nuorisotyö antaa puitteet nuorelle tutustua toisiin nuoriin ja kokea heidän kanssaan yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä.

Kotkan nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) mukaan työssä on kolme ulottuvuutta; yhteisöllinen nuorisotyö, kohdennettu nuorisotyö sekä yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasilitointi.

Nuorisotyön laatua arvioidaan suhdeteorian avulla. Tarkastelun kohteina ovat;

1. Nuorten suhde toisiin nuoriin
2. Nuorten suhde luotettaviin aikuisiin
3. Nuorten suhde palvelujärjestelmään ja rakenteisiin
4. Nuorten suhde alueeseen ja lähiympäristöön
5. Nuorten suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan
6. Nuorten suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon

Nuorisotyön arviointia tehdään vuosittain itsearviointilla kriteeristön mukaisesti, nuorille suunnatuilla kyselyillä ja Kompassin seuranta- ja raportointityökallulla sekä Kotkan Nuorisotyön yksikön talousarvion sitovien mittarien kautta.

Keskeiset toiminnot:

Alueellisessa työssä nuorelle tarjotaan tilaisuus luoda kaverisuhteita toisiin nuoriin sekä turvallinen pitkäkestoinen suhde perheen ulkopuoliseen aikuiseen (sis. leiri- ja kerhotoiminnan).

Liikkuva nuorisotyö, viedä nuorisotyöllinen tila sekä nuorisotyön palveluja ja toimintaa niille alueille, joissa niitä ei muutoin ole.

Koulunuorisotyö, työ kouluissa painottuu ryhmien ja kouluyhteisön hyvinvointiin tarvelähtöisesti. Koulunuorisotyön tavoitteissa korostuvat nuorten kaveri- ja ryhmäsuhteiden parantaminen.

Harrastamisen Suomen mallin, tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluista ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Erityisenä painotuksena löytää toimintaan mukaan lapsia/ nuoria, joilla ei ole yhtään harrastusta.

Lasten ja nuorten osallisuus, kulkee läpileikkaavana periaatteena nuorisotyössä. Nuorisotilatoiminnassa ja kaikessa lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä osallisuuden vahvistaminen ja osallistumisen mahdollistaminen ovat tavoitteita

Nuorisotoimi on aktiivinen toimija erilaisissa yhteistyöverkostoissa (valtakunnalliset, maakunnalliset, seutukunnalliset ja paikalliset). Nuorisotyölle on luontevaa tehdä yhteistyötä lapsiin ja nuoriin liittyvissä asioissa.

Kotkan nuorisotyön yksikkö rakkaudella, reilusti ja rohkeasti
Kohtelemme itseämme ja toisiamme arvostavasti. Meille on tärkeää toista kunnioittava ja turvallinen ilmapiiri työyhteisössä sekä kaikissa toiminnoissamme. Kohtaamme nuoret yhdenvertaisesti rakentaen turvallisia toimintaympäristöjä, joissa nuoret voivat kokea osallisuutta ja kokea olevansa osana yhteisöä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Nuorten vapaa-ajan monipuolisen, erilaisten nuorten tarpeita palvelevan nuorisotoiminnan tarjoaminen eri alueilla

Lasten ja nuorten osallisuuden monimuotoisuuden ylläpito ja edelleen kehittäminen sekä lasten ja nuorten omaehtoisen toiminnan vahvistaminen

Valtakunnallisen ja maakunnallisen verkostotyön sekä poikkihallinnollisen yhteistyön ylläpito

Liikuntapalvelut

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Liikuntapalvelut
Toiminnot	Liikuntapalvelut
Vastuuhenkilö	Liikuntajohtaja
Toiminta-ajatus	Liikuntayksikkö vastaa kaupungin julkisista liikuntapalveluista luoden edellytyksiä kotkalaisten terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistävälle harrastuksille sekä toimille. Liikuntayksikkö edistää toiminnallaan myös kaupungin muuta virkistys- ja vapaa-aikatoimintaa suunnittelemalla ja rakennuttamalla laadukkaita ihmisten liikkumiseen/liikunnan harrastamiseen tarkoitettuja tiloja ja alueita. Liikuntayksikkö luo edellytyksiä sekä omaehtoisen liikuntatoiminnan kehittymiselle, että järjestää terveyttä edistävää liikuntatoimintaa yhteistyössä alan järjestöjen ja yritysten kanssa.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.5. Edistämme liikunnallista elämäntapaa: huolehdimme liikunnan harrastamisen mahdollisuuksista ja tuemme kaikkien osallistumista liikuntaan tarjoamalla saavutettavia ja moni puolisia osallistumismahdollisuuksia.

Toimenpide: Liikuntapaikkojen (erityisesti uimahallien) korvausrakentamisen linjaaminen ja kuntosalilaitteiden laatutason ylläpito ja laitekannan korvaaminen.

Mittari: Liikuntapaikkojen kokonaiskävijämäärät uimahalleilta ja kuntosaleilta.

Lähtötaso: Kolmen vuoden ka. yhteensä 333 470

Tavoitetaso: Tavoitellaan yhteen laskettuna 300 000 käyntikertaa (huomioiden Katariinan sulku syksyllä 2027).

Vastuutaho: Liikuntapalvelut

Toimenpide: Yksikön järjestämien ryhmien määrän sekä henkilöstön lisääminen kaupungin olemassa olevien htv-raamien sisällä.

Mittari: Liikuntaryhmien osallistujamäärät

Lähtötaso: Lähtötaso noin 5000 asiakaskäyntiä vuodessa.

Tavoitetaso: Tavoitellaan osallistujamäärän kasvattamista nykyisestä (haetaan korvaavia tiloja Katariinan tilalle).

Vastuutaho: Liikuntapalvelut

Toimenpide: Maksuttomien junioriharjoitusvuorojen säilyttäminen ja maksullisen liikuntapaikkakäytön subvention jatkaminen liikuntapaikkojen käytössä (rahoitetaan muun käytön tulokertymällä).

Mittari: Aktiivisesti organisoituun liikuntaan ja urheiluun (seurat/yhdistykset) osallistuvien lasten ja nuorten kaupunkilaisten osuus.

Lähtötaso: 50 % (Kotkan alle 18-vuotiaiden määrä jaettuna järjestöavustusta hakeneiden seurojen ilmoittamien juniorimäärien määrällä).

Tavoitetaso: Tavoitellaan seuroissa ja organisoidussa liikunnassa ja urheilussa harrastavien lasten ja nuorten osuuden kasvattamista alle 18-vuotiaiden ikäluokista.

Vastuutaho: Liikuntapalvelut

Strateginen tavoite 2. Rakennamme vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä.

Strateginen toimenpide 2.4. Toimimme mahdollistajana monipuoliselle kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumatarjonnalle: kehitämme kulttuuripalveluita ja tuemme kaupunkikonsernin kulttuurilaitoksia. Vahvistamme kulttuurin, luovan talouden, liikunnan ja urheilun roolia kaupunkimme vetovoimassa ja yhteisöllisyydessä.

Toimenpide: Tapahtumien tukeminen liikuntapaikkojen käytön subvention kautta sekä muutoin avustamalla tapahtumajärjestäjiä.

Mittari: *Tapahtumaan osallistuvia henkilöitä (osallistujat, katsojat) tulee olla sadoissa laskettava määrä, jotta luetaan tapahtumaksi.*

1. Kiinteästi /vuosittain/vuosi kelloon kuuluvat tapahtumat) kaupungin liikuntapaikoilla (kaupungin suoraan tai välillisesti tukemana) järjestettävä toiminta, esim. edustustason sarjatoiminnan ottelutapahtumat, junioriturnaukset, lajinäytökset/-esitykset.

2. Yksittäiset kertaluonteiset tai säännöllisesti toistuvat liikunta-/urheilu tapahtumat

Lähtötaso:

1. Vähintään sata ko. koko luokan tapahtumaa vuosittain kaupungin tukemana ja yhteistyökumppaneiden tai kaupungin järjestämänä (n. 2 tapahtumaa viikossa)

2. Vähintään 25 erillistapahtumaa vuosittain kaupungin tukemana ja yhteistyökumppaneiden tai kaupungin järjestämänä

Tavoitetaso: Kaupungin suoraan tai välillisesti tukemien tapahtumien määrän säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla (kummassakin tapahtumakategoriassa).

Vastuutaho: Liikuntapalvelut

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Strategisten tavoitteiden saavuttamisen edellyttämien liikuntapalveluiden tuottamisen osalta suurin riski on liikuntapaikkojen ja -kiinteistöjen turvallisen käytettävyyden madaltuminen tai käytettävyyden loppuminen kokonaan kiinteistöjen heikkenevän kunnon seurauksena ilman suunnitelmia

korvausinvestoinneista tai peruskorjauksista palveluverkkoselvitykseen kirjattujen toimenpide-ehdotusten mukaisesti. Tämä riski on myös yksikön kannalta taloudellinen tulokertymätavoitteiden vaarantumisen seurauksena.

Tulevaisuuden suunnitelmien ja ratkaisunäkymien puuttuminen erityisesti käytetyimmissä kohteissa (mm. liikuntahallit, pääkentät- ja reitit) johtaa liikunnan ja urheilun harrastamisen vähenemiseen ja asukkaiden hyvinvoinnin ja kaupungin elinvoiman alenemiseen. Koulujen liikuntasalien osalta palveluverkosta poistuu suljettujen koulujen vaikutuksesta v. 2026–2028 noin 2000–3000 m² liikuntatilaa.

Yhtenä riskinä voidaan nähdä myös se, että palveluverkkoselvityksen mukaisesti ei palveluverkon vanhemmista osista päästä toimenpide-ehdotusten mukaisesti riittävällä tasolla luopumaan ja keskittämään palveluita harvempaan mutta laadukkaampaan osaan liikuntapaikoista (koulujen poistuvien salien riittävä korvaaminen kysynnän kattamiseksi). Tällöin riskinä on riittämätön ylläpidon taso ja liikuntapaikkojen käytön hallinnan epäselvyys ja tätä kautta liikuntapaikkojen käytön laatu- ja turvallisuustason aleneminen.

Liikuntapaikkojen, erityisesti uimahallien käytön osalta on olemassa jo tällä hetkellä myös henkilöstöraamin riittävyuden sekä henkilöstön saatavuuden riski asiakasturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Uuden uimalan/vesiliikuntakeskuksen osalta riski tulee ehkäistä riittävällä henkilöstöresurssivarauksella jo hankkeen suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa.

TULOSLASKELMA

LIIKUNTAPALVELUIDEN YKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	64 128	26 500	26 500	26 500	26 500	0	26 500	26 500
Maksutuotot	596 848	446 800	600 000	346 800	386 800	-60 000	314 000	314 000
Tuet ja avustukset	22 316	40 000	35 405	40 000	40 000	0	40 000	40 000
Muut toimintatuotot	241 191	309 500	300 000	309 500	269 500	-40 000	269 500	269 500
Toimintatuotot yhteensä	924 483	822 800	961 905	722 800	722 800	-100 000	650 000	650 000
Valmistus omaan käyttöön	-1	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-713 943	-732 330	-764 379	-750 639	-767 481	-35 151	-767 481	-767 481
Palvelujen ostot	-347 347	-489 200	-450 000	-469 200	-453 382	35 818	-453 382	-453 382
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-190 329	-206 400	-210 000	-206 400	-205 376	1 024	-205 376	-205 376
Avustukset	-57 270	-35 000	-54 920	-55 000	-55 000	-20 000	-55 000	-55 000
Muut toimintakulut	-25 724	-19 670	-20 000	-19 670	-19 670	0	-19 670	-19 670
Toimintakulut yhteensä	-1 334 612	-1 482 600	-1 499 299	-1 500 909	-1 500 909	-18 309	-1 500 909	-1 500 909
Toimintakate	-410 130	-659 800	-537 394	-778 109	-778 109	-118 309	-850 909	-850 909

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

LIIKUNTAPALVELUIDEN YKSIKKÖ (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	8 578	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-7 116 702	-8 046 723	-8 046 723	-8 046 723	-8 441 065	-394 342	-8 441 062	-8 441 062
Toimintakate	-7 108 124	-8 046 723	-8 046 723	-8 046 723	-8 441 065	-394 342	-8 441 062	-8 441 062
Toimintakate yhteensä	-7 518 255	-8 706 523	-8 584 117	-8 824 832	-9 219 174	-512 651	-9 291 971	-9 291 971

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

1. Yksikön toiminnan peruspalveluiden (seurayhteistyö, liikuntapaikkojen käytön hallinta, tapahtumayhteistyö) järjestämistoiminnan riittävä resursointi henkilöstön ja ylläpitoresurssien osalta. Liikunta-paikkojen palveluverkkoselvityksen mukaisten toimenpide-ehdotusten linjausten hyödyntäminen kaupunkilaisille ja seuroille tarjottavan tehokkaan liikuntapaikkaverkoston ja -palveluiden kartoittamiseksi priorisoinnin kautta.

Ulkoliikuntapaikkojen (kentät, reitit) ylläpidon järjestäminen kokonaan sisäisenä ostopalveluna (konkannan siirto sisäisesti vielä kesken) teknisten palveluiden tuottamana yhteisesti sovitusti ja resurssi- ja maankäyttömahdollisuudet huomioiden.

2. Liikuntapalveluiden vahva osallistuminen ja vaikuttaminen liikuntapaikkainvestointien sekä liikuntapaikkojen korjausvelan hoitamisen suunnitteluun yhteistyössä kaupunkikonsernin rakennuttajien ja tilahallinto-organisaatioiden kanssa. Korjausvelan hoitokeinoina korvausinvestoinnit, peruskorjaukset sekä tarvittaessa palveluverkkoselvityksen mukaiset kohteista luopumiset.

Erityispainopisteenä Katariinan uimalan/vesiliikuntakeskuksen suunnittelu ja hankkeen toteuttamisen aloittaminen (vanhan uimalarakennuksen purku syksyllä -27) sekä lähiliikuntapaikkojen investointien jatkaminen laaditun kohdesuunnitelman mukaisesti koko taloussuunnitelmakauden ajan. Uimahallin sulkua huomioitu tulokertymätavoitteessa (yhdessä koulujen salien tulokertymän vähentämisen kanssa).

3. Kaupungin hallinnoimien kaikkien liikuntapaikkojen ilt- ja viikonloppukäytön tilavarausten hallinnoinnin vakiinnuttaminen edelleen liikuntapalveluiden ja tilavarausten alaisuuteen asiakaspalvelun sujuvoittamiseksi. Kaupungin kiinteistöselvityksessä esitettyjen liikuntapaikkojen hallinnointijärjestelyjen toteuttaminen (Savotta ja mahdollisesti ostopalvelut ammattikorkeakoululta).

4. Hyvinvointilautakunnan alle kohdennettujen investointimäärärahojen kautta toteuttavien lähiliikuntarakentamiskohteiden toteuttaminen 2027–2028 (Karhuvuoren urheilutalon/koulun kenttien korjaukset, Mussalon ulkokuntosali, Karhulan kuntoportaati/kumparepuisto). Lähiliikuntarakentamiskohteille haetaan valtion investointitukea.

Koneet ja kalusteet- hankintamäärärahojen varauksen kautta toteutetaan valmistuvan Karhulan koulun liikuntahallin kuntosalin laitteiden hankinta sekä olemassa olevien kuntosalien laitekannan uusiminen salien turvallisuuden ja käytettävyyden takaamiseksi strategiatavoitteen mukaisesti.

Teknisten palveluiden vuosikorjauksena ollaan toteuttamassa myös Kotkan (Ruonalan) urheiluhallin kentän uusiminen.

5. Jatketaan ulkopuolisella rahoituksella toteutettavaa "Voimaa, vetreyttä ja virkeyttä-liikuntaa yli 65-vuotiaille"-hanketta edellyttäen, että ulkopuolinen LVV:n liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus myönnetään

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Valmistuvien liikuntapaikkainvestointien hallittu ja oikein resursoitu käyttöönotto tarkasti sovituin vastuun kaupunkikonsernin eri organisaatioiden välillä.

Liikuntapalvelut keskittyvät palveluiden tuottamisessa ja suunnittelussa painottamaan kotkalaisten hyvinvointia lisääviä toimia ja suunnitelmia sekä myös elinvoimaa ja viihtyvyyttä edistäviä toimenpiteitä.

Liikuntaolosuhteiden kehittäminen ja parantaminen kaupungin investointisuunnitelmien puitteissa, korjausvelan lyhentäminen edelleen suunnitelmakaudella poistamalla palveluverkosta kohteita (mm. koulujen liikuntasaleja).

Varautuminen ja suunnitelman tekeminen toisen uimahallin purun ja uuden uimahallin rakentamisen aikaiseen tilanteeseen eli miten mahdollistetaan käyttökätkon aikainen kohtuullinen korvaava liikuntatoiminta muissa kohteissa asiakkaille.

Myös tulevina vuosina edistetään matalan kynnyksen lähiliikuntapaikkojen saavutettavuutta sekä viestintää liikuntapaikkojen käytön mahdollisuudesta kaikille. Lisäksi panostetaan edelleen seurayhteistyön kehittämiseen ja aktiiviseen yhteydenpitoon.

Kulttuurin vastuualue

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Kulttuurin vastuualue
Toiminnot	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kaupunginkirjasto ja Kymenlaakson museo
Vastuuhenkilö	Kulttuurijohtaja
Toiminta-ajatus	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut vastaa Kotkan kulttuurin kokonaisvaltaisesta kehittämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa kulttuuritoiminnan suunnittelua, tuottamista ja kehittämistä. Lisäksi kulttuuri- ja tapahtumapalvelut vastaavat seudullisesta kulttuuri- ja tapahtumayhteistyöstä, kulttuurin ja taiteen tukemisesta, yleishallinnosta, viestinnästä ja markkinoinnista, toimitiloista, kuntayhteistyöstä ja kulttuuriavustusten jakamisesta.

Kaupunginkirjasto järjestää kirjasto- ja tietopalveluja pääkirjaston, kahden lähikirjaston, kirjastoauton sekä Kyyti-kirjastoverkon välityksellä. Kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin. Kirjasto tukee lukemiskulttuuria, monipuolista luku- ja kirjoitustaitoa sekä tiedon hankintaa. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kymenlaakson museon toiminta-ajatuksena on tutkia, tallentaa ja tehdä näkyväksi kotkalaista ja kymenlaaksolaista kulttuuriperintöä. Myös valtakunnallisesti aktiivinen museo toimii maakunnallisena keskusmuuseumona ja Kotkan kaupunginmuseumona. Museo rakentaa ymmärrystä alueen menneisyydestä ja tulevaisuudesta, tukee asukkaiden ja yhteisöjen tietoisuutta juuristaan ja moninaisesta kulttuuriperinnöstään, lisää palveluillaan heidän osallisuuttaan ja hyvinvointiaan sekä herättää ylpeyttä heidän omasta kotiseudustaan. Osana Merikeskus Vellamo se on matkailun kärkikohde, joka vetää puoleensa myös kansainvälisiä matkailijoita.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: strategiset toimenpiteet ja mittarit

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille

Strateginen toimenpide 1.1. Luomme yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta: kannustamme kaupunkilaisia omaehtoiseen toimintaan ja aktiivisuuteen. Tuemme osallistavaa kaupunkikulttuuria sekä panostamme yhteisöllisyyteen ja ehkäisemme alueellista eriarvoistumista koko kaupungin alueella, jotta kaikilla kaupunkilaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ja viihtyä kotikaupungissaan.

Toimenpide: Myönnämme kulttuuriavustuksia kaupunkilaisten omaehtoiseen toimintaan

Mittari: Myönnettyjen avustusten määrä

Lähtötaso: 40

Tavoitetaso: 45

Vastuutaho: Hyvinvointilautakunta

Toimenpide: Järjestämme monimuotoista lastenkulttuuritoimintaa lapsille ja perheille

Mittari: Lastenkulttuurikeskus Laivurin maksuttoman toiminnan asiakaskontaktien määrä

Lähtötaso: 42 000

Tavoitetaso: Pidetään lähtötaso

Vastuutaho: Lastenkulttuurikeskus Laivuri

Toimenpide: Kehitämme Kaikukortti-toimintaa yhdessä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen kanssa

Mittari: Jaettujen Kaikukorttien määrä

Lähtötaso: 500

Tavoitetaso: Pidetään lähtötaso

Vastuutaho: Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut & hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualue

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää ympäristöä

Strateginen toimenpide 2.4 Toimimme mahdollistajana monipuoliselle kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumatarjonnalle: kehitämme kulttuuripalveluita ja tuemme kaupunkikonsernin kulttuurilaitoksia. Vahvistamme kulttuurin, luovan talouden, liikunnan ja urheilun roolia kaupunkimme vetovoimassa ja yhteisöllisyydessä. Edistämme laajenevaa tapahtumatoimintaa, kärkenä Kotkan Meripäivät. Hyödynnämme Satama Areenaa tapahtumateollisuuden paikkana.

Toimenpide: Kehitämme yksikön järjestämiä ja tukemia maksuttomia kulttuuritapahtumia, kärkenä Kotkan Meripäivät ja Aaltoja-tapahtumat.

Mittari: Maksuttomien tapahtumien lukumäärä ja asiakkaiden käyntimäärä

Lähtötaso: 100/ 250 000

Tavoitetaso: Pidetään lähtötaso

Vastuutaho: Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Kymenlaakson museo: strategiset tavoitteet ja mittarit

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille

Strateginen toimenpide 1.6 Edistämme kulttuurihyvinvointitoimintaa: kehitämme kulttuuripalvelujen matalan kynnyksen saatavuutta ja moniammatillista yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa

Toimenpide: Teemme yhteistyötä eri kaupungin toimijoiden kanssa ja kehitämme tapoja tarjota eri ryhmille matalankynnyksen palveluja (nuoret ja seniori-ikäiset).

Mittari: Kymenlaakson museon yhteistyötapahtumien ja osallistujien määrät

Lähtötaso: 10/200

Tavoitetaso: Pidetään lähtötaso.

Vastuutaho: Kymenlaakson museo

Strateginen tavoite 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä

Strateginen toimenpide 2.2 Edistämme kestäväää kaupunkikehitystä: toteutamme ilmastonmuutoksen hillintää sekä siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä osana jokapäiväistä toimintaamme. Huolehdimme yhdyskuntarakenteen kestävydestä sekä elinympäristön puhtaudesta ja terveellisyydestä.

Toimenpide: Varmistamme kierrätyksen periaatteiden toteutumisen työyksikössämme. Kiinnitämme huomiota vastuullisuuteen Green Key -sertifikaatin kriteerien mukaisesti.

Mittari: Green Key-sertifikaatin saaminen

Lähtötaso: Green Key -sertifikaatti

Tavoitetaso: Sertifikaatin säilyminen

Vastuutaho: Kymenlaakson museo/Merikeskus Vellamo

Strateginen toimenpide 2.3 Kehitämme asumisen vetovoimaa ja kulttuurikohteita: kehitämme viihtyisiä asuinympäristöjä ja keskustojen kaupunkikuvaa korkeatasoisella kaupunkisuunnittelulla koko kaupungin alueella. Nostamme Ruotsinsalmen kaksoislinnoituksen ja Kantasataman profiilia merkittävänä matkailu- ja kulttuurikohteina. Kehitämme lisäksi Alvar Aallon Sunilaa vetovoimaisena asuin- ja matkailukohteena

Toimenpide: Osallistumme asuinympäristöjen ja keskustojen kaupunkikuvan kehittämiseen tuomalla työhön kulttuuriperinnön ja historian näkökulmia.

Mittari: Pidämme yllä linnoituskaupungin- ja teollisuusperinnön korkeaa profiilia yleisölle suuntautuvassa näyttelytoiminnassamme (osallistujien määrä).

Lähtötaso: 60 000 maksanutta kävijää/vuosi, kaikki kävijät 100 000/vuosi

Tavoitetaso: 80 000 kävijää, kaikki kävijät 140 000/vuosi

Vastuutaho: Kymenlaakson museo

Osaava Kotka

Strateginen tavoite 3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa ja tulevaisuutta

Strateginen toimenpide 3.3 Edistämme elämänlaajuista oppimista: rakennamme kaikille ikäryhmille sopivia oppimispolkuja, jotka vastaavat muuttuvan työelämän ja arjen tarpeisiin.

Toimenpide: Huomioimme nuoret järjestämällä heille mahdollisuuksia testata ja kokeilla erilaisia taitoja museoympäristössä.

Mittari: Osallistuvien TET-harjoittelijoiden määrä (18-vuotiaita eri mittaisilla työelämään tutustumisjaksoilla)

Lähtötaso: 6

Tavoitetaso: 8

Vastuutaho: Kymenlaakson museo

Toimenpide: Huomioimme nuoret aikuiset järjestämällä heille mahdollisuuksia testata ja kokeilla erilaisia taitoja museoympäristössä.

Mittari: Nuorille aikuisille (alle 18–29-vuotiaat) järjestetyt työpajat Kymi-United hankkeessa

Lähtötaso: 15

Tavoitetaso: 25

Vastuutaho: Kymenlaakson museo

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen toiminnan kehittämisen kannalta riskinä ovat henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys suhteessa toimintaan: esimerkiksi suur tapahtumien (Kotkan Meripäivät, Aaltoja! Valoa ja ääntä Kotkassa) lakisääteisten velvoitteiden (mm turvallisuuspalvelut) kustannukset nousevat kaupungista riippumattomista syistä. Riskinä on myös kuntalaisten itse järjestämän kulttuuritoiminnan hiipuminen tekijöiden ikääntyessä sekä ulkopuolisen rahoituksen vähetessä. Kotkan kaupunginteatterin ja Kymi Sinfoniettan toiminnan riskejä ovat valtionosuustuen määrien

leikkaukset, sekä erityisesti Sinfoniettan kannalta, Kouvolan kaupungintukiosuuteen liittyvä epävarmuus.

Kymenlaakson museo

Kymenlaakson museon toiminnalle riskejä aiheuttavat niin asiakkaiden kuin yhteiskunnan niukkevat resurssit. Tämä näkyy suoraan palveluiden tuotannon priorisointina ja palveluiden tuotannon hidastumisena sekä heikennyksenä niiden saavutettavuudessa. Kehityskulku lisää painetta huomioida entistä enemmän haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, joiden omat resurssit ovat vähentyneet tai heikentyneet merkittävästi. Niin näyttelyille kuin kokoelmille riskin puolestaan muodostavat tilojen parannusten ja kehittämisen viivästykset sekä mahdolliset ohjelmien toimintahäiriöt ja mahdolliset yhteiskuntaan koskevat kriisit.

Kaupunginkirjasto

Uuteen hankintalakiin esitetyt, Kyyti-kirjastojenkin järjestelmäyhteistyötä uhanneet muutokset eivät toteutuneet. Sen sijaan Kyyti-kuntien nopeasti heikkenevä talous voi vaikuttaa yhteistyötä edellyttäviin tehtäviin, esimerkiksi yhdessä hankittavien verkkoaineistojen, kuten e-sanomalehtien tilauksiin.

TULOSLASKELMA

KULTTUURIN VASTUUALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	741 647	745 462	608 000	745 462	773 500	28 038	773 500	773 500
Maksutuotot	50 597	0	66 378	0	65 000	65 000	65 000	65 000
Tuet ja avustukset	127 209	168 300	206 549	168 300	203 000	34 700	203 000	203 000
Muut toimintatuotot	198 482	72 000	182 325	72 000	238 000	166 000	238 000	238 000
Toimintatuotot yhteensä	1 117 935	985 762	1 063 252	985 762	1 279 500	293 738	1 279 500	1 279 500
Valmistus omaan käyttöön	420	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-3 784 848	-4 026 318	-4 058 382	-4 126 976	-4 158 407	-132 089	-4 158 406	-4 158 406
Palvelujen ostot	-1 484 232	-1 276 449	-1 195 589	-1 276 449	-1 362 194	-85 745	-1 322 194	-1 322 194
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-535 334	-520 120	-601 317	-520 120	-580 089	-59 969	-580 089	-580 089
Avustukset	-3 677 390	-3 794 223	-3 794 223	-3 794 223	-3 850 495	-56 272	-3 850 495	-3 850 495
Muut toimintakulut	-168 783	-159 608	-150 349	-159 608	-62 463	97 145	-62 463	-62 463
Toimintakulut yhteensä	-9 650 586	-9 776 718	-9 799 860	-9 877 376	-10 013 648	-236 930	-9 973 647	-9 973 647
Toimintakate	-8 532 231	-8 790 956	-8 736 608	-8 891 614	-8 734 148	56 808	-8 694 147	-8 694 147

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

KULTTUURIN VASTUUALUE (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	2 038	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-3 652 225	-3 654 939	-3 654 939	-3 654 939	-3 723 738	-68 799	-3 723 737	-3 723 737
Toimintakate	-3 650 187	-3 654 939	-3 654 939	-3 654 939	-3 723 738	-68 799	-3 723 737	-3 723 737
Toimintakate yhteensä	-12 182 418	-12 445 895	-12 391 547	-12 546 553	-12 457 886	-11 991	-12 417 884	-12 417 884

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Toimintamme läpileikkaavia teemoja ovat

yksikön tapahtumatuotantoprosessien kehittäminen

kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten edistäminen

kuntalaisten kuulemisen, osallisuuden ja yhteistyön edistäminen

hyvän yhteistyön edelleen kehittäminen muiden vastuualueiden ja yksiköiden kanssa.

ympäristöystävällisyys

vastuullisuus ja saavutettavuus

oppiminen ja työhyvinvointi

Jatkamme Kotkan Meripäivien ja muiden tapahtumiemme sisällön, tuotannon ja viestinnän kehitystyötä, painopisteinä paikallisuuden ja alueellisuuden edistäminen, ympäristöystävällisyys, vastuullisuus ja saavutettavuus. 2027 itse tuottamiemme tapahtumia ja tilaisuuksia ovat muun muassa Kotkan Meripäivät ja Lasten Meripäivät, Aaltoja! Valoa ja ääntä Kotkassa sekä Kulttuuri kurvaa kylille -yhteistyötapahtumat kylä- ja kaupunginosayhdistysten kanssa.

Kehitämme edelleen Lastenkulttuurikeskus Laivurin toimintaa Laivurinkatu 7-kiinteistössä sen avautuessa 2027 alussa pitkällisten korjaustöiden jälkeen. Jo vakiintuneiden kerhotoimintojen lisäksi etsimme ja kehitämme uusia laadukkaita ja saavutettavia kerhokokonaisuuksia yhteistyössä monien kumppaneidemme kanssa. Laivurin tapahtumia ovat Lasten Kulttuuriviikot, Valtakunnallinen lastenkulttuuriviikko, Lasten Meripäivät, Lukulokakuu ja Satuviikko, Aaltoja! -festivaali ja Lapsen oikeuksien viikko. Vaihtuvien näyttelyiden ohella Laivurin muuta toimintaa ovat avoin toiminta (mm. Kie-likkerho, Nuorisoteatterin kerhoryhmä, Naperokino, Luovat kerhot), Itsenäisyysjuhla 3-luokkalaisille, Kulttuuri kurvaa kylille (lapsiperheohjelma), joulunajan ohjelmakokonaisuus ja kulttuurikasvatusohjelma eskareista 9lk saakka. Jatkamme Hämeenlinnan ARX-lastenkulttuurikeskuksen Loistoluokka -valotaidehankkeen kumppanina. Seuraamme aktiivisesti Lastenkulttuuriliiton toimintaa ja osallistumme sen tapahtumiin.

Kehitämme edelleen Kotkan kulttuurihyvinvointitoimintaa edistäen sitä sekä omalla työllä että verkostojen kautta (muun muassa Kymenlaakson hyvinvointityöryhmä, ikääntyneiden kulttuurihyvinvointityöryhmä, Hyvän Mielen Ryhmä) sekä syventämällä yhteistyötä hyvinvoinnin ja työllisyyden yksikön kanssa muun muassa sektorit ylittävissä moniammatillisissa yhteistyöryhmissä ja Kaikukortti-toiminnassa. Kehitämme Kulttuurilähete-toimintaa yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa.

Edistämme kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja kuntalaisten osallisuutta järjestämällä säännöllisesti Kotkan kulttuurialan ja yritysten toimijoiden kuulemisia (mm Kulttuurifoorumi, Markkinapäivän Kulttuurihöpinät). Panostamme laajaan tapahtumayhteistyöhön, taidelaitosten, kulttuuriyhteis-

söjen ja -tapahtumien kanssa. Yhteistyötahojamme ovat muun muassa Kotkan Nuorisoteatteri, Kotkan Kaupunginteatteri, Kymi Sinfonietta, kuorot, harrastajateatterit, Merikeskus Vellamo, Satama Areena, Kotkan Kauppatie, kaupunginkirjasto, kaupungin muut vastualueet ja yksiköt (mm. varhaiskasvatus, opetustoimi), Unicef, Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori, Taidetila Kanvaasi, Kotkan seudun musiikkiopisto, alueen oppilaitokset (XAMK; Ekami) sekä alueen taiteilijat ja kulttuurin tuottajat. Valtakunnallisia kumppaneitamme ovat muun muassa Tapahtumateollisuus ry, Konserttikeskus, Kulttuuripankki, Lastenkulttuuriliitto ry. Tapahtumayhteistyökumppaneitamme ovat muun muassa Puistosessarit, Teknotorstai, Outomaa, Kotka Pride, Stage27, Kotka Art, Kymijoen Lohisoitto, Kolmikulma Art, Kolahtaako?, Kotkalaisen kirjallisuuden viikko, Kotkan Kritiikkipäivät, Uusi suomalainen essee -kirjoituskilpailu ja Kymenlaakson tanssi ry.

Jatkamme yhteistyötä kulttuurikumppanien (Kotkan Taiteilijaseura, Kotka Jazz, Kymijoen Lohisoitto, Pro Sunila, Uuno Klamin kansainvälisen sävellyskilpailun kannatusyhdistys) kanssa kolmivuotisen (2026–2028) sopimuskauden puitteissa, yhteistyötä edelleen kehittäen.

Vuonna 2027 Meripäivät-sivuston kehittämisessä keskitytään erityisesti kohderyhmien huomiointiin sekä käyttäjäpolkujen suunnitteluun. Sivustolle rakennetaan selkeät toiminnot uutis- ja artikkelisällöille, jotta sisältö tukee entistä paremmin tapahtuman viestintää ja markkinointia. Kansainvälistymistä edistetään asentamalla Meripäivien sivustolle käännöstyökalu. Sivuston käytettävyyttä ja mobiilikokemusta parannetaan jatkuvasti, erityisesti tapahtumaohjelmien selailun osalta. Lisäksi varaudutaan toteuttamaan tarvittavat akuutit korjaustoimenpiteet sekä turvallisuuspäivitykset sivuston toimivuuden ja tietoturvan varmistamiseksi. Aaltoja!-tapahtuman graafiset materiaalit ja viestintäsuunnitelma päivitetään. 2027 jatkokehitämme myös koko yksikön tiedottamisen työvälineitä, kuten tiedottamisen vuosikelloa ja jatkamme sosiaalisen median kanavien kehitystyötä.

Kehitämme syksyllä 2025 avatun, 15 maakunnan yhteisen Kulttuuripankin toimintaa yhteistyössä Kymenlaakson liiton ja alueen muiden kuntien kanssa.

Kehitämme yksikön hallinnoimien kulttuuritilojen (Konserttitalo, Nelosteatteri, Vanha paloasema) käyttöä ja toimivuutta. Toimimme proaktiivisesti tyhjillään olevien, kaupungin omistamien rakennusten kulttuuritoiminnalle käyttöön ottamiseksi (mm. Kotkansaaren vanha kaupunginsairaala, Lai-vurinkatu 7).

Huolehdimme yksikön työhyvinvoinnista yhdessä suunniteltujen kuukausittaisten työhyvinvointituokioiden kautta. Toteutamme yksikön henkilöstön kanssa 1–2 ammatillista tutustumismatkaa sekä panostamme henkilökunnan ammatillisen osaamisen päivittämiseen täsmäkoulutuksilla.

Kymenlaakson museo

Kymenlaakson museo täyttää 100 vuotta. Museo panostaa vaikuttavuuteensa erilaisilla toimenpiteillä. Seudun kulttuuriperinnön tunnettuutta ja merkityksellisyyttä edistetään koko henkilökuntaa ja yleisöä laajasti osallistavilla juhlanäyttelyillä, julkaisulla ja viestinnällä. Museo aloittaa uuden

aluevastuumuseokauden. Kausi kestää vuoteen 2030. Kotkan kuvataideohjelman mukainen taide-museon esiselvitys valmistuu samoin kokoelmakeskuksen tilatarveselvitys. Museo hakee aktiivisesti uusia hankkeita niin kokoelmahallinnan turvallisuuden, yhteisötyön kuin sisältöjen saavutettavuuden parantamiseksi kiinnittämällä huomiota eri-ikäisiin ryhmiin. Myös teollisen kulttuuriperinnön tallentamiseen ja tutkimiseen panostetaan valmistelemalla tulevien vuosien hankkeita ja hakemalla niihin kumppanuuksia. Museo toteuttaa koko Kymenlaaksoa koskevan valokuvakilpailun juhluvuotenaan. Museo toteuttaa koko toimintaansa koskevan viestintästrategian.

Yleisötyössä pääpaino on museon 100-vuotisjuhlanäyttelyiden toteuttamisessa ja avaamisessa. Avaamme valokuvista koostuvan näyttelyn ja uuden osan päänäyttelyyn sekä lisäksi järjestämme tapahtumia ja julkaisemme juhla kirjan. Tavoittelemme uusia asiakasryhmiä monipuolisella yleisötyöllä, mm. Julkaisemalla podcast-sarjan. KymiUnited - Museot maahanmuuttajien osallisuuden vahvistajina –hanke (ESR+) jatkuu yhteistyössä päätoteuttaja XAMK-ammattikorkeakoulun kanssa. Museo tavoittaa hankkeella uusia yleisöjä ja kokeilee uusia toimintamalleja. Hankkeen puitteissa järjestetään seminaari, pienimuotoinen näyttely hankkeen tuotoksista sekä erilaisia pop up -tapahtumia ja työpajoja. Merivartiolaiva Telkkä avataan yleisölle.

Kokoelmatyön pääpaino on kiinnittää huomiota kokoelmakeskuksen tilojen ja olosuhteiden parantamiseen. Kokoelmatilojen osalta etsitään edelleen pitkäaikaista ratkaisua niin taidekokoelmien säilytystiloiksi kuin joidenkin suurikokoisten esineiden, kuten hylynosien säilyttämistavaksi. Edistämme Kantasataman satamanostureiden (2) kunnostusprojektia kaudella 2027–2028. Merivartiomuseon karttuvan kokoelman ja arkistoaineistojen järjestämistä jatketaan. Kokoelmakeskuksen tilatarveselvitys toteutetaan erityisesti kuvataidekokoelmien kattavan hallinnan ja säilytyksen toteuttamiseksi.

Alueellisessa työssä

Alueellisessa työssä keskeistä on museolakiin perustuva museotoiminnan edistäminen alueella sekä kulttuuriympäristöön kohdistuva asiantuntija- ja viranomaistyö (arkeologia ja rakennustutkimus). Kulttuuriympäristötyön näkyvyyttä parannetaan edelleen mm. kuntakierrosten avulla. Alueellista työtä paikallismuseoiden kanssa vahvistetaan ja teollisuusperinnön verkostotyötä mm. Kymenlaakson teollisuusperintöreitien osalta kehitetään.

Kymenlaakson museo toimii Merikeskus Vellamossa. Museo osallistuu aktiivisesti Vellamon asiakaskokemuksen ja digitaalisen saavutettavuuden parantamiseen ja ylläpitoon sekä kiinnittää huomiota työskentelyolosuhteisiin ja muuhun turvallisuuteen sekä kestäväyyteen.

Kaupunginkirjasto

Kirjaston lakisääteinen tehtävä on edistää lukutaitoja ja -harrastusta, ja tehokkaimmin näitä elämän ajan kehittyvä taitoja voidaan edistää jo varhaislapsuudessa. Myös vuonna 2027 kirjaston toiminnan painopisteinä ovat sekä lapset ja nuoret että ikääntyvälle väestölle tarkoitetut toimet. Pääkirjastossa lasten ja nuorten osasto saa alkuvuodesta käyttöönsä uudistetut tilat.

Kirjaston kontekstissa lukutaidoilla tarkoitetaan tekstin ymmärtämisen ja tuottamisen taidon lisäksi myös medialukutaitoja, tieto- ja viestintäteknillisiä taitoja sekä valmiuksia tunnistaa informaation laatua, turvallisuutta ja vaikuttimia. Uutena medialukutaitona on noussut kyky käyttää ja arvioida tekoälyyn liittyviä palveluja. Kirjasto jatkaa asukkaiden tutustuttamista tekoälyyn.

Kirjasto toteuttaa työtään yhteistyössä kaikkien Kotkan päiväkotien ja koulujen kanssa vierailujen, lähikirjastojen tai kirjastoauton avulla. Kirjasto esittelee ja avaa sisältöjä sekä järjestää kullekin ikä- tasolle sopivia tapahtumia esim. satutuntien, lukukoirien, yleisötapahtumien ja lukupiirien muodossa.

Kirjaston välineinä ovat painetun kirjallisuuden lisäksi erilaiset elektroniset, verkon kautta käytettävät aineistot, kuten e-kirjat ja -lehdet sekä musiikki. Kirjasto myös opastaa niiden käyttöön tarvittavia erilaisia teknologioita, ohjelmistotuotteita ja laitteita kaikille väestöryhmille.

Kirjasto toimii aktiivisesti useissa verkostoissa, ja hyödyntää mm. Kymenlaakson kirjastojen yhteistä Kyyti-kirjastojärjestelmää yhteisen aineisto- ja asiakasrekisterin, markkinoinnin, hankinnan ja logistiikan osalta. Kaupungin muu organisaatio, järjestöt ja yksittäiset vapaaehtoiset ovat kirjastolle tärkeitä erityisesti tapahtumatuotannon ja digiopastuksen järjestämisessä.

Vuonna 2027 Karhulaan valmistuu uuden koulukeskuksen yhteyteen myös uusi kirjasto. Kirjaston sijainti poikkeaa aiemmasta, ja on oletettavissa, että sen kävijämäärä kasvaa merkittävästi. Kirjasto avattaneen syyslukukauden 2027 alkaessa. Toiminnan suunnittelu ja muutto näkyvät henkilöstön työtehtävissä heti vuoden alusta.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Yksikön vuosien 2026–2028 toiminnan painopisteinä ovat kuntalaisten ja kulttuurin toimijakentän kanssa käytävä vuoropuhelu ja yhteistyö sekä kulttuuripalvelujen yhdenvertainen alueellinen saatavuus ja palvelujen tasa-arvoinen kohdentuminen eri väestöryhmille. Erityisinä painopisteinä ovat Kotkan Meripäivien pitkäjänteinen kehittäminen sekä kulttuurihyvinvointitoiminnan vakiinnuttaminen sekä yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä kaupungin muiden yksiköiden ja toimijoiden kanssa.

Yksikön järjestämiä tapahtumia kehitetään edelleen niin toiminnallisesti kuin ekologisesti. Painopisteenä on myös toimivien tilojen tarjoaminen taide- ja kulttuuritoimijoille taaten siten paikallisille toimijoille hyvät työskentelyedellytykset, houkutellen paikkakunnalle myös uusia alan ammattilaisia. Satama Areenan kanssa tehtävää yhteistyötä syvennetään pitkäjänteisesti. Lastenkulttuurikeskus Laivurin toimintaa kehitetään erityisesti lapsiperheiden tarpeiden sekä yleisen kulttuurihyvinvoinnin näkökulmasta.

Kulttuuriavustuksilla tuetaan paikallisten toimijoiden omaehtoista kulttuurityötä. Pitkäjänteistä yhteistyötä tehdään erityisesti vuosille 2026–2028 solmittujen kumppanuussopimusten kautta. Yksikön budjetista jaetaan myös kaupunkikonsernin kulttuuriyhtiöiden (Kotkan kaupunginteatteri, Kymenlaakson Orkesteri) avustukset.

Kymenlaakson museo

Kymenlaakson museon toiminnan painopisteenä vuosina 2026–2028 on lisätä toimintansa vaikuttavuutta ja kulttuuriperinnön tunnettuutta sekä arvostusta koko toiminta-alueella. Tavoitetta toteutetaan osana museon perustehtäviä laajalla yhteistyöllä, paremmalla viestinnällä ja hakemalla aktiivisesti toiminta-avustuksia hankkeisiin tai olemalla mukana hankkeissa. Museon aluevastuusemuseokausi (2027–2030) käynnistyy. Alueellisessa työssä keskeistä on museolakiin perustuva museotoiminnan edistäminen alueella sekä kulttuuriympäristöön kohdistuva asiantuntija- ja viranomaistyö (arkeologia ja rakennustutkimus). Museon teemallisia painopisteitä kokoelmatyössä ja yhteisölähtöisessä yleisötyössä ovat teollisuusperintö, kuvataide ja moninaisten yleisöjen huomioiminen. Museo on mukana maakunnan teollisuusperintöreitiverkostossa aktiivisena keskustelijana, aloitteentekijänä ja toimijana. Museo toteuttaa taidemuseoselvityksen, jossa luodaan tilannekuva Kotkassa ja arvioidaan mahdollisuuksia toimia taidemuseona. Sen pohjalta toteutetaan innostava suunnitelma museon kuvataidetoiminnan kehittämiseksi. Museo laatii kokoelmatilojen tarveselvityksen edistääkseen nykyisen kokoelmansäilytystilojen perusparannusta ja tehostamista sekä saadakseen kokoelmille lisää tiloja tarkoituksenmukaisesti. KymiUnited - museot maahanmuuttajien osallisuuden edistäjinä Kymenlaaksossa -hankkeella (2026–2027) saavutetaan tärkeää asiakastietoa toiminnan kehittämiseen kohderyhmän tarpeiden osalta.

Yhteiskunnan kriisinkestävyys, varautuminen sekä turvallisuus- ja huoltovarmuus koskettavat myös museotoimintaa. Kriiseihin ja uhkiiin varautumiseksi museo toteuttaa ja päivittää turvallisuus- ja pelastussuunnitelmansa kansallisten ohjeistusten mukaisesti. Museo seuraa tiiviisti valtakunnallista alan kehitystä näyttely- ja kokoelmatyössä ja vahvistaa myös kansainvälistä yhteistyötään. Museo kehittää myös kestäviä työtapoja läpileikkaavasti museotyössä.

Kaupunginkirjasto

Kirjaston lakisääteisenä tehtävänä on kaikkien lukutaitojen, myös medialukutaidon edistäminen. Laki edellyttää asiakkaille tarjottavan myös tekoälypalveluihin liittyvää tietoa ja opastusta sekä erilaisten tekoälytyökalujen saattamista kokeiltavaksi ja käytettäväksi. Tilanne vertautuu internetin läpimurtoon ja kirjastojen siloiseen rooliin. Koska tekoälyn kehitys on hyvin nopeaa, on myös kirjaston henkilöstön omaan osaamiseen ja erilaisiin kirjaston omiin kokeiluihin kiinnitettävä runsaasti huomiota.

Kirjastoasiakkaiden muuttuva tapa käyttää kirjastoa sekä kirjaston omat prosessien tehokkuuden vaatimukset kiihdyttävät fyysisen ja digitaalisen palvelupolun saumatonta yhdistämistä. Kirjaston toiminta saa yhä enemmän verkkokauppaomaisia piirteitä. Kirjasto ottaa taloussuunnitelmakaudella

2026–2028 käyttöön siihen liittyviä uusia automaation muotoja, esimerkiksi kellon ympäri avoinna olevan varausten noutopalvelun.

7.5 Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualueet	Opetustoimi ja Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

TULOSLASKELMA

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	880 566	839 000	839 000	839 000	699 000	-140 000	699 000	699 000
Maksutuotot	1 343 257	1 272 000	1 297 000	1 272 000	1 272 000	0	1 272 000	1 272 000
Tuet ja avustukset	990 085	959 600	919 600	934 600	834 600	-125 000	934 600	934 600
Muut toimintatuotot	63 058	59 000	59 000	59 000	29 000	-30 000	59 000	59 000
Toimintatuotot yht.	3 276 966	3 129 600	3 114 600	3 104 600	2 834 600	-295 000	2 964 600	2 964 600
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-56 819 293	-59 478 535	-59 388 396	-60 964 695	-60 997 924	-1 519 389	-60 927 925	-60 727 925
Palvelujen ostot	-12 580 566	-12 871 650	-13 051 650	-13 295 650	-13 169 058	-297 408	-13 169 058	-13 109 058
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 568 384	-1 723 952	-1 693 952	-1 758 952	-1 808 952	-85 000	-1 808 952	-1 808 952
Avustukset	-1 413 996	-1 501 500	-1 446 500	-1 467 500	-1 517 500	-16 000	-1 517 500	-1 517 500
Muut toimintakulut	-101 295	-104 718	-84 718	-104 718	-87 718	17 000	-87 718	-87 718
Toimintakulut yht.	-72 483 532	-75 680 355	-75 665 216	-77 591 515	-77 581 152	-1 900 797	-77 511 153	-77 251 153
Toimintakate	-69 206 566	-72 550 755	-72 550 616	-74 486 915	-74 746 552	-2 195 797	-74 546 553	-74 286 553

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	61 506	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-24 620 837	-23 857 012	-23 857 012	-23 857 012	-24 087 189	-230 177	-24 087 190	-24 087 190
Toimintakate	-24 559 332	-23 857 012	-23 857 012	-23 857 012	-24 087 189	-230 177	-24 087 190	-24 087 190
Toimintakate yhteensä	-93 765 898	-96 407 767	-96 407 628	-98 343 927	-98 833 741	-2 425 974	-98 633 743	-98 373 743

Kaupunginhallitus käsitteli 8.6.2026 vuoden 2027 talousarvion kehystä. Kehys perustuu kuluvan vuoden talousarvioon ja talousennusteeseen, joita on tarkennettu arvioimalla seuraavan vuoden toiminnan muutosten euromääräisiä vaikutuksia. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2027 talousarvioketähtäimessä on asetettu tasolle -74,49 milj. euroa. Tämä mer-

kitsee -1,94 milj. euron heikennystä vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Kehyksessä on varauduttu tuleviin palkankorotuksiin korottamalla henkilöstökuluja 2,5 prosentilla. Opetustoimen vastuualueen kotikuntakorvausmenoja on korotettu 0,45 milj. eurolla, jotta talousarvion määrärahat vastaavat toteutuneiden menojen tasoa.

Kehysvaiheen jälkeisessä talousarviotyössä opetustoimen vastuualueella on tunnistettu toimintakatteeseen vaikuttavia muutostarpeita. Johtajakokouksessa 21.9.2026 on linjattu, että opetustoimen talousarvioesitys lautakunnalle voi ylittää kehyksen enintään 0,26 milj. eurolla. Merkittävimmät muutokset johtuvat Kuntaliiton päivitetyistä valtionosuuslaskelmasta, jonka mukaan sekä kotikuntakorvaustulot että -menot pienenevät vuonna 2027. Lisäksi on arvioitu, että valtiolta saatavat tuet ja avustukset vähenevät, minkä vuoksi talousarvioesityksessä tuottoja alennetaan 0,10 milj. eurolla. Erityisluokanopettajakoulutuksen ostoon varaudutaan lisäämällä määrärahoja henkilökunnan koulutuspalveluihin.

Edellä esitettyjen muutosten seurauksena kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan vuoden 2027 talousarvioesityksen ulkoinen toimintakate on -74,75 milj. euroa.

Lautakunnan talousarvioesitykseen sisältyy vuoden 2027 nettomääräisiä investointeja 2,79 milj. euroa. Suurimmat kohteet ovat Karhulan koulukeskuksen kalustehankinnat 2,50 milj. eurolla ja Kotkansaaren koulun kalustehankinnat 0,22 milj. eurolla.

Opetustoimi

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualue	Opetustoimi
Toiminnot	Perusopetus, Lukiokoulutus, Luontokoulu Haili, Urheiluakatemia, Kotkan Opisto
Vastuhenkilö	Opetustoimenjohtaja
Toiminta-ajatus	Perusopetus tukee lapsen ja nuoren kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä perheiden kanssa. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvamista hyviksi ja tasapainoisiksi kansalaisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus on koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen lähtökohta ja jatko-opintojen perusta. Lukiokoulutus tukee opiskelijan kasvua ja kehittymistä tasapainoiseksi, vastuuntuntoiseksi ja sivistyneeksi kansalaiseksi, joka kykenee toimimaan kansainvälistyvässä ja muuttuvassa yhteiskunnassa ja jolla on valmiudet elinikäiseen oppimiseen. Lukiot antavat laaja-alaisen yleissivistyksen sekä valmentavat ja antavat kelpoisuuden jatko-opintoihin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä ammatillisessa koulutuksessa. Kotkan opisto järjestää laadukasta aikuiskoulutusta, taiteen perusopetusta ja ammatillista lisäkoulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Toiminta on kaikille avointa ja omaehtoisuuteen perustuvaa. Opisto pyrkii pitämään opiskelukustannukset kohtuullisina tavoittaakseen mahdollisimman suuren osan kotkalaisista. Lisäksi opisto järjestää yrityksille ja yhteisöille maksullista koulutusta ja ohjelmapalveluja. Opetustoimessa toimivat myös luontokoulu Haili ja Etelä-Kymenlaakson urheilijakoulutus.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.1. Luomme yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta

Toimenpide: Ohjaamme koululaisia harrastustoimintaan ja aktiiviseen elämäntapaan.

Mittari: Koulujen ops mukaiset kerhot (harrastamisen-malli)

Lähtötaso: Kerhojen määrä

Tavoitetaso: Kerhojen määrä kasvaa yli 5 %

Vastuutaho: Nuorisotoimi/opetustoimi

Toimenpide: Koulun kulttuurin kehittäminen- yhteisöllisyyden edistäminen

Mittari: Poissaolomäärät

Lähtötaso: Tilanne 2026

Tavoitetaso: 2027 määrät laskevia

Vastuutaho: Opetustoimi

Strateginen toimenpide 1.2. Arvostamme lapsiperheitä: varmistamme lapsiperheille tuottamiemme palvelujen laadun, turvallisuuden ja monipuolisuuden.

Toimenpide: Laadukkaan perusopetuksen edellytysten turvaaminen.

Mittari: Perusopetuksen yleisopetuksen ryhmäkoko

Tehostetun oppilaanohjauksen toteutuminen 8- ja 9-luokilla.

Lähtötaso: Keskimääräinen ryhmäkoko 18 opp.

152 opp tehostetussa oppilaanohjauksessa

Tavoitetaso: yleisopetuksen ryhmät ka alle 19 opp.

tehostetussa oppilaanohjauksen määrä vähenee

Vastuutaho: opetustoimi

Toimenpide: Teemme vahvaa yhteistyötä kotien kanssa

Mittari: Asiakaskysely kerran vuodessa

Lähtötaso: Ka alle 3.8 (5)

Tavoitetaso: Ka yli 4 (5)

Vastuutaho: Opetustoimi

Strateginen toimenpide 1.5. Edistämme liikunnallista elämäntapaa

Toimenpide: Perusopetuksen ops liikunnallisen elämäntavan edistäminen, lisätään fyysistä toimintakykyä.

Mittari:

Move-mittaustulokset

Koulujen Nykytilan arviointityökalu.

Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu, aktiivisuutta edistävä toiminta

Lähtötaso: Move Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 41.2

aktiivisuutta edistävä toiminta 65.9 %

Tavoitetaso: Move Parantunut tulos= 40

aktiivisuutta edistävä toiminta 70 %

Vastuutaho: Opetustoimi

Osaava Kotka

Strateginen tavoite 3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa.

Strateginen toimenpide 3.1. Vahvistamme Kotkaa koulutuskaupunkina: varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus sujuvaan ja laadukkaaseen oppimispolkuun.

Toimenpide: Koulutuspolku ammattiin asti.

Mittari: Suoritetut kurssit po:n oppilailla ammatillisessa koulutuksessa

Lähtötaso: Toiminta saadaan liikkeelle 2027

Tavoitetaso: 20 oppilasta on valinnut kursseja

Vastuutaho: Opetustoimi/Ekami

Toimenpide: Mahdollistetaan ylöspäin eriyttäminen

Mittari: Lukiokurssien määrä

Lähtötaso: 0 opiskelijaa

Tavoitetaso: 10 opiskelijaa

Vastuutaho: Opetustoimi

Strateginen toimenpide 3.3. Edistämme elämänlaajuista oppimista: rakennamme kaikille ikäryhmille sopivia oppimispolkuja, jotka vastaavat muuttuvan työelämän ja arjen tarpeisiin.

Toimenpide: Senioreiden arjen muuttuviin tarpeisiin vastaaminen.

Mittari: Senioreiden osuus Kotkan opiston opiskelijoista/lukuvuosi.

Lähtötaso: 26 %

Tavoitetaso: 30 %

Vastuutaho: Opetustoimi

Yrittävä Kotka

Strateginen tavoite 5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista.

Strateginen toimenpide 5.4. Edistämme yliopisto- ja korkeakoulutuksen tarjontaa sekä TKI-toimintaa Kotkassa.

Toimenpide: Tiivistetään yhteistyötä korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa

Mittari: Korkeakoulussa tai yliopistossa opiskelevien urheiluakatemiassa urheilevien määrä

Lähtötaso: 6

Tavoitetaso: 12

Vastuutaho: Opetustoimi

Toimenpide: Parannetaan mahdollisuuksia rakentaa yksilöllisiä opintopolkuja väyläopintojen avulla (XAMK).

Mittari: väyläopinnot ovat käytössä

Lähtötaso: Mahdollisuudet suorittaa

Tavoitetaso: Ensimmäiset opiskelijat aloittavat

Vastuutaho: Opetustoimi

Poikkileikkaavat teemat (kaupungin strategia)

1. Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö: vahvistamme kaupungin taloudellista kestävyyttä ja kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin älykkäällä sopeutumisella. Panostamme resurssien tehokkaaseen kohdentamiseen, älykästä teknologiaa hyödyntäviin työmenetelmiin sekä henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin.

Mittarit: Henkilöstön suositteluindeksi.

Opetustoimi:

Teknologia hyödyntäminen turvallisesti koulun arjessa. Riittävän osaamisen turvaaminen opetustoimen palveluiden rakentamisessa sekä hankinnoissa. Henkilöstön koulutus tietoturva-asioihin.

Mittari opetustoimi: Koulutus pv määrä.

2. Kestävä kehitys: edistämme kestäväää kehitystä tukemalla puhdasta siirtymää, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Opetustoimi:

Koulujen vuosittainen kestävä kehityksen toimintasuunnitelma. Luodaan positiivia luontokokemuksia ja kasvatetaan ympäristötietoisuutta Luontokoulu Hailin retkillä. Pyritään vähentämään koulujen saattoliikennettä viestinnän ja koulumatkahaasteen avulla.

Mittari: Vihreä lippu -ohjelmaan osallistuvien yksiköiden osuus

3. Kokonaisturvallisuus ja varautuminen: olemme turvallinen ja sopeutumiskykyinen kaupunki, joka ennakoi ja varautuu mahdollisiin häiriötilanteisiin ja kyberuhkiin. Edistämme asukkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia vahvistamalla yhteisöllisyyttä, arjen turvallisuutta ja valmiutta poikkeustilanteisiin.

Mittari: Asukkaiden kokema turvallisuus

Opetustoimi:

Turvallisuussuunnitelmien ajantasaistaminen ja harjoittelu. Opetuksessa huomioidaan kansalaisen perustaitoja.

Lasten ja nuorten turvallisuudentunteen vahvistaminen arjessa.

Mittari opetustoimi: Yksiköiden auditoinnit/lukuvuosisuunnitelmien arviot

TULOSLASKELMA

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	707 188	679 000	679 000	679 000	539 000	-140 000	539 000	539 000
Maksutuotot	547 741	532 000	532 000	532 000	532 000	0	532 000	532 000
Tuet ja avustukset	745 129	659 600	659 600	659 600	559 600	-100 000	659 600	659 600
Muut toimintatuotot	63 058	58 000	58 000	58 000	28 000	-30 000	58 000	58 000
Toimintatuotot yht.	2 063 116	1 928 600	1 928 600	1 928 600	1 658 600	-270 000	1 788 600	1 788 600
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-37 038 720	-38 781 594	-39 031 633	-39 751 135	-39 821 135	-1 039 541	-39 751 136	-39 551 136
Palvelujen ostot	-7 180 521	-6 944 458	-7 294 458	-7 394 458	-7 214 458	-270 000	-7 214 458	-7 154 458
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 341 978	-1 463 022	-1 463 022	-1 463 022	-1 513 022	-50 000	-1 513 022	-1 513 022
Avustukset	-373 023	-367 500	-367 500	-367 500	-417 500	-50 000	-417 500	-417 500
Muut toimintakulut	-67 034	-51 936	-51 936	-51 936	-51 936	0	-51 936	-51 936
Toimintakulut yht.	-46 001 277	-47 608 510	-48 208 549	-49 028 051	-49 018 051	-1 409 541	-48 948 052	-48 688 052
Toimintakate	-43 938 161	-45 679 910	-46 279 949	-47 099 451	-47 359 451	-1 679 541	-47 159 452	-46 899 452

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	61 506	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-18 339 094	-17 314 662	-17 314 662	-17 314 662	-17 598 909	-284 247	-17 598 910	-17 598 910
Toimintakate	-18 277 589	-17 314 662	-17 314 662	-17 314 662	-17 598 909	-284 247	-17 598 910	-17 598 910
Toimintakate yhteensä	-62 215 750	-62 994 572	-63 594 611	-64 414 113	-64 958 360	-1 963 788	-64 758 362	-64 498 362

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kehittämiskohteet ja henkilöstö

Kotkan kaupungin perusopetus ja lukiokoulutus vastaa koulutuksellisiin tarpeisiin, jotka ovat yhteiskunnallisen kehityksen suuntaisia. Opetustoimen strategiatavoitteet hyväksyttiin syyskuussa 2025. Strategiaa päivitetään vuoden 2027 aikana vastaamaan kehittämistarpeisiin. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteisellä strategialla haetaan näkymää 2035-luvulle. Tavoitteet jalkautetaan toimenpiteiksi talousarvioprosessin yhteydessä. Osa tavoitteista on monivuotisia ja osa vain vuoden mittaisia.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti ensisijaisesti oppilaan omassa opetusryhmässä. Oppimisen tuki on prosessi, jossa keskeistä on ajattelutavan muutos ja kyky uudistua. Muutoksen onnistumisessa tärkeä merkitys on myös ammattitaitoisella henkilökunnalla sekä riittävällä henkilöresursoinnilla. Henkilöstölle tarjotaan jatkuvaa koulutusta kohtaamaan arjessa esille nousevat tarpeet. Painopisteenä on oppimisen edellytyksiä tukevat sekä

ryhmäkohtaisen tuen mukaiset opetusjärjestelyt. Erityisenä haasteena ovat runsaasti käyttäytyvät koulualkajat. Joudumme miettimään rakenteita ja resurssin suuntaamista tämän haasteen osalta uudelleen jo kevään 2027 osalta.

Uusien oppimisympäristöjen rakentaminen on hyvässä vauhdissa. Tämä antaa mahdollisuuden myös uusien pedagogisten ratkaisujen laajentamiselle ja edelleen kehittämiseksi. Kotka on panostanut paljon uusiin oppimisympäristöihin, tämä tulee jatkumaan 2030 lukua kohti mentäessä. Ryhmäkoolla vaikutetaan koko työyhteisön hyvinvointiin. Perusopetuksen ryhmäkokoihin vaikutetaan kaupungin omalla rahoituksella. Ikäluokkien määrät muutokset myötävaikuttavat ryhmien kokotavoitteen saavuttamisen. Talouden tasapainotustoimenpiteet vaikuttavat ryhmäkokoihin negatiivisesti. Tavoitetilaksi aiemmin asetettu opetusryhmän keskimääräinen ryhmäkokoko on toteutunut ja on tällä hetkellä keskimäärin alle 18 oppilasta.

Toimeenpanemme 2027 ensimmäiset valtuuston hyväksymän palveluverkkopäätöksen mukaiset toimet. Hovinsaaren koulu yhdistyy Kotkansaaren kouluun ja Hyväntuulentien länsipuolen osalta Langinkosken kouluun, kuten myös perusopetukseen valmistava opetus. Hovinsaaren oppilaat siirtyvät resursseineen em. kouluihin. Koulurakennus poistuu opetustoimen käytöstä 1.8.2027 alkaen. Käpylän koulun 6. lk:n oppilaat siirtyvät resursseineen Karhulan kouluun. Käpylän koulusta tulee 1–5 lk opetusta antava yksikkö.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastataan jo olemassa olevin työkaluin. Suomen harrastamisen mallin laajentaminen sekä liikkuvakoulu ovat tällaisia. Koulun ja kodin yhteistyöllä rakennetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin perustaa. Liikkuva koulu - toimintaa toteutetaan kaikissa kouluissa. Tärkeiksi koettuja Liikkuva koulu- ja kulttuuripolkutoimintaa jatketaan. MOVE-mittauksia järjestetään ohjelman mukaisesti ja mittauksen tuloksia käytetään selvittäessä 5. ja 8. luokkalaisten fyysistä toimintakykyä.

Kouluterveyskyselyyn osallistutaan säännönmukaisesti ja tuloksia hyödynnetään toiminnan järjestämistä suunniteltaessa. Viimeisimmän selvityksen mukaan 8. ja 9. luokkalaisten alkoholin ja nikoitiinutuotteiden käyttö laskivat. Vastaavasti huumeokeilut ja ahdistuneisuus oli kasvussa. Lasten ja nuorten kokema perheväkivalta sekä seksuaalisen häirinnän tapaukset olivat laskussa Kotkassa. Samat trendit näkyivät lukioikäisten 1. ja 2. luokan opiskelijoiden keskuudessa. Yleisen terveydentilan kokemukset olivat kohentuneet edelliseen mittaukseen nähden molemmissa kohderyhmissä. Nämä

kehityskulut ovat muutoksiltaan hitaita, tämä edellyttää määrätietoista tavoitteiden asetantaa sekä kohdennettuja toimenpiteitä

Paikallisia yhteyksiä yrittäjiin parannetaan sekä yrittäjyyskasvatusta edistetään yhteistyössä NYT yrityskylän kanssa. Uusi sopimuskausi on 2+1 vuotta alkaen 2027. Yrittäjyyskasvatus on osa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa.

Perusopetuksen oppilaille mahdollistetaan opiskelujaksoja sekä ammatillisessa- (Ekami) että lukio-koulutuksessa. Ammattikorkeakoulujen väyläopinnot on tarkoitus olla käytössä 2027. Lukiokoulutuksessa pyritään kasvattamaan yrittäjyysopintojen kiinnostavuutta. Karhulan lukion bisneslinjan kehittäminen on osa toiminnan kehittämistä.

Erityisopettajien ja erityisluokanopettajien vakansseja vakinaistetaan harkinnan perusteella. Oppilasmäärän sekä oppimisen tuen kehitystä seurataan aktiivisesti. Samalla arvioidaan erityisopettajien ja erityisluokanopettajien määrää ja riittävyyttä sekä henkilöresurssin kohdentamista kouluihin. Paikallisesti järjestettävää erityisluokanopettajien koulutus tullaan järjestämään yhteistyössä yliopiston kanssa. Tavoitteena kouluttaa noin 10 uutta erityisluokanopettajaa. Kouluvalmentaja pilotti aloitti toiminnan 2 henkilön resurssilla, toimintaa laajennetaan yhdellä. Toimintaa seurataan ja arvioidaan sen tuomat hyödyt ensimmäisen kerran keväällä 2027.

Nuorten lukiokoulutusta järjestetään Karhulan lukiossa ja Kotkan lyseossa. Aikuisten lukiokoulutusta ja perusopetusta järjestetään Kotkan aikuislukiossa. Karhulan lukio on siirtynyt väistötiloihin syksyllä 2025 Karhulan koulukeskuksen rakentamisen ajaksi. Lukiokoulutuksessa vahvistetaan oppimisen tukea. Lukion oppimisen tuen opetussuunnitelman mukaan tuen pääpaino on helposti saavutettavassa tuessa, jota annetaan opiskelijalle heti tuen tarpeiden ilmetessä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä vaikeuksien kasaantumista. Resursseja suunnataan tukiopetukseen, opetusryhmien jakamiseen, yhteisopettajuuteen sekä oppimisen tuen opintojaksojen toteuttamiseen.

Uusi ylioppilaskoejärjestelmä Abitti 2 otettu käyttöön 2026. Opettajille järjestetään koulutusta uuden järjestelmän käyttöön. Lukioden toiminnallisten rakenteiden yhteensopivuutta lisätään edelleen käytännön yhteistoimintamahdollisuuksien laajentamiseksi. Yhteissuunnittelua edistetään yhteisellä valmistelulla.

Perusopetuksessa osallistutaan sekä valtakunnallisiin kokeisiin että arviointeihin ja hyödynnetään saatuja tietoja oppilasarvioinnin toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä sekä oppimisen tuen

suunnittelussa ja toteuttamisessa. Erityisesti perusopetuksen väkivaltakysymykset nousevat vahvasti esille. Kaupungissa toimii tällä hetkellä kaksi työryhmää. Toisessa pohditaan käytännön keinoa puuttua tilanteisiin ja toinen henkilöstöhallinnon vetämänä keskittyy rakenteellisiin asioihin. Väki-valtaa vähemmän hanke on käynnissä. Henkilöstölle on tarjottu koulutusta pilottikohteissa. Hyvinvoiva työyhteisö on oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen edistämisen kannalta keskiössä. Työyksiköiden hyvinvointia edistetään jaetun johtajuuden ja koulutuksen kautta. Tulemme tarjoamaan esihenkilöille koulutusmahdollisuuksia oman johtajuuden tueksi. Suunnitelmat tehdään useammalle talousarviovuodelle.

Perustukseen valmistava opetus

Opetustoimen 2027 budjetissa varaudutaan perusopetuksen valmistavan opetuksen (VALO) tarpeen mukaiseen resursointiin. Erilaisista syistä maahan muuttaneelle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle, joka ei osaa suomea, voidaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistava opetus ei ole perusopetusta, ja sen opetuksessa noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen keskeiset tavoitteet ovat suomen kielen alkeiden opiskelu ja yleisten koulunkäyntivalmiuksien saavuttaminen. Perusopetukseen valmistava opetus rahoitetaan jälkikäteisesti valtionosuudella, joka on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään valmistavassa opetuksessa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Viimeisten kahden lukuvuoden aikana on leimaa antavana piirteenä ollut maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten saapuminen Kotkan alueelle hyvin lyhyellä varoitusajalla tai jopa täysin ilman mitään ennakkotietoa. Tämä on muuttanut VALO-opetuksen ryhmien muodostamisen proaktiivisesta reaktiiviseksi. Uusia ryhmiä on jouduttu perustamaan hyvin lyhyellä varoitusajalla, ja vastaava oppilasvirtojen ennustamattomuus tulee jatkumaan myös talousarviovuonna 2027.

Vastaanottokeskusten määrää on vähennetty Suomessa, ja talousarviovuonna 2027 lähin vastaanottokeskus sijainnee Joutsenossa. Tämä ei oletettavasti kuitenkaan vähennä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden virtaa, josta opetustoimi ei saa etukäteen luotettavaa tietoa, koska tällä hetkellä valtaosa maahanmuuttajataustaisista oppilaista muuttaa Kotkan alueelle vanhempiensa töiden tai opiskelun sekä yhä Ukrainan sodan vuoksi. Siksikin maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kirjossa painottuvat lähtömaina aiempaa enemmän tietyt Aasian maat (mm. Sri Lanka, Intia, Kiina) yhdessä Ukrainan kanssa. VALO-ryhmiä joudutaan perustamaan opettajarekrytointeineen kulloisenkin tilanteen mukaan varsin nopeasti ja samalla mahdollisesti lisäämään 1.1.2027 määrästä (4). Aiempaa

enemmän tullaan oppilaskohtaisesti harkitsemaan opiskelun aloittamista suoraan lähikoulussa tai kaksikielisessä (suomi-englanti) opetuksessa.

Koululaisten iltapäivätoiminta

Iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle koulupäivän jälkeen. Toiminnan tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä luoda perustaa hyvälle vapaa-ajanviettotavoille. Lisäksi toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon. Toiminnalla pyritään myös edistämään yhteiskunnallista tasa-arvoa ja ehkäisemään syrjäytymistä. Kotkassa iltapäivätoimintaa järjestetään sekä kaupungin omana toimintana, että avustettuna toimintana. Avustettua toimintaa järjestävät Kotka-Kymin seurakunta ja Kotka Svenska Samskola. Iltapäivätoimintaa järjestetään vahvistettujen toimintaperiaatteiden mukaan. Toimintaperiaatteissa vahvistetaan mm. iltapäivätoiminnan ryhmän minimikoko ja henkilöstömitoitus. Tavoitteena on, että iltapäivätoiminnan ryhmät toimivat kaikkien alakoulujen yhteydessä. Tämä on toteutunut muiden, paitsi Hovinsaaren koulun, osalta. Hovinsaaren koulun osalta toimintaperiaatteissa säädetty iltapäivätoiminnan ryhmän minimikoko ei ole täyttynyt.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista säädetään perusopetuslaissa. Laissa säädettyjä enimmäismaksuja on 1.8.2026 lukien korotettu noin 23 prosentilla. Korotuksen tavoitteena on mahdollistaa kunnille valtionosuuteen tehtävän vähennyksen kompensoimisen maksutuotoilla. 760 tunnin osalta (n. 4 h/pv) perusopetuslaissa säädetyn enimmäismaksu nousi 160 eurosta 197 euroon. Kotkassa suurin iltapäivätoiminnasta perittävä maksu on nyt 120 €/kk. Lakimuutoksen myötä iltapäivätoiminnan maksut sidottiin indeksiin, jolloin enimmäismaksujen taso seuraa kustannuskehitystä.

Valtionosuuden laskeminen aiheuttaa painetta korottaa iltapäivätoiminnanmaksuja toimintakulujen kattamiseksi. Mahdollinen maksun korottaminen voisi tulla voimaan aikaisintaan lukuvuoden 2027–2028 alusta lukien, koska huoltajat ovat sitoutuneet lukuvuoden 2026–2027 kestävään sopimukseen. Toisaalta maksuttomasta iltapäivätoiminnasta on tehty valtuustoaloite, joka käsitellään ennen talousarvion käsittelyä lautakunnassa. Kotkassa on selvitetty myös varhaiskasvatuksen maksuttomuutta ja iso osa perheistä ei tälläkään hetkellä maksa varhaiskasvatuksesta mitään tai maksaa selkeästi vähemmän, kuin iltapäivätoiminnan nykyisen maksun verran. Iltapäivätoiminnan maksujen tulisi olla linjassa varhaiskasvatuksesta perittävien maksujen kanssa. Maksujen korottaminen saattaisi lisätä painetta nostaa maksunalennukseen tai perimättä jättämiseen oikeuttavia

tulorajoja, jotta perheet eivät joutuisi kohonneen maksun takia jättämään lapsia iltapäivätoiminnan ulkopuolelle. Jos maksun merkittävä korottaminen johtaisi maksunalennusten tai perimättä jättämisen lisääntymiseen tai osallistujamäärän laskuun, on riskinä, ettei korotuksella haettava taloudellinen hyöty toteudu.

Luontokoulu Haili

Luontokoulu Hailin toiminnan tavoitteena on opetussuunnitelman mukaisesti ohjata lapsia kohti kestävästä elämäntapaa. Luontokoulu Haili järjestää säännöllisesti luontokouluretkiä koululaisille ja esikoululaisille yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Luontokouluretkillä kehitetään oppilaiden positiivista luontosuhdetta sekä vahvistetaan ymmärrystä ekosysteemien toiminnasta ja merkityksestä. Luontokoulu Haili mahdollistaa 7. luokkien opintoretkeä Maretariumiin kustantamalla oppilaiden pääsymaksut. Vuonna 2027 Luontokoulun toimintaa tuodaan esiin osallistumalla tapahtumiin kuten Meripäivät ja Itämeripäivä. Tavoitteena on opetuksen ja kasvatuksen lisäksi kehittää osaltaan positiivista kaupunkikuvaa kestävässä kehityksessä ja koulutukseen panostavasta Kotkan kaupungista.

Kotkan opisto

Kotkan opisto järjestää laadukasta vapaan sivistystyön aikuiskoulutusta, taiteen perusopetusta ja työelämässä tarvittavaa lisäkoulutusta. Opetuksen vahvuutena on perinteinen lähiopetus, mutta verkko-opetusosuuksia sisällytetään edelleen kaikkiin niihin kursseihin, joissa se on sekä pedagogisesti että toiminnallisesti mahdollista. Väestön ikääntymisen myötä päiväaikaan tapahtuva opetus lisääntyy tulevaisuudessa entisestään. Samalla vaatimukset käytössä olevien toimitilojen esteettömyydestä ja helposta saavutettavuudesta, erityisesti Kotkansaarella, lisääntyvät. Vanhan paloaseman tilat ovat sinänsä asialliset, mutta ikääntyneiden ja liikuntarajoitteisten on todellisuudessa mahdotonta osallistua opetukseen. Tilaongelma ratkaistaan vuoden 2027 aikana.

Etelä-Kymenlaakson urheiluakatemia

Etelä-Kymenlaakson urheiluakatemia järjestää päivittäistä urheiluakatemialvalmennusta yhteistyössä urheiluakatemiaan kuuluvien oppilaitosten ja paikallisten urheiluseurojen kanssa. Urheiluakatemia mahdollistaa eri tukipalveluiden käytön urheiluakatemiaan kuuluville urheilijoille mm. testaaminen, remonttiryhmä. Urheiluakatemia järjestää myös erilaisia koulutuksia ja seminaareja, jotka ovat kohdistettu Etelä-Kymenlaakson alueen urheilijoille, seurojen valmentajille ja urheilijoiden vanhemmille. Näitä on mm. Vanhempien valmennusoppi, Kasva urheilijaksi -koulutus sekä valmennusoppi.

Musiikkiopisto

Musiikkiopisto ehdottaa, että vuonna 2027 korotus olisi 8,41 €. Tällä oppilaspaikan hinnan korotuksella katetaan nousevat vuokratulot. Kotka säilyttää aikaisemmat oppilaspaikat 270. Oppilaspaikan hinnankorotus merkitsee 2 270,70 € korotus oppilasmaksuihin vuonna 2027.

Digitalisaatio

Perusopetuksen TVT-rehtori- ja TVT-opettajatyötä jatketaan. Peruskoulujen laitekantaa päivitetään ja kohdennetaan suunnitellusti ja budjetoidun mukaisesti. Oppivelvollisuuden laajentamisen edessä vuosittain saa lukio-opintonsa aloittava ja maksuttomuuden piirissä oleva ikäluokka jatkossakin kunnan tarjoamat kannettavat tietokoneet. Myös perusopetuksen oppilaille on toteutettu laitteiden ja yhteyksien hankintaa. Talousarvioesitys pitää sisällään pedagogisesti tärkeiden esitysvälineiden päivityksiä 0,128 M€.

Etäopiskeluvalmiuksien turvaamiseksi on varmistettava laitteiden riittävä määrä ja laadukkaat verkoyhteydet. Tämä on myös tärkeä osa kokonaisturvallisuutta. Oppilaiden ja opiskelijoiden digiopiskelutaidot ovat tärkeä kehittämiskohde. Opettavan henkilöstön tietoja ja taitoja digityökalujen käytössä ylläpidetään ja kehitetään edelleen. Digitalisaation ja vastuullisen digikäyttämisen pelisääntöjä tuodaan vahvasti esille koulun arjessa. Henkilöstön koulutuksella on tärkeä osuus tämän painopisteen toteutumisessa. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset ovat osa lukiokoulutuksen normaalia arkea.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kehitetään edelleen käyttöön otetun oppilashallintotietojärjestelmän (Wilma) hyödyntämismahdollisuuksia ja tähän liittyen henkilöstön käyttötaitoja. Selvitetään lähikoulun osoittamisen päätösten siirtämistä PrimusWilma-ympäristöön. Lakisääteinen suomi.fi tiedoksianto tulee huomioida, mikäli päätösten tekeminen siirtyy Wilmaan. Parannetaan tietoturvallista kirjautumista Wilma-ympäristöön. Oppijoista lukio-opiskelijat ja 7–9 luokkien oppijat ottavat monivaiheisen tunnistautumisen käyttöön. Tavoitetasona on 90 % työntekijöistä käyttää monivaiheista kirjautumista ja oppilaat toimivat annettujen ohjeiden mukaisesti.

Koulurakentaminen ja kouluverkon kehittäminen

Tärkeänä kehittämiskohteena tunnistetaan myös käytössä olevien eri-ikäisten koulutilojen oppimisympäristöjen kehittäminen paikalliset olosuhteet huomioiden. Opetusympäristöjen laadusta huolehtiminen on tärkeä osa työhyvinvointia ja oppimisen tuloksia.

Uusien oppimisympäristöjen rakentaminen on hyvässä vauhdissa. Tämä antaa mahdollisuuden myös uusien pedagogisten ratkaisujen laajentamiselle ja edelleen kehittämiseksi. Kotka on panostanut paljon uusiin oppimisympäristöihin, tämä tulee jatkumaan 2030 lukua kohti mentäessä. Uudet tilat lisäävät myös viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Tilojen tehokas käyttö heikkenee 28 % oppilasmäärien laskiessa 2030 mennessä. Tarpeet ovat muuttuneet erilaisten tilatarpeiden tulokulmasta. Kouluissa tarvitaan tiloja pienemmille ryhmille.

Hovinsaaren koulu lopettaa toiminnan 1.8.2027 alkaen. Opetustoimi luopuu kiinteistöstä 1.8.2027 lukien. Opetuksen resurssit siirretään Kotkan saaren kouluun, jossa muodostetaan opetettavat ryhmät. Valuopetusta keskitetään Karhuvuoren ja Langinkosken kouluihin.

Karhulan koulukeskuksen (Karhulan yläkoulu, Helilän yläkoulu ja Karhulan lukio) rakentaminen edistyy ja tavoitteena uudiskohteen valmistuminen 5/2027. Rakentamisaikana Karhulan koulu ja lukio toimivat väistötiloissa Rauhalan ja Opintokeskus Karhun tilapäistiloissa. Helilän toimipiste toimii nykyisissä väistötiloissa kesään 2027 saakka.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

- arvioidaan opetustuntien ja tuntikehyksen määrä oppilasmääräkehityksen ja tarpeiden mukaisesti
- työyhteisöjen hyvinvointi, sekä lapset ja nuoret että henkilöstö
- johtamisen tukeminen
- opetusympäristöjen kehittäminen
- taloudellinen tehokkuus, yksiköiden tekemän suunnittelun ohjaus
- oppilaiden liikkumisen edistäminen

Toiminnalliset riskit talousarvio- ja taloussuunnitteluvuosina

- Laadukkaan opetuksen ja koulutuksen järjestäminen vaarantuu kaupungin taloudellisen tilanteen heikentyessä ja oppilasmäärän edelleen vähentyessä. Tarpeet opetuksen resursointiin lisääntyvät, mutta taloudellinen liikkumavara kaventuu.
- Peruskoululaisten huumeekokeilut ja liikkumattomuus ovat huolestuttavia nousevina trendeinä Kouluterveyskyselyssä. Vaikutukset tulevat näkymää koulujen arjessa negatiivisena kehityksenä.
- Koulun aloittavien oppilaiden runsas käyttäytyminen on kuormitusta aiheuttava tekijä.

Varhaiskasvatus

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualue	Varhaiskasvatus
Toiminnot	Varhaiskasvatus, Esiopetus, Perhepäivähoito ja Avoin varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Varhaiskasvatusjohtaja
Toiminta-ajatus	Varhaiskasvatuspalveluissa toteutetaan monipuolista ja laadukasta varhaiskasvatusta ja esiopetusta lapsen hyvinvointi ja perheiden tarpeet huomioiden. Keskeistä on lapsen edun ensisijaisuus. Toiminnan perustana on henkilökunnan osaaminen ja sitoutuminen lapsen kasvun ja oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseen hyvän vuorovaikutuksen kautta. Varhaiskasvatus edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta. Varhaiskasvatuksessa painotetaan kestävän kehityksen mukaisen arjen edellyttämiä valmiuksia. Varhaiskasvatus perustuu oppimiskäsitteeseen, jonka mukaan lapset kasvavat, kehittyvät sekä oppivat vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja lähiympäristön kanssa.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Hyvinvoiva Kotka

Strateginen tavoite 1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille.

Strateginen toimenpide 1.2. Arvostamme lapsiperheitä: varmistamme lapsiperheille tuottamiemme palvelujen laadun, turvallisuuden ja monipuolisuuden. Vahvistamme yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhdessä kolmannen sektorin kanssa pidämme harrastamisen kynnyksen matalalla.

Toimenpide: Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, joka ylläpitää hyvää varhaiskasvatuksen osallistumisastetta

Mittari: Varhaiskasvatuksen asiakaskysely

Lähtötaso: Ka 4,6

Tavoitetaso: Ka 4,6

Mittari: Varhaiskasvatukseen osallistumisaste

Lähtötaso:

1 v 30,8 %

2 v 82,9 %

3 v 93,6 %

4 v 97,2 %

5 v 97,3 %

6 v 99,4 %

Tavoitetaso: Yli 3 -vuotiailla vähintään 90 %

Vastuutaho: Varhaiskasvatus

Strateginen toimenpide 1.5. Edistämme liikunnallista elämäntapaa: huolehdimme liikunnan harrastamisen mahdollisuuksista ja tuemme kaikkien osallistumista liikuntaan tarjoamalla saavutettavia ja monipuolisia osallistumismahdollisuuksia.

Toimenpide: Liikunnan vuosisuunnitelma ja toimenpideohjelma on käytössä kaikissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimipaikoissa

Mittari: Yksiköt, joissa Liikunnan vuosisuunnitelma ja toimenpideohjelma on käytössä (määrä)

Lähtötaso: Ei toteudu kaikissa yksiköissä/toimipaikoissa

Tavoitetaso: Tavoitteena, että toteutuu kaikissa yksiköissä/toimipaikoissa vuosittain

Vastuutaho: Varhaiskasvatus

Osaava Kotka

Strateginen tavoite 3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa.

Strateginen toimenpide 3.1. Vahvistamme Kotkaa koulutuskaupunkina: varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus sujuvaan ja laadukkaaseen oppimispolkuun varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta toiselle asteelle ja korkeakouluihin. Luomme yhteyksiä koulutusasteiden välille, jotta siirtymät ovat sujuvia ja oppimisen jatkuminen on turvattua.

Toimenpide: Toteutamme inklusiivista varhaiskasvatusta ja esiopetusta

Mittari: Yksikön toimintasuunnitelmaan/ toimipaikan lukuvuosisuunnitelmaan kirjatut inklusiiviset toimenpiteet ja inklusiivisen toimintakulttuurin mukaiset menetelmät- lomake on käytössä jokaisessa tiimissä (määrä)

Lähtötaso: Inklusiivinen toimintakulttuuri tarvitsee ylläpitämistä ja kehittämistä, jotta se toteutuu varhaiskasvatuksen vision mukaisesti

Tavoitetaso: Jokainen yksikkö kuvaa inklusiiviset toimenpiteet varhaiskasvatuksen vision mukaisesti toimintasuunnitelmassaan ja käyttää menetelmälomaketta

Vastuutaho: Varhaiskasvatus

Toimenpide: Nivelvaiheyhteistyö lapsen siirtymissä toteutuu

Mittari: Toteutunut yhteistyö

Lähtötaso: Nivelvaiheyhteistyön toteutumista ei ole seurattu aiemmin

Tavoitetaso: Nivelvaiheyhteistyö toteutuu jokaisen lapsen kohdalla

Vastuutaho: Varhaiskasvatus

Strateginen toimenpide 3.2. Kehitämme oppimisympäristöjä: tuemme ajanmukaisten, turvallisten ja saavutettavien oppimisympäristöjen kehitystä varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin.

Varmistamme kaksikielisen suomi–englanti -opetuksen järjestämisen. Kehitämme vuorovaikutusta ja erilaisia älykästä teknologiaa hyödyntäviä oppimismenetelmiä

Toimenpide: Varhaiskasvatus on kielitietoista

Mittari: Kielipeda 1 – työkalu

Lähtötaso: Kielipeda 1 -työkalun käyttäminen ei ole yhdenmukaista

Tavoitetaso: Jokainen lapsiryhmä arvioi kielitietoisien varhaiskasvatuksen toteuttamista Kielipeda 1 -työkalua käyttäen kahdesti vuodessa ja luo tavoitteet/suunnitelman toteuttamiselle

Vastuutaho: Varhaiskasvatus

Poikkileikkaavat teemat

- Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö: vahvistamme kaupungin taloudellista kestävyyttä ja kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin älykkäällä sopeutumisella. Panostamme resurssien tehokkaaseen kohdentamiseen, älykästä teknologiaa hyödyntäviin työmenetelmiin sekä henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin.

Varhaiskasvatuksessa seuraamme lasten määrän kehitystä aktiivisesti, käytämme harkintaa rekrytoinneissa siten, että arvioimme, milloin vapautunut tehtävä täytetään määräaikaista ja milloin tehtävä laitetaan vakinaiseen hakuun. Varhaiskasvatuksessa on myös tehty edellisen palveluverkko-selvityksen yhteydessä (5/2026) suunnitelma tiloista, joista luovutaan Karhulan uuden päiväkodin valmistuessa tai kun lasten määrä vähenee.

Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan ajankohtaisiin koulutuksiin ja esihenkilöt mahdollistavat työvuorosunnittelulla koulutuksiin osallistumisen. Vastuualueella tehdään vuosittain henkilöstön ammatillisen täydennyskoulutuksen koulutussuunnitelma.

- Kestävä kehitys: edistämme kestävää kehitystä tukemalla puhdasta siirtymää, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Varhaiskasvatuksessa noudatamme kestävä kehityksen toimintaperiaatetta pyrkimällä yhteistyössä Puhtauspalvelujen ja Kymijoen Ravintopalvelujen kanssa ruokahävikin vähentämiseen päiväkodeissa. Yhteisellä suunnittelulla ja yhdessä sovituilla toimintatavoilla ruokahävikkiä syntyy mahdollisimman vähän, ja tämä vaikuttaa suoraan myös tilattujen/peruttujen aterioiden kustannuksiin ja varhaiskasvatuksen budjettiin.

Kestävä kehitys sisältyy arjen toiminnoissa varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman perusteisiin.

- Kokonaisturvallisuus ja varautuminen: olemme turvallinen ja sopeutumiskykyinen kaupunki, joka ennakoii ja varautuu mahdollisiin häiriötilanteisiin ja kyberuhkiin. Edistämme asukkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia vahvistamalla yhteisöllisyyttä, arjen turvallisuutta ja valmiutta poikkeustilanteisiin.

Varhaiskasvatuksessa panostamme henkilöstön sisäiseen koulutukseen tietosuoja-asioista. Lisäksi esihenkilöiden osaamista toimimiseen poikkeustilanteissa vahvistetaan valmiuteen liittyvällä ulkoisella/sisäisellä koulutuksella ja ns. turvallisuuskorttien läpikäynnillä ja päivittämisellä yhdessä esihenkilöiden kanssa. Vastuualueen valmiussuunnitelma käydään läpi esihenkilöiden kanssa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet edellyttävät tulevaisuususkon ylläpitoa varhaiskasvatuksessa.

ARVIO STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN RISKEISTÄ

- Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestäminen vaarantuu kaupungin taloudellisen tilanteen heikentyessä ja lapsimäärän edelleen vähentyessä. Taloudellinen liikkumavara kaivuu.
- Kelpoisen henkilöstön rekrytointihaasteet määräaikaisiin tehtäviin ja sijaisuuksiin.
- Asiakastietojärjestelmän vaihdon siirtymävaiheen palvelun turvaaminen.

TULOSLASKELMA

VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	173 378	160 000	160 000	160 000	160 000	0	160 000	160 000
Maksutuotot	795 517	740 000	765 000	740 000	740 000	0	740 000	740 000
Tuet ja avustukset	244 956	300 000	260 000	275 000	275 000	-25 000	275 000	275 000
Muut toimintatuotot	0	1 000	1 000	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Toimintatuotot yht.	1 213 851	1 201 000	1 186 000	1 176 000	1 176 000	-25 000	1 176 000	1 176 000
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-19 752 719	-20 658 108	-20 317 937	-21 174 556	-21 138 148	-480 040	-21 138 148	-21 138 148
Palvelujen ostot	-5 396 421	-5 917 692	-5 747 692	-5 891 692	-5 945 100	-27 408	-5 945 100	-5 945 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-226 157	-260 430	-230 430	-295 430	-295 430	-35 000	-295 430	-295 430
Avustukset	-1 040 972	-1 134 000	-1 079 000	-1 100 000	-1 100 000	34 000	-1 100 000	-1 100 000
Muut toimintakulut	-34 261	-52 782	-32 782	-52 782	-35 782	17 000	-35 782	-35 782
Toimintakulut yht.	-26 450 530	-28 023 012	-27 407 841	-28 514 460	-28 514 460	-491 448	-28 514 460	-28 514 460
Toimintakate	-25 236 679	-26 822 012	-26 221 841	-27 338 460	-27 338 460	-516 448	-27 338 460	-27 338 460

Ulkoisten erien toimintakate on sitova lautakuntaan nähden.

VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE (SISÄISET ERÄT)

	TP 2025	MTA 2026	ENN 2026	KEHYS 2027	TA 2027	TA 2027 ero MTA 2026	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut yhteensä	-6 272 431	-6 526 907	-6 526 907	-6 526 907	-6 483 128	43 779	-6 483 128	-6 483 128
Toimintakate	-6 272 431	-6 526 907	-6 526 907	-6 526 907	-6 483 128	43 779	-6 483 128	-6 483 128
Toimintakate yhteensä	-31 509 110	-33 348 919	-32 748 748	-33 865 367	-33 821 588	-472 669	-33 821 588	-33 821 588

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen pedagogisen johtamisen vuosisuunnitelma valmistuu. Henkilöstön yhteisöohjautuvuusajattelua vahvistetaan osana varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämistä. Yhteisöohjautuvuuskoulutus laajennetaan koskettamaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Toimintakulttuurin kehittämisessä huomioidaan myös dialoginen toimintakulttuuri, Kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen strategia sekä Lapsiystävällinen kunta.

Päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa on syksyllä 2026 toteutunut kansallisen arviointikeskuksen määrällinen arviointi Alle 3 -vuotiaat varhaiskasvatuksessa-työkalulla. Arviointi täydentyy laadulliseksi keväällä 2027 ja arvioinneista koostetaan loppuraportit Valssi-arviointijärjestelmään. Arvioinnista saadaan toimipaikojen omat ja varhaiskasvatuksen yhteiset vahvuudet ja kehittämiskohteet, joille luodaan toimenpiteet.

Kielitietoisen ja liikkuvan varhaiskasvatuksen toteutumista seurataan ja kehitetään Kotkan varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelman ohjaamana. Nelivuotiaan laajan hyvinvointitarkastuksen vuonna 2026 uudistunut lomake varmistuu varhaiskasvatuksen työkaluksi.

Esiopetussuunnitelmauudistuksen 2026 tuomien uusien käsitteiden ja toimintakulttuurin muutoksien konkretisoituminen osaksi esiopetuksen arkea on edelleen ajankohtaista. Myös Kotkan varhaiskasvatussuunnitelma on uudistunut perusteiden ohjaamana vuonna 2026.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön ammatillinen täydennyskoulutus tukee kehittämistyötä sekä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja esiopetuksessa toteutuvaa pedagogiikkaa. Henkilöstölle suunnattu musiikkikasvatuskoulutus toteutuu osana Rhythm Connection Kotka 2027 hanketta. Esihenkilöiltä nousseen toiveen pohjalta käynnistetään leikkikoulutusten toteuttaminen.

Varhaiskasvatuksen sähköiset asiointipalvelut

Varhaiskasvatuksessa ylläpidetään monipuolista sähköistä asiointia. Palveluohjaus on ensi kontakti varhaiskasvatuksen asiakkaaseen. Jo tällöin opastetaan sähköisessä asiointissa.

Sähköisesti voi tehdä varhaiskasvatus-, palveluseteli- ja kerhohakemuksen sekä esiopetukseen voi ilmoittautua sähköisesti. Huoltaja voi ilmoittaa tulotiedot, lapsen varhaiskasvatusajat sekä loma-ajat sähköisesti. Lasten varhaiskasvatussuunnitelma tehdään sähköisessä muodossa, joten se on sekä huoltajien luettavissa että hyväksyttävissä sähköisesti. Huoltajille lähtevät varhaiskasvatuksen tiedotteet lähetetään sähköisesti. Käytössä on viestit-toiminto, jolla yksittäiselle huoltajalle voidaan lähettää viesti suojatussa ympäristössä. Varhaiskasvatuksessa on siirrytty sähköisiin päätöksiin, maapostin sijaan. Tämä vähentää merkittävästi paperisten päätösten määrää. Maaposti säilyy kuitenkin vaihtoehtona. Sähköisten palveluiden käytön tueksi vahvistetaan digineuvontaa ja -ohjausta lisäämällä tiedottamista ja varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen digitutoreiden osaamista.

Jokaisessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikössä on digitutor, joka opastaa ja neuvoo henkilökuntaa tietokoneiden, älypuhelimien ja tablettien käytössä arjen tilanteissa. Laitteiden monipuolisen käytön varmistamiseksi tarvitaan koordinoitua ja osaamista, jota digi-tutortoiminta tukee. Keskitetyn digituen, Muksuhelpin ohjaus ja neuvonta on sekä asiakkaiden että henkilökunnan apuna ja tukena käytössä.

Sähköisten toiminnallisuuksien käyttö vaatii monipuolista tietoa tietosuojasta ja tietoturvasta. Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti Kotkan kaupungin tietosuojakäytäntöihin. Näin varmistetaan, että tietosuoja ja -turva pysyvät vahvasti arjen toiminnoissa mukana.

Esiopetus

Esiopetuksessa esioppilaiden läsnäolo on merkityksellistä heidän kasvunsa ja oppisensa kannalta ennen koulun aloitusta. Esiopetus on velvoittavaa ja muodostaa elämänlaajuisen oppimisen kokonaisuuden yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Kotkan esiopetuksen oppilaiden huoltajille järjestetään yhteinen huoltajailta syksyllä esiopetuksen käynnistyessä. Huoltajailta toteutetaan Teams -yhteydellä. Huoltajaillan teemoja ohjaavat ajankohtaiset esiopetuksen asiat. Huoltajailtojen toteuttajina ovat varhaiskasvatuksen eri asiantuntijat, esiopetuksen kehittämisverkoston jäsenet sekä esioppilaiden kanssa toimivat yhteistyötahot.

Perusopetukseen valmistava opetus esiopetuksessa toteutuu esioppilaan lähiesiopetuksessa. Perusopetukseen valmistavaa opetusta esiopetuksessa ohjaa opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma on päivitetty syksyllä 2026. Esiopetuksen henkilöstölle järjestetään toimintakauden aikana perusopetukseen valmistavan opetuksen pedamiitteja Kotkan varhaiskasvatuksen omana sisäisenä koulutuksena sekä perehdyttämistä yksikkökohtaisesti. Koulutuksesta ja yksikkökohtaisesta perehdyttämisestä vastaavat Kotkan varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen opettajat. Toisen kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen opettajan työ kohdentuu suunnitellusti esiopetusyksiköille elo- syyskuun aikana. Tavoitteena on esiopetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen perusopetukseen valmistavan opetuksen toteutumisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Alkuluokkatoiminnan tavoitteena on yhdenvertainen lasten kasvun ja oppimisen vahvistaminen esiopetuksesta koulun aloitukseen. Alkuluokkatoiminnan toteutumisessa keskeistä on esiopetusyksiköitä johtavien päiväkodin johtajien sekä alakoulujen rehtoreiden saumaton yhteistyö. Toimintakautena 2026–2027 esiopetuksen kehittämisverkosto lähtee valmistelemaan ja toteuttamaan kyselyä esiopetuksen ja perusopetuksen alkuluokkatoiminnan toteuttajille. Kyselyn tarkoituksena on saada toteuttajilta näkökulmia alkuluokkatoiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Positiivinen tuuri eli esiopetuksen sähköinen dokumentointialusta on käytössä kaikissa Kotkan esiopetuksissa. Positiiviseen tuuriin dokumentoidaan esiopetusvuotta yhdessä lasten kanssa laaja-alaisen oppimisen osa-alueiden kautta. Lisäkoulutusta dokumentointialustan ja ThingLink sovelluksen käyttöön järjestetään omana sisäisenä koulutuksena yhteistyössä TVT-koordinaattorin kanssa sekä käyttöä vahvistamaan on tehty opetusvideo esiopetuksen henkilöstön käyttöön.

Kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelmaa arvioidaan vuoden 2027 aikana.

Esioppilaiden uimaopetus toteutuu keväällä 2027. Jokaiselle esiopetusryhmälle on varattu kaksi uimaopetuskertaa. Uimaopetuskäyntien kuljetuskustannukset sisällytetään vuoden 2027 talousarvioon.

Kasvun ja oppimisen tuki

- Alle 3-vuotiaiden varhainen tuki
- Esiopetuksen oppimisen tuen muutokset
- Inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistuminen

Varhainen ja ennakoiva tuki alle 3 –vuotiaille on osa laadukasta ja inklusiivista varhaiskasvatusta. Lapsen yksilölliset tarpeet, osallisuus ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan arjen toiminnassa, leikissä ja oppimisympäristössä. Lämmin vuorovaikutus, turvallinen kasvuympäristö ja yhteistyö huoltajien kanssa tukevat lapsen kasvua, kehitystä ja hyvinvointia.

Tuetaan uuden oppimisen tuen toimintamallin juurtumista esiopetukseen vahvistamalla yhtenäisiä toimintatapoja, erityispedagogista osaamista, opetuksen eriyttämistä, yhteisopettajuutta ja henkilöstön välistä yhteistyötä. Tuen kokonaisuuteen kuuluvan varhennetun oppivelvollisuuden toteuttamista kehitetään osana yhteisiä tukitoimia. VEK-työryhmä ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien työryhmä tukevat toimintamallien yhtenäistämistä, arviointia ja jatkuvaa kehittämistä.

Vahvistetaan inklusiivista toimintakulttuuria, jossa jokaisella lapsella on oikeus kuulua ryhmään, osallistua, oppia ja saada tarvitsemansa tuki osana lapsiryhmän pedagogiikkaa. Juurrutetaan kehittämistyössä laadittu inklusiivisen toimintakulttuurin mukaiset menetelmät -lomake osaksi tiimien toimintaa ja säännöllistä pedagogista keskustelua sekä toiminnan kehittämistä.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin toiminnan tavoitteena on yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen, lasten vuorovaikutus- ja tunnetaitojen vahvistaminen ryhmä- että yksilötyönä sekä kasvattajien ja huoltajien tukeminen arjen tilanteissa ja haasteissa. Pyritään dialogisuuden lisäämiseen lasten, perheiden ja henkilöstön kanssa. Kuraattori tukee huoltajia kasvatustehtävässä, keskustellen sekä ohjaten ja neuvoen tarvittavien palveluiden piiriin. Kuraattori osallistuu huoltajailtoihin mah-

dollisuuksien mukaan. Hän on osana puheeksi oton ydintiimiä sekä osallistuu työpajojen toteutukseen. Lisäksi hän osallistuu Kasva Kotkassa työryhmän kokouksiin ja tekee yhteistyötä Kymenlaakson perhekeskuksen toimijoiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen vuorohoito

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa toteutetaan kahdessa päiväkodissa: Kotkansaarella ympärivuorokautista varhaiskasvatusta toteuttavassa Meripirtin päiväkodissa sekä lokakuusta 2026 alkaen Karhulassa laajennetun aukiolon varhaiskasvatusta järjestävässä William Ruthin päiväkodissa.

Vuonna 2027 vuorohoidon varhaiskasvatuksen kehittämisessä korostuu inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistaminen ja vakiinnuttaminen. Vuoropäiväkotien henkilöstöä osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön vuorohoidon kehittämisverkostossa. Verkosto kokoontuu säännöllisesti.

Elokuussa 2026 kehittämisryhmän ja vuoropäiväkotien henkilöstön yhteistyönä valmistuneen ja käyttöön otetun vuorohoidon käsikirjan yhtenä tavoitteena on tukea inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistumista sekä yhtenäistää toimintatapoja vuoropäiväkotien arjessa. Käsikirjaan on koottu vuorohoidon kannalta oleelliset asiat, kuten vuorohoitoa koskevat lait, linjaukset, ohjeet sekä toimintatavat. Käsikirjaan on kirjattu myös vuorohoidossa toteutettavaa pedagogiikkaa koskevat periaatteet.

William Ruthin päiväkodissa vuorohoidon varhaiskasvatuksen erityispiirteet huomioon ottavan uudenlaisen toimintakulttuurin suunnittelu ja kehittäminen etenee vuonna 2027.

Avoin varhaiskasvatus

Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on yksi tärkeä varhaiskasvatuksen palvelumuoto pikkulapsiperheille ja se tarjoaa heille päivittäin paikan kohdata muita samassa elämäntilanteessa olevia perheitä. Avoin toiminta on maksutonta toimintaa, jonne kaikki pikkulapsiperheet ovat tervetulleita. Toiminta perustuu valtakunnalliseen ja paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Avoimessa varhaiskasvatuksessa noudatetaan kehittämisverkostossa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa laadittua omaa toimintasuunnitelmaa. Toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa sekä kehittämisessä keskiössä ovat avoimen varhaiskasvatuksen asiakkaiden tarpeet ja toiveet. Tavoitteena on löytää uusia toimintamuotoja lapsiperheiden muuttuvaan palvelun tarpeeseen sekä ylläpitää hyväksi havaittuja ja toimivia palveluita

Avoimen varhaiskasvatuksen palvelu toteutuu suunnitellusti toimintakautena 2027 Katariinan päiväkodissa. Toimintamuotoina ovat avoimet päivät, jotka kohdentuvat vauva- ja pikkulapsiperheille sekä kerhotoiminta, joka on suunnattu 2–4-vuotiaille lapsille. Kerhotoiminta on maksullinen varhaiskasvatuspalvelu ja kerhopäivään sisältyy lounas. Vauvaperheille kohdennetut tapaamiset toteutuvat yhdessä perhekeskustoimijoiden kanssa.

Iltaolkkari toiminta käynnistyy lokakuussa ja se toteutuu kerran kuukaudessa aina maaliskuuhun asti. Koulujen loma-aikoina avoimen varhaiskasvatuksen palvelut ovat avoinna kahtena päivänä viikossa.

Lähtökohtana avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan toteutukselle on yhdenvertainen asiakkaille suunnattu palvelu. Tavoitteena on, että toiminnalle löydetään tilat Länsi- Kotkan sekä Karhulan alueelta alkuvuoden 2027 aikana. Tiloja kartoitetaan yhteistyössä Hyvinvointialueen perhekeskustoimijoiden kanssa.

Avoimen varhaiskasvatuspalvelun näkyväksi tekemiseen panostetaan mm. perheille annettavilla kutsuilla, osallistumalla pikkulapsiperheille suunnattuihin tapahtumiin sekä sosiaalisen median avulla yhteistyössä muiden perhekeskustoimijoiden kanssa.

Perhepäivähoito

Vuoden 2027 kehittämisen painopisteenä on lasten luontosuhteen vahvistaminen sekä metsäretkeilyn ja ulkopedagogiikan monipuolistaminen. Tavoitteena on lisätä lasten osallisuutta, oppimisen iloa ja konkreettisia luontokokemuksia arjen toiminnassa. Perhepäivähoidon kehittämisryhmä jatkaa toimintaansa ja kokoontuu neljä kertaa vuodessa tukemaan toiminnan suunnittelua, arviointia ja kehittämistä.

Kestävän kehityksen periaatteet ovat osa perhepäivähoidon arkea. Ekologista kestävyyttä edistetään lajittelulla, kierrättämisellä, materiaalien uusiokäytöllä sekä ruokahävikin vähentämisellä. Sukupolvien välistä vuorovaikutusta vahvistetaan erilaisilla vierailukäynneillä ja yhteistyöllä vaihtuvien teemojen mukaisesti. Lisäksi osallistutaan rasismin vastaiseen viikkoon ja lapsen oikeuksien viikon tapahtumiin lasten ikä- ja kehitystaso sekä osallisuus huomioiden.

Perhepäivähoidossa toimii neljän perhepäivähoitajan muodostama Liikkuva-tiimi, jonka jäsenistä kahdella on liikunnanohjaajan koulutus. Tiimi suunnittelee yhteisiä liikuntatapahtumia, tukee liikunnan vuosisuunnitelman toteuttamista sekä kannustaa henkilöstöä monipuoliseen liikuntakasvatukseen. Lasten motoristen taitojen kehittymistä seurataan Inno-norsun havainnointimenetelmän avulla. Liikuntatapahtumat toteutetaan yhteisesti koko perhepäivähoidon henkilöstön kanssa.

Perhepäivähoitajan ja varahoitopaikkana toimivan päiväkodin välistä yhteistyötä kehitetään edelleen, sillä sen nähdään tukevan lapsen ja perheen hyvinvointia sekä hoidon jatkuvuutta.

Perhepäivähoito tekee tiivistä yhteistyötä seurakunnan lapsityön kanssa. Seurakunnan järjestämä muskari toteutuu perhepäivähoidon lapsille joka toinen viikko ja tukee osaltaan lasten musiikkikasvatusta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Vuonna 2027 perhepäivähoidon varhaiserityiskasvatuksesta vastaa kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Perhepäivähoitajat dokumentoivat toimintaansa Peda.net-sivustolla. Pedagoginen dokumentointi tukee toiminnan suunnittelua, toteutusta, arviointia ja kehittämistä.

Vuoden aikana järjestetään 7–8 pedagogista iltakokousta, kaksi suunnittelu-, kehittämis- ja arviointipäivää sekä yksi työhyvinvointipäivä. Iltakokouksissa käsitellään vaihtuvia ajankohtaisia teemoja. Henkilöstö osallistuu lisäksi varhaiskasvatuksen täydennyskoulutuksiin.

Tavoitteena vuonna 2027 on tarjota 40 perhepäivähoitopaikkaa. Tavoite toteutetaan kahdeksan kunnallisen ja kahden yksityisen perhepäivähoitajan voimin. Perhepäivähoitokoteja sijaitsee eri puolilla Kotkaa, mikä tukee palvelujen saavutettavuutta.

Yksityinen varhaiskasvatus

Kotkassa toimii kuusi yksityistä päiväkotia ja kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa. Lupa- ja valvontaviraston käynnistyminen vuoden 2026 alusta edellyttää kunnilta yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksessa ja valvonnassa uudenlaisia toimintamalleja. Tämän vuoksi tuli tarpeelliseksi laatia Kotkan yksityistä varhaiskasvatusta koskeva valvontasuunnitelma, joka otettiin käyttöön syksyllä 2026. Valvonnalla varmistetaan palveluiden laadun ja lainmukaisuuden toteutuminen. Yksityisiltä varhaiskasvatuspalveluilta edellytetään samojen laatu- ja turvallisuuskriteereiden täyttymistä kuin kunnallisilta palveluilta.

Yksityisten päiväkotien ohjaus- ja valvontatyöhön aiemmin kuuluneiden vuosittaisten auditointien sijaan toteutetaan tarkastuskäynnit. Kunnan valvontaviranomainen suorittaa jokaiseen yksityiseen

päiväkotiin sekä yksityisen perhepäivähoitajan luokse vähintään yhden tarkastuskäynnin toimintavuodessa. Tarkastuskäynneistä tehdään valvontapäätös ja niistä ilmoitetaan Lupa- ja valvontavirastoon.

Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen yhteistyötä edistetään ottamalla yksityisten päiväkotien henkilöstöä mukaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kehittämistyöhön. Yksityisten päiväkotien henkilöstön edustajia vuonna 2027 on mukana esiopetuksen, varhaiserityiskasvatuksen sekä kieli- ja kulttuuritietoisen opetuksen kehittämisryhmissä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen päiväkodin johtajille ja henkilöstölle tarjotaan tarpeen mukaan mahdollisuuksia osallistua Kotkan varhaiskasvatuksen järjestämiin koulutuksiin.

Kotkan varhaiskasvatuksen ja yksityisten päiväkotien yhteistyötapaamiset järjestetään kaksi kertaa vuodessa.

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Kotkan varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi konsultoivaa varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriohjaajaa (kieku vo). Heidän työnsä painottuu henkilöstön konsultointiin ja opetuksen suunnittelun ohjaamiseen kielellisesti, katsomuksellisesti ja kulttuurisesti vastuullisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamisessa.

Kieku varhaiskasvatuksen opettajien työpanos kohdentuu toisen työntekijän osalta 5–6-vuotiaiden lasten ryhmiin ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisiin. Vastaavasti toisen kieku vo:n työpanos kohdentuu 0–4-vuotiaisiin lapsiin ja yhteistyöhön lasten ryhmien ammattilaisten kanssa.

Kieku vo:t tukevat henkilöstön tietoisuutta Kotkan varhaiskasvatuksen pedagogisista työkaluista ja suunnitelmista kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi. He päivittävät varhaiskasvatuksen suunnitelmia ja työkaluja ajantasaisten määräysten mukaisiksi, sekä mallintavat työkalujen ja suunnitelmien hyödyntämistä pedagogiikan toteuttamisessa. Kieku vo:t ovat mukana uusien materiaalien kehittämisessä ja henkilöstön kouluttamisessa. Vuonna 2027 ajankohtaisia työkaluja ovat mm. S2 opetuksen aloitusvaiheen tuen materiaali ja Kielipeda -työkalu. Esiopetuksen henkilöstön osaamista pidetään jatkuvasti yllä perusopetukseen valmistavan opetuksen toteuttamisessa ja siihen liittyvien määräysten ymmärtämisessä.

Tuore systemaattinen yhteistyö perusopetuksen kanssa kieli- ja kulttuuriasioissa jatkuu vuonna 2027. Kieli- ja kulttuuriopettajat osallistuvat aktiivisesti seudulliseen ja kansalliseen verkostotyöhön. Verkostotyö vahvistaa vastuullisen kieli- ja kulttuuritietoisien varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamista sekä tarjoaa vertaistukea toteuttamiskäytännöille.

Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriryhmä koostuu varhaiskasvatuksen ammattilaisista. Ryhmässä työskentelee Yhdenvertaisuuskortteja työvälineeksi käsitellä teemaa lasten ja kollegoiden kanssa. Lisäksi seurataan katsomuskasvatuksen toteuttamista päiväkodeissa ja esiopetuksissa mm. lapsiryhmän juhlakalenterin muodossa. Ryhmä seuraa myös S2 opetuksen aloitusvaiheen tuen materiaalin käytön etenemistä.

Hankkeet

Varhaiskasvatuksessa haetaan pääsääntöisesti Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä Aluehallintoviraston erityisavustuksia toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteiden mukaisesti. Varhaiskasvatuksen talous vaikuttaa avustushakemusten määrään, koska hankkeiden omarahoitusosuus katetaan vastualueen budjetista. Varhaiskasvatus seuraa erityisavustushakua ja kokoaa uuden hakemuksen harkiten ja hakumenettelyjen ohjaamana. Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen suunnattujen hankerahoitusten hakemisen mahdollisuudet ovat vähentyneet huomattavasti edeltävistä vuosista.

Vuonna 2027 toimivat hankkeet ja suunnitelmat hankerahoitusten hakemisesta vuonna 2027:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027 yhteensä 1 611 000 €. Vuosittainen avustussumma on omavastuun kanssa 671 250 €. Myönnetty avustus kattaa kokonaiskustannuksista 80,00 % ja omarahoitus on 20 %. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen vuosittainen osuus on 35 % eli 234 938 €, josta noin 10 000 € käytetään jo syksyllä 2026. Vuonna 2027 varhaiskasvatuksella on avustusta käytettävissä 222 991 €
- Aluehallintovirastolle laaditaan liikunnallisen elämäntavan hakemus, jolla tuetaan Liikkuva varhaiskasvatus ohjelman mukaisen toiminnan toteutumista varhaiskasvatuksessa. *Haettava avustussumma tulee olemaan noin 7500 €.*
- Vuoden 2026 alussa Google myönsi 40 934 € avustusta hankkeelle Rhythm connection Kotka 2026. Tavoitteena on varhaiskasvatuksen musiikkikasvatuksen kehittäminen, varhaiskasvatuksen soittimien uusiminen ja tarjota lapsille elämyksiä yhteissoittamisesta

yhteistyössä MusArt tiimin kanssa. Avustusrahoitus on 100 %. Vuonna 2027 avustusta on käytettävissä arviolta 11 000 €, jolla toteutetaan varhaiskasvatuksen musiikkikasvatuseminaari.

- Varhaiskasvatus on saanut yhdessä henkilöstöpalveluiden ja opetustoimen kanssa Kevälta avustusrahaa "VäVä – vähemmän väkivaltaa koulu- ja esiopetusarjessa" –hankkeeseen. Hanke käynnistyi 1.1.2026 ja päättyi 31.12.2027. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa esiopetushenkilöstön ammattitaitoa sekä luoda toimintamalleja uhka- ja väkivaltatilanteisiin. Tavoite liittyy sekä tilanteiden ennaltaehkäisyyn, itse tilanteissa toimimiseen sekä keinoihin ja tukeen tilanteiden jälkeen. Varhaiskasvatuksen omarahoitusosuus hankkeesta on noin 2000 €/v.
- Kotkan varhaiskasvatus osallistuu Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittamaan yliopistoille suunnattuun hankkeeseen, jossa Kotkan varhaiskasvatuksen työntekijän kandi- ja maisteriopintojen harjoittelujaksot voidaan toteuttaa palkallisina vuoden 2027 aikana. Kotkan varhaiskasvatuksessa on arvioinut, että yksi työntekijä on oikeutettu palkalliseen harjoittelujaksoon. Jotpa voi tukea yhden opiskelijan harjoittelua enintään 3120 €/hlö.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

- Kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen strategian kirjausten vieminen käytäntöön "kivijalkana" hyvinvoiva henkilöstö
- Suunnitelmallinen henkilöstön täydennyskoulutus; painotuksena dialoginen toimintakulttuuri ja yhteisöohjautuvuus
- Kasvun ja oppimisen tuen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oikea-aikaisesti lainsäädännön mukaisesti (inklusiivinen toimintakulttuuri); varaudutaan muuttuvaan henkilöstötarpeeseen samanaikaisesti hankerahoituksella palkatun resurssihenkilöstön vähentyessä
- Seurataan lasten määrän kehitystä ja sen vaikutusta palveluverkkoon ja henkilöstön tarpeeseen
- Kaupunginvaltuuston syksyn 2023 päätöksellä 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen (20 h/vko) jatkaminen siihen saakka, kunnes kaksivuotisesta esiopetuksesta tehdään valtakunnalliset päätökset. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu päättyi toukokuun

loppuun 2024. Valtakunnallisesta esiopetuskokeilusta saatua palautetta ja kerättyjä tuloksia pyritään valtakunnallisesti hyödyntämään 5-vuotiden lasten varhaiskasvatuksen kehittämistyössä.

- Pedagogiset painotukset:
 - Lasten liikkumisen merkittävä vaikutus lasten hyvinvointiin
 - Kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen toteuttaminen
 - Musiikkipedagogiikka
 - Inklusiivisen toimintakulttuurin juurruttaminen
 - Alle 3-vuotiaiden pedagogiikka
- Lapsiystävällinen kunta- toimintasuunnitelman mukaiset painotukset; yhdenvertaisuus ja osallisuus, lapsivaikutusten arviointi
- Kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti tavoitteena ruokahävikin vähentäminen päiväkodeissa

VARHAISKASVATUKSEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TAE 2024	TAE 2025	TAE 2026	TAE 2027
Kohderyhmä: 1-6vuotiaat	2155	2097	1921	1996
Palveluiden piirissä olevat lapset	1720	1653	1572	1503
Päiväkodit, kunnallinen				
- alle 3-vuotiaat	289	264	206	221
- 3–5-vuotiaat	825	785	756	690
- esioppilaat	341	336	328	333
- esiopetus ja varhaiskasvatus samalla lapsella	319	322	302	320
- kerhotoiminta	-	3	7	2
- avoin varhaiskasvatus, eri lapsia osallistuu	150	150	180	180
Kunnallinen perhepäivähoito				
- alle 3-vuotiaat	27	25	18	11
- yli 3-vuotiaat	21	25	26	16
Vuorohoitoa tarvitsevat lapset (esioppilaat ei mukana)	117	86	68	73
Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset	244	244	231	261
Palveluseteli, yksityinen varhaiskasvatus				
- alle 3-vuotiaat päiväkodeissa	56	69	47	62
- yli 3-vuotiaat päiväkodeissa	154	158	177	162
- 0–6-vuotiaat yksityinen perhepäivähoito	7	7	7	6
Hoitotuet /Kela				
- Kotihoidontuki/lapsia	265	216	189	192
- Yksityisen hoidon tuki/lapsia	1	3	-	-
- Osittainen hoitoraha/lapsia	53	62	79	83
Täyttöaste %	100 %	100 %	100 %	100 %
Käyttöaste %	87 %	87 %	87 %	87 %
Henkilöstö HTV2	422,6	412,50	399	399,5

Tiedot koottu pvm:illä 01.10.2026 (paitsi esiopetuksen tiedot 20.09.2026).

Hoitotuet viimeisin valmistunut eli elokuun 2026 tilanne.

8. INVESTOINTIOSA

8.1 Kaupunginhallitus

Toimielin Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

KAUPUNGINHALLITUS	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointimenot							
9100 Asiakirjahallintojärj. kehitys	50 000	50 000	50 000	20 000			
920B ICT investoinnit	30 000	0	90 000	90 000	150 000	150 000	150 000
9103 Kotka.fi-verkkosivusto			150 000	50 000			
9102 Sähk. palv. kehittäminen, dig	40 000	10 000	40 000	40 000			
9260 Tilavarausjärjestelmän käytöt.			50 000	20 000			
9261 Valtuuston kokousjärj. uusim.				12 000			
9262 HR järjestelmien käyttöönotto			400 000				
Yhteensä			780 000	232 000	150 000	150 000	150 000

8.2 Ympäristölautakunta

Toimielin Ympäristölautakunta
Vastuhenkilö Ympäristöjohtaja

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
---------------------	----------	--------------	---------	----------	----------	----------	----------

188

9151 Maankäyt. ja rak.lain ohjelmis	20 000	20 000	20 000				
Yhteensä			20 000	0	0	0	0

8.3 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Toimielin Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Vastuhenkilö Opetustoimenjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointimenot							
9264 Asiakastietojärj. hankinta			70 000				
9122 Karhulan koulukeskuksen kalusto			2 500 000				
9268 Kotkansaaren koulun kalusteet			215 000				
Yhteensä			2 785 000	0	0	0	0

8.4 Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin Kaupunkirakennelautakunta
Vastuhenkilö Kaupunkisuunnittelujohtaja, tekninen johtaja

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA YHTEENSÄ	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
------------------------------------	---------	----------	----------	----------	----------

Rahoitusosuus	-420 000				
Investointimenot	26 195 000	26 265 181	30 300 000	29 460 000	10 220 000
Netto yhteensä	25 775 000	26 265 181	30 300 000	29 460 000	10 220 000

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion **) sitova hanke

KAUPUNKISUUNNITTELUN VASTUUALUE	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointimenot							
9106 Ostot maa- ja vesialueet **)	1 000 000	400 000	1 000 000	1 000 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
9265 Kantasataman pysäköinnin ohj.			100 000				
921B Venesatamat	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
9111 Varissaaren kivilaituri					200 000		
9112 Hovinsaaren kivilaituri	200 000	62 500		200 000			
9108 Ryhti tietojärj. muutokset			50 000				
9138 Bussiterminaal. sähk. näytöt	80 000	0		80 000			
Yhteensä			1 250 000	1 380 000	1 550 000	1 350 000	1 350 000

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE, RAKENNUKSET	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
925B Rak. energiatehokkuusinvest.	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
9113 Karhulan koulukeskus	14 400 000	14 400 000	7 500 000				
9137 Karhulan koukesk liikun.halli	3 350 000	3 170 000	3 650 000				
924B Ed.vuosien keskeneräiset koht., hankeryhmä	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
9114 Kantasatama matkustajaterminaa				1 500 000			
9136 Helilän koulun lunastus				891 931			
9269 Kaupungintalon peruskorjus				1 000 000	6 700 000	6 700 000	
9152 Katariinan uimahalli	1 000 000	800 000	2 000 000	8 000 000	11 100 000	11 100 000	
922B Perusparan.työt / Muut raken., hankeryhmä	1 250 000	1 250 000	1 500 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
923B Perusparan.työt/Opetus/kulttur, hankeryhmä	1 750 000	1 750 000	1 500 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Yhteensä			16 350 000	14 591 931	21 000 000	21 000 000	3 200 000

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE, RAKENNUKSET	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointitulot							
9137 Karhulan koukesk liikun.halli			-420 000				
Yhteensä			-420 000				

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion **) sitova hanke

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE, INFRA	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointimenot							
9263 Sähk ark integraatio, tekniset palv.			15 000				
9145 Konekeskuksen kalusto **)	600 000	620 000	430 000	450 000	300 000	400 000	300 000
9266 Kotkansaaren katusaneer., hankeryhmä				1 000 000	1 000 000		
931B Katujen peruspan.työt ja viim., hankeryhmä	1 690 000	1 690 000	2 700 000	3 300 000	2 950 000	3 950 000	3 000 000
932B Kestävän liikkumisen edist., hankeryhmä	160 000	160 000	160 000	160 000	830 000	160 000	160 000
933B Katujen pääl. ja kuivatus, hankeryhmä	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
935B Siltojen uudisrak. ja saneer., hankeryhmä	1 000 000	800 000	1 000 000	3 323 250	500 000	1 000 000	1 000 000
930B Katuvalo- ja liikennevsaneer, hankeryhmä	250 000	250 000	310 000	250 000	250 000	250 000	250 000
9139 Paimenportti VT7 **)	800 000	800 000	1 450 000				
926B Munsaaren infra, hankeryhmä				300 000	650 000	350 000	
927B Karhulan infra, hankeryhmä	130 000	30 000	500 000				
928B Mussalon infra, hankeryhmä	600 000	450 000	50 000				
929B Kantasatama, hankeryhmä				150 000			
9141 Keltakallion, hankeryhmä **)	325 000	315 000	800 000	200 000	200 000		
9142 Hulevesien hal. Keltak. teol.	25 000	5 000					
Yhteensä			8 015 000	9 733 250	7 280 000	6 710 000	5 310 000

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE, PUISTOT JA LII-KUNTAPAİKAT	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointimenot							
934B Viherymp. uudisrak ja perusp., hankeryhmä	350 000	350 000	350 000	360 000	330 000	330 000	330 000
9146 Puistotoimi kaluston uusiminen	30 000	30 000	150 000	150 000	100 000	70 000	30 000
9147 Traktoreiden työlaitteet					40 000		
9148 Harjakone, hallit				50 000			
9149 Liikuntapaik pienoistraktorit	80 000	65 100	80 000				
Yhteensä			580 000	560 000	470 000	400 000	360 000

8.5 Hyvinvointilautakunta

Toimielin

Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö

Hyvinvointijohtaja, kulttuurijohtaja, nuorisotoimenjohtaja, liikuntajohtaja

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointimenot							
9126 Meripäivät aukion kalusteet	35 000	35 000	40 000	40 000			
9132 Museon vaihtuvat näyttelyt	40 000	40 000	40 000				
9133 Kymenlaakson museo 100 vuotta			60 000				
9134 Kantasataman satamanosturi 2				120 000			
9135 Kantasataman satamanosturi 1	120 000	0	120 000				
9127 Pääkirjaston tilamuutokset	80 000	80 000	50 000				
9129 Karhulan kirjaston omatoimitekniikka	60 000	60 000	20 000				

192

9118 Lähiliikuntarakentaminen, hankeryhmä	200 000	260 000	300 000	150 000			
9119 Harj.jäähallin kaukalon uusim.			80 000				
9267 Kuntosalien varustaminen			200 000				
Yhteensä			910 000	310 000	0	0	0

*) vuoden 2026 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	MTA 2026	ENNUSTE 2026	TA 2027	PTS 2028	PTS 2029	PTS 2030	PTS 2031
Investointitulot							
9118 Lähiliikuntarakentaminen			-60 000	-60 000			
Yhteensä			-60 000	-60 000	0	0	0

8.6 Investointien yhteenveto

KOTKAN KAUPUNKI, investoinnit netto	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031
Muut aineettomat hyödykkeet	0,94	0,22	0,15	0,15	0,15
Maa- ja vesialueet	1,00	1,00	1,25	1,25	1,25
Rakennukset	15,98	14,59	21,00	21,00	3,20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8,44	10,03	7,61	6,74	5,44
Koneet ja kalusto	3,86	0,90	0,44	0,47	0,33
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet, sijoituks	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	30,21	26,75	30,45	29,61	10,37

9. TULOSLASKELMA

9.1 Kaupungin taloussuunnitelma 2027–2029

KOTKAN KAUPUNKI					
tuhat eur					
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
1 ULKOINEN LASKENTA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 947	12 571	10 743	10 835	10 912
Maksutuotot	3 485	2 950	2 618	2 545	2 545
Tuet ja avustukset	3 275	3 512	3 113	3 099	3 032
Muut toimintatuotot	31 773	30 269	29 742	29 882	30 212
Toimintatuotot yhteensä	51 480	49 302	46 217	46 362	46 702
Valmistus omaan käyttöön					
Valmistus omaan käyttöön	945	1 127	1 172	1 172	1 172
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-95 844	-101 463	-105 096	-104 754	-104 782
Palvelujen ostot	-43 794	-44 843	-47 965	-48 288	-47 259
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 658	-12 831	-12 227	-12 234	-12 236
Avustukset	-19 102	-21 660	-21 415	-21 415	-21 415
Muut toimintakulut	-10 771	-11 405	-10 701	-9 857	-9 393
Toimintakulut yhteensä	-181 169	-192 203	-197 403	-196 548	-195 085
Toimintakate	-128 744	-141 774	-150 014	-149 014	-147 211
Verotulot					
Verotulot	129 731	138 681	142 977	146 092	149 647
Valtionosuudet	13 655	14 240	11 201	13 216	12 732
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	5 385	4 961	5 786	5 948	6 085
Muut rahoitustuotot	4 339	4 301	4 676	4 657	4 638
Korkokulut	-8 026	-7 520	-10 405	-10 624	-10 511
Muut rahoituskulut	-38	-15	-20	-20	-20
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 661	1 727	36	-39	193
Vuosikate	16 304	12 874	4 200	10 255	15 361
Poistot ja arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-17 276	-18 846	-16 716	-17 787	-17 146
Tilikauden tulos	-972	-5 972	-12 516	-7 532	-1 785
Poistoeron muutos					
Poistoeron muutos	113	0	113	113	113
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-859	-5 972	-12 403	-7 419	-1 672

Arvio KUMULATIIVISESTA ALIJÄÄMÄSTÄ
tilikauden 2026 alussa

43 817

tilikauden 2026 lopussa ja 2027 alussa

37 845

tilikauden 2027 - 2029 lopussa

25 442

18 024

16 352

Tunnusluvut, tuloslaskelma	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakatteen muutos %	8,5 %	10,1 %	5,8 %	-0,7 %	-1,2 %
Menokasvu%	7,2 %	6,1 %	2,7 %	-0,4 %	-0,7 %
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	28,6 %	25,7 %	23,4 %	23,6 %	23,9 %
Vuosikate / Poistot, %	94,4 %	68,3 %	25,1 %	57,7 %	89,6 %
Vuosikate euroa / asukas	326	260	86	211	319
Veroprosentti	9,36	9,40	9,40	9,40	9,40
Asukasmäärä (tot/arvio)	50 065	49 522	49 050	48 604	48 181

9.2 Kaupungin rahoituslaskelma 2027–2029

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
tuhat eur					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	16 304	12 874	4 200	10 255	15 361
Tulorahoituksen korjauserät	-411	0	0	0	0
	15 892	12 874	4 200	10 255	15 361
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-32 687	-38 508	-30 690	-26 807	-30 450
Rahoitusosuudet investointime- noihin	1 307	0	480	60	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	246	0	0	0	0
	-31 133	-38 508	-30 210	-26 747	-30 450
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15 241	-25 634	-26 010	-16 492	-15 089
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	-2 400	-3 000	-3 000	-2 500
Antolainasaamisten vähennys	1	2 501	2 609	2 682	2 601
	1	101	-391	-318	101
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	26 925	29 117	19 450	18 045
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 337	-3 624	-2 644	-2 644	-3 069
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 573	1 000	-2 000	2 000	2 000
	8 236	24 301	24 473	18 806	16 976
Rahoituksen rahavirta	8 237	24 402	24 082	18 488	17 078
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7 005	-1 232	-1 928	1 996	1 989

Tunnusluvut, rahoituslaskelma	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Nettoinvestoinnit, milj. eur	31,2	38,5	30,2	26,7	30,5
Investointien tulorahoitus, %	52,0	33,4	13,9	38,3	50,4
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	-24,2	-51,3	-57,6	-91,4	-98,5
Lainakanta 31.12., milj. eur	335	348	373	391	408
Lainakanta euroa/asukas 31.12.	6 698	7 031	7 597	8 054	8 477
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4

10. RAHOITUS

10.1 Verotulot

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Verotulot	129 731	138 681	142 977	146 092	149 647
Kunnan tulovero	105 494	112 400	114 293	116 500	119 600
Kiinteistövero	15 640	17 143	18 716	19 192	19 247
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 597	9 137	9 968	10 400	10 800

10.2 Valtionosuudet

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Valtionosuudet	13 655	14 240	11 201	13 216	12 732
Kunnan peruspalv.valt.osuus	-1 227	-338	-2 469	-1 133	-1 733
Verotul.perust.valt.os.tasaus	10 396	11 576	10 982	10 500	10 045
Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	399	-943	-2 110	-1 500	-1 500
Verotulomenetysten korvaus	4 088	3 945	4 798	5 349	5 920

10.3 Rahoitustuotot ja -kulut

KOTKAN KAUPUNKI, tuhat eur	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Rahoitustuotot ja -kulut	1 661	1 727	36	-39	193
Korkotuotot	5 385	4 961	5 786	5 948	6 085
Muut rahoitustuotot	4 339	4 301	4 676	4 657	4 638
Korkokulut	-8 026	-7 520	-10 405	-10 624	-10 511
Muut rahoituskulut	-38	-15	-20	-20	-20

11. Kustannuspaikkarakenne

VASTUUALUE/TOIMINTAYKSIKKÖ	PALVELUYKSIKKÖ	YKSIKKÖ	KP	KUSTANNUSPAIKKA
Kaupunginhallitus			1200	Kaupunginvaltuusto
Yleishallinto	Kaupunginhallitus	Kaupunginhallitus	1202	Kaupunginhallitus
Yleishallinto	Kaupunginhallitus	Kaupunginhallitus	1203	Omistajaohjausjaosto
Yleishallinto	Kaupunginhallitus	Neuvostot	1205	Ikäihmisten neuvosto
Yleishallinto	Kaupunginhallitus	Neuvostot	1206	Vammaisneuvosto
Yleishallinto	Kaupunginhallitus	Neuvostot	1207	Nuorisovaltuusto
Yleishallinto	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi	1209	Tarkastustoimi
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Kaupungin johto	1212	Yleishallinto ja omistajaoh.
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Kaupungin johto	1213	Johdon elinkeinojen edist.
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Elinvoima-avustukset	1215	Kotkan Maretarium Oy
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Elinvoima-avustukset	1216	Kotkan Tapahtumakeskus Oy
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Kaupungin yhteiset	1217	KH yhteiset erät yleishallinto
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Kaupungin yhteiset	1218	Turvallisuus ja valmius
Yleishallinto	Kaupungin hallinto	Kaupungin yhteiset	1219	KH yhteiset erät tukipalvelut
Hallintoyksikkö	Hallintopalvelut	Hallintopalvelut	1221	Hallintopalvelut
Hallintoyksikkö	Hallintopalvelut	Vaalit	1224	Vaalit
Hallintoyksikkö	Hallintopalvelut	Lakipalvelut	1226	Lakiasiat
Hallintoyksikkö	Hallintopalvelut	Lakipalvelut	1227	Pysäköinnin valvojan tehtävät
Hallintoyksikkö	Arkistopalvelut	Kaupungin arkisto	1232	Kaupungin arkisto
Hallintoyksikkö	Asiakaspalvelupiste Ruori	Asiakaspalvelupiste Ruori	1236	Asiakaspalvelupiste Ruori
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1241	Rekrytointipalvelut
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1242	Henkilöstöpalveluiden hallinto
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1243	Henkilöstöpalvelut
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1244	Luottamusmiestoiminta
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1245	Työsuojelutoiminta
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1246	Henkilöstön kehittäminen
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1247	Työpaikkaruokailu
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1248	Henkilöstön virkistys
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1249	Henkilöstön huomioiminen
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1250	Henkilöstöhallinnon ostopalv.
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1251	Työmatkatuki
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1252	Työterveydenhuolto
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1253	Henkilöstöpankki
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1254	Koululaisten kesätyöpaikat
Henkilöstöasioiden yksikkö	Henkilöstöhallinto	Henkilöstöhallinto	1255	E-passi
Talousyksikkö	Talous- ja tietohallinto	Taloushallinto	1262	Taloushall. tukipalvelut
Talousyksikkö	Talous- ja tietohallinto	Tietohallinto	1266	Tietohallinto
Talousyksikkö	Talous- ja tietohallinto	Tietohallinto	1267	Leasinglaitteet
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kuntastrategia	1272	Kuntastrategia
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Edunvalvonta	1274	Edunvalvonta
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Elinkeinopalvelut	1276	Cursor Oy
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Elinkeinopalvelut	1277	Yritystoiminnan edistäminen
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kunta- ja aluekehitys	1280	Maaseututoimi
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kunta- ja aluekehitys	1281	Saaristotoimikunta
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kunta- ja aluekehitys	1282	Kymenlaakson Liitto/aluekehitys.
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kunta- ja aluekehitys	1283	Kansainvälinen toiminta
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kunta- ja aluekehitys	1285	Matkailun kehitys ja edistäm.
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Kaupunkikehitys	Kunta- ja aluekehitys	1286	Elinvoimahankkeet
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Viestintä ja markkinointi	Viestintä	1292	Viestintä
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Viestintä ja markkinointi	Markkinointi	1295	Kotkan markkinointi

Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Viestintä ja markkinointi	Markkinointi	1296	Urheilusponsorointi
Kaupunkikehit. ja viestin. yks	Viestintä ja markkinointi	Markkinointi	1297	Markkinointimateriaali
Ympäristölautakunta				1300 Ympäristölautakunta
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristönsuojelu	Ympäristönsuojelu	1311	Ympäristönsuojelu
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristönsuojelu	Ympäristönsuojelu	1312	Ympäristöns.lupa- ja valvontat.
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristöterveydenhuolto	Ympäristön terveydenhuolto	1322	Terveydensuojelu
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristöterveydenhuolto	Ympäristön terveydenhuolto	1323	Tupakkalain valvonta
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristöterveydenhuolto	Ympäristön terveydenhuolto	1324	Elintarvikevalvonta
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristöterveydenhuolto	Eläinlääkintähuolto	1331	Eläinten terv- ja hyvinv. valv.
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristöterveydenhuolto	Eläinlääkintähuolto	1332	Eläinlääkäripalvelut
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Ympäristöterveydenhuolto	Löytöeläintenhoito	1336	Löytöeläintenhoito
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonta	1341	Rakennusvalvonta
Ympäristöpalvelujen vastuualue	Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonta	1342	Rakennetun ympäristön valvonta
Kaupunkirakennelautakunta				1400 Kaupunkirakennelautakunta
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Kiint.muod., mittaus, paikat.	1412	Maastomittaus
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Kiint.muod., mittaus, paikat.	1413	Paikkatietopalvelut
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Kiint.muod., mittaus, paikat.	1414	Kiinteistönmuodostus
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Venesatamat	1421	Venesatamat
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Venesatamat	1422	Kymijoen virkistyskäyttö
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Venesatamat	1423	Kotkan alueen virkistyskäyttö
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Venesatamat	1424	Vesiväylät
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Venesatamat	1425	Venesatamien hallinto
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Mittaus- ja kiinteistötoimi	Venesatamat	1426	Venesatamien varasto
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Maanhankinta ja luovutus	Maanhankinta ja luovutus	1431	Maanhankinta ja luovutus
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Maanhankinta ja luovutus	Maanhankinta ja luovutus	1432	Metsänhoito/kaupunkisuunnit.
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Maanhankinta ja luovutus	Maanhankinta ja luovutus	1433	Siirtolapuutarhat
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Maanhankinta ja luovutus	Maanhankinta ja luovutus	1434	Satama-alueet
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	1441	Henkilöliikenneyksik. hallinto
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	1442	Paikallisliikenne/nousukorvaukset
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	1443	Paikallisliikenne/ostoliikenne
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	Kotkan seudun henkilöliik.yks.	1444	Kaupunkipyöräjäjärjestelmä
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Kaavoitus	Kaavoitus	1451	Asemakaavoitus
Kaupunkisuunnittelun vast.alue	Kaavoitus	Kaavoitus	1452	Yleiskaavoitus
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Puhtaus- ja ateriapalvelut	1505	Puhtaus- ja ateriapalv. hall.
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Puhtaus- ja ateriapalvelut	1506	Puhtaus- ja ateriapalv. alue 1
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Puhtaus- ja ateriapalvelut	1507	Puhtaus- ja ateriapalv. alue 2
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Puhtaus- ja ateriapalvelut	1508	Puhtaus- ja ateriapalv. alue 3
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Puhtaus- ja ateriapalvelut	1509	Puhtaus- ja ateriapalv. alue 4
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Kiinteistöpalvelut	1512	Kiinteistöpalvelut hallinto
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Kiinteistöpalvelut	1513	Kiinteistöpalvelut alue 1
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Kiinteistöpalvelut	1514	Kiinteistöpalvelut alue 2
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Kiinteistöpalvelut	1515	Kiinteistöpalvelut alue 3
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Kiinteistöpalvelut	1517	Kalustonkorjaus
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Talorakennutt. ja kunnossap.	1525	Rakennuttaminen
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Talorakennutt. ja kunnossap.	1526	Talokunnossapito
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Talorakennutt. ja kunnossap.	1527	Kiinteistöhälytys
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Talorakennutt. ja kunnossap.	1528	Kiinteistöpäivystys
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Talorakennutt. ja kunnossap.	1529	Laskutus talokunnossapito
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1522	Rakennussuunnittelu
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1531	Tilapalveluiden hallinto
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1532	Opetusrakennukset
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1534	Sosiaalitoimen rakennukset
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1535	Toimistorakennukset
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1536	Kokoontumisrakennukset

Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1537	Muut rakennukset
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1538	Ulkopuoliset kiinteistöt
Teknisten palvelujen vastuual.	Rakennukset	Tilapalvelut	1539	Pelastustoimen rakennukset
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen ylläpito	1542	Liikuntapaikat hallinto
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen ylläpito	1543	Kentät ja ulkoilualueet
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen ylläpito	1544	Liikuntahallit
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen ylläpito	1545	Jäähallit
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen ylläpito	1546	Uimahallit
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1549	Puistotoimiston hallinto
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1551	Puistotoimiston konepalvelut
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1552	Työkaluhuolto
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1553	Laskutus puistotoimisto
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1554	Uimarannat
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1555	Puistot, leikkipaikat
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1556	Taajamametsät
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1557	Piha-alueet
Teknisten palvelujen vastuual.	Puistot ja liikuntapaikat	Puistojen ylläp. ja rakentam.	1558	Puiston varastot
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra suunnit. ja rakennut-	1562	Infra suunnittelu
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra suunnit. ja rakennut-	1565	Infra rakennuttaminen
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra suunnit. ja rakennut-	1566	Öljyvahinkojen jälkitorjunta
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Pysäköinnin tarkastus	1569	Pysäköinnin tarkastus
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1571	Katukunnossapidon hallinto
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1572	Katukunnossapito
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1573	Katuvalot
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1575	Romujoneuvot
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1576	Teollisuusraiteet
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1577	Sammutusvesijärjestelmä
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1578	Hulevesien hallinta
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1579	Infra varastot
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1580	Laskutus katukunnossapito
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1582	Pysäköinti
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1584	Heinsuon kulut
Teknisten palvelujen vastuual.	Infra	Infra ylläpito	1585	Konekeskus
Teknisten palvelujen vastuual.	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallinto	1591	Teknisten palveluiden johto
Teknisten palvelujen vastuual.	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallinto	1592	Teknisten palveluiden hallinto
Teknisten palvelujen vastuual.	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallinto	1593	Laskutus Tepa hallinto
Hyvinvointilautakunta				1600 Hyvinvointilautakunta
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuurin yhteiset	1612	Kulttuurin hallinto
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuurin yhteiset	1613	Kulttuurihyvinvointi
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1621	Meripäivät
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1622	Purjelaivasäätiö
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1623	Kulttuuritoiminta
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1624	Aaltoja
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1625	Konserttitalo
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1626	Muut kulttuuritap. avustukset
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Kulttuuritapahtumat	1627	Kulttuuritilat
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Teatteri, tanssi, sirkus	1631	Teatteriaavustukset
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Teatteri, tanssi, sirkus	1632	Esittävän taiteen avustukset
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Teatteri, tanssi, sirkus	1633	Kotkan kaupunginteatteri
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Musiikkipalvelut	1636	Kymenlaakson Orkesteri
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Musiikkipalvelut	1637	Musiikkiaavustukset
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Visualisen taiteen palvelut	1641	Visuaalisen taiteen avustukset
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Lasten kulttuuritoiminta	1651	Lasten kulttuuritoiminta
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Lasten kulttuuritoiminta	1652	Lasten meripäivät

Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Lasten kulttuuritoiminta	1653	Lasten kulttuuriviikot
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Lasten kulttuuritoiminta	1654	Lasten kulttuuripolku
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Lasten kulttuuritoiminta	1656	Aallot lastenkulttuuri
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri ja tapahtumapalvelut	Lasten kulttuuritoiminta	1657	Alueellinen lastenkulttuuri
Kulttuurin vastuualue	Kaupungin kirjasto	Kirjastot	1662	Kirjastotoimi
Kulttuurin vastuualue	Kaupungin kirjasto	Kirjastot	1663	Kirjastoauto
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1672	Museon hallinto
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1673	Museon yleisötyö
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1674	Museon kuvataide
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1675	Merivartiomuseo
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1676	Museon kokoelmat ja arkistot Museon maakunnallinen toiminta
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1677	Museon hankkeet
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1678	Museon myynti ja markkinointi
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1679	Museon Plootu markkinointi.
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1680	Museon alv-yhtymä
Kulttuurin vastuualue	Kymenlaakson museo	Museo	1681	Laskutus museo
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Alueellinen nuorisotyö	1682	Alueellinen nuorisotyö
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Lasten vaikuttamistoiminta	1702	Lasten vaikuttamistoiminta
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön leirialueet	1705	Nuorisotyön leirialueet
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1708	Nuorisotyön hallinto
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1711	Nuorisotapahtumat
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1712	Nuorisotyön hankkeet
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1713	Etsivä nuorisotyö
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1714	Nuorisotyön avustukset
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1715	Nuorisotyön kerhotoiminta
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyö	1716	Harrastamisen Suomen malli
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Muut nuorisotilat	1717	Nuorisotyön bänditilat
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Muut nuorisotilat	1721	Nuorisotyön skeittihalli
Nuorisotyön yksikkö	Nuorisotyön yksikkö	Muut nuorisotilat	1722	Nuorisotyön muut toimitilat
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalvelujen yhteiset	1723	Liikuntapalveluiden hallinto
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalvelujen yhteiset	1732	Liikunnan hankkeet
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalvelujen yhteiset	1733	Liikuntapalveluiden avustukset
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden uimahallit	1734	Liikuntapalveluiden uimahallit
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalv. ulkoliikunta	1741	Liikuntapalv. ulkoliikunta
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalv. liikuntahallit	1744	Liikuntapalv. liikuntahallit
Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalveluiden yksikkö	Liikuntapalv. koulusalit	1747	Liikuntapalv. koulusalit
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyty vastuualuehallinto	Hyty vastuualuehallinto	1749	Hyty vastuualuehallinto
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	EKTE palveluiden hallinto	1751	Työelämäpalveluiden hallinto
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	EKTE palveluiden hallinto	1762	Työvoimajaosto
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	EKTE palveluiden hallinto	1763	Te-palv. maksuosuudet
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	Etelä-Kymenlaakson TE-palvelut	1764	Te-palv. yhteiset palvelut
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	Etelä-Kymenlaakson TE-palvelut	1767	Te-palv. alkupalvelut
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	Etelä-Kymenlaakson TE-palvelut	1768	Te-palv. ohjaukselliset palv.
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	Etelä-Kymenlaakson TE-palvelut	1769	Te-palv. monialaiset palvelut
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Työllisyysalue	Etelä-Kymenlaakson TE-palvelut	1770	Te-palv. palvelusuunnittelu
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Kotoutumisen palvelut	1771	Kotouttamishankkeet
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Kotoutumisen palvelut	1774	Maahanmuutt. ohjaus ja neuv.
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Kotoutumisen palvelut	1775	Kotoutumisen koordinointi
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Kotoutumisen palvelut	1776	Kotoutumiskoulutus
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Kotoutumisen palvelut	1777	Maahanmuutt. yhteiskuntaorient
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Kotoutumisen palvelut	1778	Työllisyyden koordinointi
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Työllisyyden tukeminen	1791	Työllisyyden edist. kuntalisä
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Työllisyyden tukeminen	1792	

Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Työllisyyden tukeminen	1793	Rahoitusos. työmarkkinatukeen
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Työllisyyden tukeminen	1794	Nuorten työpajatoiminta
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Työllisyyden tukeminen	1795	Nuorten ohjaamatoiminta
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Kotoutuminen ja työllisyys	Työllisyyden tukeminen	1796	Kunnan rah.os. työllisyysal.
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1782	Hyvinvoinnin koordinointi
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1783	Osallisuuden koordinointi
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1784	Osallistava budjetointi
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1785	Hyte avustukset
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1786	Hyte testausasema
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1787	Hyte asumisen kehit. koordin.
Hyvinv. ja työllis. vastuualue	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvoinnin koordinointi	1788	Hyte liikunta
Kasvatus- ja koulutuslautakunta			1800	Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Opetustoimen hallinto	1811	Opetustoimen hallinto
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Opetustoimen hallinto	1812	Etelä-Kymenl. urheiluakatemia
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Kotikuntakorvaukset	1815	Kotikuntakorvaukset Samskola
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Kotikuntakorvaukset	1816	Muut kotikuntakorvaukset
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Kotikuntakorvaukset	1817	Kotikuntakorvauksen sijoitetut
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Kotikuntakorvaukset	1818	Kotikuntakorv.oppivel.
Opetustoimen vastuualue	Opetustoimen hallinto	Kotikuntakorvaukset	1819	Kotikuntakorv. lukiot
Opetustoimen vastuualue	Perusopetus	Perusopetus	1821	Perusopetus
Opetustoimen vastuualue	Perusopetus	Perusopetus	1822	Opetuksen lomahoito
Opetustoimen vastuualue	Perusopetus	Perusopetus	1823	Opetuksen kalustonkorjaus
Opetustoimen vastuualue	Perusopetus	Perusopetus	1824	Aamu- ja iltapäivätoiminta
Opetustoimen vastuualue	Perusopetus	Perusopetus	1825	Perusopetuksen hankkeet
Opetustoimen vastuualue	Perusopetus	Perusopetus	1826	Eriyisopetus
Opetustoimen vastuualue	Taiteen perusopetus	Taiteen perusopetus	1831	Musiikkiopiston kannatus yhd.
Opetustoimen vastuualue	Lukiokouutus	Lukiokoulutus	1841	Lukiokoulutus
Opetustoimen vastuualue	Lukiokouutus	Lukiokoulutus	1842	Lukioiden hankkeet
Opetustoimen vastuualue	Lukiokouutus	Lukiokoulutus	1843	Aikuislukio
Opetustoimen vastuualue	Lukiokouutus	Lukiokoulutus	1844	Ammattilukio
Opetustoimen vastuualue	Kotkan opisto	Kotkan opisto	1851	Kotkan opisto
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1861	Varhaiskasvatuksen hallinto
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1862	Varhaiskasvatuksen kehittäm.
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1863	Varhaiserityiskasvatus
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1864	Kotihoidon tuki
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1865	Yksityisen varhaiskasv. tuet
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1866	Kotikuntakorv. esiopetus
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksen hallinto	Varhaiskasvatuksen hallinto	1867	Vaka ostopalvelut
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Päiväkotitoiminta	Päiväkotitoiminta	1871	Päiväkotitoiminta
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Esiopetus	Esiopetus	1881	Esiopetus
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Esiopetus	Esiopetus	1882	Esiopetus hankkeet
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Perhepäivähoito	Perhepäivähoito	1891	Perhepäivähoito
Kotkan kaupunki			1900	Rahoituserät

12. Täytäntöönpanomääräykset

Täydennetään KH 7.12.2026 päätösten jälkeen.